

Lietuvos Respublikos Seimo *antroji sesija*

2021 m. birželio 29 d.
79 ir 80 posėdžiai

Stenogramos

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d.

TURINYS

II (PAVASARIO) SESIJA

2021 m. birželio 29 d.

Rytinis posėdis Nr. 79

Lenkijos Respublikos Seimo Maršalkos E. Vitek pranešimas	11
Seniūnų sueigos patikslintos 2021 m. birželio 29 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	12
Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ Nr. XII-1322 3, 4, 5, 6, 7, 11, 12, 14, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 37, 43, 52, 67, 74 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3349 pavadinimo pakeitimo ir 22, 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-638(2) svarstymas	14
Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 7, 10, 13, 15 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-624(2) ir Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 10 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-230 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-625(2) svarstymas	14
Seimo nario A. Vinkaus kalba	14
Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 9, 34, 43, 44, 45, 46, 46 ¹ , 47, 49, 51, 52 ir 60 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 46 ² ir 52 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-648(2) svarstymas	15
Seimo nario V. Ažuolo kalba	15
Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 10, 11, 17 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-231(2) svarstymas	17
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 45 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3268 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-453(2), Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo Nr. X-1238 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-454(2) ir Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-455(2) svarstymas	17
Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 4, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 4 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIII-5103(2) ir Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 papildymo 85 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIII-5104(2) svarstymas	18
Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės klimato kaitos valdymo darbotvarkės patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-566(2) svarstymas	18
Seimo nario K. Adomaičio kalba	19
Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo Nr. VIII-1524 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-634(2) svarstymas	21
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos kultūros politikos kaitos gairių įgyvendinimo 2021–2024 metų prioritetų aprašo patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-696 pateikimas (V. Juozapaitis)	21
Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos technologinių startuolių metais“ projekto Nr. XIVP-626 pateikimas (A. Bagdonas)	23
Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ Nr. XII-1322 3, 4, 5, 6, 7, 11, 12, 14, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 37, 43, 52, 67, 74 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3349 pavadinimo pakeitimo ir 22, 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-638(2) svarstymo tęsinys	24
Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 7, 10, 13, 15 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-624(2) ir Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 10 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-230 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-625(2) svarstymo tęsinys	24

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 9, 34, 43, 44, 45, 46, 46 ¹ , 47, 49, 51, 52 ir 60 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 46 ² ir 52 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-648(2) svarstymo tęsinys	24
Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 10, 11, 17 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-231(2) svarstymo tęsinys	24
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 45 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3268 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-453(2), Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo Nr. X-1238 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-454(2) ir Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-455(2) svarstymo tęsinys	25
Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 4, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 4 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5103(2) ir Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 papildymo 85 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5104(2) svarstymo tęsinys	25
Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės klimato kaitos valdymo darbotvarkės patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-566(2) svarstymo tęsinys	26
Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo Nr. VIII-1524 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-634(2) svarstymo tęsinys	26
Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos technologinių startuolių metais“ projekto Nr. XIVP-626 pateikimo tęsinys	27
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos kultūros politikos kaitos gairių įgyvendinimo 2021–2024 metų prioritetų aprašo patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-696 pateikimo tęsinys	27
Seimo nutarimo „Dėl Žygimanto Pavilionio atleidimo iš Lietuvos Respublikos Seimo užsienio reikalų komiteto pirmininko pareigų dėl nepasitikėjimo“ projekto Nr. XIVP-687 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (A. Norkienė)	27
Seimo nario G. Surplio kalba	39
Seimo nario P. Gražulio kalba	40
Seimo nutarimo „Dėl Žygimanto Pavilionio atleidimo iš Lietuvos Respublikos Seimo užsienio reikalų komiteto pirmininko pareigų dėl nepasitikėjimo“ projekto Nr. XIVP-687 priėmimo tęsinys (<i>slapto balsavimo rezultatai</i>)	43

Vakarinis posėdis Nr. 80

Konstitucijos 56 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4599(2) svarstymas	44
Seimo narės I. Kačinskaitės-Urbonienės kalba	44
Seimo nario S. Gentvilo kalba	44
Seimo nario J. Sabatausko kalba	45
Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 3, 23, 24, 25, 26, 30, 31, 65 ir 74 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-636(2) priėmimas	46
Architektūros įstatymo Nr. XIII-425 8, 9, 10 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-467(2), Architektų rūmų įstatymo Nr. X-914 antrojo skirsnio, 4, 6, 8, 10, 11 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 4 ¹ straipsniu ir priedo pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-468(2), Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-469(2), Statybos įstatymo Nr. I-1240 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-470(2) ir Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 28 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-471(2) svarstymas	47
Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 7, 8, 14 straipsnių ir 5 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-623(2) priėmimas	47
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 75, 84 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 75 ¹ , 75 ² , 75 ³ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-567(2) priėmimas	48

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-239(2) priėmimas	49
Juridinių asmenų nemokumo įstatymo Nr. XIII-2221 1, 2, 4, 6, 9, 10, 15, 17, 22, 26, 27, 28, 31, 32, 33, 35, 40, 41, 42, 43, 62, 63, 64, 77, 94, 95, 103, 104, 110, 111, 114, 130 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 102 ¹ , 102 ² , 102 ³ , 111 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-362(2)ES priėmimas	49
Fizinių asmenų bankroto įstatymo Nr. XI-2000 5, 6, 7, 8, 14, 21, 23, 25, 29, 30, 31 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-363(2) priėmimas	49
Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 3, 6, 7 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-364(2) priėmimas	50
Darbo kodekso 208 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-365(2) priėmimas	50
Civilinio kodekso 2.66 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-366(2) priėmimas	50
Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 10, 11, 27, 29, 33 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-341(2) priėmimas	50
Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 12, 61 ir 63 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-342(2) priėmimas	51
Darbo kodekso 108, 109, 139, 213 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-489(2)ES priėmimas	51
Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 47 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-5279(2) priėmimas	51
Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-452(3) priėmimas	52
Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 78 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-490(2) priėmimas	52
Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo Nr. IX-987 2 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-15(2) priėmimas	52
Statybos įstatymo Nr. I-1240 ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 22 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIII-4053(2) priėmimas	53
Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 IV skyriaus pavadinimo, 55, 56, 57, 60 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 59 ¹ , 59 ² straipsniais įstatymo projekto Nr. XIII-4054(3) priėmimas	54
Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 362 ¹ straipsniu ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4055(2) priėmimas	54
Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4056(2) priėmimas	54
Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 3, 23, 24, 25, 26, 30, 31, 65 ir 74 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-636(2) priėmimo tęsinys	55
Civilinio kodekso 1.125, 6.228 ¹ , 6.228 ¹² , 6.228 ¹⁴ , 6.363, 6.364, 6.419 straipsnių ir priedo pakeitimo bei Kodekso papildymo 6.228 ¹⁷ , 6.228 ¹⁸ , 6.228 ¹⁹ , 6.228 ²⁰ , 6.228 ²¹ , 6.228 ²² , 6.228 ²³ , 6.228 ²⁴ , 6.350 ¹ , 6.364 ¹ , 6.364 ² , 6.364 ³ ir 6.364 ⁴ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-450(2) priėmimas	55
Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 12, 40 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-451(2) priėmimas	56
Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-431(2) priėmimas	56
Administracinių nusižengimų kodekso 422 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-432(2) priėmimas	56
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 70 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-359(3) priėmimas	56
Korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-5042(2)VK priėmimas	57
Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo Nr. VIII-1649 2, 7 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-5043(2)VK priėmimas	59

Seimo nutarimo „Dėl kreipimosi į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą su prašymu ištirti, ar Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 37 straipsnis neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai“ projekto Nr. XIVP-686 pateikimas (S. Lengvinienė)	59
Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 5, 12 ir 21 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projekto Nr. XIII-4687 pateikimas (Č. Olševski)	62
Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo Nr. XI-329 pavadinimo, 2, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 12 ¹ , 13, 20 straipsnių, 1 ir 2 priedų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12 ² straipsniu ir penktuoju ² skirsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-685 pateikimas (S. Gentvilas)	64
Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo Nr. VIII-1764 2, 3, 4, 6, 8, 11, 12, 13, 14, 17 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-655, Nekilnojamojo turto registro įstatymo Nr. I-1539 9, 21, 26 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-656 ir Nekilnojamojo turto registro įstatymo Nr. I-1539 1, 2, 3, 8, 15, 16, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 29, 33, 35, 36, 37, 41, 43, 44, 45 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 15 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-2184 8 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-657 pateikimas (D. Dudutis)	66
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Vytautą Zelianką iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projekto Nr. XIVP-681 pateikimas, svarstymas ir priėmimas	67
Seimo nutarimo „Dėl Gedimino Sakalausko skyrimo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu“ projekto Nr. XIVP-680(2) svarstymas ir priėmimas	68
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-630 pateikimas (D. Asanavičiūtė)	68
Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 2 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-672 pateikimas (V. Ažuolas)	70
Konstitucijos 56 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4599(2) svarstymo tęsinys	73
Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 3, 23, 24, 25, 26, 30, 31, 65 ir 74 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-636(2) priėmimo tęsinys	73
Šio įstatymo priėmimas	78
Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 7, 8, 14 straipsnių ir 5 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-623(2) priėmimo tęsinys	78
Šio įstatymo priėmimas	78
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 75, 84 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 75 ¹ , 75 ² , 75 ³ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-567(2) priėmimo tęsinys	78
Šio įstatymo priėmimas	78
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-239(2) priėmimo tęsinys	78
Šio įstatymo priėmimas	79
Juridinių asmenų nemokumo įstatymo Nr. XIII-2221 1, 2, 4, 6, 9, 10, 15, 17, 22, 26, 27, 28, 31, 32, 33, 35, 40, 41, 42, 43, 62, 63, 64, 77, 94, 95, 103, 104, 110, 111, 114, 130 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 102 ¹ , 102 ² , 102 ³ , 111 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-362(2)ES priėmimo tęsinys	79
Šio įstatymo priėmimas	79
Fizinių asmenų bankroto įstatymo Nr. XI-2000 5, 6, 7, 8, 14, 21, 23, 25, 29, 30, 31 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-363(2) priėmimo tęsinys	79
Šio įstatymo priėmimas	79
Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 3, 6, 7 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-364(2) priėmimo tęsinys	79
Šio įstatymo priėmimas	79
Darbo kodekso 208 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-365(2) priėmimo tęsinys	79
Šio įstatymo priėmimas	79

Civilinio kodekso 2.66 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-366(2) priėmimo tęsinys	80
Šio įstatymo priėmimas	80
Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 10, 11, 27, 29, 33 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-341(2) priėmimo tęsinys	80
Šio įstatymo priėmimas	80
Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 12, 61 ir 63 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-342(2) priėmimo tęsinys	80
Šio įstatymo priėmimas	80
Darbo kodekso 108, 109, 139, 213 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-489(2)ES priėmimo tęsinys	80
Šio įstatymo priėmimas	83
Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 47 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5279(2) priėmimo tęsinys	84
Šio įstatymo priėmimas	84
Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-452(3) priėmimo tęsinys	84
Šio įstatymo priėmimas	84
Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 78 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-490(2) priėmimo tęsinys	84
Šio įstatymo priėmimas	84
Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo Nr. IX-987 2 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-15(2) priėmimo tęsinys	84
Šio įstatymo priėmimas	84
Statybos įstatymo Nr. I-1240 ketvirtąjo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 22 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4053(2) priėmimo tęsinys	84
Šio įstatymo priėmimas	84
Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 IV skyriaus pavadinimo, 55, 56, 57, 60 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 59 ¹ , 59 ² straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4054(3) priėmimo tęsinys	85
Šio įstatymo priėmimas	85
Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 362 ¹ straipsniu ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4055(2) priėmimo tęsinys	85
Šio įstatymo priėmimas	85
Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4056(2) priėmimo tęsinys	85
Šio įstatymo priėmimas	85
Civilinio kodekso 1.125, 6.228 ¹ , 6.228 ¹² , 6.228 ¹⁴ , 6.363, 6.364, 6.419 straipsnių ir priedo pakeitimo bei Kodekso papildymo 6.228 ¹⁷ , 6.228 ¹⁸ , 6.228 ¹⁹ , 6.228 ²⁰ , 6.228 ²¹ , 6.228 ²² , 6.228 ²³ , 6.228 ²⁴ , 6.350 ¹ , 6.364 ¹ , 6.364 ² , 6.364 ³ ir 6.364 ⁴ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-450(2) priėmimo tęsinys	85
Šio įstatymo priėmimas	85
Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 12, 40 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-451(2) priėmimo tęsinys	85
Šio įstatymo priėmimas	85
Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-431(2) priėmimo tęsinys	86
Šio įstatymo priėmimas	86
Administracinių nusižengimų kodekso 422 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-432(2) priėmimo tęsinys	86
Šio įstatymo priėmimas	86

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 70 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-359(3) priėmimo tęsinys	86
Šio statuto priėmimas	86
Korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5042(2)VK priėmimo tęsinys	86
Šio įstatymo priėmimas	86
Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo Nr. VIII-1649 2, 7 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5043(2)VK priėmimo tęsinys	86
Šio įstatymo priėmimas	87
Seimo nutarimo „Dėl Gedimino Sakalausko skyrimo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu“ projekto Nr. XIVP-680(2) priėmimo tęsinys	87
Šio nutarimo priėmimas	87
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Vytautą Zelianką iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projekto Nr. XIVP-681 priėmimo tęsinys	87
Šio nutarimo priėmimas	87
Seimo nutarimo „Dėl kreipimosi į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą su prašymu ištirti, ar Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 37 straipsnis neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai“ projekto Nr. XIVP-686 pateikimo tęsinys	87
Architektūros įstatymo Nr. XIII-425 8, 9, 10 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-467(2), Architektų rūmų įstatymo Nr. X-914 antrojo skirsnio, 4, 6, 8, 10, 11 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 4 ¹ straipsniu ir priedo pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-468(2), Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-469(2), Statybos įstatymo Nr. I-1240 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-470(2) ir Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 28 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-471(2) svarstymo tęsinys	88
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-630 pateikimo tęsinys	89
Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo Nr. VIII-1764 2, 3, 4, 6, 8, 11, 12, 13, 14, 17 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-655, Nekilnojamojo turto registro įstatymo Nr. I-1539 9, 21, 26 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-656 ir Nekilnojamojo turto registro įstatymo Nr. I-1539 1, 2, 3, 8, 15, 16, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 29, 33, 35, 36, 37, 41, 43, 44, 45 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 15 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-2184 8 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-657 pateikimo tęsinys	89
Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo Nr. XI-329 pavadinimo, 2, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 12 ¹ , 13, 20 straipsnių, 1 ir 2 priedų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12 ² straipsniu ir penktuoju ² skirsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-685 pateikimo tęsinys	90
Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 2 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-672 pateikimo tęsinys	90
Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 5, 12 ir 21 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4687 pateikimo tęsinys	91
Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nario G. Sakalausko priesaika	91
Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 2 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-492(2) svarstymas	92
Seimo narės L. L. Andrikienės kalba	92
Nacionalinių plėtros įstaigų įstatymo Nr. XIII-1257 2, 6, 11 ¹ straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-683 pateikimas (G. Skaistė)	94
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 9, 59, 74, 76, 77, 82 ir 83 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-652 ir Švietimo įstatymo Nr. I-1489 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-653 pateikimas (J. Šiugždinienė)	95

Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-484 pateikimas (Č. Olševski)	99
Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-639 pateikimas (Č. Olševski)	101

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario K. Bartoševičiaus pareiškimas	102
Seimo nario V. Valkiūno pareiškimas	104
Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 2 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-492(2) svarstymo tęsinys	105
Nacionalinių plėtros įstaigų įstatymo Nr. XIII-1257 2, 6, 11 ¹ straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-683 pateikimo tęsinys	107
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 9, 59, 74, 76, 77, 82 ir 83 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-652 ir Švietimo įstatymo Nr. I-1489 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-653 pateikimo tęsinys	107
Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-484 pateikimo tęsinys	108
Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-639 pateikimo tęsinys	108
ASMENVARDŽIŲ RODYKLĖ	109

SANTRUMPOS

- DPF* – Darbo partijos frakcija
LF – Laisvės frakcija
LRF – Lietuvos regionų frakcija
LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
MSNG – Mišri Seimo narių grupė
TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
- A – alternatyvus teisės aktas
ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas
GR – Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas
VK – su Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendacijų įgyvendinimu susijęs teisės aktas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 79 STENOGRAMA

2021 m. birželio 29 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN,
Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA,
Seimo Pirmininko pavaduotojai R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ ir P. SAUDARGAS*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas. Gerbiami kolegos, prašom užimti vietas – pradedame birželio 29 dienos Seimo rytinį posėdį. Registruojamės.

Užsiregistravo 111 Seimo narių.

Gerbiami kolegos, šiandien mūsų Seime svečiuojasi viešnia Lenkijos Respublikos Seimo Maršalka ponია E. Vitek su delegacija. Pasveikinkime viešnią! (*Plojimai*)

Kviečiu ponią E. Vitek į tribūną pasisakyti.

10.01 val.

Lenkijos Respublikos Seimo Maršalkos Elžbietos Vitek kalba

E. VITEK. Gerbiama ponია Pirmininke, gerbiamos ponios ir ponai Seimo nariai, gerbiamieji, šiandien mano buvimas Lietuvoje, Lietuvos parlamento rūmuose, parodo, kokie geri ir glaudūs santykiai tarp mūsų valstybių. Sveikinu jus visus su sunkiu darbu Lietuvos naudai tokiais sunkiais pandemijos laikais – jie pareikalavo iš mūsų visų priimti sprendimus, didelės svarbos sprendimus dėl mūsų piliečių. Labai dėkui, ponია Pirmininke, Lietuvos valdžiai dėkui už pakvietimą, už šiltą priėmimą. Man džiugu, kad šiandien galiu kalbėti iš šios vietos, kur kažkada kalbėjo amžinąjį atilsį ponas Prezidentas L. Kačinskis ir ponas Maršalka M. T. Kučinskis.

Garbė dar didesnė, kad susitinku su jumis Lenkijai ir Lietuvai ypatingais metais. Artimiausiais mėnesiais bus proga gražiai švęsti iniciatyvas, kurių tikslas pagerbti 220-ąsias mūsų bendros istorijos metines, tai yra Gegužės 3-iosios Konstituciją ir Abiejų Tautų įžadą. Galiojimo laikotarpiu šie dokumentai turėjo ypatingą reikšmę mūsų valstybėms dėl daugelio priežasčių: remiantis Konstitucija sukurta teisinė tvarka inicijavo daugybę reformų, kurios stiprino Lenkijos ir Lietuvos valstybingumą. Net daugiau – jų naujoviškas pobūdis, tapo pavyzdžiu, kuriuo sekė kitos Europos konstitucijos. Gegužės 3-iosios Konstitucija turi didelę simbolinę reikšmę ilgaamžiams Lenkijos ir Lietuvos istoriniams ryšiams. Tai buvo mūsų nepriklausomybės gynimo išraiška po Pirmojo padalijimo 1772 metais. Tai buvo tautų kūrinys, geriant patriotizmą, laisvę, tai buvo mūsų bendras kūrinys.

Dar kartą norėčiau nuoširdžiai padėkoti Lietuvos parlamentui už tai, kad priėmė rezoliuciją, kurios pagrindu 2021 metai patvirtinti Gegužės 3-iosios Konstitucijos, tai yra Abiejų Tautų įžado, metais. Bendra praeitis ir kitas mūsų bendradarbiavimas yra neįkainojamo patyrimo šaltinis, iš kurio galime semtis ir šiandien. Kaip Abiejų Tautų, Žečpospolitos, įpėdiniai puikiai žinome, kaip organizuoti tarptautinį bendradarbiavimą regione, kad jis būtų tvirtas, duotų naudos, plėtros, stabilumo. Mane džiugina, kad mūsų valstybės gali naudotis tuo istoriniu patyrimu bendradarbiaudamos Europos Sąjungoje ir NATO.

Mes Europos Sąjungoje turime daug sutampančių erdvių, kurios susijusios su ekonomikos atkūrimu po pandemijos: Europos biudžetas, transportas, logistika, taip pat paslaugų teikimo laisvė, mus sieja bendras požiūris į Rytų politiką iš Europos Sąjungos pusės. Atrodo, kad Lenkija ir Lietuva turi identišką požiūrį Rytų klausimais, taip pat Abiejų Tautų, Žečpospolitos, palikimu gali aktyviai remti savo kaimynus Ukrainą ir Baltarusiją. Tos valstybės dabar kovoja su dideliais iššūkiais ir pavojais.

Nepamirškime, kad mūsų švenčiami 1791 metų įvykiai yra taip pat ir baltarusių šventė, o Rasų kapinių koplyčioje yra Sausio sukilimo didvyrių palaikai. Ten ilsisi K. Kalinauskas. Tai ypatingas ženklas, juolab kad keliasdešimt kilometrų nuo Vilniaus baltarusiai kovoja su varžančiu režimu. Lenkai ir lietuviai – atstovai tautų, kurios puikiai žino, ką reiškia kovoti dėl suverenumo, dėl demokratijos, turi suvaidinti ypatingą vaidmenį gindami baltarusių visuomenę, turinčią teisę gyventi demokratinėje valstybėje. Mūsų, Lenkijos ir Lietuvos, bendra pozicija šiuo klausimu yra pagrindinė, žiūrint iš tų vertybių, kurių kartu siekiame, perspektyvos.

Dabartis suteikia mums ne tik panašų požiūrį į regiono klausimus, bet taip pat suteikia mums visą diapazoną instrumentų bendradarbiauti. Toks puikus dalykas – Liublino trikampis – praeitais metais buvo sukurtas kaip įrankis Lenkijos, Lietuvos ir Ukrainos saugumui padidinti. Mes taip pat bendrai plečiame daug energetinių ir transporto projektų, kurie tarnauja visai Europai. Ypatingą vaidmenį čia atlieka Trijų jūrų iniciatyva, plečiamos plėtros pastangos, pavyzdžiui, tokie projektai kaip „Via Baltica“, „Rail Baltica“, tai tik kai kurie iš daugelio pavyzdžių mūsų valstybių bendradarbiavimo, turinčio didelį potencialą. Stiprių dvišalių praeities ryšių, besiremiančių praeitimi ir stiprinamų dabarties vienybės, pagrindu galime drąsiai žiūrėti į ateitį, kad pasipriešintume mūsų laukiantiems iššūkiams. Daugelis jų ateina iš posovietinio ploto, o jų šaltinis yra Rusijos pozicija.

Įgyvendinus mūsų bendrus siekius, Rusija nori jėga išplėsti savo įtakos zoną, pavyzdys yra Donbasas ir Krymo pusiasalis. Didelis iššūkis yra represinis režimas, A. Lukašenkos režimas, ne tik nerodantis noro vesti dialogo su Baltarusijos visuomene, bet kaskart labiau rodantis Rusijos politinę priklausomybę. Mūsų regione taip pat reikšmingai daugėja incidentų kibernetinio saugumo srityje, kibernetinių puolimų. Lenkijoje vis intensyvesni veiksmai, kurių tikslas nelegaliai perimti informaciją iš internetinių paskyrų, kuriomis naudojasi Ministrų Tarybos nariai, taip pat parlamento nariai. Tai yra kampanijos elementas, skirtas visuomeniniams neramumams sukelti. Analogiški veiksmai nuo 2017 metų vykdomi prieš Lietuvą ir Latviją.

Be tų regioninio pobūdžio iššūkių, mūsų valstybės taip pat susiduria su iššūkiais savo šalių viduje. Žinome, kad Lietuvos laukia didelė ugdymo reforma, atitinkanti šių laikų reikalavimus. Tai yra pagrindinis dalykas visiems piliečiams, nes jaunimo ugdymas yra svarbus šiuo metu, suteikiantis pavyzdį siekti visų Lietuvos piliečių konsensuso. Atminkime, kad lenkai, gyvenantys Lietuvoje, kaip ir lietuviai, gyvenantys Lenkijoje, yra Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės ir Lenkijos karalystės įpėdiniai. Tiems piliečiams ir priklauso jų teisių pagerbimas dėl nuosavybės, kultūros, švietimo, kalbos ir dalyvavimo viešojoje erdvėje.

Gerbiame, turiu didžiulę viltį, kad atmintis apie mūsų tautas siejančią istoriją bus šių dienų lenkams, lietuviams ir kitoms kartoms inspiracija imtis bendrų iššūkių ir bendrai kurti stiprią ir saugią Europą. Dideli istoriniai įvykiai primena mums, kad kaip tik dėl glaudaus bendradarbiavimo mes buvome pajėgūs realizuoti didžiulius projektus ir vaidinti reikšmingą vaidmenį regione. Kaip tik dėl to tas bendradarbiavimas turi likti nekintančiu mūsų veiksmų kelrodžiu. Praeitį suteikia mums daug patirties. Dabartis suteikia mums gerų kaimyninių santykių, o ateitis suteikia galimybių, kurias galime panaudoti mūsų bendradarbiavimo ir viso regiono naudai. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkojame poniai E. Vitek. Toliau posėdžiui pirmininkauja Seimo Pirmininko pavaduotojas J. Razma.

10.11 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2021 m. birželio 29 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Labas rytas, gerbiame kolegos, pradedame jau kiek formalinę mūsų posėdžio dalį. Dabar darbotvarkės 1 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Kas frakcijos vardu turi kokių nors siūlymų, prašom skelbti. Pirmininkas iš dešinės R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiame posėdžio pirmininke. Gerbiame kolegos, prašyčiau išbraukti 2-16.1, 2-16.2, 2-16.3 klausimus ir lydimuosius teisės aktus. Iš tikrųjų išbraukti iki rudens sesijos, kol prasidės, nes aš manau, kad komitetas, kuris žiūrėjo šitą įstatymą ir jį rengė, pa-

darė arba nepastebėjo vieno tokio dalyko, tai yra 10 punkto, kuriame numatyta, kad Seimo nario buvimas Seimo Pirmininku, Ministru Pirmininku ar ministru yra pateisinama priežastis, dėl kurios Seimo narys gali nedalyvauti Seimo posėdžiuose. Iš tikrųjų žiūrint pagal Konstituciją ir pagal dabar galiojantį mūsų Seimo statutą Ministras Pirmininkas yra skiriamas Seimo ir gali būti Seimo narys skiriamas tik ministru. Žmogus yra išrenkamas Seimo nariu.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, plačiai neargumentuokite.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Prašyčiau dėl to, kad jį reikia atidėti, ištaisyti konstitucinę klaidą ir tokiu atveju...

PIRMININKAS. Ar frakcijos vardu?

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Frakcijos vardu prašom išbraukti šitą klausimą ir lydimuosius teisės aktus...

PIRMININKAS. 2-16.1, 2-16.2.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). ...nes čia yra konstitucinis dalykas.

PIRMININKAS. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, taip pat frakcijos vardu aš prašau įtraukti į darbotvarkę rezoliuciją dėl pritarimo Prezidento sprendimui nepasirašyti laiško, smerkiančio Vengrijos įstatymą, kuriuo buvo uždrausta LGBT propaganda nepilnamečiams, projektas Nr. XIVP-699. Frakcijos vardu.

PIRMININKAS. Toliau K. Mažeika.

K. MAŽEIKAS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Iš tiesų frakcijos vardu prašome išbraukti 2-2 klausimą – Akcizų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-636. Frakcijos vardu prašome antikorupcinio vertinimo, nes tikrai analizavome ir Seimo nariai gavo daug laiškų. Frakcijoje vyko diskusija ir pasigedome būtent šio dokumento, kuris gali būti esminis, tai yra antikorupcinio vertinimo. Todėl prašome išbraukti.

PIRMININKAS. Akcizų įstatymo pataisos?

K. MAŽEIKAS (LVŽSF). Taip.

PIRMININKAS. Aišku. Toliau A. Mazuronis.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui, gerbiamas posėdžio pirmininke. Turiu labai rimtą pasiūlymą dėl šios dienos posėdžių darbotvarkės. Vardu grupės Seimo narių, kurie vakar stebėjo Europos čempionato futbolo varžybas, noriu paprašyti kokių nors būdu sutrumpinti šios dienos darbotvarkę, nes varžybos vakar baigėsi pusę dviejų, o keltis reikėjo pusę septynių.

PIRMININKAS. Tai priklauso nuo mūsų. Trumpai diskutuokime, taip ir bus. L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Frakcijos vardu noriu paprašyti išbraukti 2-25 klausimą – Architektūros įstatymą, nes yra gauta klaipėdiečių architektų pastabų. Aš norėčiau pateikti dar pasiūlymų dėl projekto.

PIRMININKAS. 2-25 klausimą ir atitinkamai visus...

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Ir lydimuosius.

PIRMININKAS. Dar S. Gentvilas. Aš tikėjau, kad jau viskas.

S. GENTVILAS (LSF). Aš prašyčiau neišbraukti Architektūros įstatymo, nes įgyvendinama Konstitucinio Teismo nutartis. Ačiū.

PIRMININKAS. Agitacija nevykdoma dėl siūlymų. Atsiprašau. Gerai, tada ne pagal siūlymų tvarką, bet pagal tai, kaip projektai įrašyti į darbotvarkę.

Pirmiausia buvo K. Mažeikos pateiktas Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos siūlymas išbraukti iš darbotvarkės 2-2 klausimą – projektą Nr. XIVP-636, tai yra Akcizų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Prašom balsuoti dėl šio siūlymo.

Balsavo 124: už – 50, prieš – 59, susilaikė 15. Išbraukimui nepritarta.

Buvo P. Gražulio pasiūlymas įrašyti į darbotvarkę rezoliuciją dėl pritarimo Prezidentui nepasirašius atitinkamo laiško. Kas už šį pasiūlymą, kad būtų įrašyta minėta rezoliucija, balsuojame.

Balsavo 116: už – 36, prieš – 65, susilaikė 15. Pasiūlymui įrašyti rezoliuciją nepritarta.

Kitas siūlymas eilės tvarka yra R. Žemaitaičio, pateiktas Lietuvos regionų frakcijos vardu, – išbraukti Seimo narių teisių, pareigų ir veiklos garantijų įstatymo projektą – 2-16.1 klausimą ir 2-16.2 klausimą – lydimąjį. Balsuojame dėl šio siūlymo.

Balsavo 114: už – 67, prieš – 22, susilaikė 25. Projektas išbrauktas.

Paskutinis siūlymas Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu L. Girskienės – išbraukti projektus, darbotvarkėje įrašytus 2-25 klausimu, su visais lydimaisiais. Tai Architektūros įstatymo keletu straipsnių pakeitimo įstatymo projektas ir lydimieji. Balsuojame dėl šio siūlymo.

Už – 50, prieš – 51, susilaikė 26. Projektai lieka darbotvarkėje.

Atrodo, paminėjau visus siūlymus.

Dabar dar vienas formalus dalykas. Turime priimti protokolinį sprendimą, kad galime svarstyti du projektus, kurių nėra sesijos darbų programoje. Tai yra opozicijos atstovų teikiami projektai, įrašyti darbotvarkėje kaip 2-35 ir 2-36 klausimai. Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo tam tikrų straipsnių pakeitimo įstatymo projektai. Tikiuosi, bendru sutarimu galime fiksuoti, kad jie gali būti mūsų šios dienos darbotvarkėje.

Tada balsuojame už darbotvarkę apsvaistę visus pasiūlymus.

Balsavo 125: už – 118, prieš nėra, susilaikė 7. Darbotvarkę patvirtiname.

10.20 val.

Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ Nr. XII-1322 3, 4, 5, 6, 7, 11, 12, 14, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 37, 43, 52, 67, 74 straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 24¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3349 pavadinimo ir 22, 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-638(2) (svarstymas)

Pradedame darbotvarkės 1-3 klausimu – įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ keliolikos straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 24¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3349 pavadinimo ir dar dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-638(2). Kviečiame Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininką ir svarstysime pastraipsniui.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, šį įstatymą koreguojame tiesiog pagal pasikeitusius Europos Sąjungos teisės aktus. Komitetas jį svarstė birželio 23 dieną ir visiems 8 balsavus už pritarė komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms.

PIRMININKAS. Aš čia paskubėjau sakyti, kad svarstysime pastraipsniui, bet iš tikrųjų čia svarstymo stadija, ne priėmimas dar. Pasiūlymų nėra, diskusijoje niekas nenori dalyvauti, tai aptarimą tuo ir baigiam. Dėl motyvų taip pat nebuvo.

10.21 val.

Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 7, 10, 13, 15 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-624(2), Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 10 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-230 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-625(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Šalpos pensijų įstatymo keletu straipsnių pakeitimo įstatymo projektas ir lydimasis taip pat Šalpos pensijų įstatymo keletu straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Taip pat svarstymo stadija. Kviečiu komiteto atstovą pateikti išvadas. M. Lingė pateiks komiteto išvadas.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas birželio 23 dieną svarstė Šalpos pensijų įstatymo keletu straipsnių pakeitimo projektą. Buvo pateiktos Teisės departamento pastabos, į jas komitetas atsižvelgė, patobulino įstatymo projektą ir priėmė sprendimą pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadai. Šitas sprendimas priimtas bendru sutarimu.

Taip pat ir dėl lydimosio įstatymo projekto – Šalpos pensijų įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto – komitetas priėmė sprendimą, patobulinęs pagal Teisės departamento išvadas, pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Sprendimas priimtas taip pat bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Papildomų komitetų čia nebuvo. Dabar diskusija. A. Vinkus pageidauja pasisakyti diskusijoje. Prašom. Kviečiame į tribūną.

A. VINKUS (LVŽSF). Teikiamo projekto tikslas yra logiškas ir aiškiai išdėstytas, pasakant, kad šiuo metu galiojantis teisinis santykių reglamentavimas dėl šalpos išmokų mokėjimo, skyrimo ar

pratęsimo neįgalumo, netekto darbingumo ir senatvės atvejais mirusiojo vaikams praktikoje sukelia nemažai problemų. Į tokias išmokas gali pretenduoti tiek Lietuvos Respublikos, tiek užsienio valstybių piliečiai, atvykę iš kitų užsienio valstybių, okupuotų teritorijų ir Lietuvos Respublikoje gavę prieglobstį. Vadovaujantis galiojančia tvarka tokios išmokos kartais negali būti paskirtos, nes Lietuva negauna įstatyme nurodytos informacijos apie užsienio valstybėje asmeniui mokamą pensiją ar pensijų išmokas. Kai kurios valstybės nėra prisijungusios prie tarptautinių konvencijų, kitų tarptautinių teisės aktų ar sudariusios su Lietuvos Respublika tarptautinių sutarčių ir tokios informacijos neteikia. O galutinis rezultatas – nukenčia asmenys, kurie dėl to nėra kalti. Daugeliu atvejų jiems tai yra pagrindinis pragyvenimo šaltinis. Suprantama, kad tokia situacija šių žmonių atžvilgiu nėra nei gera, nei teisinga. Todėl, manau, siekis patobulinti teisinį reguliavimą, kuris užtikrintų įstatyme nurodytiems asmenims galimybę gauti šalpos išmokas ir tais atvejais, kai iš kompetentingų užsienio valstybių institucijų ir diplomatiniais kanalais negalima gauti informacijos ir duomenų apie užsienio valstybėje asmeniui mokamas pensijas ar pensijų išmokas, tikrai yra proporcingas ir būtinas. Kviečiu palaikyti šį įstatymą.

PIRMININKAS. Ačiū. Pažiūrėsime, ar yra užsirašiusių dėl motyvų. Gerbiamas A. Vinkus užsirašęs, bet galbūt atsisakys antrą kartą kalbėti. M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Aš irgi per daug neagituosiu, nes nėra prieštaraujančių. Iš tiesų, kad įstatymas galėtų įsigalioti nuo rugpjūčio 1 dienos, komitetas taip pat prašo, kad būtų svarstoma skubos tvarka, ir dar šioje sesijoje galėtume jį priimti.

O dėl tų susidariusių situacijų, kada nėra vykdoma ir kai kurios valstybės nėra prisijungusios prie tam tikrų užsienio valstybių konvencijų, išties yra komplikauta skiriant ir apskaičiuojant žmonių galimybes pretenduoti į šalpos pensiją, tai šiais įstatymų projektais kaip tik yra išsprendžiami tokie atvejai. Turime kol kas pavienius atvejus, kalbame apie Venesuelos situaciją, kada galima kalbėti apie 28 tokius kandidatus, bet, preliminariniu vertinimu, gal tik keturi galėtų pretenduoti į šalpos pensiją. Iš tiesų tai yra labai nežymūs atvejai, bet pati ta tvarka turi būti numatyta mūsų teisės aktuose. Raginu palaikyti ir balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū. Pirmininkas paminėjo, kai yra siūlymas svarstyti skubos tvarka, tai bus sprendžiama balsavimo metu. Jeigu bus pritarta projektui, po to bus sprendžiama ir dėl skubos.

Dabar grįžta pirmininkauti Seimo Pirmininkė. Prašom.

10.27 val.

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 9, 34, 43, 44, 45, 46, 46¹, 47, 49, 51, 52 ir 60 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 46² ir 52¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-648(2) (svarstymas)

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Dėkoju. Darbotvarkės 1-5 klausimas – Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 kai kurių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-648(2). Svarstymo stadija. Kviečiu Ekonomikos komiteto pranešėją gerbiamą K. Starkevičių. (*Balsai salėje*) Kviečiu K. Starkevičių į tribūną. Negirdi. (*Šurmuly salėje*) Prašau pristatyti Ekonomikos komiteto išvadą.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Labas rytas. Ekonomikos komitetas šiam sprendimui pritarrė bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs pristatėte komiteto išvadą. Diskusijoje užsirašė kalbėti V. Ažuolas. Kviečiu.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Iš tikrųjų, gerbiami kolegos, aš žiūriu į šį įstatymą, jis atrodo toks nekalts – ES direktyvos perkėlimas, pritarta bendru sutarimu, nieko per daug nejaudina. Atrodo, viskas gražu, bet iš tikrųjų tai yra toks įstatymas, kuris privers žmones mokėti už elektrą daugiau, na, bet turbūt dabartiniai valdantieji dėl to nė kiek neišgyvena. Jie sako, čia ne mūsų reikalas, rinkos reikalas, dar kažkieno reikalas, tegul žmonės moka brangiau.

Bet ten yra pagrindiniai, esminiai punktai. Žmonėms, kurie nesutiks pasirinkti nepriklausomo tiekėjo, kurio kaina ir šiandien yra daug didesnė negu valstybės tiekėjo, bus išjungta elektra. Ir ten yra išdėstyti punktai, kada kam bus išjungta elektra, tiems, kurie nesutiks mokėti brangiau. Ar ES direktyvos liepia išjungti šalims elektrą? Neliepia. ES direktyvose yra sakoma (tik vienas

punktas), kad turi teisę pasirinkti kitą tiekėją, šiuo atveju nepriklausomą. Tai žmonės tą ir gali rinktis, bet kodėl žmonėms, kurie nesutinka už elektrą mokėti brangiau, turi būti išjungta elektra? Ir tai vyksta ir tęsiasi. Ar mūsų tarnybos, Konkurencijos, visos kitos, mato, kas vyksta? Yra penki nepriklausomi tiekėjai ir, deja, labai dažnai jų kainos yra vienodos. Tarnybų tai nestebina turbūt, kaip kuro kainos nestebina, taip ir elektros vienodos kainos nestebina.

Ir vėl kita situacija, kad vyksta piktnaudžiavimas nepriklausomų tiekėjų, kai paskambinama žmogui ir sakoma, kad tu jau sutikai pasirašyti sutartį, ir atsiunčiama sutartis. Tokių pažeidimų tarnybos taip pat nemato.

Ir netgi punktas, kuriame bus palyginamos tiekėjų kainos, atrodo labai gražus: žmonės galės džiaugtis, matys vienoje vietoje skirtingų tiekėjų kainas, tik ten užmiršo įrašyti valstybės tiekėją. Tiekėją elektros kainos, kur tiekia valstybė. Ir ji šiandien yra pigesnė, bet palyginime to nebus, nes, aš suprantu, kam trukdyti kitiems nepriklausomiems tiekėjams uždirbti daugiau, jeigu žmogus galės pamatyti, kad valstybė tiekia elektrą pigiau. Nereikia to įrašyti, žinoma, tegu žmonės moka brangiau.

Iš tikrųjų dabar jau reikėtų įvertinti, kas nuo naujų metų įvyko su dabartiniu nepriklausomo tiekėjo pasirinkimu, kaip visi žmonės buvo priversti už elektrą mokėti brangiau, negu mokėjo iki naujų metų. Nepriklausomų tiekėjų rinka yra nereguliuojama. Iki šiol valstybė reguliavo elektros rinką, nustatė tam tikras sąlygas ir visa kita, o nepriklausomi tiekėjai gali daryti, ką nori, gali luputi kainas, kokias nori, ir jų darbas yra tik išrašyti sąskaitą. Jiems nereikia rūpintis nei tinklais, nei perdavimu, nei kitais dalykais, užtenka tik išrašyti sąskaitą.

Taigi ir norisi paklausti, kodėl Europos Sąjunga mus verčia branginti elektrą žmonėms? Kad jie už elektrą mokėtų dar brangiau, prisidengiant neva laisva rinka, ir kad būtų atsisakoma valstybės reguliavimo. Tikslas labai paprastas, kad kažkas galėtų uždirbti daugiau. Tai visi kiti sprendimai, kai mes elektrą perkame per tarpininkus, kai nenorime jos pirkti tiesiogiai labai pigiai – viskas sueina į krūvą ir labai gražiai atrodo.

Mane labai nustebino, kai valstybės žmonės – tiek ESO, tiek „Ignitis“, darė viską, kad prarastų kuo daugiau klientų. Jie buvo tokie pasyvūs ir miegantys, kai žmonės rinkosi savo tiekėjus. Kodėl? Ar tai yra sutapimas, ar tai tyčinis veikimas? Tai turėtų išaiškinti tarnybos. Bet šiam įstatymo projektui, vien prisidengdami ES direktyvomis, tikrai negalime pritarti ir negalime žmonių bausti už tai, kad jie nenori rinktis brangesnio elektros tiekėjo. Tad punktų, kuriuose dabar numatoma, kad elektra žmonėms bus išjungiamą, jeigu jie nepasirinks brangesnio nepriklausomo tiekėjo, turėtų nelikti. Turėtume atkurti pradinę direktyvos būseną, kad žmogus turėtų teisę pasirinkti tiekėją ir nebūti baudžiamas, kad jam elektra bus išjungta. Už šį projektą tikrai negalime balsuoti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau diskutuoti nėra užsirašiusių. Dėl motyvų prieš užsirašę kalbėti V. Ažuolas. Ar norite vėl kalbėti? P. Gražulis – prieš.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiamieji Seimo nariai, aš manau, kad V. Ažuolas atkreipė dėmesį į tai, į ką mes nebuvo išgilinę. Iš tikrųjų įstatymas atrodo nekaltas – Europos Sąjungos direktyvų perkėlimas į teisės aktą, bet, deja, dar įkeliamos papildomos nuostatos ir faktiškai kyla elektros kainos. Nuo liepos 1 dienos jau kyla beveik 10 %, 8 % elektros energijos kainos. O, priėmus šitą įstatymą, kainos dar išaugs. Ir kieno sąskaita? Kam bus į kišenę? Tiems, kurie užsiima elektros pardavimo bizniu.

Aš manau, kad reikėtų dar iki priėmimo kreiptis į STT. Paprašyti korupcinio vertinimo, ar šis įstatymas ir šios nuostatos nėra korupcinės. Manau, kad jokių būdu negalima taikyti jokios skubos tvarkos. Kol mes negausime atsakymo iš Specialiųjų tyrimų tarnybos, mes negalėsime šito įstatymo priimti. D. Kreivys tapo energetikos ministru, prisimenant, kad jis ten prisidengdamas mama siekė sau naudos. Aš manau, kad šiandien mes irgi negalime atmesti, kad yra kokių nors asmeninių interesų arba draugų interesų visų Lietuvos elektros vartotojų sąskaita. Todėl prašau balsuoti už ir taip pat prašau, kad būtų pateikta Specialiųjų tyrimų tarnybos išvada dėl korupcijos.

PIRMININKĖ. Motyvai už – K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Alio, gal galite pasitraukti iš priekio? Ką pasakė V. Ažuolas, dalis yra tiesos, tačiau yra didelė dalis tokios dūmų uždangos. Gąsdinimas Europos Sąjunga. Prasiėjo toks tavo pesimizmas, anksčiau nebuvo tokio didelio pesimizmo.

Dabar apskritai dėl sekos. Ažuolai, čia mes tęsiame jūsų pradėtą darbą, įstatymas buvo priimtas dar esant jūsų Vyriausybei. Tuomet nekėlei jokių problemų, sakei, viskas gerai. Iš dalies mes šiais įstatymais bandome taisyti tuos nesklandumus, kuriuos pamatėme įstatymui veikiant. Ne tik įstatymais, bet ir įstatymų lydimaisiais aktais. Aš galiu pasakyti garantuodamas, tiems, kurie nepasirinko nepriklausomo tiekėjo, niekas elektros neišjungė ir neišjungs. Yra išleistas net ministro išaiškinimas, kad nebūtų išjungta. O ši įstatyminė nuostata buvo prie jūsų priimtame įstatyme. Irgi gal blogai, kad mes, opozicija, to nepastebėjome, bet dabar tikrai nereikia gąsdinti žmonių. Tai yra kelias į pažangą. Dabartiniu metu, taip, elektra brangsta, bet jūs puikiai suprantate, kodėl brangsta. Visame regione ir pasaulyje, pasibaigus vienam pandemijos etapui, iškilus gamybos poreikiams ir elektros naudojimui, ji brangsta. Čia yra rinka, čia kažko daug mes pakeisti negalime.

O nepriklausomi tiekėjai yra, jie tarpusavyje, tikėsimės, konkuruos ir sudarys normalias sąlygas, kad mes galėtume pirkti elektrą už tinkamą, rinkoje esančią konkurencingą kainą.

PIRMININKĖ. Motyvai po svarstymo išsakyti. Balsavimas numatytu laiku – nuo 11 val. 15 min.

10.37 val.

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 10, 11, 17 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-231(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 1-6 klausimas – Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-231(2). Kviečiu pranešėją B. Matelį.

B. MATELIS (TS-LKDF). Laba diena, gerbiami kolegos. Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas svarstė Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 10, 11, 17 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą ir bendru sutarimu pritarė siūlomiems pakeitimams. Taip pat komitetas jau dabar prašo taikyti skubos tvarką tam, kad priėmimas į valstybės tarnybą vyktų sklandžiai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs pristatėte komiteto išvadą. Gerbiami kolegos, dėl šio projekto yra dvi Seimo nario K. Vilkauskio pataisos. Aš siūlyčiau dėl jų apsispręsti balsavimo metu, kai salėje bus pakankamai Seimo narių. Taigi pristatysite ir apsispręsimė dėl jų balsavimo metu.

Dėl motyvų dėl šio projekto užsirašiusių nėra. Balsavimas, kaip jau minėjau, numatytu laiku.

10.38 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 45¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3268 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-453(2), Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo Nr. X-1238 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-454(2), Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-455(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 1-7 klausimas – Švietimo įstatymo Nr. I-1489 kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-453(2). Kviečiu pranešėją gerbiama S. Lengvinienę.

S. LENGVINIENĖ (LF). Dėkoju. Gerbiami Seimo nariai, pristatau Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimus, taip pat darbotvarkės 1-7.2 klausimą – Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-454 ir Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-455. Šie projektai yra susiję su Švietimo įstatymu. Esmė yra, kad specialiųjų poreikių turintis vaikas, kai jam sukako 21 metai, galėtų pabaigti mokslo metus. O tiems, kurie dėl ligos mokėsi su pertraukomis ir pateikė tokių pertraukų priežastį pagrindžiančius dokumentus – iki mokslo metų, kuriais jiems sueina 23 metai, pabaigos. Švietimo ir mokslo komiteto vardu prašau svarstyti skubos tvarka, kad šis įstatymas įsigaliotų nuo šių metų rugsėjo 1 dienos. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs pristatėte komiteto išvadą. Diskusijoje kalbėti užsirašiusių nėra. Motyvai. Motyvai dėl viso. Už norėtų kalbėti L. Nagienė. Prašau.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Iš tikrųjų ši įstatymo pataisa yra labai svarbi, nes vien tik pasiruošimas tam, kad norime integruoti neįgalius asmenis, šiandien turinčius spe-

cialiųjų poreikių, kuriems reikia pagalbos, labai svarbu suteikti... Mes žinome, kad jie galbūt kai kuriais atvejais negali kartu vienodai lankyti mokyklos, negali ateiti kartu ir jų mokslo metai ir baigimas gali užsitęsti vien dėl sveikatos ar kokių nors priežasčių. Mes žinome, kad prieinamumas bus praplėstas ir tikrai suteiksime didelę pagalbą.

Kviečiu visus palaikyti, manau, nė vienas nepasisakys prieš, nes svarbu kuo greičiau įteisinti šį teisės aktą ir rugsėjo 1 dieną mūsų moksleivių su specialiaisiais poreikiais integracija tikrai padidės kiekvienoje mokykloje. Pritarkime visi vieningai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Balsavimas bus numatytu laiku.

10.41 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 4, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 4² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5103(2), Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 papildymo 85¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5104(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-8 klausimas – Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 4, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo nauju straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5103(2). Kviečiu pranešėją gerbiamą A. Nekrošių. Prašau į tribūną.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamoji Pirmininke. Gerbiami kolegos, Aplinkos apsaugos komitetas šį klausimą svarstė birželio 23 dieną ir priėmė sprendimą pritarti Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 10 ir 11 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo projektui Nr. XIIIIP-5103(2) ir komiteto išvadai. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš nebuvo, susilaikė 1.

Taip pat buvo apsvaistytas ir lydimasis teisės aktas. Komiteto sprendimas – pritarti Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 papildymo 85¹ straipsniu įstatymo projektui Nr. XIIIIP-5104(2) ir komiteto išvadai. Balsavimas – bendru sutarimu pritarta. Dėkui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Pristatėte komiteto išvadą. Dėl šio įstatymo projekto yra gauta pasiūlymų, dėl jų apsispręsimas balsavimo metu. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Dėl motyvų už yra užsirašęs S. Gentvilas. Prašau, gerbiamas Simonai.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, kodėl reikšmingas šitas įstatymas? Todėl, kad nebūtų tokių atvejų, kaip turėjome Alytuje su „Ekologistikos“ gaisru, kai įmonė faktiškai apsidraudusi vos 18 tūkst. eurų lėmė nuostolius aplinkiniams žemdirbiams, įmonėms ir kitiems. Jie skaičiuojami milijonais. Valstybė ne tik kompensavo tretiesiems asmenims milijoninę žalą, visų pirma ūkininkams, bet ir pati savo lėšomis turi sutvarkyti išdegusius sandėlius.

Šitas įstatymas užtikrina, kad įmonės, kurios tvarko atliekas, turėtų pakankamas bankines garantijas ir draudimus, kad jų bankroto atveju, kad ir koks jis būtų, tyčinis ar netyčinis bankrotas, atliekos būtų sutvarkytos ir kad tretiesiems asmenims, kurie nukentėjo nuo tokių įmonių gaisro ar kitu atveju, būtų atlyginta ne iš visų mokesčių mokėtojų, bet iš įmonės bankinių garantijų.

Kas atsitiks po šio įstatymo? Iš esmės išnyks iniciatyva kraustyti ir sandėliuoti apleistose fermose bešeimininkes atliekas, išnyks iniciatyva įmonėms feniksams bankrutuoti pakeliui surinkus didelius atliekų sandėlius arba staiga užsidegti. O tokių gaisrų matome ne vieną ir ne vienerius metus. Todėl kviečiu pritarti, nes tai yra reikšmingas sprendimas po „Ekologistikos“ gaisro atliekų tvarkytojus sureguliuoti. Tikrai turėsime daugiau tvarkos ir nebeturėsime apleistų fermų su sandėliuojamomis atliekomis. Kviečiu pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Dėl šio įstatymo apsispręsimas numatytu laiku.

10.44 val.

Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės klimato kaitos valdymo darbotvarkės patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-566(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-9 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės klimato kaitos valdymo darbotvarkės patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-566(2). Kviečiu pranešėjus. Pirmasis pranešėjas – K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (LF). Sveiki, Aplinkos apsaugos komitete pateiktiems siūlymams pritarta. Bendru sutarimu komitetas sprendimui pritarė. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Ekonomikos komiteto pranešėją gerbiamą K. Starkevičių. Prašau pristatyti komiteto išvadą dėl Nacionalinės klimato kaitos valdymo darbotvarkės projekto.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs pristatėte komiteto išvadą. Taip pat Kaimo reikalų komiteto reikėtų pranešėjo, tačiau jo neturime. Tuomet perskaitau komiteto išvadą. Sprendimas yra pritarti Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės klimato kaitos valdymo darbotvarkės patvirtinimo“ projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo.

Diskusijoje užsirašė kalbėti K. Adomaitis. Kviečiu į tribūną.

K. ADOMAITIS (*LF*). Gerbiamieji Seimo nariai, iš principo pritardamas pateiktai darbotvarkei vis dėlto noriu atkreipti dėmesį į kelis svarbius dalykus, kai kalbame apie klimato kaitą, nes šis dokumentas bus esminis, strateginis, pagal jį mes gyvensime gal net ir 30 metų.

Globalinis atšilimas yra faktas. Mokslininkai tą jau įrodė. Globalinį atšilimą paaiškina CO₂ kiekis atmosferoje ir vulkanų išsiveržimai. Šių dviejų faktų mums pakanka, kad galėtume paaiškinti visą atšilimą, kurį mes stebime Lietuvoje ir pasaulyje. Nepaisant to, kad kai kur dar matome ir priešingą tendenciją, globalus vidurkis yra aiškus.

Mūsų kita problema, susijusi problema, kad klimato kaita dažnai tampa panaši į religiją. Yra atliktas tyrimas, kai žmonės, paklausti, kaip veikia evoliucija ir ar gali paaiškinti, kodėl keitėsi gyvūnai ir kaip jie prisitaiko prie aplinkos besikeičiant aplinkos sąlygoms, negali paaiškinti, kaip tai veikia, jie aiškina tai klaidingai. Nepaisant to, jie tiki pačia evoliucijos teorija kaip tokia ir tai parodo, kad labai dažnai tokiuose globaliuose dalykuose, tokiuose sudėtinguose dalykuose mes nukrypstame ne į mokslinius argumentus, bet labiau į religinius argumentus. Ar mes tikime tuo, kas yra, ar mes tikime tuo, kas vyksta, ar tiesiog prieštaraujame iš principo. Ir čia yra didžiulis pavojus kovoje su klimato kaita, su kuria mes susiduriame ir Lietuvoje.

Vieną pavyzdį norėjau paminėti – rapsų auginimas biodegalams. Dar prieš 10–12 metų tai atrodė kaip tam tikras išsigelbėjimas, kaip vienareikšmiškas argumentas už, nes padės mums sumažinti CO₂ išmetimus Lietuvoje. Tačiau šiandien mes jau matome, kad tai yra blogas sprendimas, nes vien trąšoms, kurių reikia, kad tie rapsai užaugtų, mes naudojame gana daug CO₂, kad šis procesas taptų nebeprasmingas. Ir jau Alternatyviųjų degalų įstatyme mes kalbame tik apie antros kartos biodegalus, kuriuos turėtume skatinti.

Ar yra daugiau tokių sprendimų, kuriuos mes šiandien Lietuvoje, nematydami jų prasmės, vis dėlto norime pritaikyti ir įgyvendinti? Taip, aš bijau, kad jau šiandien mes turime tokius analogiškus rapsus kitose srityse.

Aš norėčiau priminti, kaip mes skaičiuojame pastatų energetinį efektyvumą. Mes trūks plyš reikalaujame A++ klasės labai sandarių pastatų, nors mes žinome, kad esant dabartiniam apšiltinimui, dabartiniam pastatų įrengimui yra daug svarbiau, kaip vartotojas elgiasi, kaip elgiasi to pastato gyventojas. Ar jis palieka įjungtą kompiuterį, įjungtą šviesą, ar pas jį automatiškai išsijungia elektra, kai ji nenaudojama. Ir tai yra svarbiau nei dar papildomai sandarinti pastatus, dar papildomai investuoti į putplastį, akmens vatą ar kad ir kas tai būtų pastatų efektyvumui pagerinti. Tai vėl kyla klausimas, ar tikrai yra prasmingos mūsų visos dabartinės politikos, kurias mes įgyvendiname, nekalbant apie tai, kad investuodami į pastatų apšiltinimą mes apskritai Lietuvoje dar nevertiname, o kiek kainuoja CO₂ pagaminti tą putplastį ar akmens vatą? Apšiltindami daugiabučius, atnaujuodami juos, mes naudojame 1990 metų klimato duomenis. Nors Vilniuje temperatūra jau yra trim laipsniais didesnė, mes vis dar naudojame labai senus duomenis skaičiuodami, kiek mums reikia apšiltinti pastatą.

Aš pateiksiu kitą pavyzdį politikos, kuri yra šitoje klimato kaitos darbotvarkėje ir kuri yra taip pat labai abejotina. Klimato kaitos darbotvarkėje sakome, kad mums reikia bent vienos greito elektromobilių pakrovimo stotelės prie degalinių, autobusų stoties ir kitose vietose. Kai du kartus apie tai pagalvotumėte, jūs paklaustumėte, o kaip nuvažiuoti, jeigu mes iš tiesų pasieksime tuos šimtus tūkstančių elektromobilių Lietuvoje ir turėsime po vieną greito įkrovimo stotelę prie degalinių, kaip tūkstantis elektromobilių nuvažiuos iki Palangos vasarą, karštu oru? Ar mūsų yra noras, kad važiuotų viena „Tesla“ ir lauktų prie tų degalinių, kol jai atsilaivins vieta? Ar vis dėlto

mes matome masinį elektromobilių naudojimą, kai atvažiuoję jį pakrauti mes turime 50 pakrovimo stotelių, turime garantuotą vietą ir galime įjungę, kad ir lėtesniu tempu, bet pakrauti šitą elektromobilį, per tą laiką suvalgyti pietus ar cepelinus, kurie yra pakeliui į Palangą. Tokie pavyzdžiai.

Pabaigai. Man neramu, kad mes užlipsime ant grėblio, kad kartais sprendimai taps per daug religingi, bet nepagrįsti realiais skaičiavimais ir mokslu. Linkiu įgyvendinant ir rengiant priemones vis dėlto kuo labiau remtis skaičiavimais, mokslu. Ir sėkmingų sprendimų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau diskutuoti užsirašiusių nėra. Dėl motyvų už kalba S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, praeitą savaitę buvo stichinė kaitra. Pirmą kartą Lietuvos istorijoje ją turėjome birželio mėnesį, kai penkias paras iš eilės temperatūra viršijo 30 laipsnių. Praeitą savaitę buvo mušami karščio rekordai, ir ne po 0,1 %, bet po 1,7 %, 2 %, ir tai yra rekordai Lietuvoje per visą klimato stebėjimo istoriją. Mes negalime neigti to fakto, kad Lietuvoje mes susiduriame su klimato kaita. Pašnekėkite su J. Baubliu ir dzūkų ūkininkais, derlius šiemet jau žlugo dėl šitos kaitos. Pirmasis, kas tai pajus, tai bus žemės ūkio sektorius.

Mes suprantame, kad ne visus išsipareigojimus skirtingi sektoriai gali panešti ir Europos Sąjungos mastu. Kai mes susitariame mažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas, tai mes puikiai suprantame, kad Lietuvoje kai kurie sektoriai gali lengvai ir pigiai tai padaryti, ir tai naudinga. Pavyzdžiui, energetika. Užuoat siuntę savo eurus Rytų kaimynams, kurie gamina mums elektrą per atominę ar anglies pramonę, galime pasigaminti čia. Kiekvienas instaliuotas megavatas sukuria penkias naujas darbo vietas čia, Lietuvoje. Jeigu mes kalbame apie 1 tūkst. 300 megavatų vėjo energetikos jūroje, tai jau yra beveik 10 tūkst. naujų darbo vietų Lietuvoje, Vakarų Lietuvoje.

Todėl apie šitą strategiją mes turime kalbėti kaip apie būtinybę, viena vertus, turime kalbėti kaip apie mūsų ekonominio atsigavimo strategiją, nes čia yra darbo vietų kūrimo strategija. Mes kiekvienais metais išsiunčiame 2,5 mlrd. eurų užsienio verslams iš Lietuvos gyventojų piniginių ir verslų sąskaitų, pirkdami naftos produktus, dujas ir elektrą, pagamintą kitur. Todėl įgyvendinime šitą strategiją. Kritikuokime priemones, kaip daro Kasparas, bet nekritikuokime tikslo, kad reikia kovoti su klimato kaita.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū. Sakyčiau, gal ne prieš, gerbiama Seimo Pirmininke, daugiau gal abejonių keliantis šitas nutarimas. Visi, kolegos, puikiai žinote, kad Seimo priimami nutarimai neturi jokios teisinės galios. Tai yra tiesiog deklaracijų rinkinys, kažkoks kratinys, į kurį visiškai niekas neturi atsižvelgti. Čia lygiai taip pat, kaip paskelbkime Lietuvoje 2022 metus, nežinau, meškiukų metais. Tai čia lygiai taip pat, sakyčiau, dabar svarsto tokį dalyką. Aišku, pas mus Šilalėje, Šilutėje meška du meškiukus atsivedė. Tai irgi gal priimsime kokią nors rezoliuciją.

Bet iš esmės ką tik kolegos šnekėjo, vienas iš tribūnos kolega diskutuotojas kalba apie globalinį atšilimą, kalba apie rapsų daromą žalą ir kartu savo kalboje pasakė, kad turėtume remtis mokslu. Nors prieš 5 minutes jis pats pasakė, kad tas pats mokslas paneigė rapsų naudą ir paneigė, kad būtent visiškai priešingai dabar veikia, kad trąšų gamybai ir jos pagaminimui daugiausia reikalingas CO₂, kad ji būtų pagaminta. Tai vienas dalykas.

Kitas dalykas. Atsakydamas ministrui dėl gerbiamo J. Baublio, kurį jūs ką tik paminėjote, tai J. Baublys ir pusė Varėnos, dzūkėliai, aš galiu jums pasakyti, nuo tarybinių laikų jokio derliaus ir neturėjo. Ten vieninteliai, ką galima sėti, yra avižos arba grikliai, nes yra lengva žemė, puri žemė ir yra smėlis. Plius ši teritorija jau 1956 metais buvo pripažinta kaip nenaši ir netinkama ūkininkauti. 1978 metais buvo sudarytas žemėlapis, ir ši žemė, kaip ir Šilalė, kadastrinė vietovė: Palentinis, Didkiemis, Šilalė, Kelmės pusė ir Tauragės pusė, buvo pripažinta kaip netinkama ūkininkauti. Netgi tarybiniais laikais institutas griežtai pasakė, kad ten jokių grūdinių kultūrų negalima auginti.

Būtent neatsakingo ūkininkavimo pavyzdys ir yra šiandien, kad į nenašias žemes mes norime įterpti tokią kultūrą, kuri nėra pritaikyta šiam klimatui ir nėra pritaikyta būtent tai teritorijai, gerbiamas ministre.

Kitas dalykas, jūs puikiai žinote, esate šaunus ir jaunas ministras, šis nutarimas bus deklaracija. Jūs savo įsakymu ir kiti ministrai, dar du, kaip norės, taip ir tvarkysis. Ir jūs, kaip norėsite, ši-

tas deklaracijas ir tvirtinsite. Todėl aš tikrai nesakau prieš. Tikrai nesakau prieš. Bet aš matau, kad šis nutarimas jokios teisinės galios ir jokio rezultato neturės. Nežinau, ką mes iš to ir pasieksime.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Apsispręsimė ir balsuosime numatytu laiku.

10.57 val.

Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo Nr. VIII-1524 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-634(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 1-10 klausimas – Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo Nr. VIII-1524 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-634(2). Kviečiu pranešėją gerbiamą K. Starkevičių. Šiandien jūsų benefisas. Prašom.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Dar kartą laba diena, kolegos. Komitetas šiam įstatymo projektui yra pritaręs bendru sutarimu. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs pristatėte komiteto išvadą. Diskusijoje užsirašiusių nėra. Pasiūlymų nėra. Dėl motyvų taip pat nėra užsirašiusių. Taip pat dėl šio klausimo apsispręsimė numatytu laiku.

10.58 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos kultūros politikos kaitos gairių įgyvendinimo 2021–2024 metų prioritetų aprašo patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-696 (pateikimas)

Dar turime šiek tiek laiko. Dabar norėčiau pakviesti gerbiamą V. Juozapaitį, kad pristatytų darbotvarkės 2-32 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos kultūros politikos kaitos gairių įgyvendinimo 2021–2024 metų prioritetų aprašo patvirtinimo“ projektą Nr. XIVP-696. Tai yra pateikimas.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke. Išties tai yra valstybinės svarbos dokumentas ir labai prašau visų itin atkreipti į jį dėmesį.

Pati idėja kilo atsižvelgiant į 2010 metais Seimo priimto nutarimo „Dėl Lietuvos kultūros politikos kaitos gairių įgyvendinimo“ neįgyvendinimą. Tąsyk, jau dabar prieš 11 metų, buvo priimtas istorinis dokumentas, kuriuo valstybė įsipareigojo kultūrai. Jeigu jūs atsiverstumėte tą tekstą, jūs pamatytumėte, kad išties, jeigu mes būtume įgyvendinę tai, ką tuomet Seimas užbrėžė, jau būtume pačiame aukščiausiam kultūros klestėjimo lygyje. Kultūros – kaip vienijančio pagrindo visai valstybingumo raidai.

Taigi Kultūros komitetas siūlo Seimui priimti tokį nutarimą, kuriame būtų du straipsniai, tai yra patvirtinti Lietuvos kultūros politikos kaitos gairių įgyvendinimo 2021–2024 metų prioritetų aprašą. Ten yra visas sąrašas dalykų, kuriuos mes turėtume vadinti prioritetais. Tai yra iš tų dešimties neįgyvendintų kultūros politikos kaitos gairių, priimtų 2010 metais, sukongravome į tris pagrindinius prioritetus.

Primenu, kad tuomet, prieš 10 metų, buvo įgyvendintas tik vienas priimtas gairių punktas, tai yra Lietuvos kultūros tarybos įsteigimas. Tai įvyko ir dabar sėkmingai veikia.

Ir dar vienas labai svarbus akstinas, kodėl dabar reikėjo tokio nutarimo, tai artėjantis lietuvių kūrėjo, genijaus M. K. Čiurlionio 150-ojo jubiliejaus paminėjimas, kuris vyks 2025 metais. Išties tokio masto kūrėjo pagerbimas neturėtų apsiriboti vien tik formaliu metų paskelbimu, kai Seime priimamas toks nutarimas, o tai turėtų būti valstybinė, Vyriausybės globojama didžiulė programa, kuri truktų galbūt jau ir nuo šių metų pabaigos. Todėl to nutarimo priėmimas yra labai svarbus ir telkiant lėšas tokio masto programai įgyvendinti. Todėl priimant 2022 metų biudžetą visi tie dalykai jau turėtų būti įvertinti, Vyriausybės priimti. Su Vyriausybės vadove tai jau yra derinta. Kultūros ministerija taip pat pasirengusi sukurti visą darbų planą. Taigi išties tai būtų Seimo tokia pareikšta valia, turbūt precedento neturintis faktas arba atkartojantis galbūt 2010 metų politikos kaitos gairių įgyvendinimo nutarimą, bet mums tikrai atėjo metas atsiskirti visa savo galybe į kultūrą, kaip ir anksčiau sakiau, vienijantį visą Lietuvos valstybingumo raidą faktorių.

Maloniai prašau pritarti šio nutarimo projektui pateikimo stadijoje ir pagal galimybes paspartinti priėmimą, nes tai yra tikrai labai svarbus momentas. Ačiū, kolegos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų paklausti norėtų du Seimo nariai. Pirmasis klausias M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke. Gerbiamas komiteto pirmininke, iš tiesų svarbus projektas, kuriame kalbama apie valstybės išsipareigojimus kultūros sričiai. Aš puikiai suprantu, kad tie išsipareigojimai turi apimti ne tik kultūrą, bet ir finansus. Man atrodo, čia to aiškumo vis tiek šiek tiek reikėtų. Kiek papildomai gali pareikalauti finansavimo Kultūros politikos gairių įgyvendinimas, ar yra kokie nors paskaičiavimai, koks nors matymas? Matote, viena, matyt, yra parašyti gražius raštus ir įgyvendinimo strategijas, bet visai kita, jeigu šalia jų nebus numatyta aiškaus finansavimo. Man atrodo, labai svarbu yra sutarti, kad ir viena, ir kita būtų kartu.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas kolega. Nutarimo projektas yra toks politinis pareiškimas, nėra finansinis įpareigojimas. Mes tuo nutarimu kreipiamės į Lietuvos Respublikos Vyriausybę, kad ji tai ir padarytų, apie ką jūs kalbate. Kaip minėjau, su premjere tokio nutarimo projekto priėmimas yra derintas. Juolab aš kalbu apie 2010 metais priimtų gairių neįgyvendinimą, taigi taip būtų gražinta skola kultūrai ir valstybei. Beje, aš finansų nuo kultūros taip pat neatiskirčiau, nes mūsų samprata apie kultūrą ir prasideda nuo požiūrio į finansus ir nuo jų investicijų į kultūrą kaip į ilgalaikę strateginę valstybės investiciją. Šiuo atveju mes tiesiog turime sumokėti skolą tai sričiai. Jau išsipareigojome valstybės vardu padaryti tai, deja, per dešimt metų to nepadarėme. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, aš norėčiau paklausti apie prioritetus iki 2024 metų. Trečias man gana aiškus – svarbios sukaktys, reikia minėti, kultūros žmonės ir taip toliau.

Antras – kultūros politikos valdymo demokratizavimo užbaigimas. Galbūt geriau tiktų plėtra negu užbaigimas, nes demokratizavimo užbaigimas, demokratiniai procesai, na, ne visai, jie turi daug atspalvių, jie keičiasi, kinta ir panašiai. Ta plėtra galbūt būtų aiški. Bet pagrindinis dalykas tai pirmas – valstybės išsipareigojimų kultūros sričiai išgryninimas ir įteisinimas. Kas išivaizduojama tuo, nes įteisinta yra pakankamai, atrodo, teisės aktai yra, sistema veikia. Ką norima dar daugiau įteisinti? Ačiū.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Jeigu jūs sekate mūsų teisėkūrą ir balsuojate, tai žinote, už ką balsuojate. Turėtumėte atkreipti dėmesį, kad iki šiol nebuvo priimtas Lietuvos kultūros politikos pagrindų įstatymas, kuris taip pat buvo vienas iš tų gairių elementų, mano paminėtų, prieš dešimtmetį. Buvo bandoma praeitoje kadencijoje tokį dokumentą priimti, bet jis tikrai buvo neišbaigtas, labai greitai arba pernelyg greitai buvo sukurptas, aš taip drįsiu pasakyti, ir neatitiko tos idėjos ir tų nuostatų, kurios buvo užkoduotos įgyvendinant arba įpareigojant politikus priimti tokį įstatymą.

Taigi Kultūros politikos pagrindų įstatymas būtent ir būtų tos pačios skolos gražinimas. Bet teisėkūros principu jis apimtų lygiagrečiai ir horizontaliai visas kultūros sektoriaus sritis, nes dabar segmentavimas pagal tam tikrus sektorius išskaido ir lėšas, ir potencialą ir iš tikrųjų trukdo mums suvokti kultūros, kaip filosofinės sampratos, svarbą valstybės valdyme ir valstybės raidoje.

O dėl jūsų komentaro ir pastabos dėl demokratizavimo užbaigimo, dabar perskaičiau ir išties po jūsų komentaro aš sakýčiau, kad tikrai reikėtų šiek tiek pakoreguoti tą pavadinimą, galbūt – demokratizavimo proceso ar dar kaip nors, nes savireguliacija, tai yra valstybės valdymas, kultūros politikos valstybės valdymas taip pat smarkiai turi priklausyti nuo pasitikėjimo kultūros sektoriumi. Savireguliacija, kuri buvo mano minėtame (jau įgyvendinta) Kultūros tarybos įstatymo priėmimo procese... Jis turėtų būti tęsiamas ir iš tikrųjų daugiau ir visuomeninių organizacijų, ir nevyriausybinių organizacijų turėtų dalyvauti šiame procese, tai yra kultūros politikos įgyvendinimo procese. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju, jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvai už – K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Iš tikrųjų kultūra yra mūsų valstybės viena iš pamatinių sričių. Kaip komiteto pirmininkas paminėjo, labai svarbu suprasti bendrąją prasmę mūsų kultūrai. Kultūros politikos pagrindų įstatymas, kuris, manau, turėtų atsirasti, turėtų pabrėžti būtent išskirtinumo svarbą ir, be abejo, kultūros finansavimo naujus būdus, nes dabar

valstybėje kalbama apie remiamą kultūrą. Manau, kad tai turėtų būti būtent ilgalaikė investicija į kultūrą, tada mes turėtume tikrai kitokius rezultatus.

Tikrai kviečiu palaikyti šį prioritetą aprašą ir keliausime toliau visi kartu link kultūros stiprinimo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Balsavimas jau netrukus – 11 val. 15 min.

11.08 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos technologinių startuolių metais“ projektas Nr. XIVP-626 (pateikimas)

Kadangi dar turime šiek tiek laiko, norėčiau pakviesti A. Bagdoną pristatyti 2-31 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos technologinių startuolių metais“ projektą Nr. XIVP-626. Pateikimas.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, gerbiama Pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, noriu jums pristatyti nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos technologinių startuolių metais“ projektą. Dauguma iš mūsų Estiją mini kaip gerą pavyzdį, užsienio žiniasklaida pateikia kaip absoliučią Baltijos šalių sėkmės istorijos lyderę ir norėtųsi, kad ir Lietuva šiame sektoriuje pažengtų šiek tiek daugiau.

Lietuvoje sėkmingai kuriasi vis daugiau startuolių ir kuria pasaulyje pripažintus produktus, darbo vietas, moka mokesčius. Pirmąjį šių metų ketvirtį 638 Lietuvos startuoliai į biudžetą sumokėjo 38 mln. eurų, 31 % daugiau nei per praėjusį laikotarpį. Atsižvelgiant į tai, kad 2022 metais Lietuvos technologinių startuolių rinkai prognozuojamas rekordinis augimas, net iki 50 %, siūlymas yra kitus metus, 2022 metus, paskelbti Lietuvos technologinių startuolių metais. Buvo gauta Teisės departamento pastabų, į dalį tikrai reikėtų atsižvelgti. Galbūt galima būtų išbraukti iš pavadinimo „technologinių“ ir palikti 2022 metus Lietuvos startuolių metais. Tai čia galėtų komitetui diskutuodami priimti patį geriausią sprendimą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori paklausti du Seimo nariai. Pirmas klausia S. Tumėnas. S. Tumėno salėje nematau. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiamas kolega, kodėl būtent technologijų spartuolių. Čia mes vienu metu labai gyrėmės finansiniais spartuoliais ir net išgarsėjome pasaulyje ne iš pačios geriausios pusės dėl plovimo. Ar čia sąmoningai pasirinkote – ne visų spartuolių, o tik technologijų, ar buvo kitos priežastys? Ačiū.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, gerbiamas kolega, už klausimą. Kaip ir Teisės departamento, taip ir jūsų pastaba yra labai teisinga, į ją jau dabar atsižvelgta. Aš manau, kad turėtume kalbėti apie visus startuolius. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau klausti norinčiųjų nėra. Dėl motyvų užsirašiusių taip pat nėra. Dėkui.

Dar turime kelias minutes iki numatyto balsavimo laiko. Gerbiami kolegos, kol visi renkasi į balsavimą, aš norėčiau pasveikinti kolegas, kurie visai neseniai šventė savo jubiliejus. Tai pirmiausia norėčiau pakviesti gerbiamą Č. Olševskį. (*Plojimai*) Taip pat nuoširdžiausi sveikinimai B. Petkevič. (*Plojimai*) Ir gražaus jubiliejaus proga norėčiau pasveikinti M. Navickienę. (*Plojimai*)

Dėl vedimo tvarkos – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiama Pirmininke, rytoj Petrinės, šitokia šventė. Petras turi dangaus raktus, be Petro nėra vienas nepateksite į dangų. Tai kaip jūs pamiršote pasveikinti Petrus?! Pirmininke, kur sveikinimas Petrams?

PIRMININKĖ. Rytoj bus posėdis, mielas kolega, nieko nepamiršome.

Prašom užimti vietas, netrukus prasidės balsavimas. A. Matulas dėl vedimo tvarkos.

A. MATULAS (TS-LKDF). Kolegos, jeigu galima, Petras ir Povilas yra šiandien, o tikri lietuviai sveikina išvakarėse. Taigi, Petrai, šaukštai po pietų.

PIRMININKĖ. Gerbiamas Petrai, kaip tik turime 7 sekundes iki balsavimo, tai prašom, žodis jums.

P. GRAŽULIS (LRF). Vakar nebuvo plenarinio posėdžio, galėjote surengti neeilinę sesiją ir pasveikinti, o kadangi nesurengėte, tai dar nevėlu – šiandien galima pasveikinti.

PIRMININKĖ. Dėkui.

Gerbiami kolegos, pereiname prie balsavimo, kaip ir numatyta pagal darbotvarkę. Sekundėlė.

11.15 val.

Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ Nr. XII-1322 3, 4, 5, 6, 7, 11, 12, 14, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 37, 43, 52, 67, 74 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3349 pavadinimo ir 22, 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-638(2) (svarstymo tęsinys)

Balsavimas. Pirmiausia turime apsispręsti dėl darbotvarkės 1-3 klausimo – įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-638(2). Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Užsiregistravo 119, balsavo 119, už – 119. Po svarstymo pritarta.

11.17 val.

Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 7, 10, 13, 15 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-624(2), Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 10 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-230 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-625(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-4.1 klausimas – Šalpos pensijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-624(2) ir lydimasis Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-625(2). Svarstymas. Apsisprendžiame ir balsuojame.

Balsavo 123, už – 123. Pritarta vienbalsiai.

Socialinių reikalų ir darbo komitetas siūlo svarstyti skubos tvarka. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

11.18 val.

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 9, 34, 43, 44, 45, 46, 46¹, 47, 49, 51, 52 ir 60 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 46² ir 52¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-648(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-648(2). Balsuojame.

Balsavo 125: už – 86, prieš – 8, susilaikė 31. Po svarstymo pritarta.

P. Gražulis, matyt, frakcijos vardu prašė antikorupcinio vertinimo. Seimas turi apsispręsti, ar pritaria P. Gražulio siūlymui dėl šio projekto. Balsuojame. Kas pritariate P. Gražulio siūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 121: už – 60, prieš – 29, susilaikė 32. Siūlymui nepritarta. (*Balsai salėje*) Gerai. Reikalaujate perbalsuoti?

Kolegos, perbalsuojame dar kartą. Kolegos iš opozicijos reikalauja. Kas pritariate P. Gražulio siūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 126: už – 62, prieš – 33, susilaikė 31. Pasiūlymui nepritarta.

11.20 val.

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 10, 11, 17 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-231(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 1-6 klausimas – Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-231(2). Šiame projekte dėl 2 straipsnio yra gautos dvi Seimo nario K. Vilkausko pataisos. Dėl jų turėsime apsispręsti. Prašau gerbiamą Kęstutį pristatyti pirmąją pataisą dėl 2 straipsnio.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*) Gerbiama Pirmininke, mieli kolegos, kadangi su komitetu svarstėme ir „mentorystę“ pakeitėme į dabar galiojantį dar teisiškai nepatvirtintą terminą „adaptacija“, aš savo pasiūlymus atsiimu.

PIRMININKĖ. Atsiimate ir nereikalaujate dėl jų balsuoti. Dėkoju. Abi?

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*) Abi.

PIRMININKĖ. Abi atsiimate. Ačiū. Tuomet apsisprendžiame ir balsuojame dėl 1-6 klausimo, projekto, po svarstymo. Balsuojame.

Balsavo 128, už 128, vienbalsiai pritarta.

Dėl vedimo tvarkos – V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Replika po balsavimo dėl praeito projekto. Iš tikrųjų noriu gal pasiūlyti, kad valdantieji išsigando energetikos antikorupcinio vertinimo. Šaunuoliai, sveikinu! Jums nerūpi kainų didėjimas, jums nerūpi korupcija energetikoje, tai ir toliau eikime tuo keliu, kad kažkas labai daug uždirbtų iš eilinių žmonių.

PIRMININKĖ. Kitas darbotvarkės klausimas. J. Razma – dėl vedimo tvarkos.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiamas kolega, priekaištai čia visiškai nepagrįsti. Kaip tik vertinimo reikalavimuose aš matau jūsų bandymus stabdyti strategiškai svarbius mūsų energetikos pertvarkymus. Tai yra Vyriausybės projektas, o visi Vyriausybės rengiami projektai yra derinami su STT ir iš esmės antikorupcinis vertinimas ten yra atliekamas.

PIRMININKĖ. K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Aš dėl to paties. Ažuolai, mes viešai kalbėjome ir po to dar pakalbėjome apie šiuos trūkumus. Vis dėlto pripažinkite, kad projektas pradėtas dar prie anos Vyriausybės ir dabar yra tik testinumas. Tad nesakykite, kad čia... O korupcinis vertinimas ir tada buvo, ir dabar, kai ėjo per Vyriausybę. Kad nereikės taisyti, aš nesakau, kad nereikės taisyti, bet šiandien yra taip, kaip yra.

PIRMININKĖ. B. Matelis – dėl vedimo tvarkos.

B. MATELIS (*TS-LKDF*). Aš dar norėjau priminti, kad dėl Valstybės tarnybos įstatymo skubos prašė komitetas.

PIRMININKĖ. Taip, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas prašo svarstyti šį klausimą skubos tvarka. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta bendru sutarimu.

11.24 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 45¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3268 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-453(2), Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo Nr. X-1238 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-454(2), Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-455(2) (*svarstymo tęsinys*)

Darbotvarkės 1-7 klausimas – Švietimo įstatymo pakeitimo projektas ir lydimieji. Balsuojame. Balsavo 124: už – 123, prieš nėra, susilaikė 1. Pritarta.

Švietimo ir mokslo komitetas siūlo svarstyti skubos tvarka. Ar galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Dėkui, pritarta bendru sutarimu.

11.25 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 4, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 4² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5103(2), Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 papildymo 85¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5104(2) (*svarstymo tęsinys*)

Kitas darbotvarkės 1-8.1 klausimas – Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5103(2). Yra gautos kelios pataisos. Norėčiau pakviesti pranešėją – komiteto atstovą A. Nekrošių į tribūną. S. Gentvilas registravo pasiūlymą dėl 2 straipsnio. Prašau pristatyti jį.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, kaip matėme gaisro Alytaus bendrovėje „Ekologistika“ atveju, įmonė neturėjo civilinio draudimo, bet žala tretiesiems asmenims, ūkininkams ir aplinkinėms įmonėms siekia 5 mln. eurų. Šiuo pasiūlymu mes įpareigojame ne tik pavojingas atliekas tvarkančias įmones, bet ir nepavojingas atliekas tvarkančias įmones turėti draudimą, civilinės atsakomybės draudimą, prieš trečiuosius asmenis, kad nenutiktų taip, kad įmonėje gaisras ar dar kas nors, o valstybė atlygina tretiesiems asmenims, bet ne pati įmonė. Kviečiu pritarti. Komiteto redakcijai pritariu, neprašau balsuoti.

PIRMININKĖ. Prašau pristatyti komiteto nuomonę.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Komiteto nuomonė – pritarti iš dalies. Kaip ir Simonas minėjo, papildoma 12 punktu – veiklos vykdytojo prievolė turėti civilinės atsakomybės draudimą. Priežiūrą vykdo Aplinkos ministerijos įgaliota institucija aplinkos ministro nustatyta tvarka.

PIRMININKĖ. Kreipiuosi į iniciatorių, ar pritaria pritarimui iš dalies? Galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Dėkui, pritarta bendru sutarimu.

Ir antra pataisa. Prašau S. Gentvilą pristatyti ją.

S. GENTVILAS (LSF). Aš čia norėčiau pakeisti įstatymo įsigaliojimo terminą. Pavėlinti jį, nes projektas ilgai svarstomas Seime. Pritarimui iš dalies pritariu, nereikalauju balsuoti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Ačiū, jūs pristatėte komiteto išvadas. Dabar turime apsispręsti dėl viso projekto. Motyvai už ir prieš. S. Gentvilas kalba už.

S. GENTVILAS (LSF). Aš jau pasisakiau.

PIRMININKĖ. Ne. Dėkoju. Tuomet balsuojame dėl darbotvarkės 1-8.1 klausimo – įstatymo projektas Nr. XIII-P-5103.

Balsavo 122 Seimo nariai. Pritarta vienbalsiai.

Lydymasis. Darbotvarkės 1-8.2 klausimas – Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 papildymo 85¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII-P-5104(2). Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėkoju.

11.28 val.

Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės klimato kaitos valdymo darbotvarkės patvirtinimo“ projektas Nr. XIV-P-566(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 1-9 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės klimato kaitos valdymo darbotvarkės patvirtinimo“ projektas Nr. XIV-P-566(2). Balsuojame.

Užsiregistravo 127, balsavo 126 Seimo nariai: už – 123, prieš – 1, susilaikė 2. Po svarstymo pritarta.

Dėl vedimo tvarkos – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiama Seimo Pirmininke, frakcijos vardu prašome tiek dėl praeito, tiek dėl šio projekto skubos tvarkos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime bendru sutarimu pritarti skubos tvarkai dėl projekto Nr. XIII-P-5103? (*Šurmuly salėje*) Balsuojame. Gerai, kolegos, balsuojame. Pirma balsuojame dėl projekto Nr. XIII-P-5103 ir lydimojo.

Balsavo 128 Seimo nariai: už – 82, prieš – 16, susilaikė 30. Skubos tvarkai pritarta.

Kitas siūlymas. Ar galime pritarti bendru sutarimu skubos tvarkai dėl Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės klimato kaitos valdymo darbotvarkės patvirtinimo“? Prieštaraujančių nematau. Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

11.30 val.

Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo Nr. VIII-1524 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIV-P-634(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-10 klausimas – projektas Nr. XIV-P-634(2). Balsuojame.

Užsiregistravo 124, balsavo 123 Seimo nariai: už – 116, prieš nebuvo, susilaikė 7. Pritarta po svarstymo.

11.31 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos technologinių startuolių metais“ projektas Nr. XIVP-626 (pateikimo tęsinys)

Dabar balsuojame dėl dviejų pateikimų. Pirmiausia dėl 2-31 klausimo – Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos technologinių startuolių metais“ projektas Nr. XIVP-626. Balsuojame.

Užsiregistravo 111, balsavo 107 Seimo nariai: už – 79, prieš – 1, susilaikė 27. Pritarta po pateikimo.

Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Švietimo ir mokslo komitetas. Siūloma svarstyti Seimo rudens sesijoje. Galime pritarti? Dėkui, pritarta.

11.32 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos kultūros politikos kaitos gairių įgyvendinimo 2021–2024 metų prioritetų aprašo patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-696 (pateikimo tęsinys)

Kitas pateikimas, kurį spėjome iš vakarinės darbotvarkės perkelti į rytinę, – tai Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos kultūros politikos kaitos gairių įgyvendinimo 2021–2024 metų prioritetų aprašo patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-696. Balsuojame.

Balsavo 126 Seimo nariai: už – 121, prieš – 1, susilaikė 4. Pritarta po pateikimo.

Siūlomi komitetai: pagrindinis – Kultūros komitetas. Siūloma svarstyti Seimo rudens sesijoje. V. Juozapaitis dėl vedimo tvarkos.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerbiama Pirmininke, frakcijos vardu labai prašom skubos dėl šio projekto. Ačiū.

PIRMININKĖ. Pritariame. Pritariame bendru sutarimu, nes... (*Balsai salėje*) Kolegos, nutarimai svarstomi skubos tvarka, todėl balsuoti nereikia. Apsispręsti balsavimu dėl šito nereikia.

Pirmininkavimą perduodu P. Saudargui.

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Gerbiami kolegos, dėkui už sutelktą darbą. Visi balsavimai sėkmingai įgyvendinti.

11.35 val.

Seimo nutarimo „Dėl Žygimanto Pavilionio atleidimo iš Lietuvos Respublikos Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininko pareigų dėl nepasitikėjimo“ projektas Nr. XIVP-687 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Dabar pereisime prie liūdnesnės mūsų posėdžio dalies. Darbotvarkės 1-12 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Žygimanto Pavilionio atleidimo iš Lietuvos Respublikos Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininko pareigų dėl nepasitikėjimo“ projektas Nr. XIVP-687. Kviečiu į tribūną iniciatorių atstovę, tai yra gerbiama A. Norkienę. Prašom į tribūną.

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Gerą dieną. Dėkoju, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Teikiame nutarimą. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Šiek tiek garsiau kolegos prašo.

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Kai kolegos nustos bruzdėti, tada ir mes labiau girdėsime. Nutarimu teikiame atleisti Ž. Pavilionį iš Užsienio reikalų komiteto pirmininko pareigų kaip praradusį pasitikėjimą. Pasirašė pareiškimą dėl nepasitikėjimo 55 Seimo nariai. Tame pareiškime mes išdėstėme motyvus, kodėl negalime pasitikėti Ž. Pavilioniu kaip Užsienio reikalų komiteto pirmininku.

Pirmasis motyvas, kad būtent kaip komiteto pirmininkas savo neatsakingu elgesiu sistemingai kenkia Lietuvos Respublikos Seimo vykdomai parlamentinei diplomatijai. Tik norime priminti, kad vasario mėnesį išvykęs į komandiruotę, kad sutaikytų Sakartvelo opozicijos ir pozicijos puses, Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas ne tik sužlugdė pačią tarpininkavimo misiją, bet ir nediplomatiškais pareiškimais sukėlė tarptautinį skandalą. Tai paskatino dar didesnę kovo-

jančių pusių tarpusavio susipriešinimą ir taip sumenkino Lietuvos tarpininkavimo konflikte galimybes.

Šis komiteto pirmininko žingsnis tikrai sulaukė ir kritiško aukščiausių valstybės vadovų vertinimo. Seimo Pirmininkė taip pat teigė, kad komiteto pirmininkui Ž. Pavilioniui vizito į Sakartvelą metu reikėjo būti ypač diplomatiškam. Taip pat buvo atkreiptas dėmesys, kad bet kuris neatšargus pareiškimas nedraugiškų jėgų bus panaudotas siekiant pakenkti Lietuvos ir Lietuvos sąjungininkų santykiams.

Birželio 8 dieną paviešintame provokatorių įrašė matyti, kad Ž. Pavilionis net deramai neišitikinęs, su kokiais asmenimis bendrauja, šiems asmenims atskleidžia Lietuvos diplomatijos veikimo principus, pateikia užsienio politikų pavardes, komentuoja Lietuvos diplomatijos strateginius tikslus bei savo pasisakymais ignoruodamas konstitucinį valdžių padalijimo principą trečiųjų valstybių piliečių akyse siekia sumenkinti valstybės Prezidento vaidmenį užsienio politikoje. Toks elgesys ne tik buvo paskui panaudotas mums nedraugiškų valstybių propagandos, bet ir daro Užsienio reikalų komiteto pirmininką pažeidžiamą, diskredituoja paties Užsienio reikalų komiteto darbą užsienio partnerių akyse.

Negana to, Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Ž. Pavilionis birželio 8–9 dienomis vyksta į komandiruotę Vokietijoje ir jam nepavyksta išvengti ir asmeninių interesų komandiruotės metu regimybės. Tai tiria Etikos ir procedūrų komisija. Manau, tyrimą pabaigs, išvados bus gautos.

Tad dėl visų šių aplinkybių esame įsitikinę, kad Ž. Pavilionis kaip Užsienio reikalų komiteto pirmininkas nebeturėtų eiti šių pareigų, nes nebekelia pasitikėjimo iš esmės.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiama iniciatore Aušrine Norkiene. Jūs pristatėte klausimą. Pagal Statutą nėra numatytos galimybės jūsų klausiti iniciatoriams, nebent jūs pati to norėtumėte. Jūs galite užimti savo vietą.

Dabar į tribūną pakviesiu gerbiamą Ž. Pavilionį. Jums suteikiama iki 30 minučių pasisakyti, nežinau, ar tiek reikės. Gal ir neišnaudosite, sutaupysime laiko. Ir vėliau iki 30 minučių atsakyti į klausimus. Prašom, gerbiamas Žygimantai.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū, Pauliau. Gerbiamieji Seimo nariai, norėčiau atsakyti į klausimus, į pastabas, kurie buvo pateikti birželio 15 dieną gerbiamai Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkei V. Čmilytei-Nielsen reiškiant nepasitikėjimą manimi kaip Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininku. Esu kaltinamas, jog savo vasario 19–22 dienų vizitu į Sakartvelą tarsi sužlugdžiau tarpininkavimo misiją ir tarsi sukėliau tarptautinį skandalą, kas sukėlė dar didesnę kovojančių pusių susipriešinimą ir sumenkino Lietuvos tarpininkavimo galimybes. Taip pat savo vizito metu tarsi rėmiau vieną iš konfliktuojančių pusių.

Noriu priminti, kad Seimo valdybai iš karto po vizito kartu su Lietuvos ambasadoriumi A. Kalindra esu pateikęs detalią ataskaitą apie kartu su Lietuvos ambasada Tbilisyje bei šios ambasados kvietimu surengtą vizitą į Sakartvelą. Prieš išvykstant mano vizito gairės buvo patvirtintos ir Seimo Užsienio reikalų komitete. Seimo valdyba pritarė pateiktai ataskaitai ir išgirdo mano paaiškinimus dėl šio vizito iškeltų tikslų – siūlymo valdančiajai daugumai nesodinti politinių oponentų į kalėjimus, paleisti iš kalėjimo suimtą opozicijos lyderį N. Meliją, pradėti teises ir rinkimų kodekso reformas, apginti teisės viršenybę, stabdyti bandymus manipuliuoti teisėsauga siekiant politinių tikslų, pasidalinti su opozicija valdžia parlamento viduje, siekti bendro sutarimo dėl šių klausimų vidaus politikoje ir nespręsti nesutarimų smurtu.

Deja, tuo metu Sakartvelo valdantieji nesutiko su šiais siūlymais, o dieną po mano išvykimo, tai yra vasario 23 dieną, nepaisant mano asmeninių, taip pat į procesą įsijungusių ES ir JAV ambasadorių pastangų, suėmė pagrindinį opozicijos lyderį ir kartu aštriai smerkė mane, kritikuodami siūlytus politinių problemų sprendimo būdus. Labai gaila, kad šiai kritikai pritarė ir kai kurie opozicijos atstovai Lietuvoje, vėliau oficialiu pareiškimu ir Rusijos užsienio žvalgybos vadovybė. Beje, ne visi Sakartvelo valdantieji buvo kritiški. Kaip žinote, tuometinis Sakartvelo premjeras G. Gačarija nepritarė valdančiųjų sprendimui suimti opozicijos lyderį ir atsistatydino.

Paradoksalu, kad pasirašę kaltinimus Seimo opozicijos atstovai kaltina mane, kad rėmiau tik vieną pusę. Gal jie galėtų pasakyti, kaip ir už ką turėjau remti Sakartvelo valdančiuosius? Argi nereikėjo pirmiausia remti diskriminuojamus, kriminalizuojamus ir net į kalėjimą sodinamus opo-

zicijos atstovus Sakartvele? Priminsiu, kad pozicijos veiksmus Sakartvele opozicijos atžvilgiu pasmerkė Vakarai. Taigi ta viena pusė, kurią rėmiau Tbilisyje, buvo demokratijos ir mums, demokratinėms valstybėms, esminių principų pusė, nes Sakartvelui be demokratijos šalyje transatlantiinių tikslų pasiekti nepavyks, o šie tikslai yra ir visos Lietuvos užsienio politikos prioritetas. Tai euroatlantinės politikos abėcėlė, kurią gerai žinome mes visi Lietuvoje – valstybėje, kurioje politinė kairė ir dešinė visada dirbdavo vieningai dėl integracijos į Europos Sąjungą ir NATO.

Būtent todėl atvirame laiške Lietuvos Respublikos Prezidentui mano pastangas Tbilisyje vasario 26-ąją įvertino ir visos pagrindinės Sakartvelo užsienio ir saugumo srityje veikiančios nevyriausybinių organizacijų, ragindamos Lietuvos Prezidentą paremti mane ir Lietuvos ambasadorių Tbilisyje kaip (cituoju) „efektyvius tarpininkus siekiant Sakartvelui atgauti demokratinę ir vakarietišką orientaciją“, atitinkamai prašydamos neremti tuo metu Sakartvelo valdančiųjų kurstomos neapykantos, poliarizacijos ir smurto prieš politinius oponentus. Sakartvelo nevyriausybinkai savo laiške pabrėžė, kad aš vidinės krizės Tbilisyje metu (cituoju) atvirai gyniau esmines demokratines vertybes ir principus, kas ne tik yra ypatingai svarbu, bet ir būtina Sakartvelui, kuris susiduria su rimtomis grėsmėmis demokratijai ir šalies suverenumui.

Pabrėžiu, kad Tbilisyje derybose dalyvavau kartu su Europos Sąjungos ir JAV ambasadų atstovais, atitinkamai pasidalinant vaidmenimis ir derinant pozicijas tarpusavyje. Susitikau tiek su pozicijos, tiek su opozicijos vadovais. Per kelias mano buvimo Sakartvele dienas kompromiso Tbilisyje surasti nepavyko, šis procesas užtruko net kelis mėnesius. Tačiau būtent dėl šio vasario vizito, surengto sudėtingomis pandemijos sąlygomis, pavyko kartu su Lietuvos ambasadoriumi Tbilisyje bent jau kelioms dienoms atidėti iš esmės jau vykdomą opozicijos lyderio suėmimo specialiąją operaciją. Taip pat pavyko geranoriškai nusiteikusią opoziciją įkalbinti vasario 25 dieną Sakartvelo nepriklausomybės praradimo proga neišėiti į gatves, be to, po šio vizito, kad ir sulaukęs viešos kritikos, per kelias dienas atkreipiau pagrindinių mūsų sąjungininkų dėmesį į situaciją Sakartvele. Jau vasario 26 dieną, manau, pirmą kartą Lietuvos Užsienio reikalų komiteto istorijoje buvo padarytas bendras pareiškimas su JAV Senato Atstovų Rūmų, Jungtinės Karalystės Bendruomenių Rūmų, Vokietijos Bundestago, taip pat mūsų ištikimų sąjungininkų Lenkijos, Čekijos, Baltijos šalių užsienio reikalų komitetų pirmininkais, kurie parėmė mano poziciją ir akcentavo, kad (cituoju): „Isiveržimas į Sakartvelo didžiosios opozicijos partijos „Vieningasis nacionalinis judėjimas“ biurą, siekiant suimti jos pirmininką N. Meliją, parodo demokratijos ir laisvės pažeidžiamumą Sakartvele. Smurtas nesuderinamas su Sakartvelo Vyriausybės siekais ir prieštarauja 2020 m. kovo 8 d. Vyriausybės ir opozicijos susitarimui, kurį palaikė Europos Sąjungos ir JAV ambasadoriai Tbilisyje.“

Po parlamento rinkimų prasidėję ir iki šiol besitęsiantys antidemokratiniai veiksmai rodo, kad visi esantys valdžioje yra asmeniškai atsakingi už nuosaikumo išsaugojimą, o jeigu tai nėra daroma, kyla padarinių visai tautai. Dėl Sakartvelo, kaip laisvos Europos šeimos nario statuso, nėra abejonių, tačiau šiam statusui kyla pavojus dėl smurto ir išpuolių prieš laisvę. Dėl politinės situacijos Sakartvele toliau nuosekliai dirbu su bendraminčiais Vakarų parlamentuose, pasitelkiau partinius ryšius Europos liaudies partijoje ir asmeniškai paskatinau Sakartvelo poziciją kreiptis į Europos liberalus ir visai Europos Sąjungai atstovaujantį Prezidentą Š. Mišelį, kuris tuo metu kaip tik planavo savo vizitą į Tbilisį. Dėl šių iniciatyvų eksprezidentas ėmėsi beprecedentės tarpininkavimo misijos pačiu aukščiausiu Europos Sąjungos lygiu.

Priminsiu, kad ilgai kalbinau Prezidento G. Nausėdos patarėją skatinti Prezidentą imtis šios misijos ir vykti į Tbilisį, argumentuodamas, kad Prezidentas V. Adamkus panašiomis aplinkybėmis kartu su amžinąjį atilsį Lenkijos Prezidentu L. Kačinskiu bei Europos Sąjungos aukštuoju atstovu Ch. Solana yra vykęs į Kijevą, taip pat su kitais regiono lyderiais – į Tbilisį. Tikinau, kad galima mėginti kreiptis paramos ir į JAV Prezidentą J. Baideną, deja, išgirstas nebuvau.

Labai gaila, kad nors Lietuvos opozicinės partijos, kurios mane šiandien kritikuoja, turėjo partinių ir asmeninių ryšių su Sakartvelo valdančiais, nė vienas jų lyderis nepanoro dalyvauti Sakartvelo krizės valdymo procese, neparodė jokios iniciatyvos vykti į Tbilisį, o vietoj to visą dėmesį skyrė mano aktyvaus tarpininkavimo kritikai. Tokia politinė pozicija nustebino ir vieną aktyviausių Europos socialistinės politinės krypties atstovų prancūzą R. Gliuksmaną.

Tolesnėse ES ir JAV vadovaujamose derybose aktyviai dalyvavo ir Lietuvos užsienio reikalų ministras G. Landsbergis, daugybė senų Lietuvos draugų, tokių kaip Švedijos diplomatas K. Danielsonas, su kuriuo mes palaikėme glaudų ryšį. Pasitėlkus nuolatinę Briuselio, Vašingtono paramą, kurią pademonstravo ir kovo 22 dieną Seime antrojoje K. Kalinausko konferencijoje dalyvavęs Europos Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio ir saugumo politikai Ž. Borelis bei JAV Senato Užsienio reikalų komiteto pirmininkas B. Menendesas, bendromis sutelktomis pastangomis po kelių mėnesių pavyko šią krizę suvaldyti.

Jūs gerai žinote, kad šios bendros pastangos buvo galutinai įtvirtintos balandžio 19 dieną istoriniu susitarimu tarp Sakartvelo politinių jėgų, jis sugrąžino Sakartvelą į euroatlantinės integracijos čempionų gretas. Gegužės 10 dieną iš kalėjimo paleistas N. Melija, su kuriuo palaikiau ryšį net ir jo kalinimo metu, padėkojo už šį tarpininkavimą ne tik ES ir JAV derybininkams, bet ir išskirtinai Lietuvai, pabrėždamas, kad mes visi kartu padėjome sugrąžinti šaliai stabilumą ir normalų gyvenimą. Ypatingi padėkos žodžiai buvo skirti ES ambasadoriui Tbilisyje K. Harceliui, ES prezidentui Š. Mišeliui, JAV ambasadorei Tbilisyje K. Degnan ir man. Cituoju pažodinį vertimą: visgi mano speciali padėka skirta Lietuvos užsienio reikalų komiteto pirmininkui Ž. Pavilioniui – žmogui, kuris pažadino tarptautinę bendriją be jokio pagražinimo. Kai man buvo pats sunkiausias laikas, jis atskrido į Sakartvelą parodyti solidarumą ir po to grįžęs labai sunkiai dirbo, kad tarptautinė bendruomenė tinkamai reaguotų į vasario 23 dienos suėmimą. Jeigu ne Ž. Pavilionis, aš nemanau, kad būtų pasiektas toks rezultatas, turiu omeny tarptautinę reakciją. Citatos pabaiga. Pasiectame susitarime įtvirtintos visos politinės nuostatos, kurias įvardinau savo vizito vasario mėnesį metu tiek aš, tiek Seimo Užsienio reikalų komitetas, kaip minėjau, patvirtinęs savo poziciją prieš mano kelionę į Tbilisį, tiek Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija. Žinoma, tai dar ne pabaiga, greičiau – kelio pradžia, nes susitarimas Sakartvele yra trapus. Visos politinės Lietuvos jėgos ir institucijos kartu su partneriais Europos Sąjungoje ir JAV turi sutelkti jėgas jam įgyvendinti, kad galų gale pasiektume bendrą tikslą – Sakartvelo narystę Europos Sąjungoje ir NATO. Tiek apie Sakartvelą.

Dabar apie specialiųjų tarnybų informacines atakas. Apie tai plačiai pasisakiau Seimo plenariame posėdyje birželio 15 dieną, todėl trumpai pažymėsiu tik svarbiausius akcentus. Visų pirma norėčiau pasidžiaugti ir padėkoti tiems profesionalams, politikams, bendražygiams, sąjungininkams, su kuriais kovėmės Vakarų fronte, integruodami Lietuvą į transatlantinę šeimą, o vėliau, iškilus V. Putinui, kaunamės su naujomis grėsmėmis demokratijai, žmogaus teisėms ir žmogaus orumui Rytuose. Šiomis dienomis gavau daug palaikymo iš savo bendražygių abipus Atlanto, juos visada dar kartą pažinsi būtent sunkiausią valandą, kai esi puolamas. Ypatingą savo pagarbą norėčiau išreikšti ne tik bendražygiams, bet ir opozicijos atstovams. Ne tik tiems, kurie nepasirašė šio kreipimosi, nors patyrė didelį spaudimą, bet ir tiems, kurie jį pasirašė. Nuo šiandien visa Lietuva sužinojo apie šias Rusijos specialiųjų tarnybų atakas, apie kurias jau seniai žinojo seni kovotojai ir sąjungininkai – Europos Sąjungos ir NATO šalių vadovai, NATO ir ESBO generaliniai sekretoriai, Europos Parlamento vadovas, šviesios atminties senatorius Dž. Makeinas ir kiti demokratijos lyderiai, patyrę panašias atakas. Jas patyrė ir Magnitskio akto kūrėjas B. Brauderis, „Bellingcat“ kūrėjas britas E. Higinsas, įrodęs, kad MH17 keleivinį orlaivį numušė Rusijos paleista BUK raketa. Kremliaus nusikaltimus tyrė švedų mokslininkas K. M. Karhas, norvegų žurnalistas T. Nilsenas, vakarietiška serbų analitikė J. Milič ir kiti. Apie šias dehumanizuojančias, skaldančias, manipuliuojančias, psichologines, radikalias dešiniųjų, kairiųjų, antivakarietiškas, antisemitines grupes ir pažiūras kurstančias Kremliaus atakas galite paskaityti suomių žurnalistės Dž. Aro knygoje „Putino troliai“. Ji pati turi bėgti iš šiuolaikinės Suomijos dėl tokių išpuolių. Nuo šios dienos mes visi tapome atsparesni ir siunčiame signalą Kremlui, kad šalis, pirmoji sukilusi prieš Sovietų Sąjungą, jos parlamentą, šią laisvę apgynė prieš 30 metų, niekada nepasiduos ir kovos, kol ši laisvė bus patvirtinta tokiose šalyse kaip Baltarusija, Rusija, o mūsų sąjungininkai Ukraina, Moldova, Sakartvelas taps mūsų transatlantinės šeimos dalimi.

Kad palengva mokomės, birželio 19 dieną parodė ir opozicijos lyderio S. Skvernelio reakcija į Kremliaus specialiųjų tarnybų pavišintą neautentišką, tariamą Lenkijos premjero, kanceliarijos vadovo susirašinėjimą. Cituoju opozicijos lyderio pasisakymą. Jokio komentaro. Tokiomis temomis aš nekalbėjau. Taigi, tikiuosi, kad nekomentuodami priešišku specialiųjų tarnybų atakų už-

sienyje panašius standartus visi kartu taikysime ir Lietuvoje. Nereaguosime ir tuo atveju, kai juos paliečia politinis konkurentas. Priminsiu, kad dėl šios Kremliaus atakos mūsų sąjungininkams Varšuvoje Lietuva ir oficialiu lygiu yra išreiškusi solidarumą Lenkijai. Ką sakė Briuselyje ne tik Lietuva, bet ir artimiausi Lenkijos kaimynai. Ypatingą pagarbą reiškiu Seimo Užsienio reikalų komitetui, kuris dar 2013 metais nepasidavė tiek Kremliaus provokaciniams žaidimams, tiek labai aukštų ir įtakingų pareigūnų spaudimui ir apgynė nenuilstamą kovotoją už baltarusių laisvę – amžinąjį atilsį ambasadorių R. Jušką, kurio atminimui minėta suomių žurnalistė dedikavo šią knygą.

Džiaugiuosi, kad šis komitetas, kuris prieš 30 metų iš esmės sukūrė ir šiuolaikinės diplomatijos pamatus, kuris kiekvieną dieną gina mūsų laisvę, pratęsė šią garbingą tradiciją. Birželio 16 dieną Seimo Užsienio reikalų komitetas vienbalsiai patvirtino šiuos reikšmingus sprendimus, kurie, manau, taps esminiais principais ateityje reaguojant į tokias provokacijas, kad ir kaip baigtųsi šios dienos balsavimas.

Pirma, surengti bendrą Užsienio reikalų komiteto ir Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto posėdį su Lietuvos specialiosiomis tarnybomis aptarti informacinių provokacinių atakų grėsmes, kovos priemonės ir Lietuvos pasirengimą joms. Tokį posėdį surengsime šią savaitę.

Antra. Siūlyti oficialioms Lietuvos institucijoms susilaikyti nuo įvykdytų informacinių provokacinių atakų komentavimo.

Džiaugiuosi, galėdamas pagarsinti šias komiteto išvadas visai Lietuvai. Asmeniškai kaip buvęs diplomatas, ambasadorius siūlau joms pritarti vieningai nedalyvaujant šios dienos balsavime. Tas savaime parodytų, kad mes, kaip Seimo nariai, politikai, laisvės ir demokratijos šaukliai, davę priesaiką Lietuvai ir Konstitucijai, tokioms Kremliaus atakoms esame ir ateityje visi vieningai būsime atsparūs, kad ir prieš ką būtų vykdomos tokios atakos, tiek poziciją, tiek opoziciją. O tiems, kurie abejoja ir iki šiol komentuoja šios provokacinės atakos turinį, siūlau kartu su mumis išklaisyti mus visus ginančių specialiųjų tarnybų informaciją.

Pripažįstu, kad nebuvau pakankamai atsargus, ir tai man gera, nors ir skauda pamoka. Tačiau turėjau drąsos kartu su savo kolegomis Baltijos šalių užsienio reikalų komitetų pirmininkais apie tai paskelbti, apsaugodamas nuo tolesnių panašių atakų tiek save, tiek sąjungininkus, tiek jus, gerbiamieji Seimo nariai. Žinojau, kad manęs Kremlius už tai nepaglostys, žinojau, kad sulauksiu daug kritikos, tačiau, kaip mėgsta kartoti mano kolega ambasadorius A. Vinkus, klysti žmogiška. Tačiau tai mano asmeninė klaida – iš karto neatpažinti giliai suklastotos, pirmąkart Lietuvos istorijoje įvykdytos *deepfake* atakos. Deja, ši klaida taptų viso Seimo klaida, jeigu atskiri Seimo nariai šiai Kremliaus provokacijai šiandien pasiduootų sąmoningai, iš esmės užkibę ant Kremliaus specialiųjų tarnybų provokacijos. Tas pasiųstų labai aiškų signalą tiek sąjungininkams, tiek mūsų priešams, kad esame pažeidžiami pačios tautos atstovybėje.

Vertinu kiekvieno Seimo nario apsisprendimą parodyti solidarumą ir vienybę, kurią mes paprastai visada visi kartu demonstruojame, kai esame puolami išorinių priešų. Tą parodėme ir praejusį šeštadienį nereaguodami ir nekomentuodami atakos prieš mūsų kolegas Varšuvoje. Norėčiau tikėti, kad tokių atakų Kremlui prieš mus ateityje nepavyks surengti. O jeigu pavyks, jau visi žinosime, kaip į tai reaguoti.

Ir pabaigai apie kaltinimą dėl asmeninių interesų tenkinimo komandiruotės metu tikimybės ir abejonės dėl parlamentinei diplomacijai reikšmingų komandiruočių tikrųjų tikslų.

Pradžioje apie tikruosius tikslus, dėl kurių apsisprendėme su visais Baltijos šalių užsienio reikalų komitetų pirmininkais nuvykti į Berlyną ir susitikti su visomis pagrindinėmis Vokietijos partijomis, kurios gali formuoti būsimą koaliciją Vokietijoje, bei institucijomis, pagrindiniais politikais, kurie formuoja ar gali formuoti naujo Berlyno užsienio ar saugumo politikos gaires.

Mūsų bendras tikslas buvo pristatyti jiems Baltijos šalių lūkesčius ir pasistengti, kad jie būtų galimai atspindėti Vokietijos būsimos valdančiosios koalicijos programoje. Šiuos tikslus, drįstu teigti, bent iš dalies pasiekėme, savo pozicijas visiems išsakėme.

Sunkioje intensyvioje programoje nuo pat atvykimo kiekvienos dienos ankstyvo ryto iki vėlyvo vakaro tikrai viršydami visas Darbo kodekso nuostatas dėl darbo laiko susitikome su trijų mums svarbiausių Vokietijos federalinės Užsienio reikalų ministerijos departamentų vadovais, tarp jų Europos Sąjungos, Rytų ir Saugumo politikos departamentų, Vokietijos federalinio prezidento ir kanclerės patarėjais užsienio politikai, Vokietijos Bundestago Užsienio reikalų ir Gyny-

bos komitetų vadovais ir nariais, Vokietijos krikščionių demokratų, Vokietijos socialdemokratų, Vokietijos laisvosios demokratų partijos ir Žaliųjų partijos pagrindiniais spikeriais, pranešėjais užsienio politikos klausimais, taip pat ilgamečiu Vokietijos Bundestago Vokietijos ir Baltijos valstybių draugystės grupės vadovu, partiniu fondu, Vokietijos Konrado Adenauerio fondo vadovu, buvusiu Bundestago pirmininku, Heinricho Belio fondo ir „Zentrum liberale moderne“ įtakingiausiais atstovais. Su pastaraisiais žaliosios krypties Berlyne atstovais sutarėme ir dėl bendrų renginių bei veikimo Vilniuje, siekiant Vokietijos politiką Rytuose padaryti strategiškesnę. Manau, tai bus labai svarbu po būsimų rinkimų į Bundestagą, kur žalieji turėtų būti bet kokioje koalicijoje.

Berlyne savo bendrą misiją vykdėme paraleliai su Ukrainos užsienio reikalų ministru ir išrinkta baltarusių prezidente S. Cichanouskaja. Su ja ne tik neformaliai konsultavomės, bet ir kartu su baltarusių lydere bei Vokietijoje veikiančių pagrindinių smegenų centrų vadovais bendrame susitikime tarėmės dėl tolesnio veikimo Berlyne. Šioje bene svarbiausioje Lietuvai sostinėje Europos Sąjungoje tariasi ir dėl mūsų dvišalių santykių aukščiausio lygio ir kitų kontaktų, juos aptariau atskirai nuo savo kolegų iš Latvijos ir Estijos. Išsamią vizito ataskaitą jau pateikiau Seimo valdybai bei visoms suinteresuotoms institucijoms ir asmenims, veikiantiems užsienio ir saugumo politikos srityse.

O tiems, kurie domisi mano asmeniniu gyvenimu ir tokiu būdu nori mane pasveikinti su mano antrąja santuoka, galiu dar kartą pasakyti, kad savo sutuoktinei apmokėjau visas keliones išlaidas iki cento. Seimo Etikos ir procedūrų komisijai pateiksiu visus tai įrodančius dokumentus. Savo ruožtu santuoka yra įregistruota pagal galiojančius įstatymus. Po darbo laiko, tarp oficialių susitikimų. Visa procedūra truko kelias dešimtis minučių. Turiu santuokos registravimo vaizdo įrašą, kam įdomu, jo trukmė lygiai 5 min. 44 sek. Jokių vestuvių nešventėme, medaus mėnesį atidėsime geresniems laikams.

Kalbant rimtai, nors Seimo nario darbui Darbo kodeksas tiesiogiai netaikomas, bendrieji darbo planavimo principai galioja kiekvienam žmogui, taip pat kaip ir minimalus darbo laiko režimas. Tai yra ir Seimo narys turi teisę į asmeninį laiką po darbo, komandiruotės atveju – po oficialios programos laiko, ką ir padarėme Berlyne. Nors ir esu viešas asmuo, turiu teisę į privatų gyvenimą ir tikiuosi jūsų supratimo.

Apibendrinamas pabaigoje priminsiu kelis pastarųjų mėnesių bendrus darbus, kuriuos nuveikėme visi kartu užsienio politikoje, susitelkę ir paprastai balsuodami šioje salėje bendru sutarimu. Pačioje kadencijos pradžioje pritarėme aukščiausių diplomatų skyrimui pagal profesionalumą, o ne pagal asmeninio ir politinio lojalumo kriterijus. Dabar į užsienį siunčiame tik geriausius, nors ne visiems tai patinka. Prieš kelias dienas vieningai patvirtinome Seimo statuto pataisas dėl tarpparlamentinių ryšių grupių ir bendro koordinuoto veikimo Seime, to nesugebėjo patvirtinti net dviejų ankstesnių kadencijų seimai.

Pakartosiu nors ir esu nepagrįstai kaltinamas dėl veiksmų Sakartvele, būtent Lietuvos dėka Vakarai aktyviai aukščiausiu lygiu išitraukė ir suvaldė politinę krizę Tbilisyje. Todėl manau, kad tai yra mūsų visų pasiekimas. Tai, kad ši savaitgalį visose trijose Kaukazo šalyse Europos Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai Ž. Borelio vardu ir įgaliojimu sustiprinti Europos Sąjungos vaidmenį Kaukaze lankėsi būtent Lietuvos užsienio reikalų ministras su kolegomis iš Vienos ir Bukarešto, diplomatijoje taip pat daug ką apie Lietuvos vaidmenį pasako.

Pirmieji deligitimizavome A. Lukašenkos režimą ir po pavogtų rinkimų reikšmingai prisidėjome sutelkiant visą demokratinį pasaulį už baltarusių laisvę. Mūsų visų pastangomis pasaulis tinkamai ir labai greitai reagavo į paskutinę teroristinę režimo ataką. Tapome baltarusių laisvės gynimo lyderiais, į kurių balsą Vakarai, formuodami savo politiką baltarusių atžvilgiu, įsiklauso labiausiai.

Pacituosiu birželio 9 dieną Senato Užsienio reikalų komiteto pirmininko B. Menendeso ištartus žodžius apie Lietuvos indėlį per šio komiteto klausymus (per juos pasisakė ir baltarusių lyderė S. Cichanouskaja): „Lietuviai yra didi tauta, didi Vyriausybė, ištikimi demokratijos ir žmogaus teisių gynėja visoje Europoje ir pasaulyje. Ir jeigu mums pavyks padėti baltarusių tautai surengti laisvus ir demokratinius rinkimus, tai taps istoriniu Lietuvos pasiekimu, ko akivaizdžiai bijo, labai bijo Kremlius ir atitinkamai renkasi savo taikinius.“

Drąsiai ir nedviprasmiškai pasisakėme prieš Kremliaus agresiją Ukrainoje, visapusiškai juos parėmėme ir nepaisydami spaudimo iškėlėme tikslą ištaisyti Bukarešto klaidą, suteikti narystės veiksmų planus Ukrainai ir Sakartvelui. Tą, beje, siūlyčiau visiems susitelkus pabandyti įtvirtinti artėjančiame Vilniaus NATO viršūnių susitikime 2023 metais. Priminsiu, kad Seimas tikslą – NATO susitikimą Vilniuje – įtvirtino vienoje pirmųjų šios kadencijos rezoliucijų. Džiaugiuosi, kad jį bendromis su diplomatine tarnyba pastangomis pasiekėme. Netrukus ir Seime vyksianti Ukrainos reformų konferencija, kur susitiksime su savo kolegomis ukrainiečiais ir juos remiančiais, yra dar vienas tęstinės Lietuvos lyderystės įrodymas.

Tęsdami praėjusio Seimo tradicijas ir lyderystę šiame Seime visi kartu (...) Magnitskio akto taikymą nedemokratinio režimo Rusijos minkštosios galios atstovams, o Europos Sąjunga patvirtino savo globalų Magnitskio aktą, kurio seniai siekėme.

Parėmėme iniciatyvą pasitraukti iš skaldančio komunistinės Kinijos 17+1 formato. Priėmėme drąsiai ir teisingą rezoliuciją dėl uigūrų genocido ir toliau jungiame demokratinį pasaulį bendrai atremti tokių autokratiškosios režimų didėjančių spaudimą. Šiais metais galėsime pasidžiaugti Taivano atstovybe Lietuvoje, o Lietuvos Taivane. Dėl to visas demokratinis pasaulis pradėjo vadinti mus laisvės lyderiais. Kartu su Baltijos šalių užsienio reikalų komitetais svarbiausiais klausimais veikiamės vieningai ir koordinuotai. Krizės akivaizdoje sugebame susijungti su visų pagrindinių Vakarų valstybių – JAV, Jungtinės Karalystės, Vokietijos, Prancūzijos, Lenkijos ir kitais parlamentais. Be abejonės, visa tai erzina Kremlių ir kitus panašius režimus.

Kadangi vos po kelių mėnesių aktyvios veiklos tapome laisvės ir demokratijos farvateriu, ne tik reaguojame, bet ir aktyviai plečiame ir tvirtiname mūsų vertybes atitinkančią erdvę regione ir pasaulyje. Esame tauta, ne kartą apgynusi savo ir kitų šalių laisvę. Nepasiduokime bandymams mus skaldyti, diskredituoti ir mumis manipuliuoti. Tai aiškiai parodykime ne tik savo tautai, bet ir mūsų diskusiją neabejotinai stebintiems Kremliaus troliams ir juos kontroliuojančioms specialiosioms tarnyboms. Nepasiduokime, nes tai tik pradžia.

Dėkoju jums už paramą ir dėmesį šiandien.

Baigdamas norėčiau opozicijos lyderiui, kurio nėra salėje, padovanoti šią knygutę, kad, taip sakant, viename idėjų lauke veiktume, o kitą padovanotumėm Seimo bibliotekai, nes tikrai, manau, kiekvienam Seimo nariui būtų verta su šia knyga susipažinti. Nunešiu ją Sauliui.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas komiteto pirmininke. Jūsų norėtų paklausti nemažai Seimo narių. Klausiti skirsime 30 minučių. Pagal Statutą taip yra numatyta.

Pirmas jūsų nori paklausti gerbiamas R. Žemaitaitis. Įjunkime mikrofoną.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų labai jus vertinau kaip ambasadorių Amerikoje, teko ne vieną kartą darbuotis ir matyti jūsų sprendimus, bet po tam tikrų jūsų pasisakymų aš sustabdžiau savo dalyvavimą netgi Europos reikalų komitete. Tai, ką jūs šiandien, dabar, ką tik taip emocionaliai kalbėjote, man primena, na, tokį Lietuvos ledlaužį, toks „Prezidentas Smetona“ buvo, kuris Nemunu kilo ir ledus laužė. Tai jūs panašiai dabar taip Seime.

Kaip jūs vertinate Konservatorių partijos priimtą sprendimą, kai jie vadovavosi A. Lukašenos metodais ir motyvais, išlaužė savo Seimo nariams rankas ir pasakė: šiandien dėl jūsų balsavimo nedalyvauti. Kaip jūs vertinate tokią demokratijos šventę Konservatorių partijoje?

Kitas klausimas. Gal galite atsakyti, kaip jūs vertinate jūsų teismus, Romuvos bendruomenę? Ir gal galite pakomentuoti teismo sprendimus, ar jūs planuojate jų atsiprašyti, ar neplanuojate atsiprašyti?

Kitas dalykas ką tik nuskambėjo, kad jūs palaikėte su Gruzijos, Sakartvelo, opozicijos lyderiu ryšį. Jūs kalbėjotės telefonu, kai jis buvo įkalinimo įstaigoje, ar kaip, nes jūs pasakėte, kad įkalinimo įstaigoje bendravote?

PIRMININKAS. Gerbiamas Remigijau, laikas!

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Jeigu galima, dar vienas klausimas. Kadangi šiandien Vokietija...

PIRMININKAS. Nebėra laiko dar vienam klausimui. Jūs jau tris klausimus uždavėte.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ar jūs asmeniškai patarėte A. Merkel, kad pakviestų V. Putiną deryboms, ar čia buvo jos tiesiog sprendimas? Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui, Remigijau. Net keturis klausimus, išnaudojote laiką.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Aš išnaudojau minutę.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Gerai, pabandysime nuosekliai atsakyti į visus. Dėl bendražygių koalicijoje sprendimo. Džiaugiuosi tuo sprendimu, nes tai rodo, kad jie nuosekliai nepasiduoda Kremliaus provokacijoms. Beje, jeigu jūs pastebėjote valdančiųjų reakciją į tokią pat ar panašią provokaciją prieš S. Skvernelį, šeštadienį mes visi tylėjome ir nekomentavome. Mano telefonas irgi degė nuo skambučių, bet aš tą patį sakiau žurnalistams, tą patį pakartosiu ir šiandien. Jeigu šiandien tai įvyks prieš jus, prieš poną S. Skvernelį, aš laikysiuosi lygiai taip pat, į Kremliaus provokacijas mes nereaguojame. Tai yra Seimo tradicija, kurią mano kolegos garbingai pratęsė tiek Užsienio reikalų komitete, tiek šitoje koalicijoje.

Dabar dėl „Romuvos“. Ačiū už tai, kad išpėjote, už šitą gražų klausimą. Atsakysiu, pasiruošęs. Norėčiau atkreipti jūsų dėmesį, kad jūsų minėtą sprendimą dėl valstybės pripažinimo suteikimo senovės baltų religinei bendrijai „Romuva“, tai yra tam tikrų privilegijų – religijos mokymą mokyklose, teisę į nacionalinio transliuotojo laikymą, valstybės dotacijas – praėjusių metų birželio 27 dieną priėmė visas Seimas: už – 40, prieš – 31, susilaikė 15. Primenu, kad tokį teikimą praėjusioje kadencijoje, tai yra jūsų daugumos metu, Seimas atmetė net du kartus. Tokią kompetenciją spręsti dėl valstybės pripažinimo Seimas turi pagal Lietuvos Respublikos įstatymus. Seimo nariai balsuodami yra laisvi spręsti pagal savo vidinius įsitikinimus. Atskirų Seimo narių išsakytos nuomonės dėl balsavimo motyvų nėra pagrindas kvestionuoti balsavimo ir priimto sprendimo legitimumą.

Kiek pamenu, daugeliui Seimo narių praėjusioje kadencijoje iškilo abejonių, ar šis prašymas atitiko gyvavimo trukmės ir tradicijos pastovumo kriterijus. Priminsiu, kad Lietuvos Konstitucinis Teismas 2007 m. gruodžio 6 d. nutarime yra išaiškinęs, kad valstybės pripažinimas gali būti suteiktas tik toms religinėms bendrijoms, kurios turi atramą visuomenėje. Konstitucinis Teismas savo nutarime pažymėjo, kad Konstitucijos 43 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta sąlyga turėti atramą visuomenėje reiškia, kad atitinkamos bažnyčios (religinės organizacijos) atrama visuomenei turi būti tvirta ir ilgalaikė. Taigi negali apsiriboti negausia žmonių grupe ir nedidele visuomenės dalimi, keliais veiklos dešimtmečiais, viena ar keliomis žmonių kartomis. Minėta atrama turi būti tokia, kad dėl jos nekiltų abejonės.

Kaip žinote, LR Konstitucinis Teismas kaip tik šiuo metu nagrinėja šiuos Konstitucijoje patvirtintus kriterijus, kaip juos atitinka Religinių bendruomenių ir bendrijų įstatymas, kurio pagrindu buvo suformuotas ir minėtas „Romuvos“ prašymas. Jeigu esame teisinė valstybė, siūlau neskubėti, palaukti ŽTT sprendimo išgaliojimo, taip pat minėto Konstitucinio Teismo sprendimo ir tada pratęsti diskusiją šiame Seime, jeigu Seimas nuspręstų, kad tai yra būtina.

Kalbant apie jūsų minėtus kitus teismus ir Seimo Etikos ir procedūrų komisijos sprendimą, priimtą (Ponia A. Širinskienė yra salėje? Yra ponia A. Širinskienė.) jūsų, ponia Širinskiene, valdančiųjų balsais. Noriu priminti, kad šį sprendimą apskundžiau Vilniaus apygardos administraciniam teismui, kuris mano prašymą iš dalies patenkino. Ir pati Etikos ir procedūrų komisija teismo procese pripažino, jog nepažeidžiau „Romuvos“ garbės ir orumo. Todėl nebuvo pagrindo rekomenduoti man, kaip Seimo nariui, atsiprašyti. Paskutinę išvadą patvirtino ir teismas.

Tiesa, mano skundas nebuvo patvirtintas visa apimtimi, todėl Vilniaus apygardos administracinio teismo sprendimą esu apskundęs Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui. Pakartosiu dar kartą: savo kalboje Seime „Romuvos“ neminėčiau, atitinkamai nesiejau „Romuvos“ veiklos su Kremliaus politika, apeliavau į teikiančius projektą Seimo narius, prašiau jų atkreipti dėmesį į geopolitinį kontekstą ir V. Putino ideologo A. Dugino veiklą ir raštus, jis savo veikale „Geopolitikos pagrindai“ akcentuoja katalikišką Lietuvos ir Lenkijos vienybę kaip pagrindinę kliūtį, įtvirtinant Rusijos dominavimą regione, kartu siūlo remti ir neopagoniškas jėgas Lietuvoje.

Suprantu, kad mano argumentai apie A. Duginą, jo ryšį su Kremliaus politika jums ir jūsų kolegoms nepasirodė įtikinantys, todėl dar kartą pacituosiu jau minėtos Dž. Aro knygą „Putino troliai“ apie A. Duginą, atsiverskite, kas galite, 70 puslapį. Suomijos ekspertų teigimu, A. Duginas yra vadinamas okultiniu fašistu ir neretai V. Putino smegenimis. A. Duginas (...) jau seniai aktyviai veikia prieš vakarietišką liberalizmą ir demokratiją, propaguoja Eurazijos, iš esmės buvusios

Sovietų Sąjungos atkūrimą. Mūsų sąjungininkus Ukrainoje nuolat vadina Kijevo chunta, o nepriklausomus Vakarų ekspertus ir analitikus – NATO paruoštais kadrais Rusijai okupuoti. Priminsiu, kad A. Duginas yra pareiškęs, jeigu kas atsitiktų JAV, mes okupuotume Baltijos šalis...

PIRMININKAS. Gerbiamas Žygimantai, gal trumpinkime atsakymus, nes pagal reglamentą iki 3 minučių turėtume sutilpti. Žinoma, čia kaltas gerbiamas Remigijus, kuris uždavė net keturis klausimus. Toliau klausia gerbiamas A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas Žygimantai, klausantis jūsų, jūs leidžiate suprasti, kad jūs vienas Lietuvą atvedėte į NATO, į Europos Sąjungą, dirbdamas Užsienio reikalų ministerijoje, tarsi mes Seime čia nieko neveikėme, tik krapštėme nosį. Tai viena klausimo dalis. Norėčiau jūsų paklausti, kadangi jūs Prezidentu pripažįstate Dž. Baideną, mūsų valstybės sostinė, pasiklausius jūsų, galima suprasti, yra Vašingtonas, ką jūs veikiate Lietuvos Respublikos Seimo Užsienio reikalų komitete? Kokią jūs vykdomėte politiką?

Ir antra klausimo dalis. Kodėl jūs Kremliaus trolių akivaizdoje taip pažeminote mūsų Respublikos Prezidentą ir ar atsiprašėte jo? Ačiū.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Vėlgi trys klausimai. Dėl veikimo Europos Sąjungos ir NATO narystės metu. Jūs, pone Skardžiau, puikiai žinote, kad mes veikėme labai vieningai. Tai yra veikimo pavyzdys daugeliui mūsų šalių kaimynių Rytuose. Ir kairė, ir dešinė veikė vieningai. Pastebėjau tam tikrus bandymus tą vienybę griauti. Tačiau po tokių bandymų paprastai, po tam tikrų klaidų vis dėlto mes visi susivienydavome. Tiesą pasakius, net ir šiame Seime daugybę sprendimų priimame vieningai. Žinoma, prieš tai pasiderinę. Tai tikrai ir toliau darysiu su visais, visų partijų lyderiais ir atstovais.

Dėl pono Dž. Baideno ir sąjungininkų nelabai suprantu jūsų klausimo. Galiu atsakyti tik taip, kad, taip, mes esame sąjungininkai, o sąjungininkai vienas kito neišduoda. Žinant, kad ši Kremliaus ataka buvo skirta Senato Užsienio reikalų komiteto pirmininkui B. Menendesui, jis buvo pagrindinis taikiny, tačiau Kremliui nepavyko jo pasiekti taip pat ir mano, ir Baltijos šalių komitetų vadovų įspėjimo dėka, tai dar kartą tik sutvirtino mūsų sąjungą. Beje, jeigu jūs paskaitysite šią knygą iki galo, senatorius B. Menendesas gynė tą pačią žurnalistę nuo labai panašių atakų. Jis patyręs tą ne vieną kartą. Žmonės, kurie tose laisvės tranšėjose dirba jau 30 metų, žino, kad tokių atakų bus daug. Prieš mano asmeninį draugą, amžinąjį atilsį R. Jušką, buvo įvykdytos penkios tokios atakos. Apie jas labai detalai aprašyta šioje knygoje. Kai kuriose atakose dalyvavo ir kai kurie čia sėdintys Seimo nariai, bet aš jų dėl korektiškumo nevardinsiu. Visos tos atakos baigėsi niekuo, nes buvo įrodyta, kad Renatas nedarė tų nusikaltimų. Daugybė dalykų buvo sukurptų, pripūstų, buvo šnekama apie ažuoliukus, kai kurie Seimo nariai matė, ar jie sodinami, ar ne Afganistane.

Kiek prieš mane tokių atakų buvo surengta, aš net neskaičiuoju. Jų buvo daug. Toks jau mano darbas. Tiesą pasakius, mano apsisprendimas iš ambasadorių grįžti į Seimą buvo susijęs būtent su tuo, kad aš supratau... Kai kurie ir čia esantys dalyvavo atakose ar kampanijose prieš atominės reaktorius, kuriuos kartu su Amerika ir Japonija norėjome pastatyti, ar prieš skalūninių dujų gavybą. Aš supratau, kad Seime reikia žmogaus, kuris galėtų tiesiai ir atvirai išaiškinti kolegoms, kokia yra situacija. Aš suprantu, kad kai kurie dabar mane kaltina dėl mano pasisakymų nediplomatiškumo, tačiau aš ir pasirinkau šitą politiko kelią, kad aiškiai išsakyčiau savo nuostatas, kurios gali nepatikti politiniams oponentams, gal dėl to ir nepatinka, nes išsakau jas gana aiškiai. Tai yra mano kelias, aš apsisprendžiau jį vykdyti, o po šios diskusijos jį vykdysiu dar įnirtingiau ir efektyviau.

O komentuoti trolių sukurtą turinį, kaip ir komentuoti tokią ataką prieš mano amžinąjį atilsį draugą R. Jušką, aš tikrai nesiruošiu. Siūlau ir jums to nedaryti. Tikiuosi, kad jūs vis dėlto šias pamokas išmoksitė, kaip ir mūsų opozicijos lyderis. Beje, Sauliau, jums knygą padėjau šiek tiek suklydęs, kur jūs sėdite. Bet jums štai ten knygutė guli. Ir dar parašiau dedikaciją. Taip. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau klausia gerbiamas V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, jūs čia taip savo kalboje tarsi bandote parodyti, kad visi, kurie užduoda klausimus, pasirašo, tarsi padeda Kremliui čia su jumis dorotis. Norėčiau užduoti klausimą. Ar jums neatrodytų, kad vis dėlto ši ataka

nukreipta labiau ne prieš jus, o prieš Baltarusijos ir Rusijos opoziciją, suduoti smūgį būtent jiems? O jūs buvote vienas iš tų, galbūt prieš savo valią tapote pats vienu iš tų trolių.

Kitas klausimas būtų, ką darytumėte dabar kitaip? Ar apskritai atstovaudamas Lietuvai kaip vienas iš užsienio politikos formuotojų jūs tarėtės su pačiu komitetu, opozicija dėl Lietuvos pozicijų, prezidentūra? Ji yra šiaip, kaip žinome, vieninga. Kaip ir saugumo politika. Ką darytumėte kitaip dabar ir ar kalbatės su kolegomis?

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Ačiū, Vytautai. Galiu tik pritarti pirmam jūsų teiginiui. Iš tikrųjų ataka net ir žiūrint laiko prasme buvo įvykdyta prieš pat minėtą antrąją K. Kalinausko konferenciją, kai iš tikrųjų pavyko sutelkti, galima sakyti, diplomatijos ar parlamentinės diplomatijos žvaigždyną. Konferencija vyko kovo 22 dieną, o tie skambučiai vyko, jeigu pamenu, apie kovo 18 dieną, prieš porą dienų. Buvo kalbama būtent apie tą konferenciją, kur kalbėtų B. Menendesas ir kiti. Kodėl tai buvo pavojinga Kremlui? Nes po šios konferencijos ir po kitų panašių renginių mums pavyko sutelkti visą demokratinį pasaulį, kuris aiškiai pasakytų: mums reikia naujų demokratinų rinkimų. Taip aiškiai kovo mėnesį Amerika ir G7 dar nekalbėjo apie rinkimus. Ten buvo įvairių kritikų, kad blogai ir sankcijų reikia, bet niekas dar nekalbėjo apie rinkimus. Toje konferencijoje aš pajutau, kad mes pasiekėme vienybę Vakarų pasaulyje už baltarusių laisvę.

Aišku, turinys buvo paviešintas, kai tik nusileidau Berlyne, iš karto. Kodėl? Todėl, kad jeigu mums, Baltijos šalims ir mums visiems, pavyks įtikinti naująjį Berlyną ne tik panašiai kalbėti, bet ir tas kalbas versti darbais... Vokietija pati netrukus pirmininkaus Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijai, kuri gali surengti tuos rinkimus. Tai, ką mes išgirdome iš žaliųjų, beje, jūsų kolegų, tai visiškai atitiko iš esmės mūsų interesus. Jeigu žalieji bus koalicijoje, aš tikiu, kad su naujuoju Berlynu ir su naujuoju Vašingtonu šitas mūsų visų tikslas taps realybe. Tai yra labai labai skaudu Kremlui. Aišku, jis bando atakuoti žmones, kurie tai daro. Kaip tik tuo metu, kai jie tai daro.

Dėl derinimosi. Patikėkite, aš beveik 30 metų dirbu užsienio reikalų politikoje, aš derinuosi su visais, stengiuosi dirbti su visais. Kartais būna, kad tam tikrų nuostatų nepavyksta suderinti. Buvo nemažai ar keli atvejai, kai man nepavyko suderinti šių pozicijų su Prezidentu dar buvusioje opozicijoje, aš nepritariau bendradarbiavimui su A. Lukašenos režimu ir mes buvome ne vieną kartą susidūrę Astravo klausimu. Po to Prezidento pozicija pasikeitė abiem klausimais ir aš tuo džiaugiuosi. Aš ta vienybe džiaugiuosi ir tą patvirtinau pirmame užsienio politikos koordinavimo susitarime. Tam tikrais vertybiniais klausimais su Prezidentu gali skirtis mūsų pozicijos, bet, kaip pasakė vienas mano kolega britas, na, aš tikiuosi, jūs nesate Rytų valstybė ir jūs galite išsakyti savo politinę nuomonę apie vieną ar kitą politinį pasisakymą net ir aukščiausių pareigūnų, nes tai ir yra demokratijos grožis. Mes turime skirtingas pozicijas, bet mes turime jas ir mokame derinti.

Šiame Seime, tiesą pasakius, kol kas aš nematau jokių problemų tą daryti, jeigu tai nebus nukreipta prieš mano asmenį. Jeigu matysiu, kad oponentai pradeda prieštarauti užsienio politikos tam tikriems principams ir gairėms, tada jau bus rinkėjų valia pasirinkti, žinoma. Bet aš tikrai tikiuosi, kad to nebus, aš esu įsitikinęs, kad kai tik svarstysime užsienio politikos klausimus, kuriuos derinsiu toliau nuosekliai su visais pasirašiusiais ir nepasirašiusiais, mes tą vienybę pasiekime. Tai yra mūsų užsienio politikos, galima sakyti, išskirtinis bruožas, kurį pastebi visi. Užsienio politikoje mes tikrai veikiamo nuosekliai, vieningai ir gana sėkmingai labai ilgą laiką.

PIRMININKAS. Klausimą užduos P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiamasis pranešėjau, kadangi jūs ir Amerikoje dirbote ambasadoriumi, tai galbūt jūsų pastangų dėka dabartinis Amerikos prezidentas Dž. Baidenas nutraukė sankcijas dėl dujotiekio tiekimo, nors čia jūs padėjote, galbūt tam turėjo įtakos Lotynų Amerikos ir Kubos mafija, kurios jūs narys, kaip sakėte, esate, todėl tokius labai reikšmingus sprendimus jūs sugebate priimti.

Ir dar vienas klausimas. Ar jums neatrodo, pone Pavilioni (tą mato žmonės, bet jūs, konservatoriai, nematysite), jūs ginete demokratiją visur, bet tik ne Lietuvoje?

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Kaip visada, daug klausimų. Apie Dž. Baideną. Norėčiau paklausti, gerbiamas Petrai, kada jūs paskutinį kartą buvote Vašingtone? (*Balsai salėje*) Na, gerai, pasikal-

bėsime gal po to. Aš manau, su Vašingtonu reikia dirbti. Kad ir tokie kaip jūs, būtų gerai, kad nuvažiuotumėte į Vašingtoną ir tas nuoskaudas išsakytumėte taip pat ir dėl „Nord Stream“. Tiesą pasakius, Kongrese ir kairieji, ir dešinieji gal net būtų jūsų pusėje, bet reikia, pone Petrai, važiuoti ir tą politiką daryti. Tiesą pasakius, šita proga norėčiau paraginti visus kolegas tą patį daryti, tuos ryšius vystyti tiek su Amerika, tiek su Vokietija, tiek su Sakartvelu, nes, deja, nors ir, pavyzdžiui, Berlyne iškils tuoj žalieji politikai, kiek iš dabartinės opozicijos turi asmeninių ryšių su tais žaliaisiais lyderiais Berlyne, pasakykite man? (*Balsai salėje*) Čia ne mafija. Siūlyčiau... Jūs pareiškimais pagarsėjote ir vakar, jie šiaip būtų, aišku, verti, manau, ir Etikos ir procedūrų komisijos dėmesio, ką jūs kalbėjote apie kai kuriuos įvykius 1940 metais, bet čia jau jūsų reikalas. Aš turiu omenyje tikrai visas opozicines jėgas. Vystykite tuos ryšius.

Beje, senatorius B. Menendesas, kurį jūs minėjote, nėra dešinysis, jis yra demokratas. Taip, ir aš su ta grupe, Lotynų grupe, užmezgiau ryšius nuo pat pradžių, nes jie yra aktyviausi Baltijos šalių grupės rėmėjai. Mus vienija vienas dalykas. Mes – ir Lotynų grupė, ir Baltijos šalių grupė – lygiai taip pat nekenčiame komunizmo, kaip ir jūs, pone Petrai Gražuli. Ir aš manau, kad jūs, susitikę su tais nuostabiais dabartinio Senato Užsienio reikalų komiteto atstovais, B. Menendesu, gal ir rastumėte tam tikrą kalbą tam tikrais klausimais, pavyzdžiui, dėl kovos su komunizmu. Bet reikia pastangas daryti ne tik pareiškimais, kurie kartais prasilenkia su universaliomis vertybėmis, bet ir pastangomis. (*Balsai salėje*) Taip, mielai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau klausimą užduos gerbiamas M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (*DPF*). Esate patyręs politikas, patyręs diplomatas. Šiuo atveju prezidentūra labai aiškiai sako, kad bandymai iškraipyti Prezidento statusą silpnina tarptautinę Lietuvos poziciją. Jūsų pasisakymas LRT, Ž. Pavilioni: „Prezidentas rėmė A. Lukašenkos režimą.“ Kitas jūsų pasisakymas R. Paleckio „Lietuvos ryto“ televizijoje, kur buvo grasinama Prezidentui apkalta. Aš tvirtai tikiu, kad jūs esate skaitęs mūsų valstybės Konstituciją ir žinote, koks Lietuvoje pagal Konstituciją atitenka vaidmuo Prezidentui formuojant užsienio politiką. Ar jums yra tekę girdėti nors vieną demokratinę valstybę, kurioje po tokių pasisakymų Prezidento atžvilgiu Užsienio reikalų komiteto pirmininkas liktų savo pareigose ir neatsistatydintų?

Jūsų kolegos, jūsų partijos pirmininkas G. Landsbergis, dalyvaudamas televizijos laidose, įvardino, kad gerbiamam Ž. Pavilioniui būdinga tokia retorika, tai, ką jis kalbėjo. Žodžiu, niekur nebuvo iš jūsų kolegų pasisakymų po visų tų žymių pokalbių, kad tai yra tik *fake* ar panašūs dalykai. Todėl tai taip pat kelia daug abejonių. Atsakykite, kodėl iš karto neatsakėte ir nepasakėte, kad pokalbis yra *fake*. Dėkui.

Ž. PAVILIONIS (*TS-LKDF*). Pradėsime nuo Konstitucijos skaitymo. Yra toks 84 straipsnis, kur pasakyta labai aiškiai, kad Prezidentas vykdo užsienio politiką kartu su Vyriausybe. Tas „kartu“, manau, ir yra sėkmės raktas Lietuvos užsienio politikos per visus tuos tris dešimtmečius.

Iš tikrųjų su labai retomis išimtimis mes sugebėdavome su Prezidentu veikti kartu. Ir aš dar vis tikiuosi, kad mes tai darysime. Liko dar nemažai metų, o iššūkiai vis didėja. Tie skirtumai, kuriuos kartais pakurstote ir jūs tokiais pasisakymais ar veiksmais aplink Seimo rūmus, nėra naudingi mums, jie yra naudingi Kremliui. AfD, *Alternative für Deutschland*, politikai, kurie kalbėjo jūsų organizuotame marše, jeigu jūs žinotumėte, kaip juos vertina Vakaruose ir kokią jie žalą daro tradicinėms politinėms jėgoms, kokius jie ryšius turi su Kremliumi, aš manau, jūs irgi atsisakytumėte šitų savo bandymų.

Taigi kviečiu jus, Mindaugai, tokiai pačiai vienybei. Aš žinau, kad be kamerų mes tikrai galime labai ramiai susikalbėti, baigėme tą patį institutą. Reikėtų vis dėlto grįžti ant žemės abiem kojomis ir nebandyti, kad tos kojos pradėtų vaikščioti į skirtingas puses, nes, aš manau, būtent jūsų pastangos ir nukreiptos į tai, kad mes su Prezidentu neveiktume kartu.

Dabar dėl pavyzdžių. Pavyzdžiui, mano asmeninis lyderis, kuriuo aš tikrai didžiuojuosi, jo knygą skaitau, yra senatorius Dž. Makeinas. Senatorius Dž. Makeinas garsėja tuo, kad niekada neatsisakė savo vertybių ir kovojo už savo tikslus. Kartais būdavo taip, kad jis susiginčydavo su tuometiniu Prezidentu, bet aš nežinau, kieno pusėje liko Amerikos tauta. Iki šiol senatorių Dž. Makeiną gerbia visi, kaip ir Prezidentą R. Reiganą. Prezidentas R. Reiganas irgi garsėjo labai keistais, įdomiais pareiškimais. Tradiciniai diplomatai bandydavo taisyti jo kalbas, net ir garsiąją kalbą

prie Berlyno sienos. Kaip ir Jonas Paulius, beje, kurio nuostatas ne visi diplomatai, net ir Vatikano diplomatinėje tarnyboje, mėgo. Bet tai buvo žmonės su principais, jie kalbėjo iš širdies ir gynė savo vertybes, neatsižvelgdami į jokią konjunktūrą. Aš manau, tikėkimės, kad mes visi taip ir darysime, klausysime savo širdies ir dirbsime visi kartu, ką darydavome visą laiką kartu.

Dabar dėl *deepfake*. Tai buvo panaudota pirmą kartą Baltijos šalių teritorijose, tokios technologijos. Aš pats informavau mūsų žvalgybas apie tai, kai išlukštenau šią ataką kartu su ukrainiečiais, kurie, tiesą pasakius, tokias atakas patiria beveik kiekvieną dieną. Mums tos patirties pritrūko, prieš juos tai buvo naudojama. Tokios pat atakos, kaip ir minėjau, buvo panaudotos prieš senatorių Dž. Makeiną, prieš Lenkijos Prezidentą A. Dudą, prieš Prezidentą E. Makroną, prieš Kanados premjerą, prieš Jungtinės Karalystės premjerą, prieš NATO generalinį sekretorių, prieš ESBO generalinį sekretorių, prieš Europos Parlamento pirmininkę. Mes tai patyrėme pirmą kartą mūsų istorijoje ir dėl to su žvalgybomis turime tartis, kaip į tai reaguojame, nes iš tikrųjų kas slepiasi už tų atakų, mums reikia aiškintis. Ten yra tik veidas. Kas už to veido? Koks kompiuteris ir kokioje Sibiro ar Lubiankos vietoje yra? Kaip mes teisiame tuos žmones, kurie pavogė kitų identitetus, kaip mes atsekame tuos nusikaltėlius? Į tai reikia nukreipti visą energiją, o ne bandyti sukurti tas Kremliaus provokacijas ir sąmoningai dėti parašus ar balsuoti pagal tai, kaip dabar šitie Kremliaus troliai jus seka ir žavisi savo darbu.

Aš manau, šitas susitikimas yra toks edukacinis. Aš tikrai nepyksiū nė ant vieno kolegos, kuris vienaip ar kitaip pasirašė ar balsavo. Bet aš tikiuosi, kad paskaitytė tas knygas ir po šitos diskusijos vis dėlto bent jau kitą kartą, galbūt kai ta ataka įvyks prieš jus pačius, elgsimės taip, kaip mes elgėmės gerbiamojo S. Skvernelio atžvilgiu.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Toliau klausimą užduos gerbiamas V. Ažuolas. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Iš tikrųjų, gerbiamas kolega, gal šio viso scenarijaus ir įvykio viena šviesioji dalis, kad jūs atskleidėte viską, kaip kas vyksta mūsų politiniame gyvenime – ryšiai su mafija, jūsų *šaiška*, kiti dalykai, ruošimasis Baltarusijos visokiems neramumams. Jūs visa tai atskleidėte. Gal tai yra gerai, nors klausimas, ar tie žmonės, kuriuos jūs atskleidėte, tuo džiaugiasi, turbūt nesidžiaugia.

Bet turbūt iš kitos pusės reikėtų paklausti: ar Seimo narys turi turėti ryšį su mafija? Ar Seimo narys gali organizuoti kaimyninėse respublikose kažkokius mitingus ar sukilimus? Ar tai yra suderinama su Seimo nario pareigomis? Ir antras klausimas būtų. Tą dieną, kai jūs tuokėtės Vokietijoje, tą dieną kokius su komandiruote susijusius klausimus sprendėte, visą dieną? Ačiū jums už tą paviešintą informaciją.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Matau, kad kai kurių Seimo narių net ir aiškinimai nepakeis, kaip ir jūsų balsavimas dėl rezoliucijos dėl Baltarusijos režimo. Aš dar kartą kartoju ir prašau asmeniškai, tikrai, gerbiamas Ažuolai, nesukite tų trolių malūnų, nesinaudokite ta medžiaga, kurią sukūrė Kremlius, nes tai yra esminė, principinė klaida. Kitą kartą prieš jus ar prieš bet ką iš jūsų kolegų tokia medžiaga bus sukurta.

Prieš amžinąjį atilsį R. Jušką, kuris padarė tyrimą, tas garsusis pokalbis buvo suklijuotas iš penkių pokalbių ir tada tai pateikta kaip viešas faktas. Jis buvo nuteistas, jis (ir ne tik jis) prarado pareigas. Prieš tai toks pats pokalbis buvo suklijuotas, kaip jis kalbasi su Gruzijos kolega ir nori nužudyti Baltarusijos opozicijos lyderį A. Milinkievičių. Tyrimo institucijos įrodė, kad visi tie pokalbiai buvo padirbti. Aš siūlau pasimokyti iš to.

Gerbiamas Valiau, žinote, aš jums asmeniškai padovanosiu knygą, nes jūs esate išskirtinis šiuo atveju, jums tikrai reikėtų pasimokyti. Savaitgalį faktiškai per 24 valandas surijau knygą. Tada pakalbėsime, pratėsime.

Ką dariau tą dieną, kai 5 minutes ir 44 sekundes praleidau savo santuokos registracijoje, yra pateikta ataskaitoje. Susitikau su dviem Užsienio reikalų ministerijos direktoriais: saugumo ir Rytų politikos. Aptariau daugybę dalykų, kurie susiję su mūsų regionu, taip pat su mūsų dvišaliais vizitais, su tam tikrais projektais, kuriuos mes bandome įgyvendinti su dabartine ir būsima koalicija. Taip, tie žmonės yra mano seni geri draugai. Vienas iš jų yra kanclerės A. Merkel patarėjas. Ir tai, kad aš turiu tokius ryšius, ir tai, kad tie žmonės vėliau po susitikimo dalyvavo mano san-

tuokos registracijoje, manau, yra įrodymas, kad net ir asmeninius ryšius aš naudoju valstybės tikslams, o ne atvirkščiai, kaip yra bandoma teigti šitame skunde.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir greičiausiai jau paskutinis tada klausia gerbiamas E. Zingeris. Ne, mes turime labai mažai laiko. Kolegos, turėsime kalbėtis, kaip dar trumpinti. (*Balsas salėje*) Nerėkite iš vietos, atsiprašau, kolega, užsidėkite kaukę ir nešaukite iš vietos. Prašom, gerbiamas Emanueli.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Aš norėčiau pasakyti, kad iš manęs tik ką atėmė beveik pusę galimybės paklausti, aš lieku su puse galimybės.

Gerbiamas Žygimantai, jūsų indėlis į Lietuvos užsienio politiką, tokią mažą valstybę kilstelėjant iki reikšmingumo geopolitiniais klausimais, yra labai svarbus, bet aš noriu jūsų paklausti. Aš buvau tas žmogus, kuris organizavo Užsienio reikalų komiteto posėdį dėl pono R. Juškos. Buvo panaudotas labai paprastas metodas. Paliestos tiek tuometės Prezidentės, tiek tuomet kaip *feikas* buvo paliestos ir čia esančio pono A. Butkevičiaus pavardės, kad jie supyktų ir pradėtų toliau verstis ant pono R. Juškos ir kito mūsų diplomato iš Azerbaidžano (...), sukelti jų pyktį. Šis metodas, šis išbandytas metodas, kuris ir buvo panaudotas praeitą, užpraeitą savaitę prieš poną O. Meršką, Ukrainos Užsienio reikalų komiteto pirmininką, irgi metodas. Kaip mes turėtume jį užkardyti amžiams? Ir čia sėdintis ponas S. Skvernelis patyręs tą patį prieš porą dienų.

P. GRAŽULIS (LRF). Nešnekėk nesąmonių.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Kaip mes tą metodą galėtume išnaikinti, kaip galėtume reaguoti? Užsienio reikalų komitetas tada, 2013 metais, vieningai...

PIRMININKAS. Dėkoju, laikas jau.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). ...visų partijų atstovai nusprendė nereaguoti į tokius dalykus. Toks buvo tuometis sprendimas prieš septynerius metus.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Galiu dviem sakiniais?

PIRMININKAS. Prašom labai trumpai atsakyti, nes laikas senka.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Dviem citatomis iš knygos, jas tikrai norėjau pacituoti. Ačiū, Emanueli, kad priminei Renatą. Renato žodžiai, pasakyti prieš jo iškeliavimą į kitą pasaulį: „Nuoširdžiai tikiuosi, kad mano istorija padės kitiems nuspręsti, kas teisinga.“

Ir dar citata iš jo buvusio vadovo P. Auštrevičiaus. „Manyčiau, kad vertindami paviešintus R. Juškos ir A. Žurausko privačius pokalbius tuomečiai mūsų šalies vadovai įrašė savo vardus į vieną gėdingiausių politinio gyvenimo istorijų“, – pasakė paskutinis R. Juškos vadovas P. Auštrevičius. Straipsnyje rašoma, kad per R. Juškos laidotuves jo paties pageidavimu skambėjo Lietuvos himnas. Taigi pagalvokite, į kokius puslapius savo vardus jūs patys įrašysite. Labai jums ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamą komiteto pirmininką kviesiu užimti... (*Balsai salėje*) Prašau nereplikuoti iš vietos ir teisingai užsidėti kaukes, mes vis dar jas privalome dėvėti salėje. Dėkui.

Gerbiami kolegos, kadangi mes išseikvojome nemažai laiko, lieka faktiškai 20 minučių iki balsavimo, o balsavimas darbotvarkėje numatytas 13 valandą, taigi posėdžio nelabai galime užtęsti. Tai aš kviečiu tada susitarti. Toliau pagal Statutą procedūra yra tokia, kad mes turėsime diskusiją – svarstymo stadijoje yra diskusija, o priėmimo stadijoje yra motyvai už, prieš po keturis, jeigu pageidaus, ir tada pradėsime slaptą balsavimą. Kitokių balsavimų nebus. Aš siūlau diskusijai numatyti 10 minučių ir visiems motyvams – 10 minučių. Gerai? Dabar kviečiu diskutuoti. (*Balsai salėje*) Prašau nešaukti iš vietos, mes tiek laiko neturime.

Pirmas G. Surplys eina diskutuoti į tribūną. Prašom.

G. SURPLYS (LVŽSF). Ačiū, Pauliau. Gerbiami kolegos, „Prezidentas rėmė A. Lukašenkos režimą.“ „Prezidentas yra užurpavęs dalyvavimą Viršūnių Taryboje šį kartą tikrai ne savo klausimais.“ „Deja, matyt, gražios tradicijos nyksta ir kažkas užurpuoja dalyvavimą turbūt vien dėl kažkokių viešųjų ryšių, nes turbūt kitų instrumentų jau nebeturi savo krentančiam populiarumui didinti.“ „Tas aukšto pilotažo džiazas uždaramame kambaryje su vadovais, kurie gali nulemti mūsų visų likimus, daromas žmogaus, kuriam nepriklauso pagal kompetenciją tai daryti.“ Ir taip toliau, ir panašiai. Tai tik keletas iš Ž. Pavilionio sparnuotų frazių, kurias surinkau iš Lietuvos žiniasklaidos priemonių.

Noriu paklausti jūsų, tų, kurie esate salėje, ir tų, kurių salėje nėra. Kuris dar iš mūsų Seimo narių sugebėtų nukonkuruoti Ž. Pavilionį pagal viešai pareikštų užgaulių frazių valstybės vado-

vo atžvilgiu skaičių? Turbūt, perfrazuojant Žygimantą, maro metu Seimo nariai yra laisvi kritikuoti ką tik nori ir pasirinkti pagal savo intelektą ir moralę priimtinas normas. Tačiau Ž. Pavilionis yra Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas, komiteto, kuris dalinasi atsakomybę užsienio politikos srityje su Prezidentu ir Užsienio reikalų ministerija. Taigi šiandien kalbama ne apie trolius, kalbama apie Ž. Pavilionį, kuris savo viešais pasisakymais tampa lengvu grobiu bet kuriam nedraugiškam propagandistui, skaldančiam Lietuvos užsienio politiką. Turbūt tokia gali būti kiekvieno Seimo nario teisė, tačiau tai negali būti norma Užsienio reikalų komiteto pirmininkui. Ne kartą sakiau ir šiandien galiu pakartoti, Ž. Pavilionis yra puikus, patyręs ir nusipelnęs diplomatas, aktyvus Seimo narys, tačiau manau, kad kaip Užsienio reikalų komiteto pirmininkas jis yra skaldantis ir pažeidžiamas. Turbūt sakysite, kad pažeidžiami esame ar galime būti mes visi, ką gi, manyčiau, dėl savo spontaniškumo, vienasmeniškų veiksmų ir mesianizmo, kurį ir šiandien mes matėme iš šios scenos, Ž. Pavilionis yra pažeidžiamesnis tarp pažeidžiamų.

Taip, Ž. Pavilionis patyrė trolių ataką, niekas to neneigia, tačiau tikrai negalima to lyginti su ataka prieš Lenkijos pareigūnus, tikrai negalima to lyginti su amžinąjį atilsį R. Juškos atveju, nes tai yra ilgas monologas, jis yra toks, koks yra. Aš manau, kad ta trolių ataka niekaip nesusijusi su Ž. Pavilionio galimybėmis eiti Užsienio reikalų komiteto pirmininko pareigas. Dabar mes, štai turėdami pusę tuščios salės, susiduriame su paradoksalia situacija, į kurią mus stumia valdantieji, kai trolių ataka tampa išsigelbėjimo ratu aukštam pareigūnui, dėl kurio galimybių eiti pareigas jau senokai kyla abejonių. Žinau, kad valdantieji nedalyvaus balsavime, bet ar tvirtai atrodys Užsienio reikalų komiteto darbas, jeigu nepasitikėjimą jo pirmininku pareiškė 50 ir daugiau Seimo narių šiandien? Po šio balsavimo bus Etikos ir procedūrų komisijos svarstymas ir išvados, toliau vyks kova dėl atstovavimo Europos Viršūnių Taryboje, bus kitų Lietuvos užsienio politikos žygių. Ar valdančiosios daugumos atstovai yra tikri, kad prie šio šiandien svarstomo klausimo mes neturėsime grįžti vėl ir vėl, ir vėl? Taigi, kad ir kaip pasibaigtų balsavimas, na, panašu, akivaizdu, kaip jis pasibaigs, aš dar sykį kviečiu pagalvoti apie galimą rotaciją Užsienio reikalų komitete. Yra daug garbių Tėvynės sąjungos atstovų, kurie tame komitete dirba, tai tegul nurimsta aistros, Žygimantas šiandien sakė, kad palauks dėl medaus mėnesio geresnių laikų, galbūt nereikia jų laukti, galbūt tikrai galima pasiimti tą medaus mėnesį dabar ir tiesiog leisti Užsienio reikalų komitetui dirbti ta vienijančia dvasia, kuri iki šio pirmininko tikrai buvo.

Baigdamas noriu pasakyti, kad mūsų Seimo Užsienio reikalų komitetas bet kuriuo atveju jau dabar yra tapęs labai keistu. Ten dirba aštuoni nariai, iš jų tik du yra opozicijos atstovai, tai lengva Žygimantui kalbėti, kad Užsienio reikalų komitetas bendrai priima sprendimus, vieningai ir taip toliau, kai tokia stipri ten yra koalicijos mašina. Vėlgi man, kaip pirmininkui, būtų keista, jeigu aš jau keletą mėnesių neturėčiau pavaduotojo, bet Užsienio reikalų komitetas to pavaduotojo neturi. Komitetas yra tapęs savo paties parodija. Aš labai tikiuosi, kad mes ar balsavimu, ar kitais džentelmeniškais būdais šią situaciją sugebėsime išspręsti, kad Lietuvos užsienio politika grįžtų į vieningos politikos rėmus, bėgius, kuriuos visą laiką turėjome. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kitas diskutuos gerbiamas P. Gražulis. Prašom į tribūną.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiami Seimo nariai, nuolatinė konservatorių užsienio ir vidaus politika yra demokratiją ginti visame pasaulyje, išskyrus Lietuvoje. Jie mato demokratijos pažeidimų visur – Gruzijoje, ir mes tai matome, be abejo, Rusijoje, Baltarusijoje, bet jie nemato, kad demokratija laužoma Lietuvoje. Štai kad ir šitas pavyzdys. Konstitucinis Teismas pasako, kad Seimo nario mandatas laisvas. Bet Konservatorių partija priima sprendimą ir suvaržo Seimo nario mandatą. Tai yra antikonstitucinis ir antidemokratinis žingsnis, bet konservatoriams tai galima.

Dabar pažiūrėkime tuos vaisius, kuriuos sėja pasaulyje ponas Ž. Pavilionis. Štai nuvykus jam į Vokietiją ir ten susituokus, galbūt net A. Merkel patarėjas buvo jo liudininku, staiga A. Merkel pareiškia iniciatyvą susitikti su V. Putinu. Galbūt tai ir yra jo slaptas įkalbinėjimas A. Merkel, kad būtinai Europos Sąjungos vadovai turi susitikti su V. Putinu. Sunku pasakyti, bet, deja, paskui priimamas kitas sprendimas.

Lygiai taip pat. Kas taip baisiai rėmė Dž. Baideną ir kritikavo D. Trampą, kuris pritaikė sankcijas ir Vokietijai dėl dujotiekio „Nord Stream“ tiesimo? Konservatoriai ir Ž. Pavilionis. Ir staiga dabar naujas jų prezidentas, jų, kaip čia tos, galima pasakyti, gaujos narys, kuris yra draugas ne

tik Lotynų Amerikos ir Kubos mafijos, bet ir dabartinio Prezidento Dž. Baideno, staiga sankcijas panaikina dėl dujotiekio tiesimo.

Kažin ar šitie visi įvykiai ne be Ž. Pavilionio įtakos ir ar jie yra naudingi mūsų valstybei ir Europos demokratijai, man kyla abejonių. Taip, vyksta derybos, kaip jis pasakė, nuvažiuok ten, susitiksi užkulisiuose, pasikalbėsi ir daug problemų išspręsi, važiuok į Vašingtoną. Tai jis ten važiuodamas, matyt, viešai čia kaip pionierius krūtinę atstatęs kalba viena, o privačiuose pokalbiuose kalba kita. Be abejonės, šitas jo pokalbis, išprovokuotas galbūt pokalbis... Niekas, pone Pavilioni, tavęs už liežuvio netraukė. Tu be sustojimo gal 10 minučių atkalbėjai ir tu, būdamas Užsienio reikalų komiteto pirmininku, nesupratai, kad yra provokacija. Nors iš šitos tribūnos sakei, kad buvę Užsienio reikalų komiteto pirmininkai provokacijoms Rusijos nepasiduoavo, o tu pasidavei.

Kam dabar naudingas tavo visas šitas niekinimas Prezidento, kam reikia to, kad pasaulį valdo mafija? Kam? Demokratinėms šalims tai kelia naudą? Tai didina pasitikėjimą Lietuvoje ir pasaulyje demokratija? Aš manau, ne. Jeigu nors kiek save gerbtum, tai pats atsistatydintum vardan bendros Lietuvos užsienio politikos.

Taip, Konstitucijoje aiškiai pasakyta, ką ir pats kartojai: užsienio politiką vykdo Lietuvos Respublikos Prezidentas kartu su Vyriausybe, kartu. O ką pats pasakei? Ar ir vėl čia iškraipyti žodžiai, kad tuščia vieta tas Prezidentas, nėra ko į jį kreipti dėmesio, aš su I. Šimonyte ir savo partijos pirmininku vienodai mąstome ir nekreipkite į jį dėmesio. Štai tavo šita citata ištransliuota beveik visam pasauliui. Ar tai yra gerbimas valstybės, demokratijos ir pačios Konstitucijos?

Aš manau, kokia valdžia, tu prie kiekvienos prisitaikytum ir pirmas prie to lovio priliptum. Paimkime kad ir tavo šaknis. Ar anuo metu labai prisitaikė prie anos valdžios ir puikiai gynė tą socializmą, o dabar, kai sako, kadangi dabar šita valdžia, puikiai tinki jiems. Bet pasikeistų valdžia, lygiai kaip pionierius gintum ir kitą valdžią. Tau Lietuvos interesai yra paskutinėje vietoje, o jeigu tu juos gerbtum, tikrai pats padėtum pareiškimą ir išeitum iš Užsienio reikalų komiteto pirmininkų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskusijai jau sunaudojome 11 minučių, tai bijau, kad daugiau nebegalėsiu pakviesti diskutuoti.

Dabar, gerbiami kolegos, pereiname prie priėmimo stadijos. Išsakysime motyvus dėl balsavimo. Balsavimas, kaip žinome, bus slaptas. Tuoj įjungsiu, palaukite!

Pirmas kalbės už gerbiamas R. Žemaitaitis. Ar yra gerbiamas Remigijus? Ne, gerbiamo R. Žemaitaičio salėje nėra, todėl kalbės gerbiamas A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Norėjau dalyvauti diskusijoje. Labai gaila. Tikrai nekomentuosiu Kremliaus įvairių atakų, apie kurias čia Žygimantas kalba. Ir čia nieko asmeniško nėra, čia yra tik biznesas, taip sakant. Pagalvokite, kas būtų, jeigu į tokią situaciją būtų pakliuvęs koks socialdemokratų komiteto pirmininkas ar valstiečių ir žaliųjų komiteto pirmininkas? Kiek pamokymų mes girdėtume iš dešinės pusės, kiek visko būtų. Tai aš net bijau įsivaizduoti, nes turėjau tokią, nežinau, ne klaidą turbūt, paprasčiausiai daug kas skambina, kažkada paskambino iš tokios laidos „Sputnik“, tai aš prisimenu, gerbiamas Žygimantai, kaip jūs auklėjote mane, kad reikėjo žinoti, kam duoti interviu, nors aš kalbėjau apie ekonominę situaciją Lietuvoje, nebuvo jokios politikos.

Tai aš suprantu, kad mes visi galime padaryti klaidą, ir tai visiškai normalu, ir tą klaidą pripažinti. Todėl mes ir siūlėme, socialdemokratai, paprasčiausiai pačiam įvertinti, nes jūs visiems keliate aukštus vakarietiškus standartus, tai tų standartų reikia ir patiems laikytis. Tai mes ir siūlėme atsistatydinti ir nereikėtų pusantros valandos klausyti jūsų kalbų, kaip jūs čia kaip supermenas viską sutvarkote, praskriedamas virš Europos ir Vašingtono, ir mes galėtume spręsti kitus klausimus. Paprasčiausiai vietoj to mes girdime kritiką, kad visi, kurie turi kitokią nuomonę, iš karto yra Maskvos užverbuoti arba Maskvos paveikti, užburti šventų vandenų ar dar ko nors. Taip paprasčiausiai nesielgiama, gerbiamas kolega. Padarykite reikiamas išvadas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kitas kalbės gerbiamas G. Surplys. Prašom.

G. SURPLYS (LVŽSF). Aš iš tiesų pritariu tam, ką sakė Algirdas, ir norėjau panašiai pasakyti tą patį, kad tikrai mes dabar pusantros valandos ar valandą klausėmės, kaip buvo įvardinta paties

Žygio, paskaitos apie užsienio politiką, buvome apdovanoti knygomis, nors, kaip Statutas nurodo, dalyvavome pasitikėjimo vieno iš Seimo aukštų pareigūnų procese. Tikrai tas, kaip čia pasakius, išjautimas į vaidmenį tokiam galbūt garbingam, aukštam diplomatui atrodo savaime suprantamas, bet demokratija ir parlamentinė respublika su prezidentinės respublikos požymiais šiek tiek ne taip veikia. Iš tikrųjų mes turime pagarbiau kalbėtis tarp institucijų, mes turime pagarbiau kalbėtis su mūsų akademine bendruomene ir turime telkti. Tuo Lietuvos užsienio politika visa pasižymėjo ir tai buvo stiprioji Lietuvos užsienio politikos jėga.

Tikrai manau, kad Žygimantas bet kuriuo atveju ras savyje jėgų pasidaryti išvadas po šios dienos balsavimo. Bet, sakau, viena yra reikalavimai Seimo nariui, kuris turi laisvą mandatą ir turi savo galimybę reikšti poziciją ir privalo ją reikšti, bet kita, kai tu vadovauji komitetui, kai tu turi telkti, kai tu turi jungti tą komitetą į bendrą darbą su kitomis institucijomis, tai šito, deja, bet per tuos keletą mėnesių mes nematome. Mes matome asmenišką Ž. Pavilionio užsienio politiką, kuri, sakau, gal būtų puiki Platono valstybėje, bet šiuolaikinėje parlamentinėje demokratijoje su prezidentinės respublikos požymiais ji tiesiog netinkama. Todėl aš manau, kad ir komiteto pirmininkas netinka eiti savo pareigų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kitas pasisakys gerbiamas V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų labai nemaloniai atrodo, kad po šio pasisakymo vis dėlto nesuprasta, kokio masto problema yra sukelta. Ir pasisakyme apkaltinti visus tuos, kurie užduoda klausimus ar kelia nepasitikėjimą ar abejones kompetencija, čia bendrininkaujant su Maskva ir troliais, yra visiškai neadekvatus situacijos suvokimas.

Aš tik noriu priminti gerbiamaam Žygimantui ir jūsų partijos nariams, kai 2009 metais buvo čia pasitinkamas A. Lukašenka, kuris, beje, ir tuo metu buvo kaltinamas tuo, jog žudė savo politinius oponentus, jie dingdavo be žinios, aš tuo metu protestavau, buvau vienas iš tų visuomenininkų, kurie protestavo prieš tokį vizitą. Jo lokacija, kortežo judėjimas buvo slepiamas, kad A. Lukašenkai nesugadintų nuotaikos. Aš nemačiau ten jūsų. Aš mačiau grupę visuomenininkų, kurie priminė...

Štai tęsdamas noriu pasakyti, kad, mano nuomone, ši situacija didžiausią žalą padarė ne Lietuvai, net ne jums. Šis pasisakymas visų pirma sukėlė grėsmę Baltarusijos ir Rusijos opozicionieriams, tai visuomenei, kuri kovoja už savo demokratiją. Šiandien nebuvo apie tai kalbama, bet jeigu jūs pamatytumėte, pastebėtumėte Rusijos ir Baltarusijos viešąją erdvę, būtent ten yra ir kalbama apie tai visuomenei, jūsų pavyzdžiu rodoma, kaip čia norima kištis į valstybių vidaus reikalus, padaryti perversmus ir panašiai. Man teko bendrauti ir su Jungtinės Karalystės, Prancūzijos, Skandinavijos komitetų pirmininkais ir net *Chatham House* principu kalbantis...

PIRMININKAS. Laikas!

V. BAKAS (MSNG). ...tai yra uždaruose pokalbiuose tokio tono sau niekas neleisdavo, ir Dž. Baidenas...

PIRMININKAS. Dėkoju. Kitas kalbės gerbiamas V. Ažuolas. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Pritariu tiek Algirdo išsakytai pozicijai, tiek Vytauto. Bet iš tikrųjų tai yra labai geras parodymas mums visiems, kad mūsų valstybėje yra neliečiamieji, neliečiamųjų *šaika*, kurie gali daryti, ką nori. Ir jie jaučiasi nebaudžiami, nes jie žino, kad ir kas atsitiktų, LRT juos atskalbs, kiti pridengs, jeigu reikės, bus sukurta naujų temų, kad nugesintų šitą temą, ir tu sau toliau sėdi šiltai ir gerai. Ką tu bepadarytum, vis tiek tavęs niekas nelies. Iš tikrųjų labai gerai, kad tos kaukės krenta, matome visų politikų tikrus veidus, ir tik labai liūdna, kur tie politikai mus nuves tokiu savo elgesiu. Bet turbūt yra senas posakis: griauti – ne statyti, didelių gabumų nereikia. Tai visa ši situacija ir įrodo tai, kas vyksta dabar Lietuvoje.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kadangi sutalpėme šiek tiek laiko, aš suteiksiu žodį paskutiniam užsirašiusiam, jeigu tilpsite per minutę. Gerbiamas K. Mažeika, prašom. Ir dar prieš – M. Matijošaitis. Pirma prieš suteikime žodį ir pažiūrėsime, jeigu liks laiko. Prašom.

M. MATIJOŠAITIS (LF). Gerbiamaasis posėdžio pirmininke, ačiū už suteiktą žodį. Prieš Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininką buvo panaudota *deepfake* technologija, iš esmės pirmą kartą Baltijos šalyse. Tai technologija, kuri įtikinamai ir beveik neatpažįstamai perteikia bet kurį veido atvaizdą, imituoja į sakomus žodžius reaguojančius veido raumenis realiu laiku. Nėra abejonių,

kad tai Kremliaus režimo specialiųjų tarnybų darbas siekiant gauti norimų kontaktų, diskredituoti režimui nepalankių Lietuvos Respublikos politikų ir vadovų įvaizdį, siekiant destabilizuoti ir skaldyti. Matyt, pavyko.

Ši hibridinė ir informacinė ataka galėjo būti nukreipta prieš bet kurį iš mūsų. Tuo neabejoja ir Lietuvos užsienio politikos apžvalgininkai ir ekspertai kaip M. Laurinavičius ir kiti. Labai aiškiai jie įvardina, kad inicijavimas atleidimo iš einamų pareigų yra faktinis kolaboravimas su Kremliaus režimu. Dėl to aš niekaip negaliu palaikyti šios iniciatyvos ir kviečiu jus išgirsti argumentus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir paskutinis pasisakys, kaip jau minėjau, gerbiamas K. Mažeika. Prašom. Trumpai.

K. MAŽEIKĄ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Dėkui už tą suteiktą žodį. Turbūt teko kai kuriems ir kitiems kolegoms būti ir komitetų pirmininkais, ir priimti atsakomybę. Ir šiuo atveju visiškai pateisinimo tikrai nėra, nes ypač Užsienio reikalų komiteto pirmininkas, kuris turi pasižymėti diplomatiniais gabumais, turi telkti Seimo narius, diplomatus ir kitų šalių politikus, na, prisidengti savo vestuvinėmis dovanomis, jas teikti kolegoms Seimo nariams iš tiesų mažų mažiausiai tai yra įžeidimas ir tyčiojimas iš tų, kurie nori normalios Seimo komiteto darbo veiklos, o ne to, kas vyksta dabar. Tai yra cirkas.

Gerbiamas pirmininke, priimkite sprendimą, priimkite atsakomybę, važiuokite medaus mėnesio, o po to padarykite išvadas per tą laiką, nes iš tiesų tai, kas vyksta, yra pažeminimas Lietuvos būtent tarptautiniame kontekste. Turbūt laikas susimąstyti. Tai tiek.

PIRMININKAS. Dėkoju. Nuomonės išsakytos. Dabar turėtume patvirtinti slapto balsavimo biuletenį. Aš jį pademonstruosiu. Skirtumas yra toks, kad pagal Statutą, kai balsuojama dėl pareigų atleidimo, yra „atleisti iš pareigų“ ir „neatleisti iš pareigų“. Tai yra du variantai, alternatyvus balsavimas. Ar galėtumėte bendru sutarimu pritarti biuleteniui? Dėkoju, pritarta. Tada susitiksime 13 valandą, štai jau išmūsų 13 valanda. Slaptas balsavimas. Posėdį baigsime po balsavimo.

Pertrauka

14.01 val.

Seimo nutarimo „Dėl Žygimanto Pavilionio atleidimo iš Lietuvos Respublikos Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininko pareigų dėl nepasitikėjimo“ projektas Nr. XIVP-687 (priėmimo tęsinys)

PIRMININKĖ (R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ). Gerbiami kolegos, tęsiame rytinį posėdį.

Turiu pagarsinti balsų skaičiavimo komisijos protokolą dėl Seimo nutarimo „Dėl Žygimanto Pavilionio atleidimo iš Lietuvos Respublikos Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininko pareigų dėl nepasitikėjimo“ projekto.

Iš viso išduota biuletenių – 62, rasta – 62, galiojančių – 61, negaliojančių – 1. Už tai, kad būtų atleistas iš pareigų, – 56, prieš – 5. Nutarimui nepritarta.

Rytinis posėdis baigiamas. (*Gongas*)

PIRMININKĖ. Replika – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (LRF). Žinote, man visas šitas Ž. Pavilionio gynimas priminė tai, kaip psichiatrinės darbuotojai gina savo pacientą.

PIRMININKĖ. Jūs neabejotinai išprovokavote dar pasisakymą. Prašom. Per šoninį mikrofoną – K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Petras išmano, tiesą sakant, tuos koridorius, aš nediskutuosiu su juo dėl to. Aš tik noriu pasidžiaugti, kad vos trečdalis parlamentarų pasidavė šiai Kremliaus provokacijai, ir sveikinu su tuo.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai išsakyti.

Popietinėje mūsų darbotvarkėje, vakariniame posėdyje... (*Balsai salėje*) Prašom, registruojamės. Minutėlę, kantrybės.

Užsiregistravo 78 Seimo nariai.

Čia šiokia tokia sumaištis įvyko. Aš dabar fiksuojau, kad yra rytinio posėdžio pabaiga. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 80 STENOGRAMA

2021 m. birželio 29 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
J. JARUTIS, R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ ir J. SABATAUSKAS*

PIRMININKĖ (R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ, TS-LKDF). Dabar skelbiu vakarinį posėdį ir vėl registruojamės. Sako, sistemoje kažkas truputėlį pastrigę. Kantrybės, kolegos. Taigi, kolegos, yra sistemos problemų ir negalime paleisti sistemos, kantrybės, kolegos. (*Balsai salėje*) Gali būti ir taip, kad klimato kaita. Visi įmanomi *fors mažorai* tinka. Kolegos, apgailestauju, nėra galimybės registruotis. (*Balsai salėje*) Gera. Patikino mane, kad atstrigo visi reikalai. Registruojamės.

Užsiregistravo 79 Seimo nariai.

14.04 val.

Konstitucijos 56 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-4599(2) (svarstymas)

Ačiū, kolegos, už kantrybę. Einame prie darbotvarkės 2-1 klausimo – Konstitucijos 56 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-4599. Svarstymo stadija. Komiteto išvadą kviečiu pristatyti S. Šedbarą.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Yra siūlymas dėl Konstitucijos 56 straipsnio 1 dalies pakeitimo, kad Seimo nariu galėtų būti renkamas Lietuvos Respublikos pilietis, kuris nesusijęs priesaika ar pasižadėjimu užsienio valstybei, rinkimų dieną yra ne jaunesnis kaip 21 metų ir nuolat gyvena Lietuvoje. Toks yra iniciatorių pasiūlymas. Komitetas šį projektą svarstė šių metų birželio 16 dieną. Visų šešių dalyvavusių balsais už pritarė iniciatorių pateiktam ir komiteto, nekeičiant siūlomo konstitucinio teisinio reguliavimo apimties, suredaguotam ir patikslintam Konstitucijos pakeitimo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkui. Diskutuoti užsirašė keletas kolegų. Pirmoji – I. Kačinskaitė-Urbonienė. Matau salėje, prašau, Ieva. Prašau į tribūną dėl 21 metų ir kandidatavimo.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Tikrai rytinėje darbotvarkėje užsirašiau kalbėti dėl šios Konstitucijos pataisos. Iš tiesų dar rinkimų į Seimą visame procese ilgai diskutavome tiek su kolegomis partijoje, tiek po to įvairiuose debatuose. Kaip matome, aktyviai dalyvauja jauni žmonės rinkimuose, vis aktyviau ir aktyviau, vis daugiau ir daugiau jaunų žmonių dalyvauja sąrašuose. Kaip matome, puikiai sekasi jiems įsilieti į Lietuvos politinę padangę, nesugriuvo savivalda, kai Seimas leido aštuoniolikmečiams kandidatuoti savivaldos rinkimuose, nesugriuvo, kai į Europos Parlamentą buvo paankstinta kartelė. Manau, kad nesugrius ir Seimas, jeigu leisime žmonėms ankstesniame amžiuje aktyviai įsilieti į politinę padangę, sudarysime galimybę kandidatuoti į Seimą ir deramai atstovauti savo rinkėjams. Mano subjektyvia nuomone, turėtų būti suvienodinta pasyvioji ir aktyvioji rinkimų teisė, bet partijos programa sako ir mes tikrai palaikome tą amžiaus nuo 21 metų kartelę, todėl visiškai palaikydama šią pataisą tikrai raginu visus bent sudaryti galimybę kandidatuoti jauniems žmonėms į Seimą. Kaip matome, mes tikrai turime jaunesnių žmonių, jie puikiai įsilieja į diskusijas, yra aktyvūs, rengia daug įstatymų pataisų ir tikrai kokybiškai dirba. Aš manau, kad ne nuo amžiaus, o nuo noro, motyvacijos ir kompetencijų priklauso, kokią situaciją turėsime ir kokie bus išrinkti parlamentarai. Tai nuspręst rinkėjai. Taigi leiskime rinkėjams rinktis. Tai tiek.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamoji kolege. Kitas kalbantysis – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju posėdžio pirmininkei. Optimistine gaida, kaip ir kolegė Ieva, norėčiau padėšinti iš tikrųjų žengti šį žingsnį, keisti Konstituciją ir atliepti jaunimo iniciatyvą. Šią Konstitucijos pataisą pateikė, įregistravo visų Seime esančių frakcijų nariai praeitoje kadenci-

joje. Tai buvo atliepimas į paties jaunimo, brandaus jaunimo ir brandžių organizacijų norą išeiti iš tos situacijos, kai mes esame vos keturios Europos Sąjungos valstybės, kurios riboja patekimą ir leidžia kandidatuoti į Seimą arba nacionalinius parlamentus nuo 25 metų. Tik Italija, Graikija, Kipras ir Lietuva turi tokią aukštą kartelę. Mes puikiai suprantame, žinome, tikrai norisi vardinti kiekvienoje iš mūsų frakcijų, kiekvienoje iš mūsų partijų brandų jaunimą, kuris jau šiandien galėtų prisiimti atsakomybę. Matome – sugebėjome deleguoti jauniausią Europos istorijoje Europos Komisijos komisarą. Garbė mums. Puikiai atstovaujantis žmogus sugeba atstovauti Lietuvai ir jaunystė tikrai nėra yda, nuo kurios išgyjama, jaunystė yra puikus pretekstas anksti imtis politinės atsakomybės ir politinės atsakomybės atsakyti už savo gyvenimą visuomenėje.

Lietuva garsėja Europos Sąjungoje ir vis dar atliepia tas pačias tendencijas Rytų Europoje po-sovietinio bloko šalių, kurių gyventojai, atsakydami į sociologines apklausas, sako, kad nuo jų asmeninių veiksmų mažai priklauso jų asmeninė sėkmė. Kasmet atliekama Žmogaus tyrimo instituto studija vis dar rodo, kad Lietuvos gyventojai nesitapatina, kad jų darbas, jų sprendimai iš tikrųjų lemia jų gyvenimo pokyčius. Mes turime pradėti tiek nuo kiemo, nuo daugiabučio bendrijos, tiek nuo valstybės parlamento, įgalindami žmones. Šitas Konstitucijos pakeitimas tikrai yra žingsnis link to.

Lietuvos Respublikos Konstitucijoje jau yra numatyta galimybė jaunimui nuo 18 metų dalyvauti savivaldos rinkimuose. Tikrai matome, kad patys rinkėjai nulemia, kas bus deleguotas, kaip bus deleguotas, ir šiuo atveju reikia tikėti, kad rinkėjai pasitikės ir rinks tuos asmenis, kurie bus brandūs ir pasiruošę valdyti valstybę. Tikėkime jaunimu. Kviečiu pritarti šiam Konstitucijos pakeitimui.

PIRMININKĖ. Dėkui, kolega. J. Sabatauskas. Prašom.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų svarstome labai svarbų Konstitucijos pataisų projektą. Kodėl? Mes dažnai girdime ne tik politikus, bet ir kitus asmenis, kurie kalba apie jaunąją kartą, apie būsimuosius valstybės valdytojus. Apie būsimuosius. Kodėl apie būsimuosius? Mes visą laiką pamirštame, kad žmogus gyvena šiandien, kad gyvena dabar. Ir mums kaip oro reikia būtent tų jaunų, veržlių protų čia, Seime. Nes tai, kokia situacija šiandien yra Lietuvoje, turbūt ir ta Konstitucijos nuostata, kurią įrašė Konstitucijos tėvai, kad Seimo nariu gali tapti tik nuo 25 metų, gali būti renkamas Seimo nariu, iš dalies irgi atstumia tuos žmones nuo dalyvavimo, paprasčiausiai pasinaudoti savo aktyvia balsavimo teise, tai yra balsuoti. Aš jau nekalbu apie kandidatavimą įvairaus lygio savivaldos rinkimuose.

Šiandien kolegos jau minėjo, kad tik keturios valstybės Europoje. Vakarų Europa seniai suprato, kad tai yra būtinybė, kad tai yra valstybių esybė, o ne kažkas ateityje, neapčiuopiama, už 20, už 50 ar kažkiek metų. Todėl sveikinu Seimą, kad pagaliau atėjo svarstymo stadija projekto, kuris buvo pateiktas dar praeitoje kadencijoje. Džiaugiuosi, kad ir aš esu tarp jo bendraautorių. Kaip minėjo, ir daugelio kitų frakcijų atstovai. Šiuo atveju mums reikia būtinai priimti, kad jau per kitus Seimo rinkimus galėtų kandidatuoti asmenys, kurie turi 21 metus.

Pagal Lietuvos Respublikos civilinį kodeksą asmuo nuo 18 metų yra visiškai veiksnus. Jis įgyja visas teises, jis gali sudaryti milijoninius sandorius, jis gali įkeisti turtą, tačiau negali būti renkamas Seimo nariu. Tai reiškia, kad jis jau šiandien gali priimti sprendimus, lemiančius jo ir kitų žmonių gyvenimus, tačiau kažkodėl būti Seimo nariu jis negali. Todėl aš tikiuosi, kad ši pataisa tikrai sulauks, jei ne viso Seimo pritarimo, tai tikrai absoliučios daugumos, kur kas didesnės daugumos, negu reikia Seimo pataisai priimti. Sėkmės mums visiems.

PIRMININKĖ. Dėkui. Diskusija baigta. Dėl įstatymo projekto buvo vienas pasiūlymas Seimo narių E. Pupinio, M. Majausko ir R. Miliūtės, tačiau komiteto sprendimas yra nepritarti. Tiesiog būtų pakeistas konstitucinio teisinio reguliavimo mastas, ko negali padaryti šiame etape Seimas. Teikėjai yra informuoti. Nematau prieštaraujančių šiam sprendimui.

Tuomet einame prie motyvų po svarstymo. A. Bagdonas – už, bet jo lyg ir nematau. Tuomet I. Kačinskaitė-Urbonienė. Atsisakote. Tuomet I. Pakarklytė. Prašom.

I. PAKARKLYTĖ (*LF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, tikiu, kad dauguma jūsų ir pritarсите šiam projektui ne tik dėl to, kad Lietuvoje turime daugybę pilietiškų, aktyvių, drąsių, kupinų idėjų ir energijos jaunų žmonių, bet ir todėl, kad su Z kartos atėjimu, nes mes

kalbame apie Ž kartą, apie asmenis iki 25 metų, ateina ir naujos temos politinėje darbotvarkėje. Nes šiai kartai, kaip rodo ir pasaulyje tyrimai, ypač aktuali yra aplinkosauga ir žmogaus teisių temos. Na ir tas pasaulio matymas taip pat yra kur kas įvairesnis. Tai aš manau, kad ta tiek pažiūrų, tiek patirčių, tiek šiuo atveju ir amžiaus įvairovė tikrai praturtintų ir Seimo darbą, ir mes turėtume dar labiau apgalvotus, dar kokybiškesnius ir iš pačių įvairiausių požiūrio kampų persvarstytus ir išdiskutuotus sprendimus. Tai kviečiu visus palaikyti.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai prieš – L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, pakartosiu ką tik pasakytus J. Sabatausko žodžius: priimti įstatymus ir sprendimus, kurie lems ne tik asmeniškai to žmogaus, bet ir kitų žmonių gyvenimus. 21 metai. Jeigu jiems mes sudarytume... dalyvauti politikoje ir jis galėtų būti Seimo nario patarėju, padėjėju, o ne valstybės tarnautoju, kaip dabar yra, ir turime turėti išsilavinimą, Seimo nariu, vadinasi, jokios patirties, nieko dar neturiu, gyvenimiškos patirties neturiu, tačiau aš savo sprendimu, savo pateiktais įstatymais, aš, mano balsas gali lemti ir kitų žmonių gyvenimus. Man taip net keistai skamba. Niekada nesu prieš jaunimą. Jeigu jūs pasakysite, gal aš nieko nesuprantu, jau aš amžiuje, bet aš turiu tokius pat savo užaugintus vaikus, su kuriais bendrauju ir kurie gali... pamačiau jų brandą. Ir branda – tikrai 25 metai yra normalu. Bet jeigu mes sudarytume sąlygas, kaip aš sakau dar kartą, dirbti Seimo nario patarėju, padėjėju, labai gerai būtų. Todėl siūlau šiam projektui nepritarti. 25 metai yra pats tas, kai jis gali ateiti į Seimą ir dirbti, priimti teisės aktus, kurie lemia mūsų gyvenimus.

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų nuomonę. Išsakyti motyvai. Balsavimas numatytu laiku. Dabar per šoninį mikrofoną – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, suprantama, teikėjai, tie, kurie teikia nuo 18 metų, iš tikrųjų pateikė savo siūlymą, nors komitetas pripažino, kad vis dėlto jis yra esminis, todėl ir nesvarstė jo. Bet iš tiesų čia ir J. Sabatauskas taip pat pasakė, kad visus sprendimus žmonės priima nuo 18 metų. Europos Sąjungoje taip pat leidžiama aktyviają ar pasyviają teisę turėti asmenims nuo 18 metų. Savivaldoje taip pat nieko blogo neatsitiko, kai jauni žmonės dalyvauja savivaldos rinkimuose. Tai nereiškia, kad mes išrenkame jau tuos aštuoniolikmečius į Seimą, tačiau dėl to, kad jie dalyvauja tame procese, visai nieko blogo neįvyko. Iš tikrųjų iš 1 tūkst. 500 savivaldybių tarybos narių tik du pakliuvo nuo 18 iki 21 metų. Todėl nemanau, kad šis planas per daug ambicingas. Vis dėlto manyčiau, kad turėtume pasižiūrėti į tai, kad 16 Europos Sąjungos šalių leidžia nuo 18-os. Manau, turime pagalvoti, ir kai kurie entuziastai gal vis dėlto pasitars, ar negalima būtų pripažinti, kad pilnametis – nuo 18 metų ir dalyvauja rinkimuose.

PIRMININKĖ. Dėkui. Tokiu atveju reikėtų registruoti naują projektą. Replika per šoninį mikrofoną – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos vyresnieji, na, ko jūs čia verkšlenate atsisėdę? Kad jaunesni, jaunesni... Niekas čia jūsų nelaiko, dėkite pareiškimą ir eikite lauk iš to Seimo. Verkia abu susėdę, pensininkai susėdę kaip bobutės ant suoliuko. Julius vargšas – reikia jaunimo kartos, reikia jaunimo kartos. Pats G. Palucką numetė, Seimo vicepirmininku tapo, iš partijos pirmininkų išmetė, senolę pasisodino. Sėdi ir verkia visi šičia. Na, po velnių, ko jūs verkiate?! Tai arba balsuojame, arba einame namo. *(Balsai salėje)*

PIRMININKĖ. Balsavimas numatytu laiku.

14.21 val.

Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 3, 23, 24, 25, 26, 30, 31, 65 ir 74 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-636(2) (priėmimas)

Dabar mes einame prie darbotvarkės 2-2 klausimo – Akcizų įstatymo Nr. XIVP-636. Matau, prie šoninio mikrofono A. Petrošius. Prašau.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Frakcijos vardu norėčiau paprašyti pusės valandos pertraukos dėl šio klausimo.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti pertraukai bendru sutarimu, ar balsuojame? Galime. Ačiū. Pusvalandžio pertrauka.

14.22 val.

Architektūros įstatymo Nr. XIII-425 8, 9, 10 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-467(2), Architektų rūmų įstatymo Nr. X-914 antrojo skirsnio pavadinimo, 4, 6, 8, 10, 11 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 4¹ straipsniu ir priedo pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-468(2), Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-469(2), Statybos įstatymo Nr. I-1240 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-470(2), Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 28¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-471(2) (svarstymas)

Dabar, kolegos, turiu dar tokį aplinkos ministro prašymą dėl jo darbotvarkės pristatyti Architektūros įstatymą šiuo metu. Tikiuosi, kolegiskai galime sutarti? Tuoj aš paskelbsiu numerį dėl protokolo. Tai yra darbotvarkės 2-2.4 klausimas – Architektūros įstatymas Nr. XIVP-467 ir lydimieji. Aplinkos apsaugos komiteto pranešėjas A. Nekrošius. Prašau.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Sveiki visi. Minutėlę. Seimo Aplinkos apsaugos komitetas šių metų birželio 23 dieną posėdyje apsvairstė Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektą ir priėmė sprendimą pritarti komiteto pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėl lydimųjų.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Taip pat ir lydimiesiems pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Suprantu, kad yra gauta pasiūlymų, bet, matyt, juos nagrinėsime numatyto balsavimo metu. Ačiū. Diskusijoje dalyvauti nėra pageidaujančių, dėl motyvų irgi nėra prasmės, kol neapsvarstėme pasiūlymų.

14.24 val.

Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 7, 8, 14 straipsnių ir 5 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-623(2) (priėmimas)

Tuomet šokame atgal į darbotvarkės pradžią. Darbotvarkės 2-3 klausimas – Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo projektas Nr. XIVP-623(2). Pranešėjas – E. Pupinis. Prašau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, po svarstymo dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto nebuvo gauta nei Teisės departamento pasiūlymų, nebuvo gauta ir Seimo narių. Po svarstymo pritarta bendru sutarimu. Siūlau priimti.

PIRMININKĖ. Dėkui pranešėjui. Dabar priėmimas. Procedūra pastraipsniui.

Pasiūlymų nėra gauta. Penki straipsniai, gal siūlyčiau visus penkis straipsnius patvirtinti bendru sutarimu. Nematau prieštaraujančių. Dėl viso įstatymo bus balsuojama numatytu laiku.

Dėl motyvų. Motyvai už – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tiesų labai svarbus įstatymo projektas. Kaip ir buvo numatyta Vyriausybės programoje, vis dėlto turėtume atkreipti didelį dėmesį į švietimo pagalbos specialistus. Kadangi kalbame apie įtraukųjį ugdymą, be specialistų jokio įtraukiojo ugdymo negalės būti. Šiandieną tikrai žymus poslinkis į priekį. Kaip žinote, šioje srityje ir pačių specialistų trūksta. Šiuo metu, pažiūrėjus į statistiką ir apskritai kalbant apie 2024 metus, mes galvojame, kad visa jėga turėtų išgalioti įtraukusis ugdymas, kad mokyklos būtų pasiruošusios, nes net ir šiuo metu trūksta 1 tūkst. 900 specialiųjų pedagogų, 462 psichologų, 100 logopedų, 1 tūkst. 312 mokytojų padėjėjų. Kitos priemonės, ko gero, nelabai gali paveikti nei atlyginimo pakėlimas. Jis nėra koks nors stebuklingas, paprasčiausiai yra sulyginamas atlyginimas su mokytojo atlyginimu.

Yra ir gerų tokių, tarkime, įstatyme nuostatų, kad vis dėlto dirbant su ypač sunkiais, didelių specialiųjų poreikių turinčiais vaikais yra mokami priedai kaip ir mokytojams. Yra numatyti ir kiti dalykai, kurie sumažina tam tikrus švietimo darbuotojų netolygumus. Taip pat įstatyme detalai

reglamentuotas judesio korekcijos specialistų darbo apmokėjimas, padidintas švietimo pagalbos įstaigų specialiųjų specialistų darbo užmokestis, taip pat ir jų vadovų. Įstatymas tikrai pagerina pagalbos švietimo sistemoje situaciją ir siūlau jam pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkui. Dėl motyvų nėra užsirašiusių. Galima būtų manyti, kad galėtume ir bendru sutarimu sutarti, bet vis dėlto balsavimas po priėmimo numatytu laiku.

14.26 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 75, 84 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 75¹, 75², 75³ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-567(2) (priėmimas)

Toliau darbotvarkės 2-4 klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo projektas Nr. XIVP-567(2). Priėmimo stadija. Pranešėjas – Švietimo ir mokslo komiteto pirmininkas A. Žukauskas.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Gerbiami kolegos, po svarstymo komitetas gavo siūlymų iš Teisės departamento. Iš viso 16 siūlymų, 14 iš jų buvo pritarta visiškai arba iš dalies, dviem nepritarta. Turiu paaiškinti, kad vienas siūlymas buvo...

PIRMININKĖ. Prašom, kolega, gal pastraipsniui tada pereikime, bus aiškiau.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Pastraipsniui.

PIRMININKĖ. Tuomet aš matau, kad dėl preambulės, dėl pavadinimo, yra gauta Seimo Teisės departamento pastaba. Įgarsinkite.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Taip, dėl pavadinimo yra pritarta. Dėl 75¹ straipsnio yra viena nuostata. Pritarta iš dalies.

PIRMININKĖ. Palaukite, minutėlę! Tuomet irgi Seime prieštaraujančių nematome, pritarta pavadinimo pakoregavimui. 1 straipsnis. Bendru sutarimu galime pritarti? Nematau prieštaraujančių.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Taip.

PIRMININKĖ. Dėl 2 straipsnio yra gautos Teisės departamento kelios pastabos. Prašom.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Dėl 75² straipsnio yra gauta pastabų, joms pritarta iš dalies. Ir vienai buvo nepritarta, tai nuostatai, kad Vyriausybei Mokslo taryba turėtų... Vyriausybė turėtų atsižvelgti į Mokslo tarybos siūlymus dėl tam tikrų vertinimų, svorio koeficientų nustatymo. Buvo siūloma Teisės departamento pakeisti, atsižvelgus į žodį „vertinusi“, bet tam nebuvo pritarta. Todėl, kad pagal Mokslo ir studijų įstatymo 14 straipsnio 2 dalį Lietuvos mokslo taryba yra valstybės mokslo ir studijų politiką įgyvendinanti institucija.

Toliau buvo pritarta kitiems siūlymas. Ir dėl 75³ straipsnio daugumai siūlymų buvo pritarta, išskyrus vieną siūlymą, kuris liečia tas mokslo ir studijų institucijas, kurios atsiranda po įstatymo įsigaliojimo. Čia Teisės departamentas ne visai suprato, kad kalbama apie tas mokslo ir studijų institucijas, kurios atsiranda, ir įsigaliojus įstatymui siūlė perkelti tas nuostatas į įgyvendinimo dalį, bet nebuvo pritarta tai nuostatai, nes tai nėra pereinamojo laikotarpio problema. O kitiems visiems siūlymams buvo pritarta.

Ir bendru sutarimu komitetas pritarė šiai papildomai išvadai. Taip pat Teisės departamentas pasiūlė suvienodinti sąvokų pavadinimus. Buvo tam pritarta. Palyginamojo ekspertinio vertinimo ir kasmetinio vertinimo sąvokos buvo suvienodintos visame projekte.

PIRMININKĖ. Palyginamasis ekspertinis vertinimas, kaip kolega ir įvardino. Dėkui. Mes vis tiek dar turime pereiti procedūrą. Dėl 1 straipsnio buvome patvirtinę bendru sutarimu. 2 straipsnį su Teisės departamento pasiūlymais galime patvirtinti? Jiems pritarė komitetas. Su tais pasiūlymais galime pritarti? Nematau prieštaraujančių. 3 straipsnį su Teisės departamento pasiūlymais ir pastabomis, joms komitetas pritarė, galime bendru sutarimu? Galime. 4 straipsniui taip pat su Teisės departamento pastabomis, joms komitetas pritarė, galime pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Pritarta. Dėl 5 straipsnio taip pat buvo Teisės departamento pasiūlymų, jiems komitetas pritarė. Galime dėl viso straipsnio pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Pritarta. Dėl 6 straipsnio buvo Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė. Ar galime bendru sutarimu pritarti visam straipsniui? Nematau prieštaraujančių. Pritarta.

Dėl motyvų dėl viso. Už kol kas nematau. Prieš – R. Žemaitaitis. Nekalbės, viskas yra aišku. Balsavimas numatytu laiku.

14.32 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-239(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-5 klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-239. Pranešėja – Švietimo ir mokslo komiteto pirmininko pavaduotoja V. Targamadžė. Prašom.

V. TARGAMADŽĖ (LSDPF). Švietimo ir mokslo komitetas pritarė bendru sutarimu. Teisės departamentas išvadų neturėjo. Taip trumpai.

PIRMININKĖ. Čia labai panašiai, kaip su prieš tai buvusiu įstatymu. Teisės departamento pasiūlymas buvo dėl įstatymo, jam komitetas pritarė. Toliau. Mes irgi neturime preteksto prieštarauti. 1 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Atsiprašau. Turime pereiti pagal straipsnius, nors pasiūlymų ir negauta. 1 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 2, 3 straipsniai, dėl jų taip pat nėra pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Ačiū, kolegos. Dėl viso dėl motyvų nėra užsirašiusių. Balsavimas priėmimo stadijoje numatytu laiku.

14.34 val.

Juridinių asmenų nemokumo įstatymo Nr. XIII-2221 1, 2, 4, 6, 9, 10, 15, 17, 22, 26, 27, 28, 31, 32, 33, 35, 40, 41, 42, 43, 62, 63, 64, 77, 94, 95, 103, 104, 110, 111, 114, 130 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 102¹, 102², 102³, 111¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-362(2)ES (priėmimas)

Darbotvarkės 2-6 klausimas ir lydimieji. Juridinių asmenų nemokumo įstatymo projektas Nr. XIVP-362. Pranešėjas – M. Maldeikis, BFK.

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Laba diena, gerbiamieji. Komitetas pritarė patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms bei pasiūlymams. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolega. Jūs galite pasilikti ir dėl lydimųjų arba kaip jums patogiau. Vis tiek pagal procedūras turime patvirtinti pastraipsniui projektą.

1 straipsnis. Pasiūlymų negauta. Ar galime bendru sutarimu? Pritarta. 2 straipsnis. Pasiūlymų negauta. Ar galime bendru sutarimu? Pritarta. 3 straipsnis. Pasiūlymų negauta. Ar galime bendru sutarimu? Pritarta. 4 straipsnis. Pasiūlymų negauta. Ar galime bendru sutarimu? Pritarta. 5 straipsnis. Nėra gauta pasiūlymų. Ar galime bendru sutarimu? Taip. 6 straipsnis. Ar galime bendru sutarimu? Pritarta. 7 straipsnis. Ar galime bendru sutarimu? Pritarta. 8 straipsnis. Bendru sutarimu? Pritarta. 9 straipsnis. Bendru sutarimu? Pritarta. 10 straipsnis. Bendru sutarimu? Pritarta. 11 straipsnis. Bendru sutarimu? Pritarta. 12 straipsnis. Bendru sutarimu? Pritarta. 13 straipsnis. Bendru sutarimu? Pritarta. 14 straipsnis. Bendru sutarimu? Pritarta. 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37 ir 38 straipsniai. Pasiūlymų negauta. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Nematau prieštaraujančių. Galima. Pritarta.

Dėl motyvų užsirašiusių kalbėti nėra. Balsavimas dėl pagrindinio šio projekto bus numatytu laiku.

14.36 val.

Fizinių asmenų bankroto įstatymo Nr. XI-2000 5, 6, 7, 8, 14, 21, 23, 25, 29, 30, 31 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-363(2) (priėmimas)

Dabar einame prie lydimųjų. Darbotvarkės 2-6.2 klausimas – Fizinių asmenų bankroto įstatymo projektas Nr. XIVP-363(2). Matai, jūs norėtumėte įgarsinti?

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Taip, buvo papildyta Teisės departamento pastaba ir jai pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolega. Ta pati procedūra. Dėl 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 straipsnių pasiūlymų nėra. Ar galime dėl jų visų bendru sutarimu sutarti? Pritarta.

Dėl 13 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė. Ar galima visam straipsniui bendru sutarimu? Galima. Ačiū. Dėl motyvų irgi nėra.

14.37 val.

Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 3, 6, 7 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-364(2) (priėmimas)

Toliau lydimasis darbotvarkės 2-6.3 klausimas – Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo projektas Nr. XIVP-364(2). Prašom, gerbiamas Matai.

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Komitetas pritarė patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms bei pasiūlymams. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ta pati procedūra pastraipsniui. Dėl 1, 2, 3, 4, 5 straipsnių pasiūlymų negauta. Ar galima bendru sutarimu patvirtinti šiuos straipsnius? Nematau prieštaraujančių. Patvirtinta. Dėl motyvų nėra užsirašiusių. Balsavimas bus numatytu laiku.

14.38 val.

Darbo kodekso 208 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-365(2) (priėmimas)

Dabar dar vienas lydimasis 2-6.4 klausimas – Darbo kodekso 208 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-365(2). Prašom, Matai.

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Čia irgi buvo pritarta komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms bei pasiūlymams. Tai padaryta bendru sutarimu visiems kartu. Ačiū jums.

PIRMININKĖ. Dėkui, kolega. Pastraipsniui. Dėl 1 ir 2 straipsnių nėra gautų pasiūlymų. Ar galima sutarti pritarti bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių. Pritarta. Dėl motyvų taip pat nėra užsirašiusių.

14.38 val.

Civilinio kodekso 2.66 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-366(2) (priėmimas)

Paskutinis lydimasis teisės aktas, tai darbotvarkės 2-6.5 klausimas – Civilinio kodekso 2.66 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-366(2). Pranešėjas – S. Šedbaras. Čia yra viena. Aš gal galiu ir pagarsinti? Aš tuomet pagarsinsiu, kad dėl 1 straipsnio pasiūlymų negauta. Ar galima bendru sutarimu pritarti? Pritarta. Dėl 2 straipsnio gautas Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė. Ar dėl viso 2 straipsnio galima bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

Taigi dėl šio viso įstatymo projekto dėl motyvų nėra užsirašiusių kalbėti, todėl visa procedūra bus baigta priėmimo stadijoje balsuoti numatytu laiku.

14.39 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 10, 11, 27, 29, 33 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-341(2) (priėmimas)

Toliau einame prie darbotvarkės 2-7 klausimo – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo projektas Nr. XIVP-341(2). Pranešėjas – A. Veryga. Bet suprantu, kad nieko nėra gauta, nebent jūs norite pristatyti poziciją iš tribūnos. Prašau.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Taip, dėl pagrindinio įstatymo projekto jokių pasiūlymų nėra gauta, pasiūlymų yra gauta tik dėl lydimąjo, galėsiu pristatyti.

PIRMININKĖ. Tuomet jūs pasilikite, mes eikime per procedūrą pastraipsniui.

Dėl 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 straipsnių nėra gauta pasiūlymų. Ar galime šiems straipsniams pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Motyvai prieš. Užsirašė R. Žemaitaitis, bet nematau jo salėje. Tuomet balsavimas numatytu laiku.

14.40 val.

Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 12, 61 ir 63 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-342(2) (priėmimas)

Einame prie lydimojų. Darbotvarkės 2-7.2 klausimas – Sveikatos sistemos įstatymo keletų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-342. Prašau.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėl šio lydimojų projekto buvo gautas Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas, jame jie pasiūlė pakoreguoti vieną iš teisinių formuluočių, vietoj „steigia, reorganizuoja, likviduoja jos pavaldumui paskirtas įstaigas ar valdymo institucijas“, čia kalbama apie ministeriją, įrašyti formuluoję „įstatymo nustatytais atvejais įgyvendina valstybės, kaip sveikatinimo veiklos srityje veiklą vykdančių juridinių asmenų savininkės ar dalininkės, teisės ir pareigas“. Šiandien ryte komitetas šį siūlymą apsvarstė ir pritarė jam bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų negauta. Ar galime bendru sutarimu? Priimtas. 2 straipsnį su Teisės departamento pasiūlymu, kuriam komitetas pritarė, galime priimti bendru sutarimu? Pritarta. Ir 3 ir 4 straipsniams, dėl kurių negauta jokių pasiūlymų, galime pritariti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra, pritarta. Dėl motyvų taip pat nėra užsirašiusių kalbėti. Balsavimas numatytu laiku.

14.42 val.

Darbo kodekso 108, 109, 139, 213 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-489(2)ES (priėmimas)

Dabar einame prie darbotvarkės 2-8 klausimo – Darbo kodekso 108, 109, 139, 213 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-489. Pranešėjas, matau, jau tribūnoje. Kolega M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas šiandieną apsvarstė gautą vieno Seimo nario E. Gentvilo pasiūlymą, jam nepritarė. Balsavo 1 už pasiūlymą, prieš – 7 ir susilaikė 3.

PIRMININKĖ. Dėkui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime bendru sutarimu? Priimta. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime bendru sutarimu? Priimta.

Dėl 3 straipsnio yra pasiūlymų. Tuomet prašau, kolega Lingė, pristatyti. A, balsavimo metu vis dėlto nagrinėsime pataisas. Tuomet, gerbiamasis kolega, dar turėsite sugrįžti į tribūną vėliau.

Lygiai taip pat dėl 4 straipsnio yra pasiūlymas, jam komitetas nepritarė, reikės apsispręsti balsavimo būdu. Pasitaisau, buvo du pasiūlymai dėl 3 straipsnio, abu Seimo nario E. Gentvilo, jiems komitetas nepritarė, bet dėl jo balsuosime numatytu balsavimo laiku.

Dėl 4 straipsnio pasiūlymų nėra. Dėl 5 straipsnio nėra pasiūlymų. Dėl 6 straipsnio nėra pasiūlymų. Ar galime šiems trims pritariti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių, pritarta.

Liks balsavimas ir motyvai jau irgi tuo etapu, nes nėra nubalsuota dėl pasiūlymų.

14.44 val.

Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 47 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5279(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-9 klausimas – Socialinio draudimo pensijų įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5279. Pranešėja – R. Baškienė. Prašau.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamoji pirmininke, mieli kolegos, galiu tik pranešti, kad po svarstymo naujų pasiūlymų nebuvo gauta, todėl siūlome priimti šį įstatymo projektą. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamoji pranešėja. Kadangi pasiūlymų negauta, vis dėlto pastraipsniui turime įvardinti.

1, 2, 3 straipsniai be pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių, pritarta.

Dėl motyvų yra užsirašiusiųjų. Pirmoji – R. Baškienė. Prašau.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju. Gerbiamieji kolegos, kaip ir akcentavome Socialinių reikalų ir darbo komitete, kad jeigu galima bent maža dalimi padėti žmonėms, tai taip ir padarykime, ypač jeigu tai liečia neįgaliosius žmones.

Šiuo įstatymo projektu mes patobulinome netekto darbingumo ir socialinių pensijų apskaičiavimo tvarką. Ir tai aktualu ypač tada, kai asmuo po netekto darbingumo pensijos paskyrimo dar turėjo galimybę dirbti. Tai ištis galbūt bus pavienės situacijos. Jeigu bus naudinga gavėjams, jie turės galimybę pasirinkti. Pensija bus skaičiuojama ne pagal netekto darbingumo pensijos koeficientus, o jau pagal Pensijų įstatymo 51 straipsnį.

Ir čia aš norėčiau pasakyti pagiriamąjį žodį aktyviems žmonėms, iniciatyviems, kurie kreipėsi į Peticijų komisiją. Noriu pasakyti pagiriamąjį žodį ir Peticijų komisijai, ir jos pirmininkui, ir visai komisijai, kad išgirdo, įsiklausė ir tai, kas yra naudinga žmonėms, pateikė įstatymo projektu. Todėl nuoširdžiai, kaip ir vertiname Socialinių reikalų ir darbo komitete, siūlome jį priimti. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Dėkui, gerbiamoji kolege. Motyvai už – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, papildydamas gerbiama kolegę R. Baškienę taip pat norėčiau pasakyti ir padėkoti D. Audickienei ir A. Audickaitei, kurios iš tikrųjų pateikė šį pasiūlymą Peticijų komisijai. Turbūt esmė yra ta, kad vis dėlto reikia skatinti žmones, kurie turi tam tikrą negalią ir galbūt pretenduoja į tam tikrą kitokią paramą, iš tikrųjų nesitraukia iš darbo rinkos, bando į ją kabintis, bando gerinti savo gyvenimo sąlygas ir nėra abejingi visų procesų stebėtojai. Siūlau pritarti tam įstatymo projektui, palaikyti jį ir balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai išsakyti. Balsavimas numatytu laiku.

14.47 val.

Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-452(3) (priėmimas)

Einame prie darbotvarkės 2-10 klausimo – Atmintinų dienų įstatymo 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-452. Pranešėjas – E. Pupinis. Prašau. (*Balsai salėje*) Man sako, kad nereikia, viskas yra labai gerai, tiesiog mes pastraipsniui pritariame. Yra vienas straipsnis, dėl kurio pasiūlymų negauta. Ar galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Pritarta. Dėl motyvų nėra norinčių. Apsispręsimė balsuodami numatytu laiku.

14.48 val.

Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 78 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-490(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-11 klausimas – Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo 78 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-490. Pranešėjas – V. Kernagis, bet kol kas jo salėje nematau. Kadangi dėl projekto negauta pasiūlymų, tai 1 ir 2 straipsniams, tikiuosi, galime pritarti bendru sutarimu. Prieštaraujančių nematau. Pritarta. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Matysime, koks bus rezultatas balsavimo metu.

14.48 val.

Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo Nr. IX-987 2 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-15(2) (priėmimas)

Toliau darbotvarkės 2-12 klausimas – Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-15(2). Pranešėjas – A. Vyšniauskas. Kadangi pasiūlymų nėra, tikiuosi, kad galime pritarti ir 1, ir 2, ir 3 straipsniams. Prieštaraujančių nematau. Pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašiusių yra. Už – A. Palionis. Prašau.

A. PALIONIS (*LRF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Atsisakau žodžio, nes nėra prieštaraujančių. (*Balsai salėje*) Atsisakau žodžio, nes nėra prieštaraujančių.

14.49 val.

Statybos įstatymo Nr. I-1240 ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 22¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4053(3) (priėmimas)

PIRMININKĖ. Dėkui. Toliau judame prie darbotvarkės 2-12 klausimo. Atsiprašau, šitas jau buvo apsvarstytas. Prie darbotvarkės 2-13 klausimo – Statybos įstatymo ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir įstatymo papildymo 22¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4053. Pasiūlymų nėra, yra tik vienas dėl 2 straipsnio. Taip, dėl 1 straipsnio nėra pasiūlymų. Ar galime pritariti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime, prieštaraujančių nematau.

Dėl 2 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė. Ar galime bendru sutarimu pritarti visam straipsniui? (*Balsai salėje*) Prieštaraujančių nematau. Pritarta. Dėl 3 straipsnio pasiūlymų negauta. Ar galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime. Dėkui. Dėl motyvų nori kalbėti kolega M. Majauskas. Prašom. Motyvai už. Statybos įstatymas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiama pirmininke. Man atrodo, yra tikrai svarbus projektas. Mes esame ne vieną diskusiją šiuo klausimu turėję, ir iš esmės reikia tikėtis, kad galų gale sprendimas bus priimtas. Buvo daug diskusijų, koks gi teisingas modelis galėtų būti: ar tai privataus sektoriaus įgyvendinama statybininko kortelė, ar valstybės sukuriamas modelis ir administruojama duomenų bazė. Likome prie valstybinio modelio. Bent jau galimybių paso modelis parodė, kad per kelias savaites galime sukurti sistemą ir ją įgyvendinti. Aš neabejoju, kad ir šiuo atveju sistema bus sukurta, efektyviai įgyvendinta ir ja dar pasinaudos galbūt daugiau nei pasinaudojo įgyvendinta galimybių paso kortele.

Šiuo atveju statybininko ID kortelė suteiks duomenis apie statybvietę ir šioje statybvietėje statybos darbus atliekančius asmenis, kad jie būtų įtraukti į statybininkų tapatybės informacinę sistemą. Tai leis pakankami nesudėtingai identifikuoti vengiančius ar galimai vengiančius mokesčius mokėti asmenis ir taip užtikrins ir darbuotojų apsaugą, ir darbuotojų socialines garantijas, ir sumokamus mokesčius, galų gale užtikrins, kad šešėlio mūsų ekonomikoje būtų mažiau.

Seniai reikėjo priimti, čia dar, matyt, gerbiamojo premjero A. Butkevičiaus Vyriausybės inicijuota idėja, premjero S. Skvernelio nešta vėliava ir dabar jau Ministrės Pirmininkės I. Šimonytės galų gale įgyvendinta. Tai yra trijų Vyriausybių projektas ir aš tikiuosi, kad jis bus sėkmingai įgyvendintas. Todėl kviečiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – A. Butkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (*MSNG*). Gerbiama kolegose, aš kategoriškai nesu prieš, bet tai yra *pusfabrikatis*. Statybininkų kortelės tikslas buvo sumažinti šešėlinę ekonomiką statybos sektoriuje. Vienas dalykas. Įvesti laiko apskaitą darbuotojui, kuris atvyksta į objektą ir išvyksta. Pasakysiu, kur yra didžioji problema. Didžioji problema yra ta, kad nėra fiksuojamas darbuotojo, atvykusio į objektą, darbo laikas. Ir nėra fiksuojama, kada jis išvyksta. Šešėlis susidaro dėl to, kad dažnai parodoma, jog darbininkas tiesiogiai dirbo 4 valandas, nors jis iš tikrųjų dirba kai kada 12 ar 14 valandų. Ir jam pasakoma, kad tu dalį atlyginimo oficialiai gausi už 4 valandas, o už kitas 8 valandas gausi neoficialų atlyginimą, bet valandinis užmokestis bus daug didesnis. Tai čia buvo pagrindinis noras.

Kitas variantas, kad statybininko kortelėje atsispindėtų kompetencija. Jeigu jūs dabar nuvyksite į Švediją, laimėsite viešąjį statybos darbų konkursą ir neturėsite statybininko kortelės (ar Norvegijoje, ar ir kitoje Skandinavijos šalyje, kad nesuklyščiau, minėdamas Švediją), jūsų kvalifikacija bus pripažinta nuline. Tada jūs turėsite tam tikrose Švedijos institucijose atlikti tam tikrus testus ir įrodyti, kad esate tam tikros – penktos, ketvirtos ar pirmos – kvalifikacijos mūrininkas ar tinkuotojas, ar dažytojas. Tada tu gali tame objekte pradėti darbus.

Dabar aš tai vertinu kaip kažkokią identifikavimo kortelę arba dar vieną statybininko pažymėjimą. Aš nežinau, kodėl mes viso to nepadarėme, pasinaudodami RRF skaitmenizacijos programa. Pažiūrėkite, iš Estijos man atsiuntė, iš Ekonomikos ir inovacijų ministerijos: jau beveik visas statybų sektorius yra skaitmenizuotas. Estijoje Ekonomikos ir inovacijų ministerijoje sukurtas

Skaitmeninis statybos departamentas. Aš siūlyčiau atidėti šį klausimą ir paruošti principingą, šiuolaikišką statybininko kortelę su visa skaitmenizacija. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui, kolega. Dėl motyvų už Z. Balčytis. Nematau jo salėje, tuomet – E. Gentvilas. Nėra. M. Navickienės taip pat nėra. Kolega L. Kukuraitis. Prašom.

L. KUKURAITIS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Pritariu, kad pajudėjome iš mirties taško, kuris, deja, ilgą laiką buvo mūsų Seime. Įstatymo projektas buvo atneštas jau bent prieš keletą metų. Deja, komitetuose jis užstrigo. Reikia sutikti su gerbiamu Algirdu, kad toks *pusfabrikatis* išeina, ambicingo sprendimo turėti skaitmenizuotą sistemą, susietą su laiku ir su vieta, tokio siūlymo mes šiuo metu neturime, bet tai, kas priimta, yra pajudėjimas, reikia tai daryti. Kadangi daug yra atiduodama į vykdomosios valdžios rankas, šiuo atveju aš tik rekomenduočiau kiek galima greičiau padaryti tuos sprendimus, kuriuos gerai pristatė ir gerbiamas Algirdas, Estijos modelį minėdamas. Visa tai mes galime padaryti, bet dabar jau kamuoliukas yra vykdomosios valdžios rankose. Mes linkime kiek galima greičiau pasiekti tuos rezultatus ir kad tas sprendimas, jau seniai planuotas, būtų įgyvendintas. Kviečiu pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkui. Kadangi kitų kolegų nebuvo, tai dar spėja dėl motyvų pasisakyti M. Lingė. Prašom.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Jei sistemą kurtume iki galo, kaip ir buvo numatyta, vėl, ministerijų skaičiavimais, ištis papildomi treji ar ketveri metai. Vėl faktiškai visa kadencija. Tikrai sveikintinas Vyriausybės apsisprendimas eiti etapais. Pirmiausia kalbama apie nelegalaus darbo kaip prioritetinės svarbos klausimo užkardymą, kad pasitarnautų ši identifikacija, susiejant su Registrų centru, tai yra kad jau galėtų nuo kitų metų pradžios startuoti ir šis klausimas būtų sprendžiamas. O vėliau visi paminėti, ir kolegų paminėti, etapai jau pasivytų eigoje. Iš tiesų pokytis yra reikšmingas, daugiau įgaliojimų Vyriausybei, kad ji galėtų operatyviau ir lanksčiau spręsti šią svarbią ir kelias kadencijas besitęsiančią problemą.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai išsakyti. Balsavimas numatytu laiku. Dabar yra dar keletas lydimųjų projektų.

14.57 val.

Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 IV skyriaus pavadinimo, 55, 56, 57, 60 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 59¹, 59² straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4054(3) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-13.2 klausimas – Užimtumo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4054. Pastraipsniui. Nekviečiu pranešėjo, nes nėra pasiūlymų. Dėl 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 straipsnių nėra gauta pasiūlymų. Ar galima bendru sutarimu jiems visiems pritarti? Galima.

Dėl motyvų nėra užsirašiusių kalbėti. Balsuosime numatytu laiku.

14.58 val.

Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 362¹ straipsniu ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4055(2) (priėmimas)

Toliau dar vienas lydimasis darbotvarkės 2-13.3 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso papildymo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4055. Čia yra pranešėja iš TTK A. Širinskienė, bet kadangi čia irgi tik Teisės departamento pasiūlymas, tuomet einame taip: dėl 1 straipsnio gautas Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Ar dėl viso 1 straipsnio galime bendru sutarimu sutarti? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

Ir dėl 2 ir 3 straipsnių pasiūlymų nėra. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Pritarta.

Dėl motyvų užsirašiusių nėra.

14.58 val.

Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4056(2) (priėmimas)

Tuomet judame toliau prie darbotvarkės 2-13.4 klausimo – Mokesčių administravimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4056. Pranešėjas – M. Majauskas, bet kadangi pasiūlymų irgi nėra gauta

ties dėl 1, ties dėl 2 straipsnių, kviečiu kolegas bendru sutarimu pritarti. Prieštaraujančių nėra. Pritarta. Dėl motyvų užsirašiusių kalbėti nėra. Apsispręsimė dėl šio projekto balsuodami numatyti laiku.

14.59 val.

Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 3, 23, 24, 25, 26, 30, 31, 65 ir 74 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-636(2) (priėmimo tęsinys)

Grįžtame truputėlį į vakarinio posėdžio darbotvarkės priekį. Baigėsi pusvalandžio pertrauka dėl Akcizų įstatymo. Čia pranešėjas yra M. Majauskas. Prašom, kolega, pristatyti. Kolegos, tuomet einame pastraipsniui. Dėl 1 ir 2 straipsnių pasiūlymų nėra. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Galime. Pritarta.

Dėl 3 straipsnio yra gautas pasiūlymas. Prašom, kolega Mykolai.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėl 3 straipsnio yra keli Teisės departamento keli pasiūlymai, bet jiems komitetas pritarė, čia, matyt, balsuoti dėl to nereikia. Ir gautas Seimo nario G. Palucko siūlymas. Juo gerbiamas Seimo narys G. Paluckas siūlo mažųjų alaus daryklų ribą sumažinti nuo 80 iki 50 tūkst. hektolitrus. Tai galbūt gerbiamas Seimo narys pristatytų, jeigu nėra, aš galiu tą už jį padaryti.

PIRMININKĖ. Kaip ir dėl kitų įstatymų projektųėjome, balsuoti numatyti laiku balsavimo procedūra bus dėl pasiūlymų, taip ir šiuo atveju. Tad šiuo atveju negalima dėl viso 3 straipsnio apsispręsti, kadangi yra kontroversiškų pasiūlymų, kuriems nepritarta.

Taip pat kolegos J. Razmos pasiūlymas neatitinka terminų, todėl nesvarstysime.

Toliau dėl 4, 5, 6, 7, 8 straipsnių pasiūlymų nėra, todėl taip pat galime pritarti bendru sutarimu. Prieštaraujančių nematau, pritarta.

Dėl 9 straipsnio, kolega, gal galite pakomentuoti.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Buvo Seimo nario V. Gapšio pasiūlymas, jį komitetas apsvaustė. Šiam siūlymui komitetas nepritarė. Matyt, dėl jo irgi apsispręsimė balsavimo metu.

PIRMININKĖ. Teisingai sakote. Ir dar yra, man atrodo.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Taip, Seimo narė M. Danielė pasiūlymas, kuriam komitetas taip pat nepritarė. Matyt, dėl jo irgi bus prasminga apsispręsti balsavimo metu.

PIRMININKĖ. Dėkui, kolega. Dėl 10 ir 11 straipsnių pasiūlymų nėra gauta, todėl kviečiu pritarti bendru sutarimu. Prieštaraujančių nėra.

Šiame etape, matyt, tiek. Dėl pasiūlymų, dar kartą pakartojau, balsuosime, kuomet ateis balsavimo laikas.

15.02 val.

Civilinio kodekso 1.125, 6.228¹, 6.228¹², 6.228¹⁴, 6.363, 6.364, 6.419 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 6.228¹⁷, 6.228¹⁸, 6.228¹⁹, 6.228²⁰, 6.228²¹, 6.228²², 6.228²³, 6.228²⁴, 6.350¹, 6.364¹, 6.364², 6.364³ ir 6.364⁴ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-450(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-14 klausimas – Civilinio kodekso įstatymas. Pranešėja – I. Haase. Prašau. Priėmimas. Einame pastraipsniui.

Dėl 1, 2, 3, 4 straipsnių pasiūlymų nėra, todėl kviečiu pritarti bendru sutarimu. Nematau prieštaraujančių, pritarta.

Dėl 5 straipsnio yra Teisės departamento pora pasiūlymų. Prašau, gerbiama Irena, pristatyti.

I. HAASE (TS-LKDF). Seimo kanceliarijos Teisės departamentas atkreipė dėmesį, kad Lietuvos Respublikos azartinių lošimų įstatymo 2 straipsnio 16 ir 18 dalyse yra apibrėžtos nuotolinio lošimo ryšio priemonių, nuotolinio lošimo sutarties ir nuotolinio lošimo paslaugų sąvokos. Todėl atsižvelgiant į tai patikslintas projekto 5 straipsniu pildomo Civilinio kodekso Šeštos knygos 228¹⁷ straipsnio 5 dalies 4 punktas, jį išdėstant taip: „Nuotolinio lošimo paslaugų, sudarytų individualiu vartotojo prašymu.“ Komitetas Teisės departamento nuomonei visiškai pritarė.

PIRMININKĖ. Dėkui. Pristatykite kitą pasiūlymą dėl paties straipsnio.

I. HAASE (TS-LKDF). Kitas pasiūlymas, jam komitetas pritarė iš dalies. Buvo apeliuojama į 2019 metų direktyvos 3 straipsnio 5 dalies e punktą, kuriame nurodytos finansinės paslaugos, o

ne nuotolinės finansinės paslaugos. Todėl komitetas pastabai pritarė, tačiau šioje nuostatoje komitetas mato, kad netikslinga įtvirtinti nuorodą į kodekso Šeštos knygos 228³ straipsnio 2 dalies 4 punktą. Komitetas pasiūlė šitą 5 punktą išdėstyti, kad tik įeina „finansinių paslaugų“ išbraukiant „teikimo pagal nuotolines sutartis“.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar galime bendru sutarimu su Teisės departamento pasiūlymais, kuriems komitetas pritarė, pritarti 5 straipsniui? Nematau prieštaraujančių, pritarta.

Aš toliau suskaičiuoju straipsnius, dėl kurių pasiūlymų nėra gauta, tai yra 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21 straipsniai, dėl jų, kaip jau minėjau, pasiūlymų nėra gauta. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Nematau prieštaraujančių. Pritarta. Tuomet dėl 22 straipsnio taip pat yra gautas Teisės departamento pasiūlymas. Prašau, gerbiama Irena.

I. HAASE (TS-LKDF). Seimo kanceliarijos Teisės departamentas nurodė, kad atsižvelgiant į įstatymo paskelbimo datą ir įstatymo įsigaliojimo ir taikymo datą – 2022 m. sausio 1 d., jis nurodė, kad būtina svarstyti, ar nereikėtų numatyti vėlesnio įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų priėmimo termino. Komitetas pritarė ir komitetas pasiūlė, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2021 m. spalio 1 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar galime, kolegos, pritarti 22 straipsniui su Teisės departamento pasiūlymu, kuriam pritarė komitetas, bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Pritarta.

Taigi, turbūt šiuo etapu tiek. Gal bus dėl lydimųjų dar, tad, Irena, jūs pasilikite. Dėl motyvų nėra užsirašiusių kalbėti. Priėmimas balsuojant numatytu laiku.

15.06 val.

Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 12, 40 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-451(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-14.2 klausimas – Vartotojų teisių apsaugos įstatymo projektas Nr. XIVP-451. Prašau, gerbiama Irena. Lyg ir pasiūlymų nėra. Bent jau dėl 1, 2, 3 ir 4 straipsnių. Ar galime bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Pritarta. Dėl motyvų užsirašiusių kalbėti, tikėtina, nėra. Bet tuoj pažiūrime į ekraną. Nėra. Balsavimas numatytu laiku. Priėmimo stadija.

Ir toliau lydimasis 2-15... Atsiprašau, turbūt ir viskas. Ačiū pranešėjai.

15.07 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-431(2) (priėmimas)

Toliau judame prie darbotvarkės 2-15.1 klausimo – Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo projektas Nr. XIVP-431. Pranešėjas – J. Sabatauskas. Kadangi nėra gauta jokių pasiūlymų, tai aš tiesiog įgarsinu, kad vienas straipsnis ir bendru sutarimu pritariame. (*Balsai salėje*) Dėl motyvų niekas neužsirašė. Todėl apsispręsimė ir balsuosime numatytu laiku.

15.07 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 422 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-432(2) (priėmimas)

Ir lydimasis darbotvarkės 2-15.2 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 422 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-432. Iš vieno straipsnio šis projektas. Dėl jo pasiūlymų nėra gauta. Todėl, tikiuosi, galime bendru sutarimu. Nematau prieštaraujančių. Pritarta. Motyvų dėl viso nėra. Balsuosime numatytu laiku.

15.08 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 70 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-359(3) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-16 klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto 70 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-359. Pranešėjas – S. Šedbaras. Čia, matyt, irgi vienas straips-

nis, dėl jo pasiūlymų nėra. Motyvai. Dėl motyvų nėra užsirašiusių. Prašau. Per šoninį mikrofoną – gerbiamas Julius.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, šie projektai yra susiję su Seimo narių darbo sąlygų įstatymu. Tai visas paketas. Kadangi išbrauktas iš darbotvarkės Seimo narių darbo sąlygų įstatymas, jie irgi turėtų būti nesvarstomi, nes susiję. Jie visiškai yra priklausomi nuo to įstatymo projekto.

PIRMININKĖ. Bet, man atrodo, čia yra du... (*Balsai salėje*) Aš pagarsinsiu. Čia yra kitas dalykas, ten irgi Seimo statuto projektas, lydimasis prie Seimo garantijų, jie du yra išbraukti, kadangi Seimas šiandien ryte taip apsisprendė. O čia yra teikėjas T. V. Raskevičius. Dėl Seimo Žmogaus teisių komiteto veiklos krypties. Čia pasiūlymų negauta. Vienas straipsnis, tikiuosi, galime bendru sutarimu. Ir dėl viso motyvų nėra. Apsisprėsime balsavimo metu.

15.10 val.

Korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5042(2)VK (priėmimas)

Darbotvarkės 2-17 klausimas – Korupcijos prevencijos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5042. Pranešėjas – L. Kasčiūnas. Prašau.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Miela pirmininke, sveiki.

PIRMININKĖ. Gerbiamas pranešėju, tuomet eisime pastraipsniui. 1 straipsnis. Pasiūlymų negauta. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Prieštaraujančių nematau. Pritarta.

Dėl 2 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas. Pranešėju, prašom pagarsinti.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Techninė pastaba, mes jai komitete pritarėme vienbalsiai.

PIRMININKĖ. Tuomet čia yra du Teisės departamento pasiūlymai.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Lygiai taip pat aš noriu pasakyti, kad iš 27 pastabų 24 pastabos – iš esmės juridinės technikos klausimai, joms buvo pritarta. Antrai irgi pritarta.

PIRMININKĖ. Tuomet 2 straipsniui su Teisės departamento pasiūlymais, kuriems komitetas pritarė, galime pritarti. 3 straipsniui, dėl kurio irgi nėra pasiūlymų, irgi gal galime pritarti bendru sutarimu? Galima.

4 straipsnis. Kolega Laurynai, pagarsinkite.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Taip, čia irgi buvo juridinės technikos reikalas. Vienas teiginys buvo perteklinis, mes jį išbraukėme. Teisės departamento pastabai pritarėme bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Tikiuosi, ir mes galime visam 4 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra, pritarta. Dėl 5 straipsnio pasiūlymų nėra. Siūlau pritarti bendru sutarimu. Pritarta.

Dėl 6 straipsnio yra pasiūlymas. Kolega Laurynai, prašom.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Siūloma papildyti žodžiais „kuri yra skelbiama viešai“. Mes tai ir padarėme, pritarėme Teisės departamento pastaboms.

PIRMININKĖ. Dėkui. Tikiuosi, galime visam straipsniui su pasiūlymu pritarti bendru sutarimu. Dėl 7 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Siūlau pritarti bendru sutarimu. Nematau prieštaraujančių. Pritarta.

Dėl 8 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas. Prašom.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Čia jau truputį plačiau. Mes siūlome nepritarti, irgi priėmėme bendru sutarimu. Tai yra dėl teisės fakto antikorupcinio vertinimo. Komiteto siūlytame antrajame variante tarp atvejų, kai privalomai turi būti atliekamas antikorupcinis vertinimas, nepateko įstatymų projektai, kuriuos rengė ir teikė Seimo nariai bei kiti įstatymų leidybos iniciatyvos teisę turintys subjektai, pavyzdžiu, Prezidentas. Teisės departamento nuomone, visi Seimo narių registruoti siūlymai turėtų būti privalomai vertinami antikorupciniu požiūriu, taip pat turėtų būti nustatytas subjektas, kuris tai atliktų. Pats Seimo narys, rengęs ir registravęs projektą, jo vertinti antikorupciniu požiūriu neturėtų.

Mes iš tikrųjų vis tik neatsižvelgėme į tai. Jeigu mes kada nors nuspręsimė tai daryti, tai turėsime keisti Seimo statutą ir rasti kažką Seimo kanceliarijoje, kas tą antikorupcinį vertinimą atliktų. Bet jeigu antikorupcinio vertinimo reikia, pagal dabartinę reguliavimą, pagal tai, kas įtvirtinta šitame naujame įstatyme, kurį, tikiuosi, šiandien priimsime, STT gali tai daryti savo nuožiū-

ra. Taip pat kreiptis į STT dėl antikorupcinio vertinimo gali Prezidentas, Ministras Pirmininkas, Seimo Pirmininkas, lygiai taip pat komitetai, komisijos ir kiti subjektai. Taigi visi saugikliai yra. Siūlome nepritarti.

PIRMININKĖ. Dėkui. Tuomet, atsižvelgdami į komiteto nuomonę, ar galime pritarti 8 straipsniui su pasiūlymais bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

Dėl 9, 10 ir 11 straipsnių pasiūlymų nėra, todėl siūlau pritarti bendru sutarimu. Prieštaraujančių nėra. Pritarta. Dėl 12 straipsnio yra gauta pora pastabų. Prašom.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Tai yra juridinės technikos pastaba. Siūlome pritarti Teisės departamento pastabai.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar galime bendru sutarimu pritarti visam 12 straipsniui? Nematau prieštaraujančių. Pritarta. Dėl 13 ir 14 straipsnių pasiūlymų nėra. Siūlau pritarti bendru sutarimu. Pritarta.

Dėl 15 straipsnio yra keletas pasiūlymų. Prašom.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Techninė pastaba, žodžių tam tikri gramatiniai pataisymai. Siūlome pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar galime pritarti bendru sutarimu komiteto sprendimui, atsižvelgdami į Teisės departamento pasiūlymus? Prieštaraujančių nematau. 15 straipsniui pritarta.

Dėl 16 straipsnio taip pat pora pastabų. Prašom.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Irgi juridinės technikos pastabos, mes į jas atsižvelgėme ir siūlome pritarti.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti 16 straipsniui bendru sutarimu? Galime. Pritarta.

Dėl 17 straipsnio yra keletas pasiūlymų. Prašom.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Techninės pastabos, siūlome pritarti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ar galime visam 17 straipsniui su pastabomis pritarti bendru sutarimu? Galime.

Toliau yra 18 straipsnis su pasiūlymais. Prašom.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Techninės pastabos, siūlome pritarti.

PIRMININKĖ. Ačiū, pranešėjau. Ar galime su pastabomis pritarti visam 18 straipsniui? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

Dėl 19 ir 20...

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiama pirmininke, dar praleidome vieną dėl 18 straipsnio, kuris yra šiek tiek sudėtingesnis, tai yra pritarti iš dalies. Jeigu leisite, truputį paaiškinsiu, kodėl iš dalies.

PIRMININKĖ. Prašom.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Tai yra dėl asmens skyrimo ar atleidimo iš užimamų pareigų atvejis, kai STT pateikia informaciją ir ta informacija nesudaro pagrindo konstatuoti, kad asmuo neatitinka nepriekaištingos reputacijos ar kitų specialiųjų reikalavimų, tačiau iš turimos informacijos galima daryti pagrįstą išvadą, kad paskyrus asmenį kils korupcijos rizika ir kitaip išspręsti nėra galimybių, pavyzdžiui, perkelti į tas sritis, kur, pavyzdžiui, nėra kažkokių interesų susikirtimų. Tokiu atveju tai galėtų būti pagrindas atsisakyti asmenis skirti į pareigas ar atleisti iš užimamų pareigų. Teisės departamento nuomone, ši nuostata rizikinga, nes gali prieštarauti Konstitucijai, tad mes atsižvelgiame iš dalies. Pirma, mes išbraukiame dėl atleidimo iš pareigų, tai yra negaliojant dėl šio dalyko. Taip pat išbraukiame žodžius „ir kitos į pareigas asmenis skiriančiam subjektui žinomos informacijos“, kitaip tariant, abstraktumo paliekame mažiau, viską labai aiškiai fiksuojame. Papildome tekstą žodžiais, kad motyvuotą asmenį pareigas teikiančio, skiriančio ir paskyrusio subjekto sprendimu, kuriame turi būti nurodyta tokio sprendimo teisė ir faktiniai pagrindai. Tad iš dalies. Siūlome pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ačiū už išsamų paaiškinimą. Ar visam 18 straipsniui su Teisės departamento pasiūlymais, kuriems pritarė komitetas, galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Tuomet dėl 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26...

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Dar 27 straipsnyje yra keletas.

PIRMININKĖ. Dėl šių išvardintų straipsnių nėra pasiūlymų. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Pritarta. Tuomet dėl 27 straipsnio. Prašom.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Juridinės technikos reikalai, siūlome pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkui. Pritariame juridinės technikos reikalams bendru sutarimu ir 27 straipsniui. Dėl motyvų dėl viso. Kadangi nauja redakcija, truputėlį skiriasi straipsnių išdėstymas. Visą pirmąjį, susidedantį iš 27 straipsnių, mes jau perėjome ir patvirtinome bendru sutarimu, o dabar dėl 2 straipsnio yra pasiūlymų. Prašom.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Miela pirmininke, aš jau juos įvardinau, juridinės technikos reikalai.

PIRMININKĖ. Ačiū, juridinės technikos reikalai. 2 straipsnis. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Galime. Ačiū. Dėl 3 straipsnio greičiausia analogiškai, bet pagarsinkite.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Taip, juridinės technikos reikalai, siūlome pritarti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Vieningai balsavome už juridinės technikos reikalus ir patobulinimus. Dėkui. Dėl motyvų užsirašiusių dėl viso nėra, bet tuomet balsavimas numatytu laiku priėmimo stadijoje.

15.18 val.

Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo Nr. VIII-1649 2, 7 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5043(2)VK (priėmimas)

Ir bus vienas lydimasis – Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5043(2). Čia irgi einame pastraipsniui. Dėl 1 ir 2 straipsnio pasiūlymų nėra gauta, todėl galima pritarti bendru sutarimu. Nematau prieštaraujančių, pritarta.

Dėl 3 straipsnio yra gautas pasiūlymas.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Iš esmės pastaba dėl teisinio reguliavimo aiškumo. Sąvoką „kiti subjektai“ siūloma suvienodinti su Korupcijos prevencijos įstatymo projekte vartojama sąvoka „viešojo ir privataus sektoriaus subjektai“. Tai mes ir padarėme ir pritarėme Teisės departamento pastabai.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ar galime 3 straipsniui pritarti bendru sutarimu su pastabomis, kurioms pritarė komitetas? Nematau prieštaraujančių. Pritarta. Ačiū, gerbiamasis pranešėjas. Dėl motyvų užsirašiusių nėra kalbėti. Tuomet apsispręsimе balsavimo metu dėl viso projekto.

Dabar einame prie... (*Balsas salėje*) Tuomet 2-18 klausimą kol kas praleidžiame, nes nėra pranešėjų.

Darbotvarkės 2-19 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Vytautą Zelianką iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projektas Nr. XIVP-681. Pranešėja – J. Šovienė, bet irgi nėra. Irgi, kolegos, praleidžiame.

15.19 val.

Seimo nutarimo „Dėl kreipimosi į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą su prašymu ištirti, ar Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 37 straipsnis neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai“ projektas Nr. XIVP-686 (pateikimas)

Tuomet einame prie darbotvarkės 2-20 klausimo – Seimo nutarimo „Dėl kreipimosi į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą su prašymu ištirti, ar Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 37 straipsnis neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai“ projekto Nr. XIVP-686. Pranešėja – S. Lengvinienė. Gerbiama kolege Silva, jūsų klausimas. Mes labai operatyviai dirbame, tad viskas pagreitėjo. Prašom.

S. LENGVINIENĖ (LF). Dėkoju. Gerbiami kolegos, teikiu nutarimo projektą dėl kreipimosi į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą su prašymu ištirti, ar Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo 37 straipsnis neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai. Kaip žinome, darbo rinka sparčiai kinta, atsiranda naujų profesijų, todėl didėja naujų specialistų poreikis. Asmenims, norintiems įsitvirtinti ir išlikti konkurencingiems darbo rinkoje, tenka iš naujo mokytis, tobulinti turimą kvalifikaciją ir persikvalifikuoti. Todėl akivaizdu, kad būtina didinti profesinio mokymo prieinamumą visoms gyventojų grupėms, tačiau dabartinis teisinis reguliavimas tam palankių sąlygų nesudaro, priešingai – kaip tik apriboja galimybę mokytis, persikvalifikuoti ar įgyti naujų kvalifikacijų.

1997 metais buvo priimtas Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymas su vėlesniais jo pakeitimais. Šis įstatymas neribojo asmenims galimybės valstybės lėšomis mokytis norimos profesijos. 2018 metais išgaliojo nauja Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo redakcija ir joje atsirado 37 straipsnis, kuriame nustatyta, kokie asmenys negali pretenduoti į valstybės finansuojamą profesinio mokymo vietą. Pagal šio straipsnio 1 dalį ribojimai taikomi asmenims, kurie yra įgiję dvi ar daugiau kaip dvi kvalifikacijas. Įstatymo 37 straipsnio 3 dalyje reglamentuojama, kad asmenys, antrą kartą pretenduojantys mokytis pagal tęstinio profesinio mokymo programą ir jos modulį, kurią baigus suteikiama kvalifikacija, taip pat negali pretenduoti mokytis profesinėje mokykloje valstybės finansuojamoje vietoje.

Lietuvos Respublikos Konstitucijos 41 straipsnio 2 dalis tvirtina, kad mokymas valstybinėse ir savivaldybių bendrojo lavinimo profesinėse mokyklose yra nemokamas. Šis Konstitucijos straipsnis įtvirtina valstybės pareigą užtikrinti, kad kiekvienam žmogui, norinčiam gyventi oriai ir visavertiškai, būtų suteikta galimybė įgyti tam tikrą žinių rinkinį, pradedant nuo bendrojo lavinimo ir baigiant aukštesniojo mokslo įstaigomis. Svarbu pažymėti, kad įgijus vienos profesijos konkrečias kvalifikacijas, pavyzdžiui, statybų srityje, valstybės finansuojamoje vietoje, pavyzdžiui, pastolių montuotojas, plytelių klojėjas, tu negali įgyti trečios, pavyzdžiui, betonuotojo, kvalifikacijos. Taigi įstatymo 37 straipsnis riboja galimybę valstybės finansuojamoje vietoje įgyti daugiau kvalifikacijų net ir toje pačioje srityje, kaip ir tobulėti bei prisitaikyti prie kintančios darbo rinkos.

Mokymasis visą gyvenimą yra svarbiausias švietimo ir mokymosi principas. Europos Komisija pažymi, kad per artimiausią dešimtmetį apie 60 % naujai sukuriamų darbo vietų pavadinimai bus tokie, kokių šiandien net nėra. Europos Komisijos agentūros darbo rinkos kaitos Lietuvai prognozės pažymi, kad per artimiausią dešimtmetį Lietuvai dėl technologijų kaitos ir ekonomikos transformacijų reikės apmokyti iš naujo apie 650 tūkst. asmenų, didžioji dalis jų – profesinio rengimo srityje. Valstybė turi užtikrinti mokymosi visą gyvenimą galimybes, atsižvelgdama į pačios valstybės finansines galimybes ir poreikius finansuoti trūkstančių naujų profesijų ar kvalifikacijų mokymosi vietas. Vis dėlto matyti, kad įstatymo 37 straipsnis apriboja asmenims galimybę mokytis, įgyti naujų žinių, kvalifikacijų, profesijų, taip pat yra ribojamos galimybės prisitaikyti prie besikeičiančios darbo rinkos ir nėra patenkinami pačios valstybės interesai. Nors Lietuvos Respublikos Konstitucijos 41 straipsnio 2 dalis užtikrina asmenims mokslo prieinamumą, įtvirtinta, kad mokslas profesinėse mokyklose yra nemokamas, tačiau įstatymo 37 straipsnis kelia pagrįstą abejonių dėl jo atitikimo Lietuvos Respublikos Konstitucijai, ar nėra pažeidžiamas konstitucinio proporcingumo principas ribojant asmenų teises mokytis labiau, nei tai yra būtina.

Gerbiami kolegos, kviečiu palaikyti šį kreipimąsi į Lietuvos Konstitucinį Teismą, kad būtų išaiškinta, ar Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo 37 straipsnis, ribojantis asmenims galimybę mokytis valstybės finansuojamose vietose profesinio mokymo įstaigose, atsižvelgiant tik į tokių asmenų išsilavinimą ir anksčiau įgytas kvalifikacijas, neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 41 straipsnio 2 daliai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui, gerbiama pranešėja. Nori paklausti keletas kolegų. Pirmasis – M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Dėkui, posėdžio pirmininke. Gerbiama kolege, pagal šiuo metu galiojantį Profesinio mokymo įstatymą, jeigu asmuo mokosi nuo 14 metų, jis gali už valstybės lėšas mokytis tris kartus, jeigu mokosi po vidurinio – du kartus, jeigu po aukštosios mokyklos – vieną kartą. Jeigu išsemiamos šitos galimybės, įsijungia Užimtumo įstatymas, pagal kurį faktiškai kas dvejus metus galima keisti kvalifikaciją, tobulintis ir persikvalifikuoti taip pat su valstybės pagalba atitinkant tam tikras sąlygas. Išties noriu klausti, ar šitie skaičiai yra nepakankamas valstybės prisidėjimas?

Kita klausimo dalis. Ar įvertinote galimybę, kad Konstitucinis Teismas, tikėtina, remsis ir ankstesniais savo išaiškinimais dėl aukštojo mokslo, kad gali studijuoti tik vieną kartą? Ar nemanote, kad galbūt siekiant praplėsti ir grįžti į praeitį bus nueita, susiaurinta ir padaryta meškos paslauga, kad tik vieną kartą valstybė galės prisidėti prie profesinio mokymo finansavimo?

S. LENGVINIENĖ (LF). Ačiū už klausimus. Aš kalbu pirmiausia apie pirminio profesinio mokymo programas. Pirminio profesinio mokymo programas. Dar gegužės mėnesį pagal šitą 37 strai-

psnį, kuris veikia jau trejus metus, išėjo įsakymas uždrausti priėmimą į pirminio mokymo programas, kurios suteikia daugiau negu dvi kvalifikacijas.

Dabar pasakysiu labai paprastą pavyzdį. Kaip jūs manote, ar yra tolygios kvalifikacijos, pavyzdžiui, statybos sektoriuje, kai viena kvalifikacija – pastolių statytojas, antra kvalifikacija – fasadų šiltintojas, trečia kvalifikacija, pavyzdžiui, – plytelių klojėjas. Jos yra visiškai netolygios.

Tai šitas sureguliuavimas, sakyčiau, kabutėse, apriboja gauti tos pačios srities atitinkamas kelias kvalifikacijas, kurios suteikia daugiau saugumo. Aš kalbu apie pirminio profesinio mokymo programas.

Į antrą klausimą. Aš pasitikiu Konstituciniu Teismu, tikrai, ir tikiu, kad tas išaiškinimas tikrai bus parama mums ta prasme, kad šiuo metu prie ministerijos yra sukurta darbo grupė, kuri peržiūri Profesinio mokymo įstatymą. Aš manyčiau, kad tas išaiškinimas mums padės priimti gerus sprendimus. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Klausia V. Targamadzė. Nematau jos šiuo metu salėje. E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiama kolege, norėčiau užduoti panašų klausimą, nes yra tokia geležinė advokato taisyklė: jeigu nežinai atsakymo, neklausk. Tai čia tas atsakymas, kaip ir sakė gerbiamas M. Lingė, nelabai aiškus, nes gali būti visokių atsakymų. Ar nemanote, kad vis dėlto buvo galima sureguliuoti šitą dalyką įstatyme nesikreipiant į Konstitucinį Teismą: paprasčiausiai peržiūrėti tvarką, taisykles, galbūt pridėti daugiau kvalifikacijų, ieškoti tam tikros išeities nesikreipiant į Konstitucinį Teismą? Ačiū.

S. LENGVINIENĖ (LF). Ačiū, kolega. Jūs pats pasirašėte po kreipimusi į ministrę...

E. PUPINIS (TS-LKDF). Blogai padariau.

S. LENGVINIENĖ (LF). ...gegužės mėnesį ir pritarėte tam kreipimuisi, matydamas tam tikrus neatitikimus. Taip, aš jums pritariu. Galbūt. Nuo gegužės mėnesio buvo aišku, kad mes kreipsimės į Konstitucinį Teismą, tas buvo aiškiai išdėstyta šitame kreipimesi, bet jokių pasiūlymų kol kas nebuvo gauta, diskutuota taip pat nebuvo. Aš sutinku su jumis, galbūt per šią vasarą, jeigu mes priimsime sprendimą rudenį, gausime kokių nors pasiūlymų ir nereikės kreiptis į Konstitucinį Teismą. Aš esu atvira diskutuoti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui, jūs atsakėte į kolegų klausimus. Dabar yra laikas išsakyti motyvus. Jūs galite, viskas, jums klausimų šiame etape nebus. (*Balsai salėje*) Motyvai už – V. Targamadzė. Bet jos nėra salėje. Motyvai prieš – M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Gerbiama kolegos, aš manau, jeigu kyla problemų ar neaiškumų dėl papildomų kvalifikacijų ar dubliuojasi, tikrai yra įstatymai ir poįstatyminiai aktai, galima eiti tuo keliu. Bet kreiptis į Konstitucinį Teismą viso Seimo vardu padarant tą bylą prioritetine, faktiškai pastatant į priekį, tikrai yra rizikingas kelias. Juo labiau žinome, kodėl šios įstatymo pataisos kilo. Kai 2018 metais įsigaliojo, Prezidentė D. Grybauskaitė jas inicijavo, visi puikiai žinojome, kiek profesinėse mokyklose egzistuoja tokių iš sportiškumo studijuojančių vien dėl to, kad tuščiose auditorijose būtų mirusių sielų, gautų įvairias socialines išmokas, pašalpas, pavadinkime, stipendijų pavidalu. Siekiant tam tikros aiškos tvarkos ir sistemos sutvarkymo, įvesti konkurencingumą tarp pačių profesinių mokyklų, kad jos siektų kokybės, buvo nueita tuo keliu, ne vien apribojant mokymosi galimybes, bet ir įvedant kokybinius kriterijus.

Tikėtina, kad Konstitucinis Teismas gali išlikti labai nuoseklus ir žiūrėdamas į savo išaiškinimus dėl aukštojo mokslo, kur tikrai yra pasakyta labai aiškiai: už valstybės finansavimą yra viena galimybė ir vienas kartas. Dėl profesinio mokymo mes turime didesnę bėdą. Kaip mes matome iš Socialinių reikalų ir darbo komiteto įvairių parlamentinių kontrolių, kad ten, kur yra įvairių programų ir persikvalifikuojama, yra tiesiog per menka žmonių motyvacija dalyvauti, išitrauktas dalyvavimas tose programose yra ypač mažas. Ir kaip tik norėtusi, kad išnaudotų tas esamas galimybes ir jomis naudotumėmės.

Iš tiesų aš tiesiog siūlyčiau, kaip ir gerbiama pranešėja minėjo, ieškoti galbūt būdų, per vasarą sužiūrėti, kaip galima patobulinti klausimus, sprendžiant teisės aktus, o ne rizikuojant dėl Konstitucinio Teismo.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai išsakyti. Man atrodo, gerbiamoji, jūs labai aiškiai išsakėte motyvus. Tuomet balsavimas pateikimo stadijoje bus numatytu laiku.

15.32 val.

Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 5, 12 ir 21 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIII-4687 (pateikimas)

Dabar, kadangi mes spėriai šuoliuojame per darbotvarkę, noriu vėl nusikelti į darbotvarkės pabaigos klausimus. Darbotvarkės 2-33 klausimas – Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo projektas Nr. XIII-4687. Pranešėjas – Č. Olševskis. Pateikimo stadija. Prašom.

Č. OLŠEVSKI (LRF). Labai ačiū, ponio pirmininke. Gerbiami kolegos, pirmiausia norėčiau padėkoti už galimybę pristatyti, mano giliu įsitikinimu, labai svarbų įstatymo projektą. Leiskite pradėti nuo Lietuvos Respublikos Konstitucijos 23 straipsnio, kuris aiškiai reglamentuoja, kad žmogaus nuosavybė neliečiama. Nuosavybės teisę saugo įstatymai, nuosavybė gali būti paimama tik įstatymo nustatyta tvarka visuomenės poreikiams ir teisingai atlyginama. Tačiau, kaip rodo realybė, beveik 30 metų trunkanti žemės reforma kol kas nėra baigta. Bet šios reformos, kaip žinoma, epicentre yra Lietuvos pilietis, kurio tėvų, protėvių žemė buvo prievarta nacionalizuota. Kol pilietis archyvuose ir institucijose ieškojo nuosavybės dokumentų, į jo žemę jau persikėlė ir apsigyveno kitas, apskuresnis pilietis, nepanoręs savo tėviškės laukų, bet miesto arba aplink jį, o ypač sostinės bei jos priemiesčio žemės.

Esame tikriausiai vienintelė valstybė, kuri kilnojamąjį turtą padarė kilnojamu. Ši sparnuota frazė mus lydi jau daug metų. Valstybė, išpareigojusi įvykdyti restituciją ir atkurti teisę į nuosavybę, iki šiol ne visiems piliečiams, kurie skirtinguose Lietuvos miestuose turėjo nuosavą žemę, sąžiningai grąžino skolas. Pavyzdžiui, tik Vilniaus mieste apie 3 tūkst. 200 piliečių.

Žemės kilnojimo ir perkėlimo absurdas užprogramavo žemės grąžinimą dešimtmečiams. Kai žemės grąžinimas liko tik didžiuosiuose Lietuvos miestuose, atrodytų, reforma turėtų sėkmingai baigtis, vis dar pasiekia piliečių skundai, nusivylimas ir pasipiktinimas. O piktintis, matyt, yra ko. Už turėtą žemę pradėta taikyti kompensacija pinigais šimtus kartų mažesnė už rinkos kainą. Žmonės reikalauja tiesiog teisingos restitucijos proceso užbaigimo, ir jų reikalavimas yra ir teisėtas, ir teisingas.

Esu giliai įsitikinęs, kad mes privalome keisti Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymą ir jo įgyvendinimo tvarką, kitus teisės aktus, suformuoti kiekvienam pretendentui bent po kelis pasiūlymus, ką mes ir darome. Ir siūlome leisti pasirinkti nuosavybės teisių atkūrimo būdą. O būtent 5 straipsnį „Nuosavybės teisių į miesto žemę atkūrimo sąlygos ir tvarka“ papildyti nauja 7 dalimi. Siūloma, kad miesto teritorijos neužstatyta žemė, kuri išnuomota fiziniams ir juridiniams asmenims, personalinėms įmonėms, grąžinama natūra nutraukiant valstybinės žemės nuomos sutartis prieš terminą. Miesto teritorijoje užstatyta žemė, kuri naudojama arba nuomojama fiziniams ir juridiniams asmenims, personalinėms įmonėms nuosavybės teise turimų pastatų ir statinių (statomų ar pastatytų) eksploatacijai ir kuri pagal šio įstatymo 12 straipsnį nepriskirta valstybės išperkamai žemei, grąžinama natūra šio įstatymo nustatyta tvarka ir terminais. Teisės ir pareigos pagal žemės nuomos sutartį pereina žemės savininkui, jeigu šalys nesusitaria kitaip.

Piliečiai, pateikę prašymus atkurti nuosavybės teises į žemę, esančią miestams priskirtose teritorijose, įskaitant žemę, esančią miestams priskirtose teritorijose po 1995 m. birželio 1 d., galės (kadangi šis projektas buvo registruotas prieš metus, juo labiau kad ir įstatymo projekte Nr. XIV-639 nuo šių metų birželio 15 dienos yra užregistruotas pasiūlymas vietoj 2020 metų įrašyti „iki 2023 m. gruodžio 31 d.“) „pakeisti savo valią dėl atlyginimo būdo ir prašyti už valstybės išperkamą žemę arba jos dalį, už kurią nėra atlyginta, atlyginti lygiaverčiu miško plotu iš laisvos valstybinės žemės fonde esančių valstybinių miškų, rezervuotų nuosavybės teisėms atkurti, kaimo vietovėje, jeigu sprendimas dėl nuosavybės teisių atkūrimo nepriimtas arba priimtas, bet iki prašymo pakeisti valią dėl atlyginimo būdo pateikimo dienos neįvykdytas arba iš dalies įvykdytas. Institucija, nagrinėjanti piliečių prašymus atkurti nuosavybės teises į išlikusį nekilnojamąjį turtą, į kurią piliečiui atkurtos nuosavybės teisės, priimtą ir neįvykdytą arba iš dalies įvykdytą sprendimą dėl nuosavybės teisių atkūrimo pakeičia administracine tvarka“.

Piliečių ir valstybės patirtą tiek materialinę, tiek moralinę skriaudą privalu adekvačiai kompensuoti. Žmonės už hektarais turėtą žemę mieste rinktųsi lygiavertį sklypą ar kelis lygiaverčius mažus sklypus. Visi supranta, kad jau užstatytoje kitiems fiziniams ar juridiniams asmenims priklausiančioje žemėje atgauti nuosavybės nepavyks, bet sunku paaiškinti piliečiams, kodėl esant laisvos žemės sklypų mieste, o ypač sotinėje, tą patvirtina ir valstybės institucijos, vis vien siūloma niekinė piniginė kompensacija. Šiuo metu net ir tie piliečiai, kuriems pagaliau suformuoti lygiapločiai sklypai, nėra įrašomi į eilę gauti lygiavertį sklypą, nes, kaip sako, pavėlavo. Būtent dėl valstybės institucijos kaltės daliai pretendentų laiku nebuvo suformuoti lygiapločiai žemės sklypai. Kaip būtinoji sąlyga pretenduoti į lygiavertį turėtą žemės sklypą individualiai statybai – iki 0,12 hektarų. Todėl siūlomos galimybės, kurios leistų piliečiams už turėtą žemę gauti atitinkamą sklypą mišku kaimo vietovėse arba, kaip bus siūloma kitame įstatymo projekte, priklausomai nuo turėto žemės ploto, kelis lygiaverčius sklypus iki 0,12 arų individualiai statybai.

Priėmus teikiamą įstatymo projektą būtų supaprastintas išnuomosos... fiziniams ir juridiniams asmenims grąžinimas natūra. O svarbiausia, toks teisinis reguliavimas greičiau pabaigtų žemės grąžinimą natūra ir sumažintų valstybės išipareigojimą kompensacijoms už žemę. Nors kai kurie pasiūlymai, Teisės departamento specialistų teigimu, yra diskutuoti, niekur nėra teigiama, kad teikiamas projektas prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai. Labai prašau jūsų šį įstatymo projektą pateikimo stadijoje palaikyti ir balsuoti už pateikimą. Ačiū už dėmesį. Jeigu bus klausimų, esu pasiruošęs atsakyti.

PIRMININKĖ. Dėkui, gerbiamas pranešėjau. Jūsų nori paklausti keletas kolegų. Pirmasis – A. Skardžius, o aš savo ruožtu prašau toliau posėdžiui pirmininkauti Seimo Pirmininkės pavaduotoją J. Sabatauską.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū gerbiamai pirmininkei. Gerbiamasis pranešėjau, ne vieną dešimtmetį tenka kartu su jumis ir kitais vilniečiais kovoti dėl to, kad būtų sugrąžinta natūra žemė, turėta čia gyvenusių žmonių. Kaip jūs minėjote, dar likę 3 tūkst. 200 tokių vilniečių. Kokios vis dėlto priežastys, kad valstybinės įmonės, kurios turi užgrobusios pusę Vilniaus, Neries pakrantes, nenori grąžinti tos žemės, o rengia projektus patikėjimo teise valdomoje žemėje ir prastūminėja tuos projektus, pardavinėja kaip savo, tai yra žmonių turėtą nuosavybę. Norėčiau išgirsti, ar tai priežastis, kad vienas politikas persikėlė tvartelį, ir žemė tapo kilnojama, ar čia dar kitos priežastys, nes tai tęsiasi jau tris dešimtmečius. Ačiū.

Č. OLŠEVSKI (LRF). Gerbiamas Artūrai, ačiū už išsakytą nuomonę ir klausimą. Manau, kad pristatymo metu aš šiek tiek jau pasakiau priežastis, dėl ko ir atėjau čia – kad pateikčiau tokį projektą, kokį dabar siūlau. Daug buvo visokių įdomių dalykų ir, man atrodo, galima pažiūrėti, kiek kartų buvo to įstatymo pakeitimų. Čia, matyt, vienintelis įstatymas, kur tiesiog trūksta žodžių, kiek supratau, buvo apie 230 pastabų, pasiūlymų ir taip toliau. Įstatymai buvo keičiami ir todėl yra tokia situacija, kokia yra.

Aš būtent ir siūlau, kad kiek įmanoma mažiau būtų nuskriausti tikrieji savininkai, kad jiems būtų galimybė, kuri ir yra. Kaip tik norėčiau pabrėžti, gal pristatymo metu nepasakiau, būtent ji veikia kaimo vietovėje. Man atrodo, jeigu būtų pritarta, būtų viskas gerai ir būtų galima svarstyti tokį klausimą. Matyt, tiek. Gal bus kitas klausimas.

PIRMININKAS (J. SABATAUSKAS, LSDPF). Ačiū. Dabar jūsų klausia E. Pupinis. Nebenorite klausti, kolega, išsitynėte?

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, panašus įstatymo projektas pasirodo jau ne pirmą kartą. Anose kadencijose, nežinau, ar jūs teikėte, ar ne, Teisės departamentas vis parašo tas pačias nuostatas dėl vadinamųjų teisės lūkesčių, nors išeina tokie atvirkštiniai teisėti lūkesčiai tų, kurie jau pasirinko nuosavybės atkūrimo formą. Ką jūs galvojate apie tai? Jeigu žmonės pasirinko atkūrimo formą, gavo pinigais, galbūt persikėlė žemę kitur, o dabar atsiranda galimybė pagal jūsų įstatymą – laisva žemė. Kam ta žemė atiteks? Ar tiems, kurie laukia, ar vis dėlto vėl atsuksime visą mechanizmą, sugriausime visą sistemą, kad tie žmonės, kurie kažkada negalėjo atsiimti pagal tuos teisės aktus, dabar galėtų atsiimti? Ačiū.

Č. OLŠEVSKI (LRF). Ačiū, kolega, už klausimą, jūs labai teisus. Pirmiausia norėčiau atkreipti dėmesį, kad teisingai pasakėte. Pirmas dalykas, kurį norėčiau akcentuoti, kad tas projektas buvo

pateiktas daugiau nei prieš metus, praeitų metų balandžio mėnesį, prieš tai buvo keletas pasiūlymų. Drįsčiau pasakyti, gal dėl vizito iš Lenkijos – buvo šiandien svečių, gal dėl to pasisėkė, bet tas klausimas yra įtrauktas į šiandienę darbotvarkę ir šiame sprendimo projekte, kaip jau minėjau, yra numatyta, kad būtų pratęsta iki 2021 m. gruodžio 31 d., kai jau praėjo. Trumpai sakant, žmonės tiesiog nespės, todėl ir prašau pristatymo metu jau net dabar padaryti korekciją, kad pratęstume iki 2023 metų, tai ir bus projekto trečiame pasiūlyme. Matyt, taip atsakyčiau į jūsų klausimą.

Ką daugiau galiu pasakyti? Esmė tokia, kad taip, kita vertus, ir Teisės departamento specialistai rašo, kad yra viena ar kita diskutuotina pastaba, diskutuotinių klausimų, bet kad ir kaip būtų vienintelis iš šios tribūnos prašymas – tiesiog prašau palaikyti būtent pateikimo stadijoje, o, man atrodo, aš esu giliai įsitikinęs, svarstymo metu viskas stos į savo vietas, bus tiesiog geriau visiems tiems piliečiams, kurie, kaip jau minėjau, tikrai yra nuskriausti, nes, kaip ir teigia Konstitucija, nuosavybė yra neliečiama. Reikia ieškoti būdų, visokių būdų, visokių pasiūlymų. Kiek man protas leido, aš dabar ir siūlau, kaip nors reikia šiems žmonėms padėti.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori paklausti K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, kaip manote, ar nepaspartėtų šito klausimo sprendimas, jeigu valstybinė žemė būtų perduota iš NŽT, Nacionalinės žemės tarnybos, savivaldybėms?

Č. OLŠEVSKI (LRF). Sunku man pasakyti dabar. Nuomonę aš turėjau tuomet, kai dirbau Vilniaus rajono savivaldybėje vicemeru, tikrai mačiau, buvo tikrai daug problemų. Buvo ne viena kartą tokia didelė problema, kad net nebuvo leista savivaldybei įsigyti sklypo vaikų darželiui statyti. Aš ir tais laikais galvojau, kad reikėtų šiek tiek daugiau teisių suteikti savivaldybėms. Deja, yra tokia situacija, kokia yra, aš manau, kad dabar jau keisti įstatymą iš principo gal ir galima, čia svarstytinas klausimas, yra ir plusų, ir minusų. Sunku dabar savivaldybei, būtent tie likučiai, aš gal ne taip pasakysiu, trumpai sakant, tie likučiai... Norinčių žmonių yra daug, o žemės jau kuo toliau, tuo yra mažiau. Tiesiog bus daugiau nepatenkintų žmonių, čia savivaldybei bus našta. Čia diskutuotinas klausimas.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Jūsų paklausė visi norintys Seimo nariai. Dėl balsavimo motyvų už norėjo pasisakyti R. Tamašunienė, tačiau jos nematau. A. Skardžius irgi atsisako. Ačiū, gerbiamas kolega.

15.48 val.

Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo Nr. XI-329 pavadinimo, 2, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 12¹, 13, 20 straipsnių, 1 ir 2 priedų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12² straipsniu ir penktuoju² skirsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-685 (pateikimas)

Dabar turiu pakviesti dėl prieš tai turėjusio būti pristatyto Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo pavadinimo, kai kurių straipsnių, priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-685. Pranešėjas – aplinkos ministras S. Gentvilas. Prašom, gerbiamas ministre.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, gerbiami Lietuvos gyventojai, Vyriausybės vardu teikiu įstatymo projektą. Jis anksčiau buvo vadinamas Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymu, dabar pervadinome, kad tai yra Klimato kaitos valdymo įstatymas. Ko iš esmės juo siekiama? Šiomet bus lūžio metai Europoje. Po dviejų savaitių Briuselyje bus pristatyta 12 Europos direktyvų projektų, kaip Europa įgyvendins žaliajį kursą. Nemaža dalis šito žaliojo kurso įgyvendinimo projektų eis per įvairius finansinius instrumentus. Vienas iš jų yra populiariausias ir mums žinomas, tai yra aplinkos taršos leidimai, kuriuos turi įsigyti per 20 megavatų galingumo deginimo įrenginiai Lietuvoje, maždaug 90 Lietuvos įmonių turi prekiauti, pirkti biržose šiuos aplinkos taršos leidimus, dalį jau gauna Lietuva nemokamai, žiūrint į tai, kokia pramonės šaka ir koks yra jos standartas.

Kas yra keičiama šiuo įstatymo projektu, susijusiu su Klimato kaitos programa, per kurią yra panaudojamos už aplinkos taršos leidimus surinktos lėšos? Visų pirma ištesinama, kad tai yra ne metinė Klimato kaitos programa, o keturmetė. Čia kaip su kelių plėtros ir priežiūros programomis, tie, kas dirba su kelių tiesimu, žino, kad pasitvirtina sąmatą gegužę, o darbus reikia padaryti per metus, o jeigu tai infrastruktūriniai darbai, sunku spėti, sunku susiplanuoti, todėl lėšos būtų

planuojamos ketverių metų laikotarpiui. Nebūtų tokių dirbtinių tarpų tarp kvietimų ir šaukimų, kaip buvo šiemet su elektromobilių paraiškomis: vienos paraiškos baigėsi vasario mėnesį, kitos prasidėjo tik balandžio pabaigoje. Tas tarpas būtų užpildomas ir būtų kur kas lengviau planuoti tiek Aplinkos ministerijai, Vyriausybei, tiek potencialiems paraiškų teikėjams, ypač tokioms didelėms industrinėms įmonėms, kurios pretenduoja į didelių savo technologinių procesų perorientavimą iš iškastinio kuro į atsinaujinančią energetiką.

Kas dar papildomai daroma? Numatoma, kad bus galima investuoti pinigus iš Klimato kaitos programos į gamtos apsaugą tiesiogine to žodžio prasme, į ekosistemų atkūrimą, pelkynų atkūrimą, miškų apsaugą, siekiant padidinti Lietuvos gamtos galimybes sugerti anglies dvideginį arba kitas šiltnamio efektą sukeliančias dujas.

Ko mes siekiame tuo? Kad Lietuvos gamta taptų įgalesnė ir absorbuotų per anglies sekvestraciją kur kas daugiau. Tai yra priemonė, kuria galėtų pasinaudoti ir Lietuvos žemės ūkis, nes Lietuvoje bene daugiausiai gamta sugeria CO₂, iš šalies išskiriamo. Net trečdalis šalies emisijų absorbuoja Lietuvos gamta. Padidinę šią absorbcijos galimybę, iš tikrųjų galėtume dar sumažinti savo poveikį klimatui.

Daroma keletas techninių korekcijų dėl Klimato kaitos komiteto, taip pat pervadinami keli strateginiai dokumentai. Bet iš tokių žmogiškų temų šitame gana technokratiname dokumente įvedama garantijų sistema kondicionierių užpildymui, liaudiškai tariant, kondicionieriai, šaldymo agentai pildomi fluorintomis dujomis, atsiranda jų brangesni pakaitalai, kurie yra mažiau žalingi klimato kaitai. Fluorintos dujos yra be galo žalingos ir jos yra šimtus kartų žalingesnės negu CO₂. Galima sulyginti, kad neteisingai užpildytas ir ištekęs automobilio kondicionierius prilygsta 6 tūkst. kilometrų ridai vidutinio Lietuvos automobilio. Taigi šiuo įstatymu numatoma atsakomybė kondicionierių užpildymą atliekantiems atestuotiesiems specialistams taikyti 3 mėnesių garantiją. Tas apgintų teises vartotojų – tų gyventojų, tų automobilių savininkų, kurie pildo kondicionierius, kad jie galėtų pareikalausti garantinių terminų, o tai prevenciškai įpareigotų kondicionierių pildytojus hermetizuoti kondicionierių aparatūrą. Tai turėtų lemti mažesnę fluorintų dujų sunaudojimą ir geresnę vartotojų apsaugą.

Tiek apie įstatymo projektą. Kviečiu pritarti Vyriausybės teikiamam projektui ir leisti jį rudenį svarstyti komitetuose.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas ministre. Jūsų nori paklausti trys Seimo nariai. Pirmas klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, ištis Lietuva savo maža teritorija, neturi kokios nors taršios sunkiosios pramonės, kokią įtaką, jeigu mes idealiai susitvarkysime pas save, turės mūsų regionui, kai Lenkijoje, pašonėje, deginama anglis, žiemą neįmanoma pervažiuoti be dujų kaukės per tą teritoriją. Dar du rytiniai kaimynai, vienas Vakarų pusėje, bet tai taip pat mūsų rytinis kaimynas, nekelia tokių reikalavimų, kokius bando įdiegti Lietuva. Ta drausmė ir visos tos priemonės labai brangiai kainuoja, ypač žemės ūkiui. Ar mes pajusime apčiuopiamą naudą, susitvarkę pas save, jeigu mūsų kaimynai elgsis taip, kaip elgiasi iki šiol? Ačiū.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Artūrai, jūs teisus. Lietuva yra po 0,00 tarp išmetėjų. Jeigu būčiau tikslus, Lietuvos šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisija yra 0,004 % visų pasaulio emisijų. Taigi vos 2 tūkst. 001, 2 tūkst. 500-oji dalis pasaulio emisijų. Tačiau mes importuojame iškastinio kuro už 2,5 mlrd. eurų kasmet. Tai yra dujos, tai yra naftos degalai, tai yra elektra, pagaminta svetur ir dažniausiai iš iškastinio kuro. Ir mes nesame naftos gavybos šalis, dujų gavybos šalis, kaip yra Lenkija su savo anglių ištekliais. Net 85 % visos Europos buitinių vartotojų, kurie šildosi anglimis, yra būtent Lenkijoje. Lenkijoje yra masinė problema dėl anglių priklausomybės.

Lietuvai ši strategija – žaliasis kursas – yra be galo naudinga. Vidutiniškai skaičiuojama, kad vienas instaliuotas megavatas atsinaujinančios energetikos sukuria penkias nuolatines darbo vietas. Mes turime pavyzdžių, kai matėme žydinčius rapsų laukus, kiek milijonų eurų pajamų yra generuojama Lietuvos ūkininkams, perdirbėjams. Buvo didelė diskusija, kodėl mes importuojame kažką iš atogrąžų, palmių aliejų, kuris tiesiogiai, matoma, prisideda prie atogrąžų miškų iškirtimo. Ir tai yra darbo vietos čia, Lietuvoje, keičiančios iškastinį kurą.

Na ir galime eiti toliau ir toliau, bet dėl žemės ūkio reikia pripažinti, kad priemonės nėra lengvos, tai yra gamtiniai procesai, dėl jų mes čia specialiai numatome šiame įstatyme, kad žemės

ūkis galėtų gauti papildomai pinigų ten, kur investuojama į nearimines technologijas arba ekosistemų atkūrimą ir CO₂ absorbciją. Taigi finansavimo instrumentas ir šiuo projektu žemės ūkiui praplečia galimybės konvertuotis arba prisitaikyti prie draugiškesnių metodikų.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori klausti V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiamas ministre, iš tikrųjų mano klausimas šiek tiek panašus, bet ne visai toks. Kaip užtikrinti mūsų įmonių konkurencingumą? Sakykime, tokios kaip trečiosios šalys nemoka nei taršos mokesčių, nei kitų su gamtosauga susijusių reikalavimų, bet jų produkcija parduodama ir mūsų šalyse. Ir taip yra žlugdomas mūsų verslas, kuris dirba čia. Ar yra kokių nors sprendimo būdų – ar padėti mūsų verslams su Europos parama pasikeisti kuro rūšis, kitas priemones įsidiegti, kad tai nebūtų didžiulė našta tam mūsų verslui ir nebūtų taip dar labiau žlugdomas?

S. GENTVILAS (LSF). Labai teisingas ir prasmingas klausimas. Gerbiamas Valiau, jūsų vienmandatėje yra „Akmenės cementas“, tai jau reikia konstatuoti, kad Vilniuje jis yra nukonkuruotas pigaus baltarusiško cemento, kuris a) nemoka taršos mokesčių, b) kur kas daugiau naudoja emisijų ir teršia. Stiklo buteliukai, Lietuvoje pagaminti, pagaminami su du tris kartus mažiau dujų, negu pagaminami Baltarusijoje buteliukai, kurie tiesiogiai konkuruoja mūsų stiklo pramonėje. Todėl liepos 14 dieną Briuselyje bus pavišintas vadinamasis anglies dvideginio prisitaikymo mechanizmas, kuris numatys, kad į Europos kontinentą importuojamiems kai kurių sektorių produktams, tarp jų betonui, galbūt stiklui, bet elektrai, plastikui, trąšoms ir taip toliau, bus taikomi aplinkos taršos mokesčiai, kurie, taip sakant, neištums mūsų gamintojų.

Tačiau kas susiję su šiuo projektu, per šį projektą, per šiuos instrumentus Lietuva duoda iki 25 % pagalbos priemonių tokiems kaip „Akmenės cementas“, „Achema“, „Lifosa“, didieji energetikai, kad jie pasikeistų kuro rūšį. Tai ypač svarbu „Akmenės cementui“, kuris sudegina 130 tūkst. tonų anglių iš visų 150 tūkst. tonų Lietuvoje sudeginamų anglių.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori klausti V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (LRF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, kodėl jūs neūkiškai žiūrite, kaip V. Ažuolas sakė, kad reikia ūkiškai žiūrėti į Lietuvos interesus? Nes žalioji mafija kitą lėšų švaistymo metodiką sugalvojo. Ozono skylę lopė, lopė ir pati užsilopė. Atsimenate turbūt, kaip ozoną... Rėkė čia per visą pasaulį: bėda, viskas, pasaulio pabaiga! Dabar jau pamiršo, jau kaip tie šunys nubėgo į kitus procesus, kur galima pinigų pašvaistyti. Žalioji ekonomika, čia vėl kažkas. Ką jūs asmeniškai? Ar jūs kovojate už Lietuvos interesus? Nes taip jau buvo iki jūsų ministrui ir eurokomisarai, ir kiti nariai ten, Europoje, kur sėdi, kur pardavė Lietuvą ir nenaudinga, kaip ir Valius sakė, produkcija jau nebekonkuruoja net su Baltarusija. Ką jūs asmeniškai darote, kad tai būtų padaryta? Nes kanalizaciją, nuotekas reikia tvarkyti. Ką tvarkyti, kad tos pačios mūsų įmonės neužterštų Nemuno, kitų upių, ežerų, kad būtų pasiruošta tam švariam vandeniui, kad mūsų žmonėms gerovė būtų. Ką jūs darote?

S. GENTVILAS (LSF). Labai teisingos mintys, kolega. Stengsimės jas aptarti svarstymo metu komitetuose.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiamas ministre, jūs atsakėte į visus klausimus. Dėl balsavimo motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime dėl šio įstatymo projekto, kaip ir dėl daugelio kitų, iš anksto nustatytu laiku – 16 val. 35 min.

16.00 val.

Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo Nr. VIII-1764 2, 3, 4, 6, 8, 11, 12, 13, 14, 17 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-655, Nekilnojamojo turto registro įstatymo Nr. I-1539 9, 21, 26 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-656, Nekilnojamojo turto registro įstatymo Nr. I-1539 1, 2, 3, 8, 15, 16, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 29, 33, 35, 36, 37, 41, 43, 44, 45 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-2184 8 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-657 (pateikimas)

Dabar trys darbotvarkės 2-28 klausimai, įstatymų projektų paketas, pradedant Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektu, po to – Nekilnojamojo

turto registro įstatymo projekto ir kito Nekilnojamojo turto registro įstatymo projekto pateikimas. Pranešėjas – viceministras D. Dudutis.

D. DUDUTIS. Ačiū, posėdžio pirmininke. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Esu Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu įgaliotas pateikti trijų tarpusavyje susijusių įstatymų pakeitimo projektus – tai Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymo 2, 3, 4, 6, 8, 11, 12, 13, 14, 17 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, Nekilnojamojo turto registro įstatymo 9, 21, 26 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą ir to paties Nekilnojamojo turto registro įstatymo, jau priimto Seime, bet dar neįsigaliojusio, dar vieno pakeitimo, 8 ir 12 straipsnių pakeitimo, įstatymo projektą.

Trumpai apie esminius pakeitimus, dėl kurių šie įstatymų projektai yra teikiami. Pirmiausia pakeitimai yra aktualūs įgyvendinant technologinius sprendimus valstybės įmonei Registrų centrui efektyvinant nekilnojamųjų daiktų registravimo procesą, atsisakoma teritorinio registravimo principo ir kitų dalykų, supaprastintas žemės sklypui nustatytos pagrindinės žemės naudojimo paskirties keitimo įregistravimas. Siūloma nustatyti, kad tais atvejais, kai prašoma į Nekilnojamojo turto kadastrą įrašyti ar pakeisti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ar būdą, minėti pakeitimai būtų vykdomi neteikiant nekilnojamojo daikto kadastro duomenų bylos, kaip kad yra dabar, ir tokiu būdu būtų mažinama administracinė našta.

Taip pat šiais įstatymų projektais siūloma suderinti Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo ir Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo nuostatas, atsisakyti kadastro duomenų nustatymo metu apskaičiuojamos nominalios žemės sklypo vertės, kuri šiuo metu visiškai niekur nebe-naudojama. Taip pat siekiant apimti kuo daugiau atvejų, kai Nekilnojamojo turto kadastro tvarkytojas, sistemiškai vertindamas Kadastro įstatymo ir kitų teisės aktų, pavyzdžiui, Žemės įstatymo, Statybos įstatymo, nuostatas, turėtų atsisakyti įrašyti Nekilnojamojo turto kadastro duomenis į šį kadastrą arba juos pakeisti. Taip pat Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo projektu nustatomas atsakomybės taikymo už matininkų veiklos pažeidimus nustatymo terminas, kurio šiuo metu apskritai nėra, siūloma nustatyti terminą penkerius metus. Taip pat siūloma Nekilnojamojo turto registro įstatymo projekte aiškiai apibrėžti ir įtvirtinti administracinių paslaugų teikimui nustatytų terminų skaičiavimo tvarką ir įstatymo nustatyta tvarka įtvirtinti skubos terminų trukmę. Tai tiek trumpai.

Dėkoju už dėmesį. Prašau priimti šiuos įstatymų projektus toliau svarstyti. Esu pasirengęs atsakyti į jūsų klausimus, jeigu jų būtų. Dėkui.

PIRMININKAS. Ačiū, viceministre. Jūs taip gerai pristatėte, kad nėra norinčių jūsų paklausti. Dėkoju jums.

D. DUDUTIS. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, dėl balsavimo motyvų taip pat nėra... Atsiprašau, A. Vinkus nori kalbėti už. Prašom, gerbiamas kolega. Čia 2-28 klausimas – projektai Nr. XIVP-655, Nr. XIVP-656 ir Nr. XIVP-657. (*Balsai salėje*) Atsisakote, kolega? Ačiū jums.

Gerbiami kolegos, apsispręsimė dėl šių trijų įstatymų projektų nustatytu laiku, kai vyks balsavimas.

16.05 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Vytautą Zelianką iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projektas Nr. XIVP-681 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Dabar turiu pakviesti Respublikos Prezidento vyriausiąją patarėją J. Šovienę pristatyti nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Vytautą Zelianką iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projektą Nr. XIVP-681.

J. ŠOVIENĖ. Laba diena. Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, Respublikos Prezidentas, vadovaudamasis Respublikos Konstitucija, Teismų įstatymu, atsižvelgęs į Teisėjų tarybos patarimą, teikia Respublikos Seimui pritarti V. Zeliankos atleidimui iš Apeliacinio teismo teisėjo pareigų savo noru. Ačiū.

PIRMININKAS. Taip jau išėjo, kad aš užsirašiau klausti, tas klausimas turėjo būti anksčiau. Man labai smalsu, kodėl Lietuva praranda tokį gerą teisėją? Kokios priežastys?

J. ŠOVIENĖ. Dėkui už klausimą. Nesu įgaliota atstovauti teisėjui V. Zeliankai. Jis pateikė prašymą būti atleistas savo noru. Priežastys yra daugiau asmeninio pobūdžio. Dėkui.

PIRMININKAS. Ačiū jums. Gerbiame kolegos, pateikimo stadija. Nėra norinčių pasisakyti. Ar galime pritarti bendru sutarimu šiam projektui po pateikimo? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Svarstymas. Nėra norinčių pasisakyti dėl balsavimo motyvų. Ar galime pritarti po svarstymo bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Priėmimo stadija. Vienas straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu 1 straipsniui? Ačiū, pritarta. Kolegos, balsuosime numatytu laiku dėl šio nutarimo projekto. Ačiū.

16.07 val.

Seimo nutarimo „Dėl Gedimino Sakalausko skyrimo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu“ projektas Nr. XIVP-680(2) (svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės 2-18 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Gedimino Sakalausko skyrimo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu“ projektas Nr. XIVP-680(2). Svarstymo procedūra. Kviečiamas Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pirmininkas R. Juška.

R. JUŠKA (LSF). Komitetas G. Sakalausko kandidatūrai pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos... (*Balsai salėje*) Nėra norinčių pasisakyti. Priėmimo stadija. Dėl motyvų nėra norinčių pasisakyti. Nutarimas susideda iš dviejų straipsnių. 1 straipsniui, kad skirtume Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu G. Sakaluską, galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta. 2 straipsnis. Nutarimas įsigalioja birželio 29 dieną. Ar galime pritarti straipsniui bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Gerbiame kolegos, balsuosime dėl viso nutarimo projekto irgi iš anksto paskelbtu laiku.

16.10 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-630 (pateikimas)

Gerbiame kolegos, dabar grįžtame prie Švietimo įstatymo Nr. I-1489 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-630. Pranešėja – D. Asanavičiūtė.

D. ASANAVIČIŪTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiame posėdžio pirmininke. Gerbiame Seimo nariai, pasaulio lietuviai, kurių akys šiuo metu nukreiptos į Seimo posėdį. Iš tikrųjų Švietimo įstatymo 25 straipsnio pakeitimo įstatymas numato du diasporai svarbius dalykus, tai yra lietuvių kalbos pasiekimų vertinimą, nustatant lietuvių kalbos mokėjimo lygį, ir lituanistines švietimo programas vykdančioms mokykloms, užsienyje esančioms neformalioms lituanistinėms mokykloms skiriamas lėšas iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai. Apie lituanistinį švietimą ir mokyklas, esančias užsienyje, galėčiau tikriausiai kalbėti labai ilgai. Galėčiau kalbėti apie mokytojus, kurie aukoja savo savaitgalius mokinukams, lietuviams, mažiesiems lietuvaikiams, kad mūsų diasporos ateities, ateities karta mokėtų lietuvių kalbą. Galėčiau kalbėti apie tėvus, kurie aukoja savo šeštadienius ar sekmadienius ir veda savo vaikus į lituanistines mokyklėles. Jie man yra šių dienų didvyriai, kurie kovoja už lietuvių kalbą, už lietuvių kultūrą ir už mūsų tradicijas ateities kartoms. Gyvendama užsienyje aš pamačiau svarbą ne tik mokyklėlių, ne tik ugdymo ir auklėjimo šeimoje, bet ir valstybės svarbą šių mokyklų gyvenime. Iki šiol, deja, valstybė buvo šiek tiek palikusi lietuvių kalbos išsaugojimą likimo valiai ir pačių tėvų ir bendruomenių atsakomybei. Ir aš labai džiaugiuosi, kad šiandien valstybė vis dėlto atsigręžė veidu į diasporą, valstybė parodė rūpestį ir norą padėti lituanistinėms mokykloms išsaugoti lietuvių kalbą.

Šiek tiek statistikos. Švietimo ir mokslo institucijų registro duomenimis, dabar veikia virš 230 neformaliojo švietimo mokyklų užsienyje, jose mokosi apie 9 tūkst. vaikų ir dirba virš 1 tūkst. 200 mokytojų. Mokyklos dirba per visus šešis žemynus. Mokyklos yra labai įvairaus dydžio. Pavyzdžiui, nuo Maironio lituanistinės mokyklos Jungtinėse Amerikos Valstijose, turinčios 700 vaikų, arba „Keturių vėjų“ lituanistinės mokyklos Airijoje – 400 vaikų iki mažų mokyklų su 20 mokinių ar galbūt mažiau, jau mes vadiname kaip ir klubais. Europoje yra 134 neformaliojo lituanisti-

nio švietimo įstaigos, mokyklos, Šiaurės Amerikoje – apie 45, Azijoje – 22, Pietų Amerikoje – 8, Australijoje – 7, Afrikoje – 2. Europoje mokosi apie 5 tūkst. mokinių, Šiaurės Amerikoje – beveik 2 tūkst. 400, Azijoje – virš 800, Pietų Amerikoje – apie 200, Australijoje – virš 100, Afrikoje – apie 40. Taigi mes matome, kad mokiniai mokosi tose mokyklose, jų svarba labai didelė, tačiau tik apie 7 % užsienyje gyvenančių jaunųjų lietuvių lanko šias mokyklas. Mokyklos gyvuoja iš tėvų mokesčių, iš bendruomenių palaikymo. Dažną kartą mokytojai yra savanoriai, net neturintys pedagoginio išsilavinimo, tai yra tėvai ir mamos arba bendruomenės žmonės, kuriems rūpi. Taip pat įvairūs fondai. Iš valstybės, iš Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos, dalyvaujant projektinėje veikloje, yra šioks toks labai nedidelis finansavimas, tai per metus siekia apie 300 tūkst. eurų. Taigi pagalba šioms mokykloms yra tikrai labai svarbi.

Kam būtų naudojamos lėšos? Patalpų nuomai, mokymo priemonėms, mokytojų algoms. Taigi tos priemonės būtų panaudotos tikrai labai tikslingai. Aš, ko gero, šitą trumpą pristatymą ir baigsiu ši kartą ir laikiu klausimų.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama pranešėja. Jūsų nori klausti penki Seimo nariai. Pirmas klausia S. Tumėnas. Ruošiasi R. Šarknickas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama pristatytoja, aš neabejoju, kad čia yra didžiulis rūpestis, dabartinės Vyriausybės noras ir programoje įrašyti tie dalykai, tačiau ar jūs įsivaizduojate, faktiškai biudžeto lėšomis remsime visą lituanistinį švietimą. Dabar ten nėra 20 % vaikų neina. Jeigu dabar pasirūpinsime, kad padidėtų vaikų mokymasis iki 70 %, tai aš neįsivaizduoju, tikrai neužteks to 1,5 mln., kuris dabar tarsi yra numatomas kasmet po tą 15 eurų. Taip, 10-iai tūkst. Jeigu pradės eiti, atsiras 60 ar 100 tūkst. kasmet prisidės, tai ar mūsų biudžetas paveš tokią našta? Ar jūs jau su Finansų ministerija apie tai šnekėjote, su Švietimo ministerija? Kuo toliau, tuo daugiau abejonių atsiranda dėl finansinės naštos, nes faktiškai pasidaro kaip ir mūsų formaliojo ugdymo, taip ir ten 100 % iš biudžeto lėšų. Koks tikras poreikis, jūsų nuomone, būtų?

D. ASANAČIČIŪTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Stasy. Aš jums pasakysiu. Jūsų vizija – 70 % vaikų tiesiog medus mano širdžiai. Jeigu toks didelis kiekis vaikų ateitų mokytis į lituanistines mokyklas, mūsų valstybei tai būtų be galo didelis laimėjimas. Net ne materialus, o moralinis laimėjimas, nes skauda tiesa yra ta, kad užsienyje gyvenantys vaikai ne visada išsaugo lietuvių kalbą. Jiems pasidaro artimesnė ta kalba, kur reziduoja. 70 % būtų tikrai didžiulis, milžiniškas pasiekimas. Deja, lenkai, kurie finansuoja polonistines mokyklas, pasiekė 20 % lankančiųjų. Jeigu mes pasieksime tuos 20 %, tai bus tikrai labai labai puiku ir valstybės biudžetui didelės naštos tai nesudarys.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori klausti R. Šarknickas. Ruošiasi L. Nagienė.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Panašų klausimą uždavė kolega, tačiau paminėjote Lenkijos valstybę. Norėčiau pasiteirauti. Teko viešėti ir Punske, ir Suvalkuose. Ten taip pat yra tam tikros švietimo spragos iš Lietuvos valstybės, Vyriausybės. Norėjau pasiteirauti, kiek atsilieps šis finansavimas būtent artimiausiems lietuviams, gyvenantiems prie Lietuvos? Ar patenka jie į tą krepšelį? Ačiū.

D. ASANAČIČIŪTĖ (TS-LKDF). Šiuo metu yra ne tik neformaliosios lituanistinės mokyklos, lituanistinio švietimo mokyklos, kurias aš minėjau, bet ir formaliosios lituanistinio švietimo mokyklos. Jų yra ne tik Lenkijoje. Vokietijos Vasario 16-osios. 11 jų yra. Aš tą puikiai žinau ir jos yra jau finansuojamos valstybės. Jų finansavimas tikrai yra gana gausus ir ten mokosi, jeigu palygintume neformaliojo lituanistinio švietimo mokyklas, kaip minėjau, apie 9 tūkst. vaikų. Nėra mokinių registro, bet jis turėtų būti įvestas, pagal tai būtų aiškesnis ir finansavimas. Formaliojo švietimo mokyklose mokosi apie 2 tūkst. vaikų, bet finansavimas yra kur kas didesnis. Todėl tai absoliučiai neatspindi, tai yra du skirtingi failai.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori klausti L. Nagienė. Ruošiasi V. Juozapaitis.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama kolege, čia prieky, prieš jus esu. Apie laisvę dėl mokytojų užsienyje. Jūs paminėjote, kad dabar vaikus moko mamos, kurios neturi jokio išsilavinimo ir jos tikrai ne pedagogės. Prašom pasakyti, mano klausimas būtų. Jeigu moko, registruojame ir registrą tvarkome, tai turėtų turėti tam tikrą išsilavinimą. Kaip jums atrodo, ar tai yra įmanoma, ar mes turėsime tiek pedagogų, kurie sugebės vaikams suteikti tų žinių, kurių mes siekiame ir norime, kad vaikai išsaugotų mūsų gražią lietuvių kalbą? Ačiū.

D. ASANAČIŪTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū jums už klausimą. Gruodžio mėnesį aš surinkau liuanistinio švietimo mokytojus ir mokyklų vadovus į neformalią grupę. Dirbome apie 50 žmonių keturis mėnesius, nes prieš pateikdami šį įstatymo projektą mes padarėme namų darbus tam, kad išsiaiškintume patį poreikį ir patiems liuanistinio švietimo mokyklų atstovams nustatytume kriterijus, pagal ką būtų skiriamas finansavimas, nes tiesiog parengti įstatymo projektą ir numesti, kad kažkas sugalvotų, kaip būtų skiriamas finansavimas, tikrai nebuvo tokios intencijos. Todėl mes nustatėme ir pateikėme, pristatėme Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai, Švietimo ir mokslo komitetui Seime, Seimo ir Pasaulio liuvėjų bendruomenės komisijoje darėme pristatymą apie nustatytus kriterijus. Yra suskirstytas netolygus, nevienodas finansavimas, šiek tiek panašus į neformaliojo švietimo finansavimą. Tai būtų viena grupė mokyklų, kur, kaip jūs sakote, neturi pedagoginio išsilavinimo, tokie kaip klubai, kur mamos susirenka, nemoko vaikų pagal nustatytą programą, nenustato liuvėjų kalbos lygio, galų gale nėra įvertinimo. Na, tokios mokyklos nebūtų finansuojamos. Tos, kurios atitiktų didesnius reikalavimus – ir valandų skaičių, ir mokinių skaičių, ir pedagogų skaičių, ir programos atitikimą, ir žinių įvertinimą, tada jau būtų finansuojamos. Todėl yra didelė būtinybė ne tik registruoti vaikus Lietuvos mokinių registre, bet ir mokytojus, kad mes vėlgė turėtume aiškų registrą, kiek ir kokie mokytojai turi pedagoginį išsilavinimą.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Gerbiama pranešėja, aš tikrai noriu išreikšti savo padėką ir tokį ne nusistebėjimą, bet iš tikrųjų džiugesį, kad Seime pagaliau radosi tokia iniciatorė ir iš tikrųjų mūsų diasporos reikalais rūpinasi ne kaip nors formaliai dėl kokių nors politinių motyvų, o iš širdies, žinodama visą situaciją, kuri ten yra, ir tai daro tikrai labai profesionaliai. Tai, ką jūs darote, yra tikrai verta pagarbos.

Aš tik noriu gerbiama S. Tumėnui tąsyk, kaip jis atkreips dėmesį, jis sakė, klausė, ar jūs pasikalbėjote su švietimo ministru. Tai aš atkreipsiu dėmesį, gerbiama Stasy, kad šio projekto teikėjų sąrašas yra ne tik švietimo, mokslo ir sporto ministrė, bet ten yra ir daktaras S. Tumėnas, jis pasirašė. Buvo labai keista girdėti iš jūsų tokius klausimus, na, jeigu jūs esate vienas iš teikėjų, bet aš taip pat labai sveikinu jūsų iniciatyvumą ir jūsų indėlį į Pasaulio liuvėjų bendruomenės mūsų liuanistinį švietimą. Tai čia buvo labiau ne klausimas, o replika ir palinkėjimas sėkmės. Ačiū.

D. ASANAČIŪTĖ (TS-LKDF). Labai jums ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų paklausė visi Seimo nariai, kurie norėjo paklausti. Dėl balsavimo motyvų turime užsirašiusių tik kalbėti už. I. Kačinskaitės-Urbonienės nėra, nematau salėje. V. Mitalas yra. Prašom, kolega.

V. MITALAS (LF). Dėkui, gerbiama pirmininke. Iš tikrųjų siūlau palaikyti šį įstatymo projektą. Man atrodo, yra labai svarbi jo mintis, kuri yra išdėstyta, tai yra kad Lietuva turi rūpintis visais moksleiviais, kurie nebūtinai gyvena Lietuvoje, bet nori mokytis liuvėjų kalbą, nori suprasti ir išlaikyti bei stiprinti ryšius su Lietuva. Antras dalykas šalia tos idėjos yra labai svarbus, kad yra pasiūlytas gana aiškus, nesudėtingas, sklandus finansavimo modelis, kuris, kaip jau pranešėja minėjo, yra panašus į tai, kaip yra finansuojamas neformalusis ugdymas. Man atrodo, ir aiški idėja, ir sklandus finansavimo modelis yra labai dideli privalumai, dėl ko šis projektas gali judėti pirmyn. Ir, aišku, šiuo projektu, toliau vystant jo mintį, bus labai svarbu paskatinti visais būdais Lietuvoje veikiančias mokyklas, naudojantis skaitmeninėmis priemonėmis, kuo labiau savo pastangomis, savo idėjomis taip pat prisidėti prie to, kad mūsų diaspora galėtų mėgautis kokybišku liuvėvišku švietimu visame pasaulyje. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama kolega. Balsuosime jau netrukus – 16 val. 35 min. Iki tol galbūt spėsime dar vieną projektą.

16.24 val.

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 2 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-672 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-30 klausimas – Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 2 priedo pakeitimo įstatymo projektas. Pranešėjas – V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Priežastys, paskatinusios parengti šį Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo projektą, yra kolegos J. Razmos dar praeitoje kadencijoje teiktas pasiūlymas, kuris buvo teikiamas iš tikrųjų vien dėl to, kad yra labai ženkliai pasikeitusios vėjo energijos gamybos jėgainės. Šie įstatymai yra priimti daugiau nei prieš dešimtmetį, dar seniau, tuo metu vėjo jėgainės buvo gana nedidelės, 1–2 megavatų, didesnių nestatydavo, o šiuo metu vėjo jėgainės yra statomos ir 4, ir 5, ir 6 megavatų. Ir aukštis yra pasikeitęs kardinaliai, anksčiau aukštis būdavo apie 100 metrų, šiek tiek virš 100 metrų, dabar jau siekia ir 250 metrų, tai yra tris kartus aukštesnės vėjo jėgainės. Ir atitinkamai tam tikras triukšmo lygis, šešėliavimas, kiti dalykai, kurie sukelia nepatogumų gyventojams, yra daug didesni. Todėl ir siūloma, kad vėjo jėgainių, kurios yra nuo 300 kilovatų iki 2 megavatų, zona būtų padidinama nuo 320 metrų iki 700 metrų, o vėjo jėgainių, kurių galingumas yra virš 2 megavatų, apsaugos zona būtų didinama nuo 440 metrų iki 1 tūkst. metrų atstumo.

Žiūrint į kitų šalių patirtį, Europos Sąjungos šalių patirtį, atstumai yra gana skirtingi, bet daug didesni negu mūsų šiuo metu galiojantys atstumai. Vyrauja atstumai nuo 500 iki 1,5 kilometro ir netgi iki 3 kilometrų, yra ir tokių atstumų. Sakykim, šiuo metu griežčiausi reikalavimai yra nustatyti Lenkijoje. Lenkija yra įvedusi dešimties jėgainių aukščio atstumą. Pavyzdžiui, jeigu vėjo jėgainė yra 250 metrų, vadinasi, atstumas iki gyvenamosios vietos turėtų būti 2,5 kilometro. Lenkai yra priėmę tokį nutarimą.

Padarius šiuos nedidelius atstumų padidėjimus, jie vis tiek būtų vieni mažiausių Europos Sąjungoje. Kokio nors labai neigiamo poveikio vėjo energetikai tai tikrai neturėtų padaryti, nes Lietuvoje tų teritorijų tikrai turime daug. Bet liūdna yra tai, kad, sakykim, kaip ir Akmenės rajone, kituose rajonuose labai intensyviai pradėjo vystyti vėjo energetiką, ir galiu, aišku, pasidžiaugti, kad yra įmonių, nelabai didelių įmonių, kurios netgi pačios nestato arčiau kaip kilometras, nes supranta, kad tas poveikis vis tiek yra žmonėms, kad nesukeltų neigiamo poveikio žmonėms. Viena iš aplinkos vertinimo, PAV'o ataskaitų, pristatymų, bendruomenei uždavus klausimą tų vėjo jėgainių vystytojams, ar jie patys norėtų gyventi arčiau kaip kilometras, jie ir atsakė, kad taip, nenorėtų gyventi, todėl stengiamės savo parkų nevystyti arčiau kaip 1 kilometras nuo gyvenviečių.

Atsitinka ir kita bloga situacija – kuo daugiau tų vėjo parkų vystoma, tuo daugiau atsiranda įvairių tarpininkų – įmonių, įmonėlių, kurios rengia dokumentus, parduoda tuos dokumentus, sudaro sutartis, perparduoda kitoms įmonėms. Ir jau šios įmonės, tie vadinamieji tarpininkai, perpardavinėtojai, deja, neatsižvelgia nei į gyventojų prašymus, nei į bendruomenių prašymus. Jiems svarbiausia kuo daugiau vienetų jėgainių surinkti ir kuo didesnę skaičių tų parengtų dokumentų parduoti. O vėliau jau jiems to didelio rūpesčio nėra, kas buvo žadėta gyventojams, kai buvo sakyta, kad bus apsaugoma, jau būna visa tai pardavę. Kai kurios savivaldybės, pavyzdžiui, Akmenės rajono savivaldybė, jau šį kilometro atstumą įtvirtina savo bendruomeniniuose planuose, kituose dokumentuose, nesulaukdamos, kol iš Seimo ateis tokie pakeitimai, apsaugantys gyventojus ir bendruomenes.

Siūlau šiam įstatymo projektui pritarti. Tai nėra labai dideli pakeitimai. Vėjo energetikai tikrai didelio poveikio tai nepadarys, bet bendruomenė ir gyventojai tikrai bus saugesni ir galės gyventi saugioje aplinkoje. Net galiu pasakyti kaip pavyzdį, kad Akmenės rajone dar prieš dvejus trejus metus buvo norą pareikšti statyti tikrai 15–20 jėgainių, o šiandien norą pareikšti virš 200 jėgainių. Ta koncentracija jau gali tapti tokia didelė, kad, deja, gyventojams bus sudėtinga netgi ir gyventi tose teritorijose. Bet jeigu įtvirtinsime šituos įstatymo pakeitimus, tikrai būtų saugesnė ta gyvenamoji vieta. Suderintume žaliąją energetiką su jos teikiama nauda ir kartu gyventojams užtikrintume gyvenimo sąlygas, kad jie nenukentėtų dėl to.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūsų nori klausiti keturi Seimo nariai. Pirmas klausia A. Nekrošius. Prašom.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, aš matau, kad projekte jūs siūlote tikrai apsiriboti atstumais, kiek matau, jūs čia faktiškai kai kur dvigubinate atstumus, o ar pažiūrėjote kitus parametrus, pavyzdžiui, infragarso, kitų, nežinau, šešėliavimo ir panašiai, kaip yra reglamentuojama Europos Sąjungoje? Galbūt pravartu būtų pasvarstyti ir kitus pakeitimus, kurie taip pat turi neigiamą įtaką žmonėms, bendruomenėms, gyvūnams ir panašiai?

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Galiu pasakyti iš bendruomenių patirties, su kuo bendruomenės susidūrė. Šiuo atveju yra atstumai pagal specialiąsias žemės naudojimo taisykles, deja, tie jėgainių vystytojai, kurie yra tik tarpininkai, surado naują būdą. Jie surado naują būdą, kad galima per sveikatos poveikio vertinimą, per kitus tam tikrus įstatymus, kurie yra dėl sveikatos poveikio, jau sugeba pasamdyti mokslininkus, kur mokslininkai nustato skirtingas zonas ir atstumus. Iš tikrųjų tai labai stebina. Pavyzdys: yra 15 vienodo aukščio ir dydžio jėgainių, bet poveikis sveikatai visų 15 yra skirtingas. Vienos jėgainės 500 metrų, kitos jėgainės 200 metrų, kitos 300. Ir netgi stebuklingai sutampa su žemės savininkų sklypų ribomis, su tais savininkais, kurie nesutinka duoti tos apsaugos zonos, kad nebūtų jam kenkiama, prie tos ribos ir sutrumpėja metrai.

Galima įvertinti, kad jau yra piktnaudžiaujama, gali būti, kad net klastojami tie vertinimai. Deja, kai kurie mokslininkai jau parsiduoda dėl tokių dalykų, nes labai dideli pinigai. Tik noriu priminti, kad viena 5–6 megavatų jėgainė generuoja beveik 1 mln. eurų pajamų. Vadinas, tokios pajamos skatina daryti tam tikrus neteisėtus dalykus.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų klausti nori L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų aš pritariu ir pati pasirašiau tą projektą. Mes turime nusiskundimų: iš Žemaitijos tikrai ne vienas, mes žinome Kelmės bendruomenės didžiulius raštus, ir tai yra pagrindas apriboti, kad žmonės kažkiek jautųsi saugūs ir sveiki. Manychiau, galbūt dar galėtume spręsti klausimą, kaip jums atrodo? Jūs kaip ir paminėjote, kad pati savivaldybė savo bendruosiuose planuose iš karto numatytų, kad tai nebūtų iš dangaus nuleista, ir priverstų, kad būtinai visada būtų atliktas poveikis aplinkai ir sveikatai, ne tik aplinkai, bet žmonių sveikatai. Nesvarbu kartais ir atstumai – kilometras sveikatai irgi gali kenkti. Tikrai sveikinu ir, sakyčiau, dar mes galėtume skatinti ir savivaldą. Kaip jums atrodo?

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Iš tikrųjų ta situacija tokia yra, kad savivalda pati imasi iniciatyvos, įtraukdama į savo bendruosius planus, į kitus dokumentus, kad ribotų tuos atstumus. Bet ta problema yra ne vienoje savivaldybėje, yra daug savivaldybių, kuriose yra planuojama parkų plėtra. Dabar išeina, kad kiekviena savivaldybė tampa tokiu savotišku kovotoju už savo savivaldybės teritoriją. Bet problema yra visos Lietuvos, ir tą problemą reikia spręsti visos Lietuvos lygiu.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų norėjo klausti M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ir paklausiu. Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas Valiau, nors mūsų požiūris į šalies finansus dažniausiai skiriasi, šiuo atveju, man atrodo, požiūris tikrai sutampa. Man atrodo, labai svarbu užtikrinti žmonių apsaugą, sveikatos apsaugą, užtikrinti teisę į ramų miegą, užtikrinti galimybę netrukdomai ilsėtis ir sau ramiai gyventi. Šioje situacijoje mane tik nerimą kelia klausimas, iškeltas ir Teisės departamento, kaip būtų taikoma toms vėjo jėgainėms, kurios jau yra pastatytos. Ar jūs siūlytumėte kažkaip nutraukti pasirašytus kontraktus ir kompensuoti, ar jūs kalbate tik apie naujų jėgainių statybą, kad jos atitiktų naujus sanitarinės zonos reikalavimus.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Turbūt visi suprantame, kad įstatymas atgal negali galioti, nes tai būtų didžiuliai nuostoliai. Tad šis apribojimas turėtų būti taikomas nuo įstatymo priėmimo dienos į priekį, o ne atgal.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori klausti V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (LSF). Ačiū. Jeigu statyba įmanoma pusanatro kilometro nuo kokio nors saugumo objekto, vadinais, tarp dviejų saugomų objektų turėtų būti ne mažiau kaip 3 kilometrai. Ar liks dar vietų Lietuvoje tarp namų, kur būtų galima pastatyti 2 megavatų jėgainę?

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Aš gal šiek tiek patikslinsiu: ne pusanatro kilometro, o 1 kilometras. Toks yra siūlomas atstumas. Dėl 1 kilometro mes netgi vertiname savo savivaldybėje, nes irgi buvo tokių nuogastavimų, kad galbūt neliks vietų, kur statyti, bet sumažėjo tikrai ne taip ženkliai. Sakykime, iš tų pačių 200 vėjo jėgainių, kur dabar planuojama statyti, sumažėjo tik apie 10–15 jėgainių, atitraukiant nuo tų atstumų. Neatsitiko ko nors kardinalaus, kad neliko kur statyti. Atsiprašau, aiškinamajame rašte buvo klaida, ji yra pataisyta. Yra pataisytas aiškinamasis raštas, ten yra vienas kilometras.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų paklausė visi norėję paklausti Seimo nariai. Dėl balsavimo motyvų už kalba A. Vinkus.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiami Seimo nariai, kaip žinome, pasaulio mokslininkai tikrai daug diskutuoja dėl vėjo jėgainių poveikio žmonių sveikatai. Vėjo energetika Lietuvoje yra viena iš sparčiau besivystančių energetikos rūšių, todėl objektyviai kyla klausimas, koku atstumu vėjo jėgainės gali būti saugios gyventojams. Kaip ką tik informavo pranešėjas, skirtingose pasaulio valstybėse taikomos gana skirtingos vėjo jėgainių atstumo nuo gyvenamųjų namų normos. Jos skiriasi keleriopai, tačiau pagal aiškinamajame rašte pateiktą informaciją matyti, kad Lietuvoje šie atstumai yra mažiausi. Labai palaikyčiau siūlymą minėtus atstumus padidinti, nes mes negalime rizikuoti žmonių sveikata ten, kur galima šios rizikos išvengti. Pritariu įstatymo projektu siūlomam galingesnių vėjo jėgainių sanitarinių apsaugos zonų padidinimui nuo 300 kilovatų iki 2 megavatų įrengtosios galios nuo dabar nustatytų 315 metrų iki 1 tūkst. metrų, virš 2 megavatų įrengtosios galios nuo dabar nustatytų 440 metrų iki 1 tūkst. metrų. Balsuosiu už šį pateiktą projektą ir kviečiu visus palaikyti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėl balsavimo motyvų prieš kalba S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, atsinaujinanti energetika yra Lietuvos ateitis. Vėjo energetika yra jos pagrindas. Energetikos ministras daro milžiniškus darbus tam, kad atsirastų tiek jūrinė energetika, tiek kontinentinė energetika. Kviečiu nebijoti ir žvelgti į faktus. Vokietijoje vėjo energetikos kiekis yra 20 kartų tankesnis negu Lietuvoje. Vokietijos gyventojų skaičius taip pat yra keliais kartais tankesnis už Lietuvą. Aš girdžiu labai dideles pastangas iš gerbiamo Valiaus. Man atrodo, jos tampa net nuoseklios – atsisakyti Lietuvos atsinaujinančios energetikos plėtros, atsisakyti NATO poligonų, prieštarauti dėl NATO išipareigojimų dėl finansavimo, balsuojant vieninteliui susilaikyti dėl Baltarusijos rezoliucijos. Galėčiau dėlioti politinį kontekstą, kaip atrodo šie veiksmai čia, bet aš tik priminsiu vieną aiškų faktą – Lietuva yra energetinė dykuma. Mes importuojame 70 % elektros iš užsienio. Dalis jos yra iš Rytų, yra iš nesaugių atominių jėgainių, iš anglies deginimo jėgainių. Reikia žvelgti faktui į akis ir pasakyti, kad mes, ikišdami į rozetę jungtuką, kažkur sukuriame didelę taršą, mokame pinigų, tai yra 400 mln. eurų už elektrą sumokame kasmet į užsienį, užuot sukūrę darbo jėgą, pajamų savivaldybėms. O dauguma savivaldybių jau yra patvirtinę maksimalų nekilnojamojo turto mokesčių, tai yra 3 %, ir skaičiuoja jau milijonais pajamas. Pavyzdžiui, Tauragė, Pagėgiai. Ir nori dar labiau plėsti šiuos dalykus. Tai neuždrauskiame. Kalbėkime. Kalbėkime ne mitais, o faktais. Šis projektas yra draudžiantis projektas. Lietuvoje vėjo energetika yra tikrai pristabdyta, palyginti su kitomis valstybėmis. Kviečiu nepritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų pasisakė visi. Gerbiami kolegos, prasideda balsavimo laikas.

16.39 val.

Konstitucijos 56 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-P-4599(2) (svarstymo tęsinys)

Pirmas klausimas, darbotvarkės 2-1 klausimas – Konstitucijos 56 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-P-4599(2). Balsavimas prasideda. Balsuojame.

Užsiregistravo 112, balsavo 111: už – 88, prieš – 3, susilaikė 20. Po svarstymo Konstitucijos pataisų projektui pritarta.

16.40 val.

Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 3, 23, 24, 25, 26, 30, 31, 65 ir 74 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIV-P-636(2) (priėmimo tęsinys)

Antras popietinės darbotvarkės klausimas – Akcizų įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIV-P-636(2). Priėmimo stadija. Prieš tai, kai buvo pristatomas klausimas, liko neapsvarstyti keli siūlymai. Kviečiu pranešėją M. Majauską.

3 straipsnis. Dėl jo yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba, kuriai komitetas pritarė. Kolegos, galima pritarti komiteto pasiūlytam variantui? Ačiū. Nematau prieštaraujančių, pritarta bendru sutarimu.

Taip pat dėl 3 straipsnio 4 dalies yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba, kuriai komitetas pritarė. Ar galime pritarti komiteto nuomonei? Ačiū, pritarta.

Yra Seimo nario G. Palucko pasiūlymas dėl 4 straipsnio. Prašom, gerbiamas Paluckai.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Pataisos esmė yra šiek tiek sumažinti vadinamąjį slenkstį arba kartelę, iki kurios yra taikoma lengvata. Šiuo metu tiek komitetas, tiek kolegos yra apsisprendę taikyti lengvatą toms alaus darykloms, kurios neviršija per metus pagaminamo alaus 8 mln. litrų. Yra įvairių manymų ir įvairių alaus daryklų kategorijų. Mes visi sutinkame, jog kraftinis alus turi turėti tam tikrą pozityvų diskriminavimą, tai yra tam tikrą lengvatą, nes tai yra ir autentiškumas, tai yra ir mūsų kultūros dalis ir panašiai, ir panašiai. Tačiau būtent 5 mln. mano siūlomą ribą per metus ir atitinka visos 11 nepriklausomų alaus daryklų, kurios susibūrė į asociaciją ir yra atsiuntusios visiems mums, kolegoms, raštą, kuriame būtent ir mini, jog 5 mln. litrų ribos per metus gamybos jie neviršija.

Į tarpinį variantą tarp 5 ir 8 mln. litrų patenka taip pat tokios, sakyčiau, tarpinės alaus daryklos, kurios, viena vertus, dar nėra gigantai, bet, kita vertus, jau tikrai nebėra kraftinio alaus gamintojai. Todėl idealus variantas būtų, jeigu turėtume diferencijuotą laiptuotą variantą, tačiau šiuo atveju aš tikrai siūlau palaikyti mažesnę kartelę ir taikyti lengvatą būtent toms alaus darykloms, kurios iš tikrųjų gali būti įvardijamos kaip mažosios kraftinio alaus gamyklos. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiamasis pranešėjau, komiteto nuomonė?

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas kolega, už pristatytą siūlymą. Atkreipsiu dėmesį, kad Europos Sąjungos direktyva įvardina, kokios Europos Sąjungos, Komisijos nuomone, daryklos yra mažos ir kurioms gali būti taikomos lengvatos. Europos Sąjunga įvardijo 200 tūkst. hektolitrus, gerbiamas G. Paluckas siūlo 50 tūkst. – keturis kartus mažesnę ribą.

Biudžeto ir finansų komiteto riba yra ne iš piršto laužta. Pasiūlyta 80 tūkst. riba galiojo Lietuvoje iki 2009 metų. Būtent tokią ribą mes ir siūlome sugrąžinti. Jei vis dėlto būtų pritarta gerbiamo Seimo nario G. Palucko siūlymui sumažinti tą ribą, mes eliminuotume kelias kraftinio alaus daryklas, tokias kaip gerai žinoma Biržų šeimos kraftinio alaus darykla „Rinkušiai“, taip pat būtų eliminuota Vilniuje veikianti alaus darykla, taip pat, tikėtina, ir dar viena Kaune veikianti alaus darykla. Biudžeto ir finansų komiteto nuomone, toks eliminavimas nebūtų pagrįstas, nes būtent tos alaus daryklos ir turėtų būti klasifikuojamos kaip mažos, jos nepriklausomos ir joms turėtų būti pritaikytas mažesnis akcizas.

Atkreipsiu dėmesį, kad kalbame ne apie visą pagamintą kraftinio alaus daryklos alų, kuriam būtų taikomas akcizas, bet tik pirmiesiems hektolitrams, tai yra pirmiesiems 10 tūkst. hektolitrus. Todėl Biudžeto ir finansų komitetas šiam gerbiamo G. Palucko siūlymui nepritaria.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegoms, dėl šio siūlymo turėtume apsispręsti ir balsuoti. Balsuojame, ar pritariame Seimo nario G. Palucko... (*Balsai salėje*) Dėl motyvų, atsiprašau. Buvo užsirašęs kolega A. Veryga dėl motyvų. Prašom.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Aš norėčiau pasisakyti dėl šio pasiūlymo ir tikrai paraginti balsuoti prieš. Ir šiaip pateikti akcizo didinimai yra labai nuosaikūs, jie net nepasiveja gyventojų pajamų augimo ir įperkamumas alkoholinių gėrimų net ir su visais šiais padidinimais išauga. Ateityje, matyt, reikėtų pagalvoti ir atlikti skaičiavimus įvertinant ir galimą poveikį ne tik gamintojams. Čia kolegoms G. Palucko mintis yra padėti kam nors iš gamintojų, bet nepamirškime, kad akcizas yra skirtas ir sveikatos tam tikriems tikslams, tai yra mažinti ir suvartojimą, mažinti įperkamumą. Bet koks kartelės mažinimas dar daugiau įperkamumą padidintų ir tokiu būdu mes tiesiog sukurtume papildomų sveikatos problemų. Kviečiu nepritari šiai pataisai.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų už nori kalbėti A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegoms, aš visiškai pritariu A. Verygai, bet pataisa visiškai ne apie tai. Pataisa apie tai, kokią įmonę priskirti prie mažų gamyklų. Jei mes norime remti būtent tas mažas, unikalias alaus daryklas, būtent G. Palucko pataisa ir kalba apie tai, kad jos turi gaminti ne 80 tūkst. kubinių litrų ar ko, o 50.

Viskas teisinga, Aurelijau. Su jūsų sakymu, kad akcizai per maži, būtų galima daugiau didinti, sutinku, bet pataisa šiek tiek apie kitus dalykus, todėl aš manau, kad reikėtų atskirti, kas yra stambūs gamintojai ar lošėjai, kurie iš miltelių alų gamina, kas yra vidutiniai ir kas yra smulkieji, kurie, taip sakant, daro tokį natūralų alų. Siūlau pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų pasisakyta. Dabar atėjo laikas balsuoti dėl Seimo nario G. Palucko pasiūlymų. Kas pritaria, balsuoja už, kas galvoja kitaip, balsuoja kitaip. Prašom balsuoti.

Užsiregistravo 122, balsavo 121: už – 18, prieš – 30, susilaikė 73. Pasiūlymui nepritarta. (*Balsai salėje*) Kolegos, dėl viso 3 straipsnio... Balsuojame dėl viso 3 straipsnio. (*Balsai salėje*) Ar galime pritarti bendru sutarimu jam? (*Balsai salėje*) Nėra prieštaraujančių, pritarta bendru sutarimu. Taip pat dar nebuvo apsispręsta dėl 9 straipsnio. Dėl 9 straipsnio yra dviejų Seimo narių pasiūlymai, kurie šiek tiek yra susiję.

Bet iš eilės – Seimo nario V. Gapšio pasiūlymas. Prašom, kolega.

V. GAPŠYS (*DPF*). Dėkoju, pirmininke. Siūlau kaitinamajam tabakui padidinti akcizą greičiau, negu numatyta Vyriausybės teikiamame plane. Noriu pasakyti tai, kadangi trimečiame plane yra numatytas galutinis trejų metų akcizo padidėjimas, aš jo neviršiju. Trečiais metais akcizas išliktų toks, kokį siūlo Vyriausybė, tačiau pirmuosius dvejus metus akcizas didėtų greičiau kaitinamajam tabakui. Ir tas didėjimas neišsiskirtų iš aplinkinių šalių. Pavyzdžiui, Latvijoje yra panašus tempas, tai yra 50 % akcizo kaitinamajam tabakui, kaip ir cigaretėms. Kitos šalys turi dar didesnę procentą.

Aš manau, kad šiuo atveju mes tikrai galėtume surinkti ir didesnes biudžeto pajamas. Tai vienas iš tų retų siūlymų, kai opozicija siūlo didinti akcizą, o ne jį mažinti. Aš manau, kad valdantieji irgi turėtų atsižvelgti, kad už tuos pinigus, kuriuos galėtume surinkti iš kaitinamojo tabako, tai yra rūkymo, kuriuo užsiima... Kadangi kaitinamasis tabakas populiarus turbūt tarp jaunų miestiečių, didmiesčių gyventojų, tai vietoj rūkymo, vietoj prarūkimo mes galėtume tuos pinigus skirti mokykloms, darželiams statyti. Ir tai yra nemenka suma, per kelerius metus tai sudarytų apie 10 mln. eurų.

Manau, kad tas pasiūlymas tikrai naudingas valstybei, neiškreipia rinkos. Kaitinamojo tabako dabartinė situacija yra tokia, kad jo rinkos dalis didėja. Manau, kad net ir padidinus akcizą iki siūlomo tarifo vis tiek išliks didėjanti tendencija, todėl nepadarys jokios žalos pačiam rinkos pasiskirstymui, bet, žiūrint į mokestinę pusę, bus surinkta daugiau biudžeto pajamų, kurias galėsime panaudoti tikslingai – švietimui, sveikatai ir kitoms sritims. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas pranešėjau. Praneškite komiteto nuomonę.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamasis V. Gapšys yra gerbiamas Biudžeto ir finansų komiteto narys, labai atsakingai parengė pataisą, kurią mes svarstėme kartu su Finansų ministerija, įvertinome argumentus už. Kaitinamojo tabako produktai yra mažiau linkę į kontrabandą. Taigi akcizų didinimas kaitinamajam tabakui nesukeltų neigiamų kontrabandos padarinių arba mažiau jų. Taip pat būtų gauta daugiau pajamų į valstybės biudžetą.

Argumentai prieš buvo tai, jog jau dabar yra siūlomas pakankamai ambicingas akcizų didinimo planas, pagal kurį kiekvienais metais kaitinamojo tabako ir jam alternatyvių produktų akcizai didinami net 32 %, kiekvienais metais. Vadinasi, kaitinamojo tabako produktams ateinančiais metais didėtų 27 centais, pakelis, 2023 metais – dar 35 centais, ir 2024 metais – dar 47 centais.

Atsižvelgdamas į Vyriausybės pateiktą planą, įvertinęs argumentus už ir prieš, Biudžeto ir finansų komitetas balsavo ir nepritarė gerbiamojo V. Gapšio nuomonei.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, turime apsispręsti ir balsuoti. Nuomonės išsiskyrė. Dėl balsavimo motyvų dėl šito pasiūlymo? V. Ažuolas. Prašom. Už.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Kolegos, tikrai palaikau šį pasiūlymą, bet kyla kitas klausimas. Kodėl kaitinamasis tabakas turi lengvatą akcizui – tris kartus mažiau akcizo negu kitos tabako rūšys. Ši lengvata valstybei kainuoja kiekvienais metais 20 mln. eurų. Jie sugebėjo išsikovoti šitą dalyką ir nueiti tokiu keliu, kad jie visada turi tokią lengvatą ir savo verslą papildo kiekvienais metais po 20 mln. eurų, bet valstybė praranda pajamas. Tai mes turime viską daryti, kad tokio neteisingumo nebūtų. Ir turbūt sudaryta darbo grupė dėl lengvatų turėtų taip pat įtraukti šį klausimą, kodėl jiems sudaryta 20 mln. eurų lengvata. Siūlau palaikyti šį pasiūlymą.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonė dėl pasiūlymo prieš – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Svarstymo stadijoje mano siūlymas buvo netgi mažinti kaitinamajam tabakui akcizo tarifus, buvo nepritarta. Ką darysi, dramos nedarau, nes, kaip matome, kaitinamajam tabakui didėja didesniais tempais, didesniais procentais negu kitam tabakui. Bet dabar pasiū-

lytam siūlo dar ir greičiau didinti ir štai čia aš matau didžiąją problemą, kad mes sujaukiame sistemą: vieniems produktams didinimas vyksta tolygiai, kitiems – šuoliais. Mes turėtume kažkokio nuoseklumo laikytis akcizų politikoje, o ne taip – aha, šis produktas nelabai patinka, tai jam iš karto padidiname maksimaliai iki to, kas kitiems per trejus metus yra numatoma. Siūlau nepritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonės išsiskyrė. Kolegos, balsuojame dėl Seimo nario V. Gapšio pasiūlymo dėl projekto 9 straipsnio, tai yra bazinio 65 straipsnio.

Užsiregistravo 120, balsavo 120: už – 45, prieš – 17, susilaikė 58. Pasiūlymui nepritarta.

Taip pat dėl šio straipsnio yra Seimo narės M. Danielės pasiūlymas. Prašom pristatyti pasiūlymą dėl projekto 9 straipsnio, arba bazinio 65 straipsnio, dėl elektroninių cigarečių skysčio.

M. DANIELĖ (LF). Dėkui. Aš siūliau nekeisti dabartinio akcizo skysčiams, kurie neturi nikotino. Padaryti atskirą eilutę būtent biudžete, nes skatinama žmones rinktis mažiau žalingus ir priklausomybės nesukeliančius skysčius, būtent skysčius be nikotino. Tokia siūlymo esmė: išskirti skysčių su nikotinu ir skysčių be nikotino elektroninėms cigaretėms kainą.

PIRMININKAS. Prašom pranešti komiteto nuomonę, gerbiamas Mykolai.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamos Seimo narės M. Danielės siūlymą mes Biudžeto ir finansų komitete šiandien ryte svarstėme ir atidžiai apsvarstę, pasitarę su Vyriausybės atstovais priėmėme sprendimą nepritarti šiam siūlymui atsižvelgdami į tai, kad, gerbiami kolegos, reikia daryti labai aiškią takoskyrą tarp kaitinamojo tabako ir elektroninių cigarečių.

Elektroninės cigaretės ir jų skystis dažnai naudojamas būtent nepilnamečių mokyklose, vaikų, ir šių produktų įperkamumas yra tiesiogiai susijęs su motyvacija vartoti, todėl Biudžeto ir finansų komitetas, apsvarstęs šį pasiūlymą, jam nepritaria ir laikosi pozicijos, kad ir toliau turi būti ambicingai didinami akcizai elektroninių cigarečių skysčiui.

PIRMININKAS. Kolegos, balsuojame dėl Seimo narės M. Danielės pasiūlymo. Atsiprašau. Motyvai. V. Mitalas – už.

V. MITALAS (LF). Gerbiami kolegos, mano supratimu, iš tikrųjų reikia į šį pasiūlymą žvelgti ne tik kaip į galimą grėsmę, kad štai žmonės, kurie, sakykime, naudoja produktus be nikotino, ilgainiui užsimanys produktų su nikotinu, bet kaip ir į galimybę tiems žmonėms, kurie ieško pakaitalų nikotinui, turėti tuos pakaitalus be nikotino ir vartoti tuos produktus, kurie kenkia mažiau. Aš manau, kad tas slenkstis turi būti atspindėtas ir akcizų politikoje, dėl to šiam pasiūlymui kviečiu pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonė prieš – L. Slušnys.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Ačiū. Aš siūlau tikrai nepritarti ir pritarti būtent Biudžeto ir finansų komiteto išvadai nepritarti M. Danielės pasiūlymui. Elektroninių cigarečių skystis ir iš viso garinimas tarp jaunimo tikrai yra pirmasis žingsnis į rūkymą. Tai yra tas produktas, kuris niekaip... kol kas mes net nežinome dorai, koks yra poveikis sveikatai. Mums reikia ne skatinti, o kaip tik skatinti, kad nebūtų labiau įperkama. Taip mes negalime to akcizo nei nedidinti, priešingai – mes turime laikyti, kad tai yra žalingas produktas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonės išsakytos. Kolegos, balsuojame dėl Seimo narės M. Danielės pasiūlymo dėl projekto 9 straipsnio.

Užsiregistravo 116, balsavo 116 Seimo narių: už – 20, prieš – 13, susilaikė 83. Pasiūlymui nepritarta.

Dėl viso 9 straipsnio. Gerbiami kolegos, ar galime bendru sutarimu pritarti projekto 9 straipsniui? Ačiū, pritarta, prieštaraujančių nėra.

Dėl viso įstatymo projekto. Yra norinčių dėl balsavimo motyvų. Prieš kalba R. Žemaitaitis. Nematau. Už nori kalbėti M. Majauskas. O gal nekalbėsime, kolega? Kalbate. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega iš Pasvalio, jeigu prisėstumėte, papasakočiau apie Pasvaliui svarbius reikalus. Mieli kolegos, iš tiesų, jeigu bus priimtas įstatymas, Lietuva pradės remti kraftinio alaus gamintojus, kurie yra maži ir kurie yra nepriklausomi nuo kitų alaus gamintojų. Mažieji aludariai yra tikrieji aludarystės kultūros paveldo sergėtojai ir naujų, modernių alaus rūšių kūrėjai. Tokius sumažintus akcizus nepriklausomiems mažiesiems aludariams plačiai taiko absoliuti dauguma Europos Sąjungos šalių. Labai norėtumėsi tikėti, kad šiandien Seimas priims ir pritaikys tokį sumažintą akcizą ir Lietuvoje.

Labai svarbu atkreipti dėmesį, kad mažosios alaus daryklos sukuria santykinai daugiau darbo vietų nei stambiosios alaus daryklos, įsikūrusios didmiesčiuose. Lygiai taip pat reikia atkreipti dėmesį, kad sudarius paskatas vystyti aludarystės kultūros pažinimą regionuose atsiras naujų darbo vietų – gidai, maitinimas, nakvynė, susijusios su pažintiniu turizmu. Gerbiami kolegos, kviečiu pritarti šiam akcizo planui ne tik dėl anksčiau įvardintų priežasčių, dėl ko mes mažiname akcizinių prekių perkamumą, bet ir todėl, jog priėmę šį akcizinį planą mes pradėsime remti krafinio alaus gamintojus.

Ir pabaigai kukli mintis Lietuvos institucijų vadovams. Užsienio svečius ir diplomatus vaišinti ne pigiu importiniu vynu, kaip tai buvo įprasta, o esant galimybei pasiūlyti Lietuvos mažųjų nepriklausomų daryklų krafinio alaus. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Visi norėję... Ai, priėmimo stadija. Dar V. Mitalas – už. Ar kalbėsitė? Nėra daugiau kalbančių prieš.

V. MITALAS (LF). Taip, gerbiamas pirmininke. Matau, kad yra ir prieš norinčių, bet aš kalbėsiu už šį įstatymo projektą. Aišku, kai mokesčiai didėja, liberalui kalbėti už nėra taip iš pirmo žvilgsnio paprasta. Tačiau iš tikrųjų yra gera žinia, kad su šiuo akcizų planu yra trimetis planas ir aiškumas ne tik tabako produktams, rūkomiesiems produktams, bet taip pat ir alkoholiniams produktams, tai suteikia aiškumo sričiai, kai to aiškumo paprastai būdavo daug mažiau. Man tai yra pagrindinis motyvas, kad ši Vyriausybė atnešė aiškų planą, kuris, tikiuosi, šiandien Seimo bus patvirtintas ir priimtas. Todėl kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonė už – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). M. Majauskas galutinai mane sunervino sakydamas, kad reikia visokių svečius vaišinti čia, valstybinėse institucijose. Reikia gražinti pardavimą Seime, prekybą Seime. Jaunasis A. Valinskas turi apgalvoti, ar nereikėtų savo dinastijos klaidas ištaisyti, tuomet galėtume realizuoti M. Majausko pasiūlymą. O toliau tęsiu rimtai.

Lygiai taip pat kaip V. Mitalas, kaip liberalas tikrai nesidžiaugiu, tačiau matau, kas atsitiktų, jeigu mes nepatvirtintume šito trimečio plano. Atsirastų pavienių iniciatyvų: šitam produktui didiname taip, šitam – kitaip, tam – tokiu procentu, tam – tokiais terminais. Būtų visiškas chaosas, alkoholio ar tabako produktų gamintojai ar pardavėjai nebegalėtų prognozuoti savo veiklos. Dabar įvedama tam tikra tvarka, kuri, deja, yra lydimą ir pačių akcizų tarifų didinimo. Bet čia irgi galima sutikti ir su oponentų argumentais – įperkamumo tas nesumažina, pajamas į biudžetą tas padidina, todėl kartais tenka nuryti seiles ir susitaikyti su tokiu mokesčių padidinimu suvokiant, kad iš esmės tai yra neišvengiama, matant aplinkinių šalių rinkas. O, pone Valinskai, aš kalbu visai rimtai, pagalvokite.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų už – K. Adomaitis. Atsiprašau, nuomonė prieš – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Kažkaip visi apimti euforijos – kainos kyla, akcizai didėja. Aš manau, labiausiai dėl viso šito džiaugiasi kontrabandininkai, nes jų pelnas tikrai išaugs, tiek cigarečių kontrabandininkų, tiek visų kitų, turbūt kartais, kadangi, kiek pamenu, jau du dešimtmečius nuo tada, kai muitinė prisipirko rentgeno aparatų, jie kažkodėl neveikia muitinėse, arba tam tikru laiku neveikia, nes viena *fūra*, kuri atvažiuoja su kontrabandinėmis cigaretėmis, sukrauna milijoninius pelnus.

Štai lazda turi du galus, todėl aš nebūčiau toks optimistas, kad tikrai padidės mokesčiai, čia viskas bus gerai. Tai yra susisiekančių indų principas. Žvelgiant į gretimas rinkas, kiek yra apmokestinami tie patys akciziniai produktai gretimose rinkose, nuo to ir priklausys rezultatas.

O šiaip, kadangi Vyriausybės mėgstama knyga yra apie Šveiką, norėčiau priminti, kad ten ir cituojama, kad Vyriausybė, kuri pakėlė alui akcizus, yra pasmerkta žlugti.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, dar K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (LF). Ačiū. Iš tiesų palaikau pasisakiusius kolegas, kad tai yra trejų metų planas, kuris suteiks stabilumo ir aiškumo verslui, jis galės planuoti savo mokestinę aplinką, ir tai yra geras, reikalingas įstatymo projektas.

Man truputį gaila, kad šiuo įstatymu mes nuklydome, kaip ir „Maxima“ kartais padaro „Skonių dienas“, taip ir mes nusprendėme, kad yra geras sprendimas įvesti „Skonių dienas“ Akcizų įstatyme. Turiu tik vieną lūkestį šiuo atžvilgiu, kad vis dėlto po trejų metų, gerbiamieji, alus netu-

rėtų būti kraftinis mažų daryklų ar didelių daryklų – alus turėtų būti skanus alus. Aš labai tikiuosi, kad po trejų metų mes ateisime su pataisa, kuri bus pritaikyta ir taip suformuluota, kad akcizų nuolaidą galėsime taikyti skaniam alui. Su tokiu palinkėjimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Per šoninį mikrofoną – Ministrė Pirmininkė. Ji turbūt mums paaiškins, ar valdančioji dauguma teisingai supranta šauniojo kareivio Šveiko žodžius.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Nebuvo paminėta mano pavardė, bet buvo paminėta Šveiko pavardė. Iš ko pažinsi žmogų, kuris neskaitė Šveiko? Iš to, kad jis sako, jog toje knygoje yra parašyta, kad Vyriausybė, pabranginusi alų, pasmerkta žlugti. Dar kartą norėčiau tą, jau nežinau, kelintą kartą savo gyvenime, paneigti – nėra šito knygoje apie Šveiko nuotykius. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiame kolegos, balsuojame dėl Akcizų įstatymo keletu straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-636(2). Ačiū.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 117, balsavo 116 Seimo narių: už – 111, prieš – 1, susilaikė 4. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-636(2)) priimtas. (*Gongas*)

Gerbiame kolegos, toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotojas J. Jarutis.

17.11 val.

Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 7, 8, 14 straipsnių ir 5 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-623(2) (priėmimo tęsinys)

PIRMININKAS (J. JARUTIS, LVŽSF). Gerbiame kolegos, bandysiu įsijungti. Nepavyks, nepavyks. Teikiu balsuoti darbotvarkės 2-3 klausimą – Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 7, 8, 14 straipsnių ir 5 priedo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-623(2). Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 122, balsavo 122 Seimo nariai: už – 122. Priimta. (*Gongas*)

17.12 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 75, 84 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 75¹, 75², 75³ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-567(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-4 klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 75, 84 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 75¹, 75², 75³ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-567(2). Prašom balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Kolegos, užsiregistravo 121, balsavo 121 Seimo narys: už – 104, prieš nėra, susilaikė 17. Priimta. (*Gongas*)

17.13 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-239(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-5 klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-239(2).

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 121, balsavo 120 Seimo narių: už – 120, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-239(2) priimtas. (*Gongas*)

17.14 val.

Juridinių asmenų nemokumo įstatymo Nr. XIII-2221 1, 2, 4, 6, 9, 10, 15, 17, 22, 26, 27, 28, 31, 32, 33, 35, 40, 41, 42, 43, 62, 63, 64, 77, 94, 95, 103, 104, 110, 111, 114, 130 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 102¹, 102², 102³, 111¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-362(2)ES (*priėmimo tęsinys*)

Teikiu balsuoti darbotvarkės 2-6.1 klausimą – Juridinių asmenų nemokumo įstatymo Nr. XIII-2221 1, 2, 4, 6, 9, 10, 15, 17, 22, 26 ir kai kurių kitų straipsnių įstatymo projektą Nr. XIVP-362(2). Prašom.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 122, balsavo 122: už – 121, 1 susilaikė. Priimtas. (*Gongas*)

17.15 val.

Fizinių asmenų bankroto įstatymo Nr. XI-2000 5, 6, 7, 8, 14, 21, 23, 25, 29, 30, 31 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-363(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-6.2 klausimas – Fizinių asmenų bankroto įstatymo Nr. XI-2000 kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-363(2). Prašom.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 120, balsavo 120: už – 120. Pritarta. (*Gongas*)

17.16 val.

Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 3, 6, 7 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-364(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-6.3 klausimas – Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 3, 6, 7 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-364(2).

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 115, balsavo 115: už – 114, prieš nėra, susilaikė 1. Priimtas. (*Gongas*)

17.16 val.

Darbo kodekso 208 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-365(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-6.4 klausimas – Darbo kodekso 208 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-365(2).

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 120, balsavo 120: už – 120. Priimtas. (*Gongas*)

17.17 val.

Civilinio kodekso 2.66 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-366(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-6.5 klausimas – Civilinio kodekso 2.66 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-366(2).

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 122, balsavo 122: už – 121, 1 susilaikė. Sprendimas priimtas. Priimta. (*Gongas*)

17.18 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 10, 11, 27, 29, 33 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-341(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-7.1 klausimas – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 10, 11, 27, 29, 33 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-341(2).

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 119, balsavo 119: už – 115, prieš – 1, susilaikė 3. Priimta. (*Gongas*)

17.19 val.

Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 12, 61 ir 63 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-342(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-7.2 klausimas – Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 12, 61 ir 63 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-342(2).

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 118, balsavo 118: už – 117, prieš nėra, susilaikė 1. Priimta. (*Gongas*)

17.20 val.

Darbo kodekso 108, 109, 139, 213 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-489(2)ES (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-8 klausimas – Darbo kodekso 108, 109, 139, 213 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-489(2)ES.

1 straipsniui, 108 straipsnio pakeitimui, jau pritarta. 2 straipsniui dėl 109 straipsnio pritarta.

Dėl 3 straipsnio yra Seimo nario E. Gentvilo pasiūlymas. Ar yra 29? (*Balsai salėje*) Gerai. Kolega, pristatykite. E. Gentvilas. (*Balsas salėje: „Ne Simonas, o Eugenijus Gentvilas. Ačiū.“*) Ačiū. Tuoj, minutėlę.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū, kad yra 29, kurie palaiko, tačiau noriu pasakyti, kolegos, Europos Sąjungos direktyva labai aiškiai sako, kad tokia rangovo atsakomybė už subrangovo darbuotojus yra tik komandiruojamų darbuotojų atžvilgiu, tik komandiruojamų darbuotojų. Dabar čia yra numatyta, kad rangovo ir subrangovo santykiuose rangovas atsako už visus subrangovo darbuotojus. Kitaip sakant, atsiranda solidari atsakomybė, kuri paprastai yra taikoma jungtinės veiklos sutartyse. Jungtinės veiklos sutarties dalyviai gali būti solidariai atsakingi už viską taip, kaip jie susitaria, tačiau mes, kaip įstatymo leidėjai, išlipame iš Europos direktyvos ribų ir iškeliame atsakomybę rangovui ar generaliniam rangovui už visus subrangovo darbuotojus daugiau, negu to reikalauja Europos direktyva. Mano pasiūlymas papildyti 108, 109 straipsnius, kad taptų aiškiau. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Galima manyti, kad yra 29? (*Balsai salėje*) Komiteto pirmininkas. Prašom.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Komiteto nuomonė buvo pasiūlymui nepritari. Už balsavo 1, prieš – 7, susilaikė 3. Pagrindiniai argumentai būtų, kad priėmus šį pasiūlymą būtų neatsižvelgta į Europos Komisijos pateiktą vertinimą, faktiškai būtų išlaikyta esama situacija, kada būtų taikoma tik komandiruojamiesiems iš užsienio darbuotojams ir dėl tokio reguliavimo nedingtų Lietuvai galimybė tapti pažeidusia procedūra, ir tas procesas toliau tęstųsi.

Kitas svarbus momentas, matyt, yra tai, pažymėtina, kad negali išlikti diskriminacinių nuostatų skirstant darbuotojus, kurie yra komandiruojami ir kurie nėra komandiruojami, dėl teisės į sąžiningą atlyginimą, kad tokia teise reikalauti nesumokėto viso arba dalies darbo užmokesčio galėtų pasinaudoti tiek komandiruojamas darbuotojas, tiek vietos darbuotojas. Tokie buvo komiteto argumentai.

PIRMININKAS. Ačiū, pirmininke. Minutėlę, yra dar vienas kolegos Eugenijaus labai panašus pasiūlymas. Gal galime kartu nepristatyti – komiteto nuomonė tokia pati.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Taip, identiškas balsavimas.

PIRMININKAS. Ačiū. Tada argumentai už, prieš. Už pasisako J. Varkalys.

J. VARKALYS (*LSF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mieli kolegos, noriu atkreipti dėmesį, jeigu kas nors gilintųsi į direktyvą atidžiau: ten yra labai aiškiai parašyta ir pasakyta, kad direktyva taikoma tik komandiruotiems asmenims. Cituoju: „Tiesioginis subrangovas yra darbdavys, paslaugos teikėjas, kuriam taikoma direktyvos 96/71/EB 1 straipsnio 3 dalis, komandiruotas darbuotojas.“ Ir visur skamba: komandiruotas, komandiruotas, komandiruotas. Todėl ar mes neperlenkiame čia lazdos? Aišku, Europos Sąjungos direktyvos reikia laikytis, ją reikia įgyvendinti, tačiau tik komandiruotiems asmenims. Todėl siūlyčiau tą dalyką atidėti ir spręsti koku nors kitu būdu. Siūlau palaikyti E. Gentvilo pasiūlymus ir balsuoti už. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Prieš pasisako A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, tie, kurie pasisakote, jeigu jau sakote A, reikėtų sakyti ir B. Eugenijaus pasiūlymas – gražinimas į tą situaciją, kokia yra šandien. Taip, Lietuva jau šią konvencijos dalį ratifikavo, bet pritaikė tik užsieniečiams, atvykstantiems į Lietuvą. O jeigu vilnietis važiuoja į Kauną ar klaipėdietis į Skuodą dirbti, tai čia jau ne komandiruotė. Bet mes esame Europos Sąjungos nariai ir visiems komandiruotiems darbuotojams, nesvarbu, ar jis važiuoja į Lenkiją, į Suvalkus dirbti, ar į Prancūziją, ar į Švediją, ar čia, Lietuvoje, važiuoja, direktyva veikia vienodai. Todėl šita direktyva pirmiausia yra skirta, kad žmonės, padarę darbus, gautų pinigų, o ieškoma subrangovų, rangovų. Aš suprantu, kad yra galimybė sukčiauti, ta landa buvo gana ilgai Lietuvoje neužkamšyta. Todėl, gerbiami kolegos, kviečiu balsuoti ir pritarti šioms pataisoms, nes visi jūs prieš rinkimus žadate žmonėms padaryti Lietuvoje gyvenimą geresnį. Tai šita direktyva ir kalba apie tai, kad žmonės gaus tą lengvatą.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Teikiu balsuoti. Kas balsuojate už kolegos E. Gentvilo pasiūlymus, balsuojate už, kas manote kitaip – prieš. Apsispręsimė, ar pritarsime pasiūlymui.

Užsiregistravo 120, balsavo 120 Seimo narių: už – 38, prieš – 24, susilaikė 58. Pasiūlymams nepritari. Dėl viso 3 straipsnio gal galime bendru sutarimu pritarti? Ačiū, pritarta. Ir dėl viso įstatymo motyvai už – M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mieli kolegos, man atrodo, buvo daug prasmingų argumentų išsakyta tiek gerbiamo A. Syso, tiek M. Lingės, iš mano varpinės. Atkreipčiau dėmesį į šešėlio mažinimą, nes ne paslaptis, kad taip, kaip transporto sektoriuje, lygiai taip ir statybų sektoriuje, šešėlio apimtis yra gana didelė. Į tai atkreipia dėmesį ir svarbiausios teisėsaugos institucijos, skaičiuojančios pinigų ir prižiūrinčios, kad įmonės sumokėtų mokesčius tinkamai ir laiku. Tą matome ir mes iš įvairiausių diskusijų ir gana agresyvaus lobizmo iš statybų sektoriaus, kuris visais įmanomais būdais priešinosi, kad šis įstatymas nebūtų priimtas. Apskritai klausimas kyla, kaip iki šiol mes nesugebėjome įgyvendinti visa apimtimi direktyvos taip, kaip reikalauja Europos Sąjungos teisės aktai, siekiant apsaugoti darbuotojus, siekiant užtikrinti socialines garantijas ir užtikrinti, kad mokesčiai būtų sumokėti tinkamai ir laiku. Būtent

tai ir įgyvendina šis įstatymo projektas, jis užtikrina, kad rangovai prisiimtų atsakomybę už subrangovus ir samdytų būtent tokias įmones, kurios būtų patikimos, skaidrios ir nedalyvautų šešėlinėje veikloje. Todėl kviečiu balsuoti už. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Prieš pasisako J. Varkalys.

J. VARKALYS (LSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Dar kartą noriu irgi pacituoti Direktyvą 96/71. 1 straipsnio 3 dalis sako, kad komandiruotas darbuotojas galėtų kartu su darbdaviu arba vietoj jo laikyti ir sumokėti už nesumokėtą darbo užmokestį tik komandiruotiems žmonėms, tik komandiruotiems darbuotojams.

Kas praktiškai bus? Praktiškai bus, kad generalinis rangovas sulaukys subrangovui apmokėjimą ir reikalaus pateikti tam tikrus dokumentus ir pažymą, kad jisai yra atsiskaitęs su savo darbuotojais. Tik po to generalinis rangovas sumokės pinigus subrangovui. Subrangovas, neturėdamas apyvartinių lėšų, privalės imti paskolą, kad galėtų atsiskaityti su savo darbuotojais. Tokiu atveju paskolas mažai kas turės galimybę gauti, todėl dalis įmonių gali bankrutuoti, darbuotojai gali būti atleisti.

Įmonių patikimumą reikėtų matuoti, kiek per paskutinius 12 mėnesių išmokėjo rangovas ar subrangovas savo darbuotojams, ar laikėsi prieš metus laiko, ir tai vykdyti per viešąjį pirkimą. Todėl iš tikrųjų agituojau visus balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Už kalba M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Dėkui. Gerbiami kolegos, iš tiesų, svarstydami direktyvos apimtį, mes nepamirškime esmės. Iš tiesų būtų labai nesąžininga ir neteisinga skirstyti žmones pagal faktą – ar dirba jis komandiruotas iš užsienio, ar iš savivaldybės į savivaldybę, ar tos pačios savivaldybės ribose. Direktyvos esmė yra teisė į sąžiningą atsiskaitymą su darbuotoju ir visų teisės turi būti ginamos vienodai.

Lietuva gyvena su ta apimtimi dėl užsieniečių teisės būtent į direktyvą, įgyvendintą... už tą subsidiarią atsakomybę dėl užsieniečių darbuotojų, jau penkerius metus ir yra pradėta ne tik Lietuvoje, bet 15 kitų Europos Sąjungos valstybių, kurios gavo vertinimus, kad nėra teisingai perkėlusios šią direktyvą ir neteisingai taiko tuos pranešimus, kurie tikrai tuoj gali išvirsti ir baigtis pažeidimo procedūra...

Kviečiu palaikyti šias įstatymo pataisas, kurios apsaugotų pirmiausia visus darbuotojus, teisę į jų uždarbį, į sąžiningą uždarbį, atsiskaitymą su jais. Visų pirma nepamirškime pagrindinio tikslo, kad tai yra apsauga darbuotojų nuo nesąžiningų subrangovų. Skatinu iš tiesų palaikyti.

PIRMININKAS. Prieš kalba A. Butkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (MSNG). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Labai keista klausytis kai kurių žmonių direktyvos aiškinimo. Kodėl dabar pažeista direktyva? Todėl, kad ji Lietuvoje buvo taikoma tik komandiruotiems užsieniečiams. Tai čia ir buvo pažeidimas. Aš sutinku su tų politikų pasisakymais, kurie sako, kad tai turi būti taikoma visiems komandiruojamiems darbuotojams. Bet mes išplečiame ir pritaikome visiems rangovams, kurie dirba su subrangovais.

Aš noriu paklausti, ar dabar rangovas su subrangovu, laimėję konkursą, nesudaro sutarčių? Visi generaliniai rangovai, rangovai, dirbdami su subrangovais, turi ir privalo sudaryti sutartis ir tose sutartyse yra numatyta atsiskaitymo tvarka.

Pirmiausia dėl žinojimo, kaip dirbęs rangovinėje organizacijoje, galiu pasakyti.

Kaip būtų galima išspręsti šią problemą, kad tikrai atsakomybė būtų didesnė tiek užsakovo, tiek rangovo, kad subrangovai laiku gautų pinigus? 2018 metais buvo patikslintas ir priimtas Viešųjų pirkimų įstatymas, kuriame numatyta sudaryti trišalę sutartį – rangovas, subrangovas ir užsakovas. Užsakovas, atlikus darbus ir juos įtraukus į aktą, pateikus pažymą, kuri suderinta tarp rangovo, subrangovo ir užsakovo... išdas perveda pinigus tiesiogiai ne rangovui, bet subrangovui ir nekyla jokių problemų.

O dabar vienas iš pavyzdžių. Statoma kogeneracinė elektrinė – didžiulis objektas. Rangovai yra keturi ar penki, lenkų šalies generalinis rangovas beveik bankrutavo, dabar vyksta restruktūrizacija. Valstybė atsiskaitė su rangovu, bet ta kompanija subrangovams turi didžiulius įsiskolinimus. Kas atsakys už tai? Sutartys yra pasirašytos. Reikia jau naujoviškiau pažiūrėti į problemos sprendimą dėl atsiskaitymo. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Už kalba A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Manęs nestebina mano buvusio kolegės tokios kalbos, bet kalbama ne apie rangovus ar subrangovus – kalbama apie žmones, kurie dirbo, padarė darbą, bet negauna pinigų. Jeigu visi būtų sąžiningi, ypač subrangovai, tai ši direktyva nebūtų atsiradusi. Bet jei kas nors nesąžiningas, tai mes priimame įstatymus, Europa priima direktyvą. Aš labai noriu priminti, apie tai nekalbama, kad svarstant šią direktyvą buvo galima paprašyti išlygos. Jeigu patikimi subrangovai, tada šios direktyvos nereikia. Bet niekas nepaprašė tokios išlygos. Vadinasi, mūsų statybininkai žino, kad galima tokiais būdais, taip nelietuviškai pasakysiu, *šmugliavoti*. Tai kodėl nepaprašėte išlygos? Statybininkai, kreipiuosi į jus! Ir viskas būtų gerai. Tai ir kalbėkime apie tai, kad sąžiningo verslo statyboje kažkodėl nenorima pripažinti. Lengviau drumstame vandenyje plaukioti.

Todėl, gerbiami kolegės, dar kartą noriu priminti, kad įstatymas, labai atsiprašau, suklaidinau praeitą kartą kalbėdamas apie pataisą, sakiau – pritarti, bet aš galvojau apie visą įstatymą, tai gal kas nors ir suklydo ten, nes aš čia padariau klaidą... Gerbiami kolegės, reikia pritarti šiam įstatymui, nes visi žadėjote padėti Lietuvos žmonėms, Lietuvos piliečiams. Tai ir padarykite tai balsuodami už šį įstatymą.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Dar už kalba T. Tomilinas. Prašom.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegės, mane labiausiai įtikino argumentas, išsakytas komitete, kai buvo pristatyta faktinė situacija ministerijos, kad iš tiesų dabartinė tvarka galioja jau dabar užsienio generaliniams rangovams ir jokių ypatingų sunkumų nekyla. Tiesiog ta pati tvarka galios ir vidaus rangovams. Aišku, tam tikra prasme verslas turės prisitaikyti ir šiuo atveju galbūt kokių nors laikinų sunkumų gali kilti, tačiau aš apskritai norėčiau pasveikinti šiuo atveju poziciją su gana progresyvia pastarųjų savaitių darbotvarke ir tikrai manau, kad šią praktiką, išanalizavus visus plusus ir minusus, galima būtų pritaikyti ir kitiems sektoriams, žvelgiant toliau į labai būtiną darbuotojų teisių apsaugą.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir dar prieš nori kalbėti S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiami kolegės, man atrodo, direktyvą perkeldami mes šiek tiek peršitempiame, bet aš vis tiek balsuosiu už. Bet išsakyti reikšmingą... ką reikėtų visų pirma daryti, kad darbuotojų interesai būtų apginti.

Visų pirma mes, kaip valstybė, perkame bent pusę materialinių investicijų ir darbų. Viešuosiuose pirkimuose mes turime pirkti iš legaliai veikiančių ir darbuotojus turinčių organizacijų. Nes jeigu šiandien žiūrėsime, mes, kaip viešasis sektorius, perkame iš esmės šešėlyje turinčių darbuotojus generalinių rangovų. Jeigu žiūrėsime statybų sektorių, statybų sektoriaus darbo užmokestis yra žemiau nei šalies vidurkis ir skaičiuojama, kad kas ketvirta darbo valanda neapskaityta. Tai mes, kaip valstybė, visų pirma turime susitvarkyti viešuosius pirkimus.

Antra, statybininko kortelė. Vėlgi čia ketveri penkeri metai diskusijų. Pagaliau šiandien priimsime Statybininko kortelės įstatymą. Tikiu, išspręsimė. Bet dabar bandoma visą šią konkurenciją nurašyti tik generaliniams rangovams, kurie iš tikrųjų gali pasinaudoti ir savo dominuojančia padėtimi. Mes turime irgi per viešuosius pirkimus nusimatyti, kad generalinis rangovas nėra tik vadybininkų kontora, bet turi būti realius pajėgumus turinčios organizacijos.

Ir čia, kadangi esmė liečia labiausiai statybų sektorių, mes turime matyti kompleksines ligas. Šiandien mes kai kurias spręsimė statybininko kortele, bet čia mes truputį įžengėme į pavojingą zoną, apie kurią kalbėjo tiek J. Varkalys, tiek A. Butkevičius. Ir realiame gyvenime galime susidurti su subrangovų išnaudojimu ir kai kuriais konkurenciniais apribojimais. Aš siūlyčiau pritarti, bet manau, kad iki galo nesubalansuotas projektas.

PIRMININKAS. Taigi, kolegės, argumentai išsakyti, teikiu balsuoti Darbo kodekso kelių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-489(2). Prašom.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 118, balsavo 116: už – 87, prieš – 3, susilaikė 26. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.40 val.

Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 47 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5279(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-9 klausimas – Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 47 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5279(2). Prašau.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 118, balsavo 118: už – 118. Priimtas. (*Gongas*)

17.41 val.

Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-452(3) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-10 klausimas – Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-452(3).

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 112, balsavo 111: už – 111. Priimtas. (*Gongas*)

17.41 val.

Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 78 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-490(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-11 klausimas – Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 78 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-490(2).

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 113, balsavo 112: už – 112. Priimtas. (*Gongas*)

17.43 val.

Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo Nr. IX-987 2 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-15(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-12 klausimas – Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo Nr. IX-987 2 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-15(2).

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 119, balsavo 119: už – 118, prieš nėra, susilaikė 1. Priimtas. (*Gongas*)

17.44 val.

Statybos įstatymo Nr. I-1240 ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 22¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4053(3) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-13.1 klausimas – Statybos įstatymo Nr. I-1240 ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir įstatymo papildymo 22¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4053(3).

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 116, balsavo 116: už – 115, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.45 val.

Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 IV skyriaus pavadinimo, 55, 56, 57, 60 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 59¹, 59² straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4054(3) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-13.2 klausimas – Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 IV skyriaus pavadinimo, 55, 56, 57, 60 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 59¹, 59² straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4054(3).

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 117, balsavo 117: už – 117. Priimta. (Gongas)

17.46 val.

Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 362¹ straipsniu ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4055(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-13.3 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 362¹ straipsniu ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4055(2).

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 117, balsavo 117: už – 117. Priimta. (Gongas)

17.46 val.

Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4056(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-13.4 klausimas – Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4056(2).

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 115, balsavo 115: už – 115. Priimta. (Gongas)

17.47 val.

Civilinio kodekso 1.125, 6.228¹, 6.228¹², 6.228¹⁴, 6.363, 6.364, 6.419 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 6.228¹⁷, 6.228¹⁸, 6.228¹⁹, 6.228²⁰, 6.228²¹, 6.228²², 6.228²³, 6.228²⁴, 6.350¹, 6.364¹, 6.364², 6.364³ ir 6.364⁴ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-450(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-14.1 klausimas – Civilinio kodekso daugelio straipsnių įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-450(2).

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 115, balsavo 114: už – 114, prieš nėra, susilaikė 1. Priimta. (Gongas)

17.48 val.

Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 12, 40 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-451(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-14.2 klausimas – Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 12, 40 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-451(2).

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 112, balsavo 112: už – 112. Priimta. (Gongas)

17.49 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-431(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-15.1 klausimas – Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-431(2).

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 113, balsavo 110: už – 109, susilaikė 1. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-431(2)) priimtas. (*Gongas*)

17.50 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 422 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-432(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-15.2 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 422 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-432(2).

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 110, balsavo 109 Seimo nariai, už – 109. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-432(2)) priimtas. (*Gongas*)

17.51 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 70 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-359(3) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-16 klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 70 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-359(3).

Šio statuto priėmimas

Užsiregistravo 109, balsavo 107 Seimo nariai: už – 94, prieš – 1, susilaikė 12. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-359(3)) priimtas. (*Gongas*)

Per šoninį mikrofoną.

M. MALDEIKIS (*TS-LKDF*). Mano balsas – už.

PIRMININKAS. M. Maldeikio balsas yra už. Dėl protokolo. Ačiū.

17.52 val.

Korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5042(2)VK (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-17.1 klausimas – Korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5042(2).

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 113, balsavo 110 Seimo narių: už – 105, prieš nėra, susilaikė 5. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-5042(2)) priimtas. (*Gongas*)

17.53 val.

Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo Nr. VIII-1649 2, 7 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5043(2)VK (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-17.2 klausimas – Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo Nr. VIII-1649 2, 7 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5043(2).

Šio įstatymo priėmimas

Ačiū. Užsiregistravo 109, balsavo 107 Seimo nariai: už – 104, prieš nėra, susilaikė 3. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-5043(2) priimtas. (*Gongas*)

Prašom, per centrinį mikrofoną.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Du kartus balsavome už tą patį – korupcijos prevenciją.

PIRMININKAS. Atsiprašau, tuomet dar kartą pakartojame balsavimą. (*Triukšmas salėje*)

Nutraukiame balsavimą. Dar pabandysime. Kolega Laurynas – per šoninį mikrofoną.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Aš tik noriu gerbiamą Joną apginti, tai buvo balsavimas dėl lydimąjo projekto – Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo. Taigi viskas gerai buvo, jokių problemų.

PIRMININKAS. Per priėmimą reikia po kiekvieno... (*Šurmulys salėje*)

E. GENTVILAS (*LSF*). Ar galima papildyti? Kolegos, tikrai posėdžio pirmininkas paskelbė, kad balsuojame už lydimąjį projektą Nr. XIIIIP-5043. Problema buvo ta, kad kompiuteriuose liko Nr. XIIIIP-5042, tai čia tokia klaida. Bet balsu buvo informuota, už ką balsuojame.

PIRMININKAS. Galima laikyti, kad pritarta, taip? Gerai. Priimta. Ačiū. (*Gongas*) Pagaliau išsprendėme situaciją. Ačiū kolegoms už pagalbą.

17.55 val.

Seimo nutarimo „Dėl Gedimino Sakalausko skyrimo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu“ projektas Nr. XIVP-680(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-18 klausimas. G. Sakalausko priesaika bus po visų balsavimų. Balsuojame dėl 2-18 klausimo – Seimo nutarimo „Dėl Gedimino Sakalausko skyrimo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu“ projekto Nr. XIVP-680(2).

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 110, balsavo 110: už – 110. Priimta. (*Gongas*)

Kaip ir minėjau, pono G. Sakalausko priesaika bus atlikus visus apsvaistytų klausimų balsavimus.

17.56 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Vytautą Zelianką iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projektas Nr. XIVP-681 (priėmimo tęsinys)

2-19 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Vytautą Zelianką iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projektas Nr. XIVP-681. Prašom balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 111, balsavo 111: už – 107, prieš – 1, susilaikė 3. Priimtas nutarimas. (*Gongas*)

17.57 val.

Seimo nutarimo „Dėl kreipimosi į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą su prašymu ištirti, ar Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 37 straipsnis neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai“ projektas Nr. XIVP-686 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-20 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl kreipimosi į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą su prašymu ištirti, ar Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 37 straipsnis neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai“ projektas Nr. XIVP-686.

Užsiregistravo 112, balsavo 111: už – 91, prieš – 3, susilaikė 17. Priimta. (*Gongas*) Atsiprašau, atsiprašau, suklydau. Pritarta po pateikimo.

Siūlomi komitetai: pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti birželio 30 dieną.

Kolega J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš manau, kad nėra ko taip labai skubotai svarstyti. Rašykite rudens sesijoje ir dar skirkime ir Švietimo ir mokslo komitetą kaip papildomą, čia jo sritis, tegul pasižiūri.

PIRMININKAS. Galime bendru sutarimu, kolegos, pritarti? Taip. Dėl papildomo komiteto ir svarstymo rudens sesijoje? Ačiū.

17.59 val.

Architektūros įstatymo Nr. XIII-425 8, 9, 10 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-467(2), Architektų rūmų įstatymo Nr. X-914 antrojo skirsnio, 4, 6, 8, 10, 11 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 4¹ straipsniu ir priedo pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-468(2), Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-469(2), Statybos įstatymo Nr. I-1240 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-470(2), Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 28¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-471(2) (svarstymo tęsinys)

2-24.1 klausimas – Architektūros įstatymo Nr. XIII-425 8, 9, 10 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-467. Svarstymo stadija. Dėl šio projekto yra vienas pasiūlymas. Dėl 1 straipsnio nėra pasiūlymo. Dėl 2 straipsnio yra pasiūlymas.

Seimo narys A. Mazuronis. Kolegos Andriaus... Tai gal komitetas gali? A. Nekrošius pristatys.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Aš galiu trumpai pristatyti. Gerbiamas kolega A. Mazuronis siūlė, kad architekto kvalifikacijos atestate būtų nurodyta konkreti atestuoto architekto veikla, kurią gali vykdyti atestuotas architektas, išbraukiant „visi atestuoti architektai gali verstis architekto veikla, kurią suteikia teisė vykdyti architekto kvalifikacijos atestatas, tik būdami Lietuvos Respublikos architektų rūmų nariais Lietuvos Respublikos architektų rūmų įstatymo nustatyta tvarka“. Paprastai tarient, jis paprašė, kad kiekvienas architektas neprivalėtų būti Architektų rūmų nariu. Komiteto nuomonė yra nepritarti.

PIRMININKAS. Gal galime, kolegos, bendru sutarimu pritarti komiteto nuomonei? (*Balsai salėje*) Balsuojame. Gerai. Tada motyvai už. Nėra pasisakančių. Prieš kalba S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, valstybė jau taip sukonstravo sistemą, kad tiek atestavimą, tiek priežiūrą, tiek daugelį kitų funkcijų, pavyzdžiui, architektūros kokybės vertinimą, pavedė profesinei savivaldai, tai yra Architektų rūmams. Jeigu mes, kaip valstybė, perduodame architektų profesinei savivaldai atestavimo funkciją, tai jie šią savo funkciją gali įgyvendinti, jeigu visi architektai privalo būti pačių rūmų nariais. Taip funkcionuoja Notarų rūmai, Odontologų rūmai, Advokatų taryba ir taip toliau. Narystė yra privaloma, nes ji yra susieta ir su kontrolės funkcija. Čia vienos plunksnos išėmimas iš esmės suardo visą veikiančią sistemą, todėl komitetas pritarė, kad būtų atmetas šis siūlymas. Kviečiu palaikyti komiteto nuomonę – atmesti šį pasiūlymą.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Ir už pasisako V. Aleknaitė-Abramikienė.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Aš siūlau palaikyti A. Mazuronio pataisą, nes negali būti tokio dalyko kaip prievartinė narystė asociacijose, sąjungose ir panašiai. Man tai primena tokius laikus, į kuriuos aš tikrai nenorėčiau grįžti. Manau, kad tai yra gera pataisa, ji subalansuota, nes pabrėžia ir reikalavimus, kuriuos architektas turi atitikti kaip profesionalas, tačiau neverčia jo būtinai būti kokios nors asociacijos ar rūmų nariu. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Taigi teikiu balsuoti. Kas palaiko kolegos A. Mazuronio pasiūlymą, balsuoja už, kas komiteto nuomonę – prieš.

Užsiregistravo 108, balsavo 106: už – 53, prieš – 28, susilaikė 25. Lygu.

Kartojame balsavimą. Pakartojame balsavimą dėl kolegos A. Mazuronio pasiūlymo.

Užsiregistravo 110, balsavo 110: už – 54, prieš – 23, susilaikė 33. Pasiūlymui nepritarta.

Yra kolegos A. Mazuronio pasiūlymas dėl 4 straipsnio. Komiteto atstovo prašau pristatyti.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Seimo narys siūlo, kad regionų architektūros tarybų nariai negalėtų būti atestuoti architektai, besiverčiantys atestuoto architekto veikla. Komiteto nuomonė – nepritarti, kadangi regioninės architektūros tarybos atlieka ekspertinį architektūros vertinimą ir tai atlikti gali tik šios srities profesionalai architektai. Architektų rūmų atstovai į tarybas renkami Rūmų narių susirinkime. Demokratiškai išrenkami tie, kurie turi pasitikėjimą tarp narių ir reikiama profesinę patirtį atlikti ekspertinį vertinimą.

PIRMININKAS. Ačiū. Už, prieš kalbančių nėra. Teikiu balsuoti kolegos Andriaus pasiūlymą. (*Balsai salėje*)

Užsiregistravo 109, balsavo 107: už – 51, prieš – 22, susilaikė 34. Nepritarta pasiūlymui. Ačiū, kolega.

Dabar dėl viso įstatymo projekto. Už, prieš pasisakančių nėra. Gal galime bendru sutarimu po svarstymo? (*Balsai salėje*) Negalime. Gerai, balsuojame.

Užsiregistravo 109, balsavo 109: už – 74, prieš – 1, susilaikė 34. Po svarstymo pritarta. Ačiū, kolega.

Dabar darbotvarkės 2-24.2 klausimas – Architektų rūmų įstatymo Nr. X-914 antrojo skirsnio pavadinimo, 4, 6, 8, 10, 11 straipsnių pakeitimo, įstatymo papildymo 4¹ straipsniu ir priedo pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-468(2). Taip pat dėl 2 straipsnio yra kolegos A. Mazuronio pasiūlymas. Gal jau... Nėra.

Kviečiu dar kartą A. Nekrošių išsakyti komiteto nuomonę.

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Gerbiamas posėdžio pirmininke, tokie patys siūlymai ir jie yra susiję su prieš tai vykusiu balsavimu, iš esmės tokie patys...

PIRMININKAS. Taip. (*Balsai salėje*)

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). ...dėl kurių mes jau esame apsisprendę.

PIRMININKAS. Gal mes galime nebebalsuoti, jeigu susiję? (*Balsai salėje*) Norite kalbėti? Prašau, E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Ne, aš tik noriu pasakyti, kad jeigu jau mes atmetėme dėl pagrindinio, tai negalime į lydimąjį įdėti tas nuostatas, kurių neįdėjome į pagrindinį. Siūlau nebensuoti prie lydimųjų.

PIRMININKAS. Tai aišku. Dėl viso įstatymo projekto už, prieš pasisakančių nėra. Balsuojame.

Užsiregistravo 108, balsavo 107: už – 81, prieš nėra, susilaikė 26. Po svarstymo pritarta.

Dėl vedimo tvarkos – A. Kupčinskas. Prašau.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas posėdžio pirmininke, per ankstesnį balsavimą dėl projekto Nr. XIVP-636(2) suklydau, ten mano balsas buvo ne už, o susilaikau. Dėl protokolo.

PIRMININKAS. Gerai, dėl protokolo. Jūsų balsas dėl minėto įstatymo – susilaikau.

Dar yra darbotvarkės lydimieji 2-24.3, 2-24.4 ir 2-24.5 klausimai, dėl kurių pasiūlymų nėra. Gal galime dėl visų balsuoti? (*Balsai salėje*) Ar bendru sutarimu? Gerai. (*Balsai salėje*) Pritarta.

18.10 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-630 (pateikimo tęsinys)

Teikiu balsuoti dėl darbotvarkės 2-27 klausimo – Švietimo įstatymo Nr. I-1489 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-630.

Užsiregistravo 112, balsavo 112 Seimo narių: už – 101, susilaikė 11. Pritarta po pateikimo. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Švietimo ir mokslo komitetas, papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti rudens Seimo sesijoje. Galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje: „Taip!“*) Ačiū.

18.11 val.

Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo Nr. VIII-1764 2, 3, 4, 6, 8, 11, 12, 13, 14, 17 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-655, Nekilnojamojo turto registro įstatymo Nr. I-1539 9, 21, 26 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-656, Nekilnojamojo turto registro įstatymo Nr. I-1539 1, 2, 3, 8, 15, 16, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 29, 33, 35, 36, 37, 41, 43, 44, 45 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-2184 8 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-657 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-8.1 klausimas – Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo Nr. VIII-1764 2, 3, 4 ir kai kurių kitų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-655. Pateikimo stadija. Prašom balsuoti.

Užsiregistravo 109, balsavo 107 Seimo nariai: už – 105, prieš nėra, susilaikė 2. Pritarta.

Kolegos, aš neįvardinau visų kitų lydimųjų pateikimo stadijoje, neprieštaraujate? Ačiū. Pritarta po pateikimo. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Kaimo reikalų komitetas, papildomas nėra siūlomas. Siūloma svarstyti Seimo rudens sesijoje.

Dėl lydimąjo projekto Nr. XIVP-656 pagrindinis komitetas siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomas – Kaimo reikalų komitetas. Irgi siūloma svarstyti rudens sesijoje. Dėl projekto Nr. XIVP-657 pagrindinis komitetas siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomas – Kaimo reikalų komitetas. Siūloma svarstyti rudens sesijoje. Prašom, komiteto pirmininkas V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (LSF). Dėl projekto Nr. XIVP-655 reikėtų, kad Ekonomikos komitetas būtų pagrindinis, o Kaimo reikalų komitetas galėtų būti papildomas.

PIRMININKAS. Galime bendru sutarimu ar reikia balsuoti? Pagrindinis – Ekonomikos komitetas, papildomas – Kaimo reikalų komitetas. Sutariame. Ačiū.

18.13 val.

Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo Nr. XI-329 pavadinimo, 2, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 12¹, 13, 20 straipsnių, 1 ir 2 priedų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12² straipsniu ir penktuoju² skirsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-685 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-29 klausimas – Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo Nr. XI-329 pavadinimo, 2, 3, 5, 7 ir kai kurių kitų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-685. Pateikimas.

Užsiregistravo 108, balsavo 107 Seimo nariai: už – 106, prieš – 1, susilaikiusių nėra. Pritarta po pateikimo. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas. Siūloma svarstyti rudens sesijoje. Prieštaraujančių nėra. Ačiū.

18.14 val.

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 2 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-672 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-30 klausimas – Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 2 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-672.

Užsiregistravo 110, balsavo 108 Seimo nariai: už – 56, prieš – 20, susilaikė 32. Po pateikimo pritarta. Tuoj, minutėlę. Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas. Svarstymas – rudens sesijoje. Kolega K. Masiulis per šoninį mikrofoną.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš noriu pasveikinti tuos, kurie pasisako prieš energetinę pažangą. Vokietijoje tų elektrinių pilna, Danijoje pilna, Olandijoje pilna, Norvegijoje, Švedijoje pilna. Pas mus jos yra grėsmingos ir keliančios žmonėms kažkokią grėsmę. Lygiai taip pat, kolegos, jūs galite kalbėti ir prieš skiepus, nes skiepai irgi pavojingi kai kam atrodo, labai daug plinta tokių idėjų. Niekuo jos nepavojingos. Jos yra iš tikro vienintelė išeitis, jeigu mes rūpinamės klimato kaita. Tikrai tie, kurie balsavo už šias idėjas, balsavo prieš pažangą, už atžangą.

PIRMININKAS. R. Tamašunienė. Prašom.

R. TAMAŠUNIENĖ (LRF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, prašau įskaityti mano balsą už.

PIRMININKAS. Arčiau gal mikrofoną.

R. TAMAŠUNIENĖ (LRF). Prašau įskaityti balsą už.

PIRMININKAS. Ačiū. S. Gentvilas. Prašom.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, frakcijos vardu prašau Vyriausybės išvados dėl šio projekto, iki rudens sesijos tikrai spėsime.

PIRMININKAS. Gerai, supratau. Išsakykime nuomones. Jeigu nepritarsite bendru sutarimu, balsuosime. A. Nekrošius, tuomet V. Ažuolas. Prašom.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Aš tik norėčiau gerbiamai kolegai Kęstučiui priminti, kad konservatoriai yra pateikę analogišką siūlymą. Pasižiūrėkite, ką jūsų kolegos teikia.

PIRMININKAS. V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Aš tik noriu patikslinti. Šis projektas nėra prieš vėjo energetiką. Tikrai ne. Jis tik apsaugo naujų gyvenamųjų vietų gyventojus. Noriu dar priminti, kad, pavyzdžiui, Bavarijos žemėje yra dešimt vėjo jėgainių aukščių. Tai yra du su puse kilometro. Mes dabar siūlome vieną kilometrą.

PIRMININKAS. Ačiū. J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Iš tikrųjų čia buvo ir mano frakcijos kolegų tokių aistringų pasisakymų. Reikia ir tų galingų jėgainių, bet atsakingos šalys jas stato jūroje. Dabar mes jau pagal savo turimą šitų galingų jėgainių skaičių Telšių rajone, mano žiniomis, lenkiame Vokietiją, kiek ji jų turi sausumos teritorijoje. Mažiau galingų jėgainių, taip, yra. Taigi čia ramiai diskutuokime. Tikrai balsavimas už projektą nėra balsavimas prieš pažangą.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Kolegos Simono buvo pasiūlymas dėl Vyriausybės išvados. Galime bendru sutarimu? Gerai, balsuojame. Kas pritariate dėl Vyriausybės išvados, balsuojate už, kas nepritariate – prieš. Dėl Vyriausybės išvados.

Užsiregistravo 108, balsavo 108 Seimo nariai: už – 62, prieš – 24, susilaikė 22. Skiriama Vyriausybei išvadą parengti. Ačiū.

18.19 val.

Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 5, 12 ir 21 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIII-4687 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-33 klausimas – Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 5, 12 ir 21 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIII-4687.

Užsiregistravo 104, balsavo 103: už – 73, prieš – 8, susilaikė 22. Po pateikimo pritarta.

Siūlomi komitetai: pagrindinis – Kaimo reikalų komitetas, papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti rudens sesijoje. Bendru suarimu. Ačiū.

I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (*DPF*). Gerbiamas posėdžio pirmininke, prašau įskaityti mano balsą už, kažkodėl man čia neveikė.

PIRMININKAS. Dėl protokolo jūsų balsas už.

A. Vyšniauskas. Minutėlę, įjungsiu.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Reikėtų Vyriausybės išvados, kadangi finansinis klausimas.

PIRMININKAS. Yra siūlymas dėl Vyriausybės išvados. Galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Gerai, pritarta bendru sutarimu.

Balsuota dėl visų apsvaistytų iki šio momento klausimų.

18.21 val.

Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nario Gedimino Sakalausko priesaika

Gerbiamieji Seimo nariai, šiandien mes G. Sakaluską paskyrėme Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu. Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymas numato, kad asmuo, paskirtas Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu, prieš pradėdamas eiti pareigas prisiekia Lietuvos valstybei. Prisiekiantysis asmuo priesaiką skaito padėjęs ranką ant Lietuvos Respublikos Konstitucijos. Nustatytas priesaikos tekstas netaisomas ir nekeičiamas. Tiek šios nuostatos nesilaikymas, tiek atsisakymas prisiekti ar pasirašyti vardinį priesaikos lapą arba pasirašymas su išlyga reiškia, kad narys neprisiekė ir negali eiti pareigų. Prisiekęs narys pasirašo vardinį priesaikos lapą. Vardiniai priesaikos lapai perduodami ir saugomi Seimo kanceliarijoje.

Tad kviečiu Seimo Pirmininkę V. Čmilytę-Nielsen ir G. Sakaluską atlikti prisiekinimo procedūrą.

G. SAKALAUSKAS. Aš, Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos narys Gediminas Sakalauskas, prisiekiu būti ištikimas Lietuvos Respublikai, vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus, savo pa-

reigas atlikti garbingai, ginti žmogaus teises, laisves ir teisėtus interesus, ginti visuomenės viešąjį interesą, visada būti nešališkam, saugoti man patikėtas paslaptis. Tepadedu man Dievas.

PIRMININKAS. Sveikiname ir linkime visada laikytis duotos priesaikos. Sėkmės darbuose. (*Plojimai*)

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos narys G. Sakalauskas prisiekė.

PIRMININKAS. Ačiū Pirmininkei, ačiū kolegai.

18.23 val.

Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 2 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-492(2) (svarstymas)

Grįžtame prie darbotvarkės. Darbotvarkės 2-23 klausimas – Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 2 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-492(2). Pra-nešėjas – K. Bartoševičius. Prašau, kolega.

K. BARTOŠEVIČIUS (TS-LKDF). Labai ačiū. Komitetas svarstė ir bendru sutarimu pritarė ko-miteto patobulintam įstatymo projektui Nr. XIVP-492(2), pritarė komiteto išvadoms ir komiteto pasiūlymams.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Dabar bendroji diskusija. Diskutuoti yra užsirašiusi L. L. An-drikienė.

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiamieji kolegos, svarstome Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo pataisas. Šio įstatymo pataisos pateiktos Sei-mo Laikinosios kultūros paveldo, Europos kultūros kelių ir šv. Jokūbo kelio parlamentinės gru-pės iniciatyva, pritariant Kultūros ministerijai, nes Lietuvoje turime tikrai paradoksalią situaciją.

Kultūros keliai yra kultūros paveldo reiškiny, jų yra ir Europoje, ir Lietuvoje, jiems skirta ICOMOS kultūros kelių chartija, bet nė viename Lietuvos įstatyme nerasite apibrėžimo, kas yra kultūros kelias. ICOMOS, tiems, kas nežino, – Tarptautinė paminklų ir vietovių taryba, kurios tik-slas skatinti paveldo apsaugą. ICOMOS yra pagrindinė UNESCO ekspertinė organizacija. Lietu-voje skelbiami konkursai, skirstomos valstybės biudžeto ir Europos Sąjungos paramos lėšos neva kultūros keliams, bet niekas nėra nustatęs, kas yra kultūros kelias. Nesant įstatymu įteisinto api-brėžimo palikta visiška laisvė traktuoti kultūros kelią kaip kam patinka. Laisvė fantazijai, inter-pretacijoms ir atviros durys piktnaudžiauti, valstybės lėšomis pamaloninant draugus.

Taip vyksta metai po metų, nes nei Kultūros ministerija, nei Kultūros paveldo departamen-tas nematė problemos, o tie, kas matė problemą, paprašomi savo nuomonę pasilaikyti sau. Kultū-ros paveldo departamentas iki pat pataisų pateikimo apskritai priešinosi, kad kultūros kelio api-brėžimas atsirastų įstatyme, o juk atrodytų, kad jie pirmieji turėtų būti suinteresuoti dėmesiu šiai sričiai ir skaidrumu joje. Deja, tai kol kas ne Lietuvos realybė.

Dar daugiau. Lietuva šiemet minės įstojimo į UNESCO 30-metį. 2022 metais minėsime UNESCO pasaulio kultūros ir gamtos paveldo apsaugos konvencijos 50-metį ir Lietuvos prisijungimo prie šios Pasaulio paveldo konvencijos 30-metį. Pabrėžiu, prisijungimo prie konvencijos 30-metis. Lie-tuvos kultūros ministras D. Kuolys Lietuvos vardu ją pasirašė 1992 metais, Lietuva prisijungė prie konvencijos. Keitėsi vyriausybės ir kultūros ministrai, keitėsi seimai. Konvencija neva taiko-ma tiesiogiai, bet jos nuostatos iki šiol neperkeltos į įstatymą. Lietuva turėjo pasirinkimą prisi-jungti ir perkelti konvencijos nuostatas į įstatymą arba ratifikuoti konvenciją. Nepadarė to iki šiol. Normalu? Ne, nes 30 metų tikrai yra daugiau, nei reikia tokiam darbui atlikti. Kam nors tai rūpi? Tik kultūros paveldo ekspertams, mažam būreliui ir eiliniams piliečiams, matantiems, kaip apei-nant konvencijos reikalavimus, kurie turėtų būti taikoma tiesiogiai, tvirtinami bendrieji miestų planai, nekreipiant dėmesio nei į ICOMOS ekspertų perspėjimus, nei į pilietines akcijas.

Atsakykite patys sau, kodėl aukšti valdininkai, kuriuos samdo valstybė saugoti kultūros pa-veldą, išsaugoti jį ateities kartoms, yra kurti ir ekspertų nuomonei, ir Valstybinės kultūros pavel-do komisijos raginimams priimti specialų įstatymą dėl šios konvencijos įgyvendinimo Lietuvoje. Iš aukštos Seimo tribūnos kreipiuosi į Kultūros paveldo departamento vadovus. Jūs, ponai, turė-

tumėte garsiausiai reikalauti specialaus įstatymo dėl konvencijos įgyvendinimo. Kodėl tylite? Atvirksčiai, siunčiate signalus, kad jūs esate prieš.

Dabar apie pataisas. Nenustebkite, kad pateikiau pataisas. Atidaviau šiai kultūros sričiai daugiau nei dešimt metų. Šiais klausimais dirbau ir Europos Parlamente, ir Lietuvoje. Puikiai žinau šios srities problemas, trūkumus ir klaidas. Siekdami minimalios tvarkos, sertifikuoju kultūros paveldo dalį, kultūros kelius, dirbdami su aukščiausio profesionalumo ekspertais, pateikėme tris pataisas dėl minėto įstatymo remdamiesi Europos Tarybos, Europos Tarybos Ministrų Komiteto, ICOMOS konvencijomis. Naudojomės tarptautinių konvencijų, chartijų ir panašiai terminologija ir apibrėžėme, pirma, kas yra kultūros kelias, antra, kas yra kultūros kelio lygmuo, nes kultūros keliai yra įvairių lygių – regioninis, nacionalinis, tarptautinis ir Europos Tarybos kultūros kelio lygmuo, bei kokio lygmens kultūros keliai driekiasi per mūsų valstybės teritoriją. Keletas pavyzdžių. Regioninis kelias – Mažosios Lietuvos mūrinių mokyklų kultūros kelias. Nacionalinio kelio pavyzdys – M. K. Čiurlionio kelias. Jeigu pavyktų susitarti Lenkijoje, kad bent atminimo lenta būtų pažymėta jo mirties vieta, buvęs vienuolynas (ir dabar ten vienuolynas), šis kelias taptų tarptautiniu. Tarptautinio kelio pavyzdys – Baltų kelias.

Ir, trečia, pasiūlėme kultūros kelio lygmenų apibrėžimus įteisinti įstatyme, kas yra regioninis kelias, kas yra nacionalinis kultūros kelias, kas yra tarptautinis kultūros kelias ir kas yra Europos Tarybos kultūros kelias. Viskas. Tai yra visiškai minimumas, kurį būtina, absoliučiai būtina įteisinti įstatymu, kad žaidimo taisyklės būtų vienodos ir aiškos visiems kultūros kelių sertifikavimo ir finansinės paramos skirstymo proceso dalyviams, konkursų skelbėjams ir vykdytojams, tai yra Kultūros ministerijai, Ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Kultūros paveldo departamentui, taip pat paraiškų sertifikuoti kelius ar paramai gauti teikėjams, paraiškų vertintojams, pagaliau – mokesčių mokėtojams.

Apgailestauju, kad Kultūros komiteto siūlomas variantas, pradedant kultūros kelio apibrėžimu ir baigiant nepritarimu siūlymui kultūros kelio lygmenis apibrėžti įstatyme, yra ne tik kokybiškai prastesnis, beje, ne tik mano, bet ir Kultūros paveldo ekspertų nuomone. Pasakysiu daugiau. Kultūros komiteto siūlymas padės saugoti ne paveldą, o tą drumstą vandenį, kuriame kai kam labai patinka žvejoti.

Dėkodama Kultūros komiteto išvadų rengėjams S. Tumėnui ir K. Bartoševičiui už darbą ir pastangas įsigilinti į klausimo esmę per palyginti trumpą laiką, jų gerą valią, suprantu, kad reikiama įsigilinti laiko pritrūko, todėl kviečiu pasitikėti mūsų su ekspertais parengtomis įstatymo pataisų formuluočėmis ir paremti tris mano vardu įregistruotas pataisas.

Ir dar dvi trumpos, bet esminės pastabos, kurios pravers ir ateityje. Pirma, S. Tumėno pastangomis padaryta pataisa, remiantis Valstybinės lietuvių kalbos komisijos išvada, iš pirmo žvilgsnio atrodo visai nekalta, bet taip nėra. Jeigu tokia formuluočė būtų priimta Seime, reikėtų, kad Europos Tarybos kultūros kelias – viso labo vienas iš tarptautinių kultūros kelių. Deja, gerbiama sis kolega, tai klaida. Ir galiu tik apgailestauti, kad buvo pasinaudota...

PIRMININKAS. Kolege, laikas jau gerokai viršytas.

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). ...garbingos komisijos vardu, nepaaiškinus tai komisijai visų subtilybių, tuomet ir komisijos išvada, tikėtina, būtų kita. Europos Tarybos kultūros kelio lygmuo iš esmės skiriasi nuo tarptautinio kelio lygmens Lietuvoje, nes Europos Tarybos kultūros kelias, pirma, sertifikuojamas visiškai pagal kitokius kriterijus, antra, sertifikuojamas ne Lietuvoje, o Liuksemburge, tai atlieka Europos Tarybos kultūros kelių institutas. Ir, trečia, tokių kelių, o iš tiesų paneuropinių kultūros kelių tinklų, Lietuvoje kol kas turime tik du – žydų kultūros paveldo kelią ir šv. Jokūbo kelią.

Gerbiamas pirmininke, jeigu leisite, dar du sakinius.

PIRMININKAS. Jau dvigubai viršijote laiką.

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū jums. Kolegos, noriu atkreipti kolegos K. Bartoševičiaus dėmesį. Europos Tarybos dokumentuose apie kultūros kelius pradėta kalbėti, jo manymu, tik 2013 metais. Taip nėra. 1987 metais Europos Taryba paskelbė garsiąją Santjago de Kompostelos deklaraciją, kuria šv. Jokūbo kelią paskelbė pirmuoju ir seniausiuoju Europos kultūros keliu. Nuo to laiko praėjo 33 metai.

Taigi baigdama prašau visų frakcijų kolegų paremti visas tris mano pateiktas pataisas, balsuoti už jas. Jos viena su kita neatsiejamai susijusios.

PIRMININKAS. Ačiū.

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). Būsime padarę bent minimalias...

PIRMININKAS. Ačiū.

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). ...bet būtinas įstatymo pataisas, garantuojančias daugiau skaidrumo plėtojant kultūros kelius Lietuvoje.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama kolege.

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke.

PIRMININKAS. Aš taip suprantu, kolegė, pristachiusi klausimą, nepritarė komiteto išvadoms, tad, aš manau, kai bus balsavimas, tada mes ir pakviesime, nes dabar neišeina kažkaip svarstyti motyvų už, prieš ir taip toliau. Prie šio klausimo grįšime, kai bus balsuojama dėl to klausimo.

18.35 val.

Nacionalinių plėtros įstaigų įstatymo Nr. XIII-1257 2, 6, 11¹ straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-683 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-25 klausimas – Nacionalinių plėtros įstaigų įstatymo Nr. XIII-1257 2, 6, 11¹ straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 17¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-683. Pra-nešėja – G. Skaistė. Prašom, gerbiamoji ministre. Toliau posėdžiui pirmininkauja kolega Seimo Pirmininko pavaduotojas J. Sabatauskas.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Vyriausybė teikia skubos tvarka svarstyti Nacionalinių plėtros įstaigų įstatymo kelių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 17¹ straipsniu įstatymo projektą Nr. XIVP-683. Projekto esmė ir tikslas yra efektyvinti finansinių priemonių įgyvendinimą ir nustatyti keletą svarbių papildomų aspektų. Vienas iš jų – nustatyti galimybę fondų fonde teikti dotacijas ir (ar) subsidijas, kuriomis skatinamas finansinių priemonių įgyvendinimas, ir siekiama sudaryti sąlygas iš fondų fondui teikti subsidijas ir (ar) dotacijas, kuriomis prisidedama prie finansinių priemonių įgyvendinimo.

Dotacijų ar subsidijų teikimas iš fondų fondui arba kartu su finansinėmis priemonėmis užtikrins vieno langelio principą ir pagreitins finansavimo procesą potencialiems naudos gavėjams, kurie kreipiasi dėl finansavimo, taip pat sudarys sąlygas plėsti finansinių priemonių įgyvendinimą, ypač tose srityse, kuriose istoriškai veiklos buvo finansuojamos išskirtinai negrąžintinių subsidijų dotacijų forma finansavimu.

Atlikti finansinių priemonių rinkos poreikio vertinimai rodo, kad siekiant sukurti pakankamą projektų srautą finansinėms priemonėms arba kompensuoti neatsiperkančią investicijos dalį svarbu taikyti skatinamąjį komponentą, elementą. Kompensuoti tam tikras išlaidas ir subsidijų dotacijų teikimą kartu su finansinėmis priemonėmis skatina ir Europos Komisija 2021–2027 metų programavimą nustatančiuose reglamentuose.

Taip pat siūlome nustatyti teisę nacionalinėms plėtros įstaigoms gauti duomenis, kurių reikia nacionalinių plėtros įstaigų funkcijoms atlikti iš valstybės registų ir informacinių sistemų, pavyzdžiui, Valstybinės mokesčių inspekcijos ar Registrų centro, ir taip sumažinti administracinę naštą potencialiems naudos gavėjams, nes iš jų nebūtų reikalaujama pateikti atitinkamų duomenų, kurie nacionalinėms plėtros įstaigoms bus prieinami iš valstybės ir informacinių registų.

Taip pat siūlome nustatyti galimybę nacionalinėms plėtros įstaigoms gauti iš Lietuvos banko tvarkomos paskolų rizikos duomenų bazės duomenis, kurių reikia klientų kreditingumui vertinti ir taip pat nustatyti pareigą teikti duomenis Lietuvos bankui apie nacionalinių plėtros įstaigų skolos priemones. Tai darys tiesioginę teigiamą įtaką tiek verslo subjektams, tiek nacionalinės plėtros įstaigoms, nes šios įstaigos galės vertinti paskolų gavėjų kreditingumą kaip ir kitos finansų įstaigos. Nacionalinės plėtros įstaigai, planuojančiai pradėti skolinti tiesiogiai, reikalinga prieiga prie šioje duomenų bazėje esančios informacijos potencialių skolininkų kreditingumui vertinti. Tai padės atsakingiau vykdyti, valdyti valstybės išteklius, nes prieš suteikiant paskolas ir administruojant suteiktas paskolas būtų sudarytos sąlygos visapusiškai vertinti skolininko kreditingumą ir riziką.

Taip pat siūlome nustatyti teisę nacionalinėms plėtros įstaigoms steigti *patronuojančią* įmonę finansinėms priemonėms įgyvendinti, jei tai numatyta investavimo strategijoje, taip siekiant valdyti riziką.

Taip pat siūlome nustatyti galimybę nacionalinėms plėtros įstaigoms turėti sąskaitas Lietuvos banke, nes pradėjus taikyti neigiamas palūkanų normas kredito įstaigose nepakankamai atlyginama už riziką jose saugoti ekonomikai skatinti skirtas lėšas.

Atsižvelgiant į tai, kad vis dar galioja valstybės lygio ekstremalioji situacija, o įstatymo projektas skirtas skatinamųjų finansinių priemonių įgyvendinimui gerinti, efektyvinti, smulkiojo ir vidutinio verslo, kitų subjektų finansavimo galimybėms didinti, prašome įstatymo projektą Seime svarstyti skubos tvarka.

Dėl įstatymo projekto Seimo Teisės departamentas pastabų neturi.

PIRMININKAS (J. SABATAUSKAS, LSDPF). Ačiū, gerbiama ministre. Jūsų klausti norėtų du Seimo nariai. Pirmas klausia M. Majauskas. Aš jo nematau. Klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiama ministre, norėjau paklausti, ar po šių pakeitimų į nacionalinės plėtros įstaigas galės kreiptis ir savivaldybės? Jos taip pat vykdo įvairiausių europinius projektus, kitas veiklas, kurioms taip pat labai trūksta finansavimo, šiandien trūksta net apie 100 mln. Ar bus sudarytos galimybės savivaldybėms kreiptis į šias įstaigas?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Šis įstatymo projektas nekalba apie subjektus, kurie turi teisę teikti paraiškas nacionalinėms plėtros įstaigoms, kalbama apie priemonių papildomumą, kad galėtų būti taikomos ir finansinės priemonės kartu su subsidijų ir dotacijų mechanizmu apribojant jų dydį, taip pat nustatomos teisės gauti nacionalinės plėtros įstaigoms duomenis, kad nereikėtų jų prašyti iš tų subjektų, kurie teikia paraiškas, taip pat gauti duomenis iš Lietuvos banko apie paraiškų teikėjų kreditingumą. Tačiau šis įstatymas nekalba apie subjektus, kurie papildomai galėtų gauti finansavimą iš nacionalinių plėtros įstaigų.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama ministre. Jūsų jau paklausė visi, norėję klausti. Dėl balsavimo motyvų nėra norinčių pasisakyti. Apsispręsimė, kai bus balsavimo laikas, o jis numatytas 19 val. 35 min., bet galbūt mes balsuosime anksčiau. Aš apie tai pranešiu vėliau.

18.41 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 9, 59, 74, 76, 77, 82 ir 83 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-652, Švietimo įstatymo Nr. I-1489 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-653 (pateikimas)

Dabar kviečiu švietimo, mokslo ir sporto ministrę J. Šiugždinienę pristatyti Mokslo ir studijų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-652 ir su juo susijusį projektą Nr. XIVP-653 – Švietimo įstatymo 11 straipsnio pakeitimo projektą. Prašau, ministre.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Mieli kolegos, teikiame labai svarbius pakeitimus. Vienas iš pagrindinių tikslų yra stiprinti Lietuvos aukštojo mokslo konkurencingumą. Visi turbūt norime, kad kuo daugiau Lietuvos studentų studijuotų mūsų aukštosiose mokyklose, kad kuo daugiau galėtume pritraukti užsienio studentų, visi siekiame, kad mokslas svariai prisidėtų prie aukštos pridėtinės vertės ekonomikos ir taip pat prie didėjančių mūsų atlyginimų.

Taigi teisės aktų projektų tikslas sukurti teises prielaidas pokyčiams, kurie įgalintų mokslo ir studijų pažangą, skatintų studijų kokybę ir šalintų priėmimo į aukštąsias mokyklas sąlygų disproporcijas. Pagrindiniai uždaviniai yra keturi. Pirmiausia stiprinti mokslo ir studijų sistemos pažangą pasitelkiant sutartis su valstybinėmis mokslo ir studijų institucijomis, siūlome atsisakyti neveikiančių nuostatų dėl sutarčių su valstybinėmis aukštosiomis mokyklomis ir numatyti galimybę su aukštojo mokslo institucijomis sudaryti sutartis, kurios būtų skirtos strateginiams dalykams, strateginiams mokslo ir studijų tikslams įgyvendinti. Tai gali būti ir studijų veiklai plėtoti, kokybei gerinti, infrastruktūrai tobulinti.

Antras uždavinys – skatinti studijų kokybės augimą, numatant finansavimą už studijų veiklos pasiekimus. Studijų veiklos vertinimas apimtų vieną arba kelias iš šių studijų veiklos sričių: studijų rezultatyvumą, studijų tarptautiškumą, studentų įtraukimą į mokslo, meno ir studijų veiklas, absolventų karjerą, studijų įtrauktį ir paramos studijų veiklai pritraukimą.

Trečias uždavinys – panaikinti diskriminacinę nuostatą, sudarančią galimybes stojantiems į valstybės nefinansuojamas studijų vietas pretenduoti lengvesnėmis sąlygomis studijuoti pagal pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų programas, suvienodinti slenkstinius reikalavimus stojantiesiems, sieti juos su Švietimo įstatyme nurodomais brandos egzaminų įvertinimų lygiais, atsisakyti mažiausio stojamojo konkursinio balo, taip mažinti perteklinius stojimo reikalavimus ir suteikti pačioms aukštosioms mokykloms daugiau laisvės atrinkti motyvuotus stojančiuosius.

Ketvirtas uždavinys – numatyti galimybę švietimo, mokslo ir sporto ministrui planuoti valstybės finansuojamas studijų vietas pirmosios pakopos pedagoginėms studijoms ne tik pagal studijų programas, bet ir jų specializacijas, siekiant išvengti tam tikrų dalykų mokytojų perteklinio rengimo, nes pagal tų pačių studijų programų skirtingas specializacijas rengiami skirtingų dalykų mokytojai.

Ir paskutinis uždavinys labiau techninis – numatyti pagrįstus norminių studijų kainų patvirtinimo terminus. Siūlome pora savaitių pavėlinti norminių atitinkamais metais priimamų studentų studijų kainų patvirtinimo terminą ir vietoj sausio 15 dienos įrašyti sausio 31 dieną. Pritarus šiai nuostatai būtų nustatytas realus ir pagrįstas norminių kainų patvirtinimo terminas. Pažymėtina, kad terminas vertinamas nereikšmingai ir toks pakeitimas neturėtų neigiamos įtakos tolesniam priėmimo į aukštąsias mokyklas proceso organizavimui.

Projektas yra suderintas, diskutuotas su aukštosiomis mokyklomis, kitais socialiniais partneriais. Taip pat šiandien gavome Teisės departamento pastabas ir siūlome pritarti, patikslinti kai kuriuos dalykus, kuriuos siūlo Teisės departamentas, išskyrus pastabą, pagal kurią siūloma visas valstybines mokslo ir studijų institucijas atitinkamais metais vertinti pagal tuos pačius kriterijus, nes manome, kad skirtingoms institucijų grupėms, tarkime, universitetams, kolegijoms ir mokslo institutams, gali būti taikomi skirtingi kriterijai, atsižvelgiant į jų veiklos specifiką. Bet pritariame, kad tos pačios grupės institucijoms turi būti taikomi tie patys kriterijai.

Dėkui ir labai prašau pritarti po pateikimo.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiamai ministrei. Jūsų norėtų klausiti septyni Seimo nariai. Klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiamoji ministre, toks klausimas, kodėl tikrai gerą įstatymą šaukštu deguto sugadinote – vietoj vieno privalomo egzamino vėl norite sugrąžinti tris privalomuosius egzaminus? Tai prieigą tikrai sumažins.

Kitas klausimas, kaip paskirstėte gautus papildomus 12 mln. eurų nemokamam aukštajam mokslui finansuoti? Tą biudžetą pateikdami papildėme. Kur tie 12 mln. eurų, kodėl jie nepaskirstyti?

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui. Atsakysiu, jog ir dabar yra trys privalomi valstybiniai brandos egzaminai stojant į valstybės finansuojamas vietas, tai yra lietuvių kalba ir literatūra, matematika ir vienas laisvai pasirenkamas. Čia tikrai niekas nesikeičia. Mes suvienodiname sąlygas valstybės finansuojamiems ir nefinansuojamiems, kad nebūtų diskriminacijos. Niekur nėra pasaulio pažangiose valstybėse, kad skirtųsi reikalavimai stojant į valstybės finansuojamas vietas ir valstybės nefinansuojamas vietas. Tai tikrai diskriminacinė nuostata, todėl mes siūlome ją suvienodinti ir supaprastinti, nes šiandien, jeigu stoji į aukštąją mokyklą, yra reikalavimas išlaikyti tris valstybinius brandos egzaminus, yra metinių pažymių aritmetinis vidurkis, taip pat dar yra mažiausias stojamasis konkursinis balas. Šiuo atveju mes siūlome labai paprastą modelį, kad tai būtų trys valstybiniai brandos egzaminai: du iš jų privalomi, vienas pasirenkamas.

Dėl 12 mln. eurų. Tikrai prašome gerokai daugiau, negaliu atsakyti, apie kokius milijonus konkrečiai klausiate, bet tikrai švietimo sąskaita yra didelė. Noriu pabrėžti, kad vien struktūrinių fondų... funkcijų, valstybinių funkcijų, kurios iš esmės turėjo būti teikiamos pačios valstybės, bet ilgus metus buvo finansuojamos iš struktūrinių fondų, yra virš 40 mln. Taigi tikrai ta sąskaita yra didelė.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Ministre, tikrai noriu pasiteirauti dėl kelių aspektų. Vienas dalykas. Studentų sąjunga yra išreiškusi nuomonę vie-

šai, kad ji nepritaria šiam įstatymo projektui, nes jis stokoja socialinio jautrumo, socialinio ekonominio aspekto ir dimensijos. Ką jūs galėtumėte atsakyti į šią kritiką?

Kitas dalykas. Jūs minėjote, kad universitetai pritaria, tačiau dalis universitetų ir anksčiau yra pasisakę, kad tokie griežti įstatymuose nustatyti reikalavimai stojant į aukštąsias mokyklas varžo ir riboja jų autonomiškumą. Ką galėtumėte atsakyti į tai? Kadangi ir vienas aspektas, ir kitas aspektas yra labai labai svarbūs, o susijusių lydimųjų teisės aktų mes šiandien nematome, ar nemanote, kad vis dėlto skubotai šis klausimas svarstomas nepilnu kontekstu?

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui. Tikrai labai svarbūs ir geri klausimai. Tikrai reikalavimai nėra griežti. Jeigu mes palyginsime su kitomis valstybėmis, reikalavimai yra labai paprasti ir yra supaprastinami: tik trys egzaminai tam tikru lygiu ir vienas – išlaikyti, o kitas – pagrindinis lygmuo. Tikrai nežinau, ar galėtumėte pateikti kitų pavyzdžių, kur yra dar paprasčiau, nes iš esmės tau reikia išlaikyti tik tris valstybinius brandos egzaminus tam, kad galėtum studijuoti aukštąjį mokslą.

Dėl socialinės dimensijos. Tikrai ir šiandien 16 valandą vyks pasitarimas dalyvaujant ir studentams. Kartu dirbame, rengiame siūlymus. Prieš teikdami Vyriausybei šį projektą, turėjome posėdį su visų aukštųjų mokyklų atstovais ir su Lietuvos studentų asociacija. Taip, tikrai studentai išreiškė mintį, kad turėtų būti ir socialinė dimensija. Mes tai girdime ir tam kartu ruošiamės. Tikrai rudenį pateiksime siūlymus. Jie nebūtinai bus teisės aktų projektų pateikimai, bet diskutuojame. Turime pasiūlymus dviem kryptimis, tai ir dėl paskolų sistemos, ir dėl tam tikrų galimybių, kvotų vaikams, kurie ateina iš sudėtingesnės socialinės ir ekonominės padėties, kad jie turėtų galimybę įstoti į tas specialybes, kur yra didžiulė konkurencija, pavyzdžiui, medicina, kur visi stoja su pačiais geriausiais balais.

Dar ką noriu pabrėžti, kad jūsų nesuklaidintų, jog į valstybės nefinansuojamas vietas nestoja vaikai, kurie ateina iš tos sunkesnės ekonominės padėties šeimų. Tai yra faktas ir čia yra niekaip nesusiję. Tie, kurie gali susimokėti, ir šiandien susimoka. Reikalavimai jiems yra labai maži, nes tu gali įstoti studijuoti chemiją, iš esmės nelaikęs chemijos egzamino, arba matematikos egzamino, ir sėdėti viename suole su tuo, kuris turi šimtuką ir laikė visus egzaminus. Tai yra tikrai neteisinga ir diskriminacinė nuostata.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama ministre, prašom pasakyti, kuo skiriasi jūsų dabar teikiamas teisės aktas nuo ankstesnio, kurį teikė Švietimo ir mokslo komiteto pirmininkas ponas A. Žukauskas. Tai vienas klausimas.

Ir dabar man pakomentuokite, kodėl ketvirtajame uždavinyje jūs numatėte tik švietimo galimybę, išsiskėlėte tokius uždavinius, ir būtent kalbate tik apie pedagogus, apie perteklinį rengimą, kad kai kurių specialybių daugiau trūksta. Aš manau, kad ne tik čia turėtų liesti pedagogus, bet turėtų liesti apskritai visų profesijų. Nes mums trūksta ir tikslųjų, ir inžinierių, ir kitų specialybių. Tai man taip keista, kad jūs ketvirtajame uždavinyje kalbate tik apie pedagogus. Čia man kyla toks klausimas.

Iš tikrųjų dėl kokybės, aišku, aš tikrai pritariu, mes siekiame kokybės. Dėl ko aš suabejojau? Suabejojau vien dėl to, kad tas matematikos egzaminas yra dabar privalomas, bet mes susigriežtinome, jau griežtai norintiems stoti reikalingas matematikos egzaminas. Nors A. Žukauskas man buvo atsakęs į tokią klausimą. Kuo skiriasi jūsų projektai?

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui. Skiriasi tikrai daug kuo, nes gerbiamojo profesoriaus A. Žukausko projekte buvo tik vienas punktas apie reikalavimų suvienodinimą, yra visi kiti punktai... Ten buvo dar dėl nubyrėjimo tam tikri pasiūlymai. Visi trys uždaviniai, kuriuos aš įvardijau, yra visiškai skirtingi.

Dabar dėl matematikos egzamino ką noriu pabrėžti. Jeigu pasižiūrėtumėte į kaimynes valstybes, tai yra Latviją ir Estiją, tai taip pat yra privalomas matematikos egzaminas. Man ta diskusija tikrai kelia nerimą, kad mes galime galvoti, jog aukštąjį mokslą galima studijuoti nelaikius matematikos egzamino. Noriu nuraminti, kad jau šiemet nuo rugsėjo 1 dienos 10 klasėje yra papildoma matematikos pamoka, mes siūlome pakeitimus vidurinio ugdymo sistemoje, kur tikrai daugiau valandų skiriama šiems pagrindiniams dalykams.

Ir dar klausėte dėl nuostatos dėl pedagogų. Čia mes susidūrėme su tokia situacija, kadangi mes tikrai teikiame didelę paramą būtent pedagogų stipendijoms, taip pat mes šiandien, remdami įstatymu, galime skirti finansavimą tik pagal programą „Dalyko pedagogika“, o joje yra labai daug specializacijų. Yra ir fizinis ugdymas, ir muzika, ir matematika. Ką mes matome? Jog stipendijos, kurios buvo skirtos, nebūtinai buvo panaudotos. Tai dideli pinigai. Apie 8 mln. eurų buvo panaudota tikrai nebūtinai geriausiai. Tarkime, fizinio ugdymo srityje mums tikrai netrūksta mokytojų, mes turime jų perteklių ir mes juos vis dar priimame ir skatiname stipendijomis.

Mes galvojame, kad valstybės lėšas reikėtų taikliau panaudoti, kad tikrai reikia skirti stipendijas ir skirti didesnę finansavimą, jeigu ateina daugiau pedagogų, daugiau stoja. Ir šiomet, jeigu stotų, mes turėsime galimybę persikirstyti ir papildyti, kiek reikės, kad tik būtų norinčių, bet čia reikėtų taikliau tiesiog vietas planuoti, nes tikrai kai kurių specialybių mes šiandien turime perteklių ir mums tikrai nereikia. Tai mums nereikėtų tiek daug. Mums galbūt reikia kitų specialybių kur kas daugiau, kad ir lietuvių kalbos ir literatūros labai trūksta šiandien. Tai mes čia galėtume daugiau paskatinti. Todėl siūlome tokį pakeitimą, kuris atvertų galimybę taikliau planuoti valstybės paramą.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (LSF). Gerbiama ministre, jūs pasakėte, kad kuo daugiau pritrauktume studentų, bet jūs ir pasakėte, kad tie, kurie gali susimokėti, tai jau tie lyg ir nebetinkami, jeigu jie yra nepasiekę kokių nors rezultatų. Nėra niekur pabrėžta apie motyvacijos kokią nors „egzaminą“ (aišku, kabutėse egzaminą), bet motyvacija turėtų lemti. Nes sumokėti už tą studentą, kuris norėtų stoti ir neatitinka lygmens, galėtų darbdavys. Ir čia valstybės interesas turėtų būti, nes tai būtų tiesioginis darbdavio interesas.

Manau, kad šitas įstatymo projektas, jūs tiesiai šviesiai neatsakote, bet man jis atrodo, kad „neįėjome per duris, įeisime per langą“. Ir studentai labai teisingai savo rašte parašė, kad Seimas jau šiam projektui nepritarė vieną kartą. Mes skirtumų neįžvelgiame tiek, kiek jūs čia pasakote. Manau, kad nereikėtų turbūt daryti to projekto vėl per jėgą tokio pat, atimant iš universitetų autonomiją ir perkeliant universitetų pareigas į ministeriją. Manau, kad jūs taip pat nebūsime visą amžių ministre.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Tikrai ne.

V. PRANCKIETIS (LSF). Ateis kiti asmenys. Ir kaip tos taisyklės gros tada tiems žmonėms, kurie turės dirbti universitetuose? Neskriausime universitetų autonomijos. Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui, profesoriau. Tikrai mes neskriaudžiame, kaip tik šiuo pakeitimu mes suteikiame universitetams kur kas daugiau autonomijos, nes mes supaprastiname visą sistemą, mes sakome: norint studijuoti aukštąjį mokslą, reikalingi šie trys egzaminai. Jeigu universitetas norės įsivesti motyvacinį pokalbį po to, prašom, jis tikrai gali įsivesti. Bet ką aš noriu akcentuoti.

Nepamirškime, kad šiandien mes tikrai turime pakankamą skaičių studentų, studijuojančių aukštąjį mokslą. Ar tikrai mes taip norime sumenkinti profesijos svarbą? Mes šiandien turime 75 % studijuojančių aukštąjį mokslą ir tik 25 % profesinį, kai tuo tarpu, jeigu mes palygintume su Europos Sąjungos vidurkiais, EBPO, tai yra maždaug 50 %. Tai tikrai nėra taip, kad mūsų aukštasis mokslas būtų neprieinamas. Ir man nesuprantama, kodėl mes norime, kad jis būtų nekokybiškas. Kodėl mes norime, kad tie, kurie gali sumokėti... Na, aš dar supratu jus kaip liberalą dabar šiek tiek. Kurie gali susimokėti, kažkodėl galėtų įstoti į aukštąją mokyklą kur kas paprasčiau negu tie, kurie negali susimokėti. Man šitas yra visiškai neaišku.

Studentai turi būti pasiruošę. Ir tai, kad jis bus išlaikęs 16 balų iš 100, norėdamas įstoti į kolegiją, tris egzaminus, tai yra minimaliausias reikalavimas, kokią mes galime įsivaizduoti. Ir jeigu mes kalbame apie aukštos pridėtinės vertės ekonomiką ir universitetus, į kuriuos atvažiuotų studijuoti užsienio studentai, nes mūsų vaikų yra mažai, deja... Mums, aišku, reikia didesnes, gausesnes šeimas turėti, kad kuo daugiau vaikų studijuotų, bet, deja, demografija šiandien nepalanki. Kada jie atvažiuos? Tada, kada bus stiprūs universitetai ir stiprios kolegijos.

Dalykus reikia spręsti įvairiais būdais, bet aš tikrai tikiu, kad šitas žingsnis visiškai į kitą lygį pakels mūsų aukštąjį mokslą. Mes esame pamodeliavę, tai tikrai nėra jokio didelio poveikio, fi-

nansavimas auga. Aš tikrai manau, kad tas pokytis, kurį mes siūlome, yra būtinas ir reikalingas. Jeigu perverstumėte EBPO ataskaitas, visose rekomendacijose, kiekvienoje yra pateikiama ši rekomendacija, kad būtina suvienodinti reikalavimus.

PIRMININKAS. Ačiū. Paskutinė klausia V. Targamadžė.

V. TARGAMADŽĖ (LSDPF). Ačiū. Visų pirma noriu atkreipti dėmesį, kad mes šiuo projektu suteikiame universitetams daugiau autonomijos. Na, kolegos, universitetai ir taip turi būti autonomiškai. Apie ką mes čia kalbame?

Toliau. Yra reglamentuojantys dokumentai, sutartys. Jūs devintame rašote, kad yra ir kitos sutartys. Tai yra labai pavojinga frazė, negalima būtų taip rašyti, reikėtų įvardinti turinį. Toliau jūs kalbate apie vertinimo kriterijus. Iš tikrųjų truputėlį paminėjote, bet tie vertinimo kriterijai turi būti labai aiškūs, suvienodinti ir visoms institucijoms vienodai taikomi, aišku, atsižvelgiant į statistiką. Tai ir klausimas yra, kaip kitos sutartys ir vertinimo kriterijai, kaip jūs tvarkysite?

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui, profesore. Tikrai labai teisingai atkreipėte dėmesį. Buvo ir Teisės departamento pastaba, čia mes dėl kitų sutarčių įvardinsime, kaip vadinamos šitos sutartys, labai konkrečiai jas vadinsime strateginėmis sutartimis. O dėl kitų sutarčių – ir šiandien universitetai sudaro įvairiausias sutartis, jos nėra kaip nors konkrečiai apibrėžtos įstatyme. Tarkime, kad ir Užsienio reikalų ministerija yra sudariusi su ne vienu universitetu tam tikras sutartis dėl įvairios veiklos. Čia yra tos kitos sutartys.

Kad būtų tikslumas, mes pasitarėme ir su Teisės departamentu, mes visas sutartis dėl pažangos dalykų įvardinsime labai konkrečiai. Pavyzdžiui, mes turime pedagogų rengimo centrus. Šiandien tas finansavimas ir papildoma parama pedagogų rengimo centrams yra tokia komplikuota, bet mes pagal šį pakeitimą galime su pedagogų rengimo centru sudaryti sutartį finansuodami juos papildomai ir prašydami jų pasiekti tam tikrų tikslų. Jų gali būti įvairiausių, bet gali būti skiriamas papildomas finansavimas, aišku, orientuotas į rezultatą ir tam tikrą tikslą.

Dabar klausėte dėl vertinimo. Mes įvardijome vertinimo kriterijus ir jų konkrečias reikšmes, čia tikrai turime sutarti su bendruomene ir nustatyti poįstatyminiais aktais.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama ministre, atsakėte į visus Seimo narių klausimus.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui. Dėl balsavimo motyvų už kalbą V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (LRF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iki šiol buvo daug ministrų, bet niekaip negalėjo susitvarkyti su švietimu. Aš įdėmiai klausiausi viso pasisakymo, pažadų, aišku, du trečdaliai kolegų jau dezertyravo iš Seimo, neatlaikė. Gerbiama ministrė J. Šiugždinienė 19 valandą vakaro taip azartiškai, užsidegančiai mums išpasakojo viską! Matyti, kad žmogus logiškai kalba, kovinga, azartiška ir gali padaryti proveržį. Kas, jeigu ne ji? Kada, jeigu ne dabar?!

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų prieš – V. Ažuolas. Deja, jo nebėra.

Gerbiami kolegos, apsispręsimė ir balsuosime nustatytu laiku.

19.03 val.

Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-484 (pateikimas)

Dabar liko Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-484. Pranešėjas – Č. Olševskis.

Č. OLŠEVSKI (LRF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiamieji kolegos. Pirmiausia prieš pateikdamas savo projektą, norėčiau jums visiems nuoširdžiai padėkoti už tai, kad palaikėte mane ir mano įstatymo projektą, kurį pateikiau prieš valandą.

Gerbiami kolegos, kaip jau minėjau, Lietuvos Respublikos Konstitucijos 23 straipsnis aiškiai reglamentuoja, kad žmogaus nuosavybė neliečiama, tačiau šio įstatymo projektą inicijuoti paskatino taip pat nuolatiniai gyventojų ir visuomeninių organizacijų skundai dėl diskriminacinės ir neteisingos politikos atkuriant nuosavybės teises į išlikusį nekilnojamąjį turtą, ypač atkuriant nuosavybės teises į miesto teritorijoje turėtą žemę. Su tuo susiję kompensavimo būdai, piniginė išraiška, tvarka ir išmokos dydžio suma. Nors visur teigiama, kad nuosavybės teisių atkūrimas yra

prioritetinis valstybės ir visuomenės uždavinys, Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos skelbiamais 2019 metų duomenimis, miestuose nuosavybės teisę dar liko atkurti apie 6 tūkst. piliečių dėl 3 hektarų žemės. Vilniaus mieste tik mažiau negu pusė asmenų atgavo bent dalį pagal įstatymą gražintinos žemės. Kartais stebina kai kurių institucijų atsainumas, neveikimas, o gal tiesiog nenoras spręsti reformos iškreiptas pasekmes.

Norėčiau pasakyti, kad kiekviena žemės gražinimo istorija yra unikali. Tai vos žmogaus pakeliama institucijų susirašinėjimo ir atrašinėjimo popierių krūva, daugybė nuorodų į teisės aktus, bet, deja, nulinis rezultatas, ne tik galbūt, bet iš tikrųjų *mizeris*. Vos ne per prievartą pinigine išmoką išmokės, žemės gražinimo pabaigtuves atšvės, liks daugybė laisvų suformuotų žemės sklypų skirtinguose Lietuvos miestuose, tarp jų ir sostinėje, tą patvirtina ir valstybės institucijos. Klausimas: kam jie atiteks? Deja, šiuo metu net tie piliečiai, kuriems pagaliau suformuoti lygiapločiai sklypai, nėra įrašomi į eilę gauti lygiavertį sklypą, nes, kaip minėjome ir dėl praeito įstatymo, priežastis yra tokia, kad pavėlavo.

Todėl ir teikiu įstatymo pataisas, kurios leistų piliečiams už turėtą žemę gauti atitinkamą miško sklypą ir, priklauso nuo turėto žemės ploto, kelis lygiavertčius sklypus iki 0,12 arų individualiai statybai. Įstatymo projekto tikslas – paspartinti nuosavybės teisių atkūrimo proceso užbaigimą ir įvykdyti išpareigojimus piliečiams gražinti jų nuosavybę arba atlyginti už tai jų pačiu pasirinktu kitu būdu. Kadangi šiuo metu Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo 5 straipsnio nuostatos numato, kad jeigu piliečiui sugražintas ar perduodamas neatlygintinai nuosavybės žemės sklypo plotas miesto teritorijai priskirtoje žemėje yra mažesnis už žemės sklypo plotą, į kurį pagal šį įstatymą jam atkuriamos nuosavybės teisės, už likusį žemės sklypo plotą valstybė jam atlygina pinigais.

Norėčiau dar kartą akcentuoti, kad būtent dėl valstybės institucijų kaltės daliai pretendentų laiku nebuvo suformuoti lygiapločiai žemės sklypai kaip būtinoji sąlyga pretenduoti į lygiavertį turėtą žemės sklypą individualiai statybai, iki 0,12 arų. Todėl ir siūlau šio įstatymo 5 straipsnį papildyti nauja 6 dalimi, kuri skambėtų: jeigu piliečiui perduotas neatlygintinai nuosavybės žemės sklypo plotas miesto teritorijai priskirtoje žemėje yra mažesnis už žemės sklypo plotą, į kurį pagal šį įstatymą jam atkuriamos nuosavybės teisės, už likusį žemės sklypo plotą papildomai perduodamas neatlygintinai nuosavybės antras ne mažesnis kaip 0,04 hektaro žemės sklypas individualiai statybai ir kitai paskirčiai. Arba, piliečiui pageidaujant, už likusį žemės sklypo plotą valstybė jam atlygina pagal šio įstatymo 16 straipsnį. Atlyginimas pinigais turėtų būti išimtinė galimybė, kai valstybė atlygina piliečiams už nekilnojamąjį turtą, kuris pagal įstatymą negražinamas, o ne taisyklė, kai net ir esant laisvų žemės sklypų plotų miesto teritorijai priskirtoje žemėje asmenys tiesiog verčiami rinktis kompensaciją pinigais, kaip jau minėjau, neatitinkančią rinkos vertės ir prasilenkiančią su teisingumo ir proporcingumo principais.

Pabaigai. Nepaisant to, kad kai kurie pasiūlymai, Teisės departamento specialistų teigimu, yra diskutuoti, bet niekur nėra teigiama, kad teikiamas projektas prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai. Labai prašau jūsų šį įstatymo projektą pateikimo stadijoje taip pat palaikyti ir balsuoti už pateikimą. Ačiū už dėmesį. Taip pat esu pasiruošęs atsakyti į klausimus, jeigu tokių bus.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Jūsų klausti norėtų du Seimo nariai. Klausia V. Valčiūnas.

V. VALKIŪNAS (LRF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega Česlovai, 30 metų iš neteisybės pelkės negalima išbristi ir šiandien jūsų jubiliejus, o jūs užsiimate tokiu sunkiu darbu, kad ištrauktumėte tūkstančius žmonių iš pelkės, nes prieš 30 metų ir jūs, taip sakant, kitų metų buvote, ir kiti laukė ir nesulaukė. Mano toks klausimas kaip jubiliatui šiandien. Dabar jau po septynių vakaro, kaip jūs jaučiatės, pristatydamas šį klausimą?

Č. OLŠEVSKI (LRF). Labai ačiū už klausimą. Man atrodo, kad neturi būti labai svarbu Lietuvos Respublikos piliečiams, kaip aš jaučiuosi čia, kadangi pirmiausia man rūpi mūsų visų Lietuvos Respublikos piliečių klausimai. Ir nesvarbu, ar čia jubiliejaus proga, ar kita. Aš priimu kaip dovaną tai, kad jūs balsavote pateikimo stadijoje už mano projektą, kurį aš teikiau anksčiau. Labai

ačiū, kad rūpinatės. Tiesą sakant, mano jubiliejus buvo prieš porą dienų, o sveikinimai tik šiandien. Matyt, dar spėsiu. Labai ačiū už klausimą.

PIRMININKAS. Klausia V. Mitalas.

V. MITALAS (LF). Gerbiamas kolega, aš taip pat sveikinu jus su praėjusiu jubiliejumi, bet vis dėlto klausimą turiu apie projektą. Turbūt kiekvienam: ir jums, ir man, tikrai rūpi, kad restitucija kaip procesas kuo greičiau būtų baigtas ir tie piliečiai, kurie turėjo nuosavybę, galėtų ją atgauti arba būtų deramai jiems atlyginta. Kaip jūs manote, kaip jūsų teikiamas įstatymo projektas galėtų paspartinti šį procesą, nes, mano supratimu, kai nuolat keičiamos taisyklės dėl restitucijos, šis procesas kaip tik klimpsta, nes vis daugiau asmenų turi vis naujų lūkesčių, kaip tas procesas gali baigtis? Ar nekyla jums tokia nuomonė, kad šis procesas kaip tik gali įstrigti, jeigu vėl ir vėl iš naujo bus keičiamos restitucijos taisyklės? Ačiū.

Č. OLŠEVSKI (LRF). Ačiū už klausimą. Jūs teisingai klausimo pradžioje pasakėte, kad procesas vyksta jau 30 metų. Dabar teikdamas šį įstatymo projektą esu giliai įsitikinęs – kaip tik greičiau mes pabaigsime tą neteisybę, kadangi jau minėjau, kad net mieste, pavyzdžiui, sostinėje Vilniuje, yra nemažai laisvos žemės. Šio projekto tikslas ir yra, kad... Kiek žinau, jau yra Vilniaus patvirtintame plane kai kurie plotų hektarai įtraukti, dabar nepasakysiu tiksliai, kur yra suformuoti sklypai būtent statybai. Man atrodo, jeigu palaikysite ir pateikimo metu pritarsite, tai kur kas greičiau baigsime tas nesąmones, kadangi aš jau minėjau pirmajame pristatyme, kad sunku suvokti, kad nekilnojamasis turtas tapo kilnojamasis.

Antras dalykas. Jūs patys irgi pastebėjote, kad lyg ir 230 kartų buvo daromas ir taisomas tas žemės įstatymas, kurį aš dabar pristatau. Dabar sunku susigaudyti net specialistams. Būtent yra paprastas pasiūlymas: kam neužteko tos žemės, kad tiesiog būtų duota galimybė piliečiams leisti nedidelį sklypelį, kaip jau minėjau, 0,12 arų statybai.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Jūsų paklausė visi, kurie norėjo paklausti. Dėl balsavimo motyvų Z. Balčytis kalba už.

Z. BALČYTIS (LRF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų šis įstatymo projektas turi savo priešistorę ir gerbiamas Česlovas jį pristatydamas taip pat turbūt su manimi sutiks, kad šis procesas prasidėjo atgavus nepriklausomybę ir faktiškai žemės vertė, ypač tuose didžiuosiuose miestuose ir Vilniuje, ėgavo savo piniginę vertę. Aš irgi taip pat buvau liudytojas, kai nuo 1996 metų, pradėjus žemės atkūrimo įstatymo įgyvendinimą, iš tikrųjų lenkų tautybės žmonės patyrė pačią didžiausią neteisybę kaip buvę šio krašto šeimininkai ir savininkai šių žemių. Ir tikrai dėl tuo metu įsikūrusių naujų institucijų, kurios jau dabar irgi yra panaikintos, nerangumo, aš manau, kad ir dėl nenoro, ir dėl kitų dalykų, iš tikrųjų šie žmonės, istoriškai gyvenantys šioje teritorijoje, Vilniuje, Vilniaus rajone, patyrė pačią didžiausią skriaudą. Todėl aš tikrai pritariu ir siūlau tikrai palaikyti, kad nors iš dalies dabar, suėjus labai ilgam terminui, XXI amžiuje, būtų ši teisybė nors iš dalies atkurta. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Čia, kiek suprantu, buvo pasisakymas dėl motyvų ir jis labai teigiamas. Taigi daugiau nėra norinčių kalbėti.

19.16 val.

Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-639 (pateikimas)

Apsispręsimė netrukus, kai Č. Olševskis pateiks kitą įstatymo projektą – Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-639. Pateikimo stadija. Prašau, gerbiamas kolega.

Č. OLŠEVSKI (LRF). Gerbiami kolegos, tikrai labai nuoširdžiai dėkoju už palaikymą. Jau anksčiau kalbėjau, kad iš tikrųjų gal yra kai kurių niuansų, kaip teisininkai rašo, diskutuotinų klausimų ir taip toliau, bet svarbiausia yra tokia idėja, kad būtent būtų, ką teikiu, kad būtų pritarta šiam pasiūlymui.

Dabar trečias. Atsižvelgdamas į tai, kad jau šiuo klausimu yra mano pateikta nemažai informacijos, ir taupydamas mūsų laiką, siūlau, kad priėmus siūlomo įstatymo pakeitimo projektą bū-

tų nustatyta, kad asmuo gali pasirinkti dar vieną kompensavimo už turėtą žemę būdą – kompensaciją lygiaverčiu miško sklypu. Laisvos valstybinės žemės fonde dar yra dešimtys tūkstančių hektarų valstybinių miškų, kurie galėtų būti rezervuoti nuosavybės teisėms atkurti.

Apytiksliais skaičiavimais, atlyginti už valstybės išperkamą žemę turėtame mieste šių miškų pakaktų nemažai daliai piliečių. Būtų paspartintas nuosavybės teisių atkūrimo proceso užbaigimas ir įvykdyti išpareigojimai piliečiams gražinant jų nuosavybę arba atlyginta už tai jų pačių pasirinktu kitu būdu. Tai būtų dar viena galimybė asmenims užtikrinti teisingą ir proporcingą nuosavybės teisių atkūrimą. Tai būtų kur kas geriau negu galiojantis priverstinis kompensavimo pinigais mechanizmas.

Norėčiau dar kartą akcentuoti, kad būtent dėl valstybės institucijų kaltės daliai pretendentų laiku nebuvo suformuoti lygiaverčiai žemės sklypai kaip būtinoji sąlyga pretenduoti į lygiavertį turėtą žemės sklypą individualiai statybai iki 0,12 hektarų. Todėl ir siūlau pakeisti šio įstatymo 21 straipsnio 4 dalį ir išdėstyti ją taip: „Piliečiai, pateikę prašymus atkurti nuosavybės teisę į žemę, esančią miestams priskirtose teritorijose, įskaitant žemę, esančią miestams priskirtose teritorijose po 1995 m. birželio 1 d. iki – užbraukti 2019 m. birželio 1 d. ir įrašyti – 2023 m. gruodžio 31 d., gali pakeisti savo valią dėl atlyginimo būdo ir prašyti už valstybės išperkamą žemę arba jos dalį, už kurią nėra atlyginta, atlyginti lygiaverčiu miško plotu iš Laisvos valstybinės žemės fonde esančių valstybinių miškų, rezervuotų nuosavybės teisėms atkurti kaimo vietovėje, jeigu sprendimas dėl nuosavybės teisių atkūrimo nepriimtas arba priimtas, bet iki prašymo pakeisti valią dėl atlyginimo būdo pateikimo dienos neįvykdytas arba iš dalies įvykdytas. Institucija, nagrinėjanti piliečių prašymus atkurti nuosavybės teises į išlikusį nekilnojamąjį turtą, į kurį piliečiui atkurtos nuosavybės teisės, priimtą ir neįvykdytą arba iš dalies įvykdytą sprendimą dėl nuosavybės teisių atkūrimo pakeičia administracine tvarka.

Nepaisant to, kad kai kurie pasiūlymai, Teisės departamento specialistų teigimu, yra diskutuoti, niekur nėra teigiama, kad teikiamas projektas prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai. Labai prašau jūsų šį įstatymo projektą po pateikimo palaikyti. Ačiū už dėmesį. Esu pasiruošęs atsakyti į klausimus, jeigu tokių bus.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Jūsų niekas nenori klausti. Dėl balsavimo motyvų nori kalbėti Z. Balčytis.

Č. OLŠEVSKI (LRF). Labai ačiū.

PIRMININKAS. Prieš suteikdamas žodį kolegai, noriu pasakyti, kad šis įstatymo projektas buvo paskutinis prieš balsavimą. Frakcijų seniūnus prašome pasirūpinti, kad kolegos grįžtų į salę. Prašom, kolega.

Z. BALČYTIS (LRF). Ačiū, gerbiamas Seimo posėdžio pirmininke. Aš tiesiog užsirašiau palaikydamas ir šitą įstatymo projektą, užsirašiau ir dėl prieš tai buvusio kaip palaikantis įstatymo projektą arba siūlantis balsuoti už. Todėl norėčiau patikslinti, nes jūs nesupratote, jūs sakėte, kad čia buvo mano pasisakymas. Ne, tai buvo mano aiški nuomonė ir raginimas, kad būtų palaikytas įstatymo projektas po pateikimo. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Aš norėjau pasakyti, kad tai buvo labai teigiamas pasisakymas.

19.22 val.

Seimo narių pareiškimai

Kolegos, dar truputis laiko liko iki balsavimo. Turime kolegų, kurie užsirašę pateikti pareiškimus. Kviečiame K. Bartoševičių. Prašom.

K. BARTOŠEVIČIUS (TS-LKDF). Labai ačiū. Lietuvoje dažnai girdime frazę: kurkime aukštos pridėtinės vertės darbo vietas. Kone folkloru tapusią frazę kartoja visos politinės jėgos. Tačiau kodėl ieškodami tų aukštos pridėtinės vertės darbo vietų kūrėjų gūžčiojame pečiais ir keliame klausimą – kodėl tų verslininkų taip trūksta? Galbūt tų verslininkų trūksta, nes trūksta verslumo kompetencijų ir jų trūksta ne brandžiame amžiuje, o nuo mokyklos suolo?

Laikantis subsidiarumo ir proporcingumo principo, Europos Taryba Lietuvai atkreipti dėmesį į verslumą rekomendavo dar 2018 metais. Cituoju: „Puoselėti verslumo kompetencijas, kū-

rybiškumą ir iniciatyvumą, ypač tarp jaunų žmonių, pavyzdžiui, taikant daugiau galimybių jauniems besimokantiems asmenims mokantis mokykloje bent vieną kartą įgyti praktinės verslumo patirties.“ Europos Komisijos pristatytoje įgūdžių darbotvarkėje verslumo kompetencijos stiprinimas yra įvardintas kaip vienas iš strateginių konkurencingumo, socialinio teisingumo ir atsparumo didinimo veiksmų.

Šiam tikslui švietimo organizacija „Lietuvos Junior Achievement“ yra parengusi programas nuo pat pirmosios mokyklos klasės. Viena jų – kurti mokomąsias bendroves. Remiantis tarptautinio 2018 metais atlikto tyrimo *ICEE Research Project on the Impact of Entrepreneurship Education* duomenimis, mokomųjų mokinių bendrovių veikla turi teigiamo poveikio verslumo įgūdžių formavimui, komandinio darbo, kūrybingumo, pasitikėjimo savo galia veikti stiprinimui. Stiprinami ir derybų, sprendimų priėmimo, laiko planavimo, projektų valdymo, gebėjimo koordinuoti veiklas, iniciatyvumo, lyderystės, gebėjimo motyvuoti kitus, rizikos valdymo, punctualumo, bendradarbiavimo įgūdžiai.

Išvardyti gebėjimai apima verslumo kompetenciją, todėl ilgalaikėje perspektyvoje praktinis verslumo ugdymas gali nulemti teigiamus jaunimo užimtumo rodiklius, ambicingų socialinių technologinių inovacijų įgyvendinimą ar kūrimą, orientuotų aukštą pridėtinę vertę bei ekonominį ir socialinį poveikį kuriančių verslų augimo rodiklius.

Tyrimo rezultatuose teigiama, jog mokiniai, dalyvavę mokinių mokomųjų bendrovių programoje, labiau suprato kai kurių mokomųjų dalykų svarbą ir pradėjo į juos gilintis atidžiau. Programoje dalyvaujančių mokinių mokymosi rezultatai yra reikšmingai geresni, lyginant su programoje nedalyvaujančiais bendraamžiais. Be to, tyrimo metu tiek mokiniai, tiek mokytojai ir mokinių tėvai įvardijo, jog programa turi ir psichologinio poveikio aspektą, nes programoje dalyvavę mokiniai pasižymi didesniu pasitikėjimu savimi ir savo galia veikti.

Šie programos poveikio rezultatai ypač aktualūs žmogiškojo kapitalo kontekste, siekiant pritraukti daugiau tiesioginių užsienio investicijų į šalį, nes kvalifikuota, išsilavinusi, kūrybinga, tinkamais įgūdžiais pasižyminti ir greitai prie pokyčių prisitaikanti darbo jėga gali tapti konkurenciniu šalies pranašumu. Tyrimo rezultatai atskleidžia daugialypį programos poveikį ne tik tiesiogiai programoje dalyvaujantiems mokiniams, bet ir mokyklos bendruomenei bei potencialiems mokinių gebėjimų pasiekimams nacionaliniu mastu.

Noriu pasidžiaugti, kad būtent nuo šiandien iki pat liepos 15 dienos Europos jaunimo ir verslo dėmesys kryps būtent į Lietuvą. Mūsų šalyje nuotoliniu būdu vyks pirmasis ir didžiausias Europos jaunimo antreprenerystės festivalis „Gen-E 2021“. Europinis jaunimo verslumo ugdymo organizacijų tinklas „Junior Achievement“ šiais metais šeimininkę pasirinko neatsitiktinai. Lietuvoje jis organizuojamas siekiant pradėti platesnę diskusiją apie verslumo ugdymą, taip pat stiprinti antreprenerystės kultūrą. Festivalio pavadinimas „Gen-E“ yra akronimas, pristatantis naują Europiečių kartą, kartą, kuri neturi amžiaus cenzo – nei X, nei Y, nei alfa. Tai – kartą, kuri jau šiandien nebijo keisti rytojaus ir renkasi veikti, kartą, kurią į priekį veda atviras požiūris, kurių mąstysenoje problemos virsta galimybėmis. Tai – antreprenerių kartą.

Organizacija „Junior Achievement“ Lietuvos mokyklose sėkmingai veikia jau 28 metus. Stiprindama švietimo sistemą verslumo, finansinio raštingumo ir ugdymo karjerai programomis ji realiai keičia vaikų gyvenimą. Kartu tai ir priminimas, kad kiekvienas vaikas Lietuvoje įgytų svarbių XXI amžiaus kompetencijų. Praktinis verslumo ir finansinio raštingumo ugdymas turėtų pasiekti kiekvieną mokinį dar mokykloje. Džiaugiuosi, kad ekonomikos ir verslumo pamokos pagal naują bendrojo ugdymo programų projektą yra perkeliamos į socialinių mokslų bloką 11–12 klasėje, o pradinukai turės galimybę šių dalykų pradėti integruotai mokytis nuo pat mažų dienų.

Ilgametės Lietuvos mokyklų ir mokytojų pastangos įgyvendinant verslumo ir finansinio raštingumo programas džiugina, tačiau verslumo ugdymui vis dar skiriamas ribotas dėmesys, tai atskleidžia ir visuomenės požiūris. Sausį Lietuvos „Junior Achievement“ inicijuotas bendrovės „Spinter Recherche“ atliktas reprezentatyvus Lietuvos gyventojų nuomonės apie verslumą tyrimas parodė, kad kone aštuoni iš dešimties Lietuvos gyventojų sutinka, kad verslo žmonės kuria gerovę ne tik sau, bet ir visai valstybei.

PIRMININKAS. Kolega, laikas.

K. BARTOŠEVIČIUS (TS-LKDF). Tuoj baigiu, ačiū. Net 72 % apklaustųjų mano, kad verslumo ugdymui skiriamas dėmenys yra nepakankamas. Tik kartu mes galime stiprinti mūsų visuomenę, kuri XXI amžiuje turėtų žinių ir kompetencijų veikti laisvojoje rinkoje. Europinio tinklo „Junior Achievement“ atliktas jaunimo verslumo ugdymo programos poveikio ir rezultatų vertinimas parodė, kad savo jaunąsias bendroves mokykloje kuria moksleiviai 40 % rečiau būna be darbo praėjus 8–15 metų po mokyklos baigimo ir nuo trijų iki penkių kartų dažniau bando ar planuoja kurti savo verslą. Jau šiandien turime daug pavyzdžių. Viena jų...

PIRMININKAS. Kolega, jūs viršijote jau minutę laiko. Viskas. Ačiū jums.

K. BARTOŠEVIČIUS (TS-LKDF). Labai apmaudu, nepasakiau svarbiausios žinios.

PIRMININKAS. Nuo svarbiausių reikia pradėti.

K. BARTOŠEVIČIUS (TS-LKDF). Brangieji, kviečiu visus apsilankyti verslumo festivalyje „Gen-E 2021“. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Kviečiu V. Valkiūną. Aš tikiuosi, kad kolega nepasielgs taip, kaip prieš tai kalbėjęs kolega, netgi sutaupys laiko. Prašom.

V. VALKIŪNAS (LRF). Gerbiami kolegos, sunki psichologinė padėtis susiklostė Lietuvoje. Daug žinomų ir mažiau žinomų žmonių, Lietuvos veikėjų įvairiose srityse trolina ir Prezidentą, ir Seimo narius. Ir man teko. Mano aktyvi kaimynė R. Miliūtė mane labai myli ir gražiai trolina feisbuke. Trolina dėl ko? Dėl nepalaikymo LGBT. Ar ne psichologinis teroras prieš Vengriją, šeimų maršą, net prieš Prezidentą? Kodėl tai vyksta? Mobingas, invazija LGBT į mokymo įstaigas, kultūros sritis, naudojamas Overtono langas, neurobiologinis perprogramavimas, neurotechnologinis poveikis, galite pažiūrėti, yra užfiksuota šiose organizacijose, kur dalyvauja ir LGBT organizacija. Kolaboravimas. Kas yra kolaboravimas? Valstybės išdavimas, bendradarbiavimas su okupacine ar visuomenės daugumos nepalaikoma valdžia. Aš manau, reikia ir mūsų kolegoms apsispręsti, ar verta kolaboruoti LGBT. Mano kolegos sako, mano aplinkoje yra tokių, kurie *fanuoja* LGBT ir kitoms galimai ekstremistinėms, radikalioms organizacijoms. Noriu paklausti jūsų, jeigu tavo sūnus ar dukra, ar anūkas *fanuoja* ar priklauso teroristinei organizacijai, banditų grupuotei, nereikia, kad turi tai remti. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Pirmą kartą sužinojome, kad gyvename okupuotoje valstybėje. Prašom, per šoninį mikrofoną – A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, man atrodo, Valdemaras šiandien perkaito ir daug tokių nesąmonių pasakė, aš siūlau jums, kaip pirmininkui, įvertinti tuos dalykus. Kadangi jums pirmininkaujant buvo pasakyti tie žodžiai, galbūt kreiptis į Etikos ir procedūrų komisiją, išsiaiškinti, kiek čia tos tiesos ir netiesos buvo pasakyta. Siūlyčiau... Jūsų, kaip posėdžio pirmininko, garbės reikalas, man atrodo.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, priimsime atitinkamą sprendimą. V. Valkiūnas nebaigė savo pareiškimo? (*Juokas salėje*)

V. VALKIŪNAS (LRF). Noriu pasakyti, kad tai yra tiesa, bet kažkam ši tiesa yra per karti ir graužia akis. Gerbiamieji, matote, jau eina grasinimai Seimo nariui su laisvu mandatu, jeigu pasako tiesą. Gera, bauskite.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, pradedame... Dar per šoninį mikrofoną D. Asanavičiūtė. Prašom.

D. ASANAVIČIŪTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Noriu frakcijos vardu paprašyti dėl įstatymo projekto Nr. XIVP-630 Vyriausybės išvados.

PIRMININKAS. Vyriausybės išvados?

D. ASANAVIČIŪTĖ (TS-LKDF). Taip, dėl Švietimo įstatymo 25 straipsnio.

PIRMININKAS. Taip, mes balsavome dėl šio projekto. Kolegos, sutinkame? Nėra prieštaraujančių? Bendru sutarimu prašome Vyriausybės išvados. Tik jau dėl daugiau kaip 60 projektų laukiame Vyriausybės išvadų.

Kolegos, pradedame balsavimą. Ai, dar vienas. Per šoninį mikrofoną – I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Frakcijos vardu dėl projekto Nr. XIVP-652 prašome pertraukos iki kito posėdžio, nes balsavimas vyksta labai nenumatytu laiku ir didesnė frakcijos dalis tiesiog negali pareikšti savo valios.

PIRMININKAS. Patikslinkite. Ko prašote?

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Pertraukos iki kito posėdžio.

PIRMININKAS. Pertraukos?

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Taip.

PIRMININKAS. Dėl kurio projekto?

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Projektas Nr. XIVP-652.

PIRMININKAS. O pavadinimas?

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Mokslo ir studijų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. (*Balsas salėje*) Aš iš anksto prašau, pone Jurgi.

PIRMININKAS. Klausimas dar nėra paskelbtas.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Prieš balsavimą.

PIRMININKAS. Nėra dar dėl ko prašyti.

19.35 val.

Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 2 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-492(2) (svarstymo tęsinys)

Kolegos, Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 2 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-492(2). Turėsime apsispręsti ne tik dėl šio projekto, bet ir dėl siūlymų. Taigi prašau į tribūną komiteto paskirtą pranešėją K. Bartoševičių, nes turės pateikti komiteto išvadą dėl siūlymų.

Dėl 1 straipsnio yra keletas L. L. Andrikienės siūlymų. Taigi prašau. L. L. Andrikienė. Pristatykite savo siūlymą dėl 1 straipsnio, pirmąjį siūlymą dėl sąvokos „kultūros kelias“.

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). Aš tikiuosi, kad visi matote dokumente, ir aš labai kviečiu balsuoti už šį apibrėžimą. Jis yra pilnesnis, objektyvesnis. Kaip aš jau sakiau, tai ir kultūros paveldo ekspertų vertinimas, tai nėra tik mano vienos nuomonė. Prašau jūsų pritarti.

PIRMININKAS. Komiteto išvada.

K. BARTOŠEVIČIUS (TS-LKDF). Komiteto išvada buvo nepritarti. Už išvadų rengėjų pasiūlytą formuluotę balsavo keturi, prieš balsavo nulis ir susilaikė trys žmonės, bet turiu atkreipti dėmesį, kad už yra balsavę tiek pozicijos, tiek opozicijos atstovai.

PIRMININKAS. Kolega, mes matome, kad parašyta pritarti iš dalies.

K. BARTOŠEVIČIUS (TS-LKDF). Atsiprašau, pritarti iš dalies, taip.

PIRMININKAS. Už pritarimą iš dalies – 4, prieš nebuvo, susilaikė 3. Kolegė nesutinka su pritarimu iš dalies? Reikalaujate balsuoti?

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKAS. Taigi, kolegos, balsuojame dėl Laimos... Atsiprašau, dėl balsavimo motyvų L. Pociūnienė nori pasisakyti už. Prašom.

L. POČIŪNIENĖ (TS-LKDF). Aš susilaikiau Kultūros komiteto posėdžio metu ir iš tikrųjų ne iš karto suvokiau esmę, kodėl taip svarbu tiksliai apibrėžti kultūros kelią, kodėl taip svarbu būtent įstatyme apibrėžti kultūros kelio lygmenis ir kodėl taip svarbu nepalikti skylių įstatyme. Aš neįsivaizduoju, koku pagrindu bus po to sertifikuojama, jeigu įstatyme nebus apibrėžta. Labai labai prašau visų frakcijų narių, kuriems iš tiesų nuoširdžiai rūpi kultūros paveldas ir ypač kultūros keliai Lietuvoje, kad jie iš tiesų funkcionuotų pagal civilizuotą Europos teisę, labai prašau palaukti L. L. Andrikienės pataisas.

PIRMININKAS. Kolegos, prieš nėra norinčių pasisakyti. Balsuojame už L. L. Andrikienės pasiūlymą dėl sąvokos „kultūros kelias“.

Užsiregistravo 85, balsavo 83: už – 59, prieš – 1, susilaikė 23. Pasiūlymui pritarta. Ar tai reiškia, kad antrojo siūlymo nebereikia?

K. BARTOŠEVIČIUS (TS-LKDF). Reikia.

PIRMININKAS. Nes yra kitas siūlymas birželio 16 dienos. Mes ką tik balsavome dėl birželio 15 dienos.

K. BARTOŠEVIČIUS (TS-LKDF). Šitie yra sudubliuoti, tai dėl šito siūlymo nereikia balsuoti, taip.

PIRMININKAS. Aišku. Dėl 1 straipsnio, bet 11¹ dalies L. L. Andrikenės pasiūlymas. Prašom, kolege, pristatyti.

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Kultūros kelio lygmuo – šiandien svarstymuose aš apie tai kalbėjau. Vėlgi tai yra apibrėžimas, kas yra kultūros kelio lygmuo ir kokio lygmens kultūros keliai driekiasi per Lietuvos teritoriją. Regioninis, nacionalinis, tarptautinis ir Europos Tarybos kultūros kelio lygmuo. Tik, gerbiamas posėdžio pirmininke, aš labai prašyčiau, kitaip sakant, aš siūlau balsuoti už 16 dienos variantą. Jeigu mes dabar...

PIRMININKAS. Pirmojo atsisakote?

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKAS. Aišku. Jūs dabar pristatėte būtent tą antrąjį.

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). Taip, antrąjį.

PIRMININKAS. Prašom, kolega, pristatyti komiteto nuomonę dėl antrojo siūlymo, tai yra birželio 16 dienos.

K. BARTOŠEVIČIUS (TS-LKDF). Birželio 16 dienos siūlymui pritarti iš dalies.

PIRMININKAS. Kolege, nesutinkate su komiteto sprendimu? Reikalaujate balsuoti, taip? Kolegos, dėl balsavimo motyvų V. Aleknaitė-Abramikienė nori pasisakyti už.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, aš manau, mes turime vertinti kolegės L. L. Andrikenės patirtį ir labai galias žinias šioje srityje. Todėl daugiau aš nežadu kalbėti, bet labai raginu pritarti jos siūlymams.

PIRMININKAS. Čia skirtumas yra vieno žodžio. Taigi, kolegos, balsuojame dėl kolegės L. L. Andrikenės siūlymo, dėl 1 straipsnio 11² dalies pasiūlymo. 16 dienos.

Užsiregistravo 84, balsavo 84: už – 72, prieš – 1, susilaikė 11. Pasiūlymui pritarta.

Dėl viso straipsnio... A, svarstymo stadijoje nereikia. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų taip pat yra. Irgi dviejų dienų siūlymai, tiksliau, netgi... Prašom kolegę L. L. Andrikenę pristatyti.

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke.

PIRMININKAS. Ir pasakyti, dėl kurio.

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Taip, mes dabar balsuotume, kaip jūs sakėte, dėl 2 straipsnio ir aš prašau irgi balsuoti dėl birželio 16 dienos varianto. 2 straipsnis: papildyti įstatymą 3¹ straipsniu ir apibrėžiami kultūros kelio lygmenys Lietuvoje – regioninis, nacionalinis, tarptautinis ir Europos Tarybos kultūros kelio lygmuo. Prašau jūsų pritarimo. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Komiteto išvada.

K. BARTOŠEVIČIUS (TS-LKDF). Komitetas nusprendė nepritarti šiam pasiūlymui.

PIRMININKAS. Kodėl?

K. BARTOŠEVIČIUS (TS-LKDF). Todėl, kad vadovaujantis Teisėkūros pagrindų įstatymu toks didelis aprašymas būtų perteklinis įstatyme, dėl to gavome rekomendaciją, kad tokio dalyko nereikėtų įtraukti į įstatymą, užtenka jį įtraukti į poįstatyminį aktą.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų E. Zingeris nori kalbėti už.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Aš nuo 1996 metų buvau Europos Tarybos Kultūros komiteto vice-pirmininku ir atsimenu šių preciziškų lygmenų formavimą ir motyvus, dėl ko buvo... 48 šalių atstovai juos siūlė. Tai buvo tvirti, geležiniai motyvai, kad mes turime turėti lygmenų tinkliuką, ir jis yra logiškas, kaip ir visas pasiūlytas Laimos apibrėžimas. Jis atkartoja jau priimtą konsensusu ir mūsų delegacijos Europos Taryboje patvirtintą balsavimo lygmenų tinkliuką, Europos kelių lygmenų tinkliuką. Aš atsimenu debatus, 48 šalys ir jų parlamentinės delegacijos jau patvirtino. Aš prašyčiau tik atkartoti tai, kas Strasbūre buvo padaryta anksčiau. Ačiū jums.

PIRMININKAS. Ačiū. Daugiau kalbėti nėra norinčių. Balsuojame dėl L. L. Andrikenės pasiūlymo.

Kolegos, užsiregistravo 84, balsavo 84: už – 73, prieš – 1, susilaikė 10.

Kolegos, dar buvo pasiūlymų, dėl kurių balsuoti, manau, nebereikia. Kadangi pritarta anksčiau, automatiškai ir pavadinimas, ir numeracija atitinkamai keičiasi. Dėl visų pasiūlymų jau balsuota.

Balsuojame dėl viso projekto. Prieš tai mes turėtume išklausti motyvų. V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Negirdžiu, ką sakote.

PIRMININKAS. Dėl motyvų – V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėl viso, taip?

PIRMININKAS. Dėl viso projekto.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kad neatrodytų čia tokia keista situacija, kad Kultūros komitetas lyg ir priešintųsi ar panašiai, tai čia situacija tokia, na, paprasta daugiau, nuomonių skirtumų ir įrodinėjimų. Kadangi aš esu šito projekto autorius, ir dabar tie pasiūlymai, kuriuos teikia L. L. Andrikienė, tikrai nei pablogina, nei kaip nors keičia šitos situacijos esmę, tiesiog apsaugo įstatymiškai visas tas definicijas, idant žemesnio lygmens įstatyminiai aktai negalėtų pakeisti paties principo. Iš tikrųjų viskas čia buvo gerai, komitete mūsų balsai pasiskirstė skirtingai, dabar išsilygino. Aš manau, kad tikrai galime ramia sąžine balsuoti už po svarstymo ir tada lauksime priėmimo. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Daugiau nėra norinčių kalbėti dėl balsavimo motyvų. Taigi, kolegos, balsuojame dėl viso įstatymo projekto po svarstymo. Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 2 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-492(2). Balsuojame.

Užsiregistravo 88, balsavo 88: už – 76, prieš nėra, susilaikė 12. Po svarstymo įstatymo projektui pritarta.

19.49 val.

Nacionalinių plėtros įstaigų įstatymo Nr. XIII-1257 2, 6, 11¹ straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-683 (pateikimo tęsinys)

Dabar balsuosime dėl Nacionalinių plėtros įstaigų įstatymo 2, 6, 11¹ straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 17¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-683. Pateikimo stadija.

Užsiregistravo 87, balsavo 87: už – 67, prieš nėra, susilaikė 20. Po pateikimo įstatymo projektui pritarta. Siūlomi komitetai. Kaip pagrindinis siūlomas Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti rudens sesijoje.

Buvo Vyriausybės prašymas svarstyti skubos tvarka, bet tikriausiai dabar netenka prasmės. Taigi lieka rudens sesija. Ar galime pritarti dėl komiteto ir dėl svarstymo? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

19.50 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 9, 59, 74, 76, 77, 82 ir 83 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-652, Švietimo įstatymo Nr. I-1489 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-653 (pateikimo tęsinys)

Balsuosime dėl Mokslo ir studijų įstatymo 9, 59, 74, 76, 77, 82 ir 83 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-652. Pateikimo stadija. Ir lydimasis Švietimo įstatymo 11 straipsnio pakeitimo projektas. Per šoninį centrinį mikrofoną – I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Dabar jau pataikiau laiku. Frakcijos vardu noriu paprašyti pertraukos dėl šio įstatymo projekto, dėl to, kad jis ne laiku.

PIRMININKAS. Kokios pertraukos? Pusės valandos?

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Iki kito posėdžio.

PIRMININKAS. Iki kito posėdžio. Frakcijos vardu prašymas teisėtas. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Ne. Balsuojame.

Užsiregistravo 88, balsavo 88 Seimo nariai: už – 38, prieš – 38, susilaikė 12. Užtenka balsų, kad būtų pertrauka. Projekto pateikimo stadijoje daroma pertrauka iki kito posėdžio. Kitas posėdis rytoj.

19.52 val.

Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-484 (pateikimo tęsinys)

Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-484. Pateikimo stadija. Balsavimas.

Užsiregistravo 83, balsavo 82 Seimo nariai: už – 53, prieš – 8, susilaikė 21. Projektui pritarta po pateikimo. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Kaimo reikalų komitetas, papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti Seimo rudens sesijoje.

Dėl vedimo tvarkos ar pasiūlymas? Prašom, A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Frakcijos vardu prašome Vyriausybės išvados.

PIRMININKAS. Frakcijos vardu prašo Vyriausybės išvados. Galime pritarti? Ačiū, dėl Vyriausybės išvados pritarta bendru sutarimu. Galime pritarti siūlomiems komitetams ir svarstymo lakui? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

19.53 val.

Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-639 (pateikimo tęsinys)

Kolegos, paskutinis įstatymo projektas – Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-639. Pateikimo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 82, balsavo 81 Seimo narys: už – 48, prieš – 7, susilaikė 26. Įstatymo projektui pritarta po pateikimo. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Kaimo reikalų komitetas, papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas.

Siūloma svarstyti rudens sesijoje.

A. Vyšniauskas – per šoninį mikrofoną.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Taip pat prašyčiau frakcijos vardu Vyriausybės išvados.

PIRMININKAS. Frakcijos vardu prašoma Vyriausybės išvados. Galima pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Taigi, kolegos, visi projektai apsvarstyti ar pateikti. Ir dar nori registruotis, neužteko balsavimo. Registruojamės.

Užsiregistravo 82 Seimo nariai. Kolegos, ačiū už darbą vakariniame birželio 29 dienos posėdyje. Linkiu gero vakaro. Malonaus žiūrėjimo, kas futbolą, kas krepšinį. Posėdis baigtas. (Gongas)

ASMENVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Adamkus Valdas 29
Adenaueris Konradas (Adenauer Konrad) 32
Adomaitis Kaspas 18, 19, 77
Aleknaitė-Abramikienė Vilija 88, 106
Andrikenė Laima Liucija 92, 93, 94, 105, 106, 107
Aro Džesika (Aro Jessikka) 30, 34
Asanavičiūtė Dalia 68, 69, 70, 104
Audickaitė Aistė 52
Audickienė Dalia 52
Auštrevičius Petras 39
Ąžuolas Valius 15, 16, 17, 25, 38, 42, 66, 70, 71, 72, 75, 90, 91, 95, 96, 99

Bagdonas Andrius 23, 45
Baidenas Džo, Džozefas (Biden Joe, Joseph) 29, 35, 36, 40, 41, 42
Bakas Vytautas 35, 42
Balčytis Zigmantas 54, 101, 102
Bartoševičius Kristijonas 92, 93, 102, 104, 105, 106
Baškienė Rima 51, 52
Baublys Juozas 20
Belis Heinrichas (Böll Heinrich) 32
Borelis Žozepas (Borrell Josep) 30, 32
Brauderis Bilas (Browder Bill) 30
Butkevičius Algirdas 39, 53, 82, 83

Cichanouskaja Svatlana (Cichanouskaja Svatlana) 32

Čiurlionis Mikalojus Konstantinas 21, 93
Čmilytė-Nielsen Viktorija 11, 15, 28, 91, 92

Danielė Morgana 55, 76
Danielsonas Kristianas (Danielsson Christian) 30
Degnan Keli (Degnan Kelly) 30
Duda Andžejus (Duda Andrzej) 38
Dudutis Donatas 67
Duginas Aleksandras (Dugin Aleksandr) 34, 35

Gacharija Giorgis (Gacharia Giorgi) 28
Gapšys Vytautas 55, 75, 76
Gentvilas Eugenijus 51, 54, 75, 77, 80, 81, 87, 89
Gentvilas Simonas 13, 18, 20, 25, 26, 44, 64, 65, 66, 73, 83, 88, 90
Girskienė Ligita 13, 14
Gliuksmanas Rafaelis (Glucksmann Raphaël) 29
Gražulis Petras 13, 16, 23, 24, 36, 37, 39, 40, 43
Grybauskaitė Dalia 61

Haase Irena 55, 56
Harcelis Karlas (Hartzell Carl) 30
Higinsas Eliotas (Higgins Eliot) 30

Jarutis Jonas 44, 78
Jonas Paulius II, Voityla Karolis Juzefas (Wojtyła Karol Józef) 38
Juozapaitis Vytautas 21, 22, 27, 69, 70, 107
Juška Renatas 31, 35, 38, 39, 40
Juška Ričardas 68

Kačinskaitė-Urbonienė Ieva 44, 45, 70, 91, 96, 104, 105, 107
Kačinskis Lechas (Kaczyński Lech) 11, 29
Kalinauskas Konstantinas 12, 30, 36
Kalindra Andrius 28
Karhas Karlas Martinas (Karh Carl Martin) 30
Kasčiūnas Laurynas 57, 58, 59, 87
Kernagis Vytautas 52
Kreivys Dainius 16
Kučinskis Marekas Tadeušas (Kuchciński Marek Tadeusz) 11
Kukuraitis Linas 54
Kuolys Darius 92
Kupčinskas Andrius 89

Landsbergis Gabrielius 30, 37
Laurinavičius Marius 43
Lengvinienė Silva 17, 59, 60, 61
Lingė Mindaugas 14, 15, 51, 54, 60, 61, 81, 82
Lukašenka Aliaksandras (Lukašenka Aliaksandr) 12, 32, 33, 36, 37, 39, 42

Magnitskis Sergejus (Magnitskij Sergej) 30, 33
Majauskas Mykolas 22, 45, 53, 54, 55, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 81, 95
Makeinas Džonas (McCain John) 30, 37, 38
Makronas Emanuelis (Macron Emmanuel) 38
Maldeikis Matas 49, 50, 86
Masiulis Kęstutis 43, 90
Matelis Bronislovas 17, 25
Matijošaitis Marius 42
Matulas Antanas 23
Mazuronis Andrius 13, 88, 89
Mažeika Kęstutis 13, 42, 43
Melija Nikanoras (Melia Nikanor) 28, 29, 30
Menendesas Bobas (Menendez Bob) 30, 32, 35, 36, 37
Mereška Oleksandras (Mereško Oleksandr) 39

- Merkel Angela 33, 38, 40
 Milič Jelena (Milić Jelena) 30
 Milinkievičius Aliaksandras (Milinkievič Aliaksandr) 38
 Miliūtė Rūta 45, 104
 Mišelis Šarlis (Michel Charles) 29, 30
 Mitalas Vytautas 70, 76, 77, 101
 Morkūnaitė-Mikulėnienė Radvilė 11, 43, 44
- Nagienė Laima 17, 46, 69, 72, 97
 Nausėda Gitanas 29
 Navickienė Monika 23, 54
 Nekrošius Arvydas 18, 25, 26, 47, 71, 88, 89, 90
 Nilsenas Tomas (Nilsen Thom) 30
 Norkienė Aušrinė 27, 28
- Olševski Česlav 23, 62, 63, 64, 99, 100, 101, 102
- Pakarklytė Ieva 45
 Paleckis Rimvydas 37
 Palionis Andrius 53
 Paluckas Gintautas 46, 55, 74, 75
 Pavilionis Žygimantas 27, 28, 30, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43
 Petkevič Beata 23
 Petrošius Audrius 46
 Platonas 42
 Pociūnienė Liuda 105
 Prancietis Viktoras 72, 87, 90, 98
 Puidokas Mindaugas 37
 Pupinis Edmundas 22, 45, 46, 47, 52, 61, 63
 Putinas Vladimiras (Putin Vladimir) 30, 33, 34, 40
- Raskevičius Tomas Vytautas 57
 Razma Jurgis 11, 12, 25, 55, 71, 88, 91
 Reiganas Ronaldas (Reagan Ronald) 37
- Sabatauskas Julius 44, 45, 46, 56, 57, 63, 94, 95
 Sakalauskas Gediminas 68, 87, 91, 92
 Saudargas Paulius 11, 27
- Sysas Algirdas 23, 41, 74, 81, 83
 Skaistė Gintarė 94, 95
 Skardžius Artūras 35, 63, 64, 65, 77
 Skvernelis Saulius 30, 34, 38, 39, 53
 Slušnys Linas 76
 Solana Chavjeras (Solana Javier) 29
 Starkevičius Kazys 15, 16, 19, 21, 25
 Surplys Giedrius 39, 41
- Šarknickas Robertas 69
 Šedbaras Stasys 14, 44, 50, 56
 Šimonytė Ingrida 41, 53, 78
 Širinskienė Agnė 34, 54
 Šiugždinienė Jurgita 95, 96, 97, 98, 99
 Šovienė Jūratė 59, 67, 68
- Tamašunienė Rita 64, 90
 Targamadžė Vilija 49, 61, 99
 Tomilinas Tomas 83
 Trampas Donaldas (Trump Donald) 40
 Tumėnas Stasys 23, 69, 70, 93
- Valinskas Arūnas 77
 Valkiūnas Valdemaras 66, 99, 100, 104
 Varkalys Jonas 81, 82, 83
 Veryga Aurelijus 50, 51, 74
 Vilkauskas Kęstutis 17, 22, 24, 25, 64
 Vinkus Antanas 14, 15, 31, 67, 72, 73
 Vitek Elžbieta (Witek Elżbieta) 11, 12
 Vyšniauskas Andrius 52, 91, 104, 108
- Zelianka Vytautas 59, 67, 68, 87
 Zingeris Emanuelis 39, 106
- Žemaitaitis Remigijus 12, 13, 20, 33, 34, 41, 46, 48, 51, 76
 Žukauskas Artūras 48, 97
 Žurauskas Artūras 39

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius

Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*

Interneto puslapis *www.lrs.lt*